

كۆمەلە چىرۆك

بۇنى مېخەك

سەلام غومەر

نووسەر: سەلام عومەر
بابەت: كۆمەلە چىرۆك بۆنى مېخەك
دیزاينى بەرگ و ناوەرۆك : ھېرش مەغدىد باشە
چاپخانەى: دەرەوى ولات
نرخ: ۵۰۰۰
تيراژ: ۵۰۰ دانە
چاپى يەكەم

لە بەرپۆەبەرايەتى گشتى كىتبخانە گشتىيەكان-ھەريىمى كوردستان
ژمارەى سپاردنى (۵۰۶) ى سالى (۲۰۲۱) پىدراوہ

لاڀهړه	پيړست	
۷	لا فاو	۱
۱۱	نامه	۲
۳۵	نالهي چيا	۳
۹۳	سمه جاويدان	۴
۱۲۵	وهړزي برينه وهی سپيداره کان	۵
۱۴۷	گه مه کان	۶
۱۵۵	پارچه بوون	۷
۱۶۵	تيکستی بهار	۸
۱۸۷	ژوان (به ناو به پيچه کانی بيره وهريدا)	۹
۲۰۹	باپيره	۱۰
۲۱۷	بوونی ميخهك	۱۱

پېشەكى

ئەو يازدە چىرۆكەى بەردەستتان، ئەوانەن كە ھەندىكىان
 بلاوبونەتەو ھەندىكىشيان يەكەمجارە دەيىنن، بۆيە تەنيا ئەو
 يازدە چىرۆكەم ھەلبژارد، چونكە ئەوانى دى كەلىرەولەوىى بلاوم
 كىردوونەو ەلېيان رازى نەبووم و نەمويست كاتى ئىوۋەشى پىچ بەھەدەر
 بەدەم. لى ئەوانە ەك كۆرپەى خۆم تەماشايان دەكەم و لە كات و
 ساتى جىاوازىشدا لەدايك بوون، ھەندىكىان بىرەوۋەرى كۆمەكىان
 كىردووم و ھەندىكىشيان خەيال، ئەگەرچى زەمەنەكان لىكىدوورن،
 لى رووداۋەكان بەزىندووىى دەيىنم، ھەرچەندجار ھەندىكىانم بىر
 دىتەو ەئىسكى لەشم بەتريوۋەتريو دەكەون، دەمگەپىننەو ە شوئىنى
 رووداۋەكان، ئەو شوئىنانەى پىر ن لە خەتاو ەك دىمەنەكانى سەر
 سەكۆى شانۆيەك دەچۆپىنە نىو بىرەوۋەرىمەو ە .

بۇنى مېخەك

سەلام غومەر

لافاو

دەھات و گىژەلۈكەي غوبارىكى چىرى لەدواي خۆي
 جىدەھىشت، دەرۋى ئەمما رۆيىن روبار لەدواوېرا وەك جوگەلەي
 كانىيەكى لىل دەھاتە پىشچاۋ، سوارەش زياتر لغاۋى شل دەکرد و
 وردتر لەگەل پىچى روبارەكەدا لە ئاوزنگى دەداۋ بەرەو خوار شۆر
 دەپۆۋە، ئەو دەيوست ھەرچى زوۋە بەئاۋاىيەكانى دەۋرى روبارەكە

بىگاو لەكارەسات دوورىان كاتەو، ئەو تا لەئەسپەي كىرەتە دەنگ و
 بېپەرەوا بەنىو شىو و ھەلدىرەكاندا لەھەلپەيەكى بەردەوامدايە، ژن و
 مندالى پېپەتى بەھەوالى سوارەو نەعلرەتەكانى دەكەوتنە خو و
 بەزاق و زىق رۆخى روبارەكەيان چۆل دەكرد، ئەو تا راوچيان و
 بەردتاش و خاوەن رەزەكان بەم ھەوالە رادەكەن و دەورى روبارەكە
 چۆلدەكەن، تۆر و قولابەكان باگردينى تاشراو و تەواوى كەرەستەكان
 جىدەھیلن و گيانى خويان رزگاردەكەن، بالندە بەئاسمان وەربون و
 بەرەو بەرزايەكان گمەيان دىت، ترسەو گيانلەبەرەكان بەرەو دوور
 دوور رادەكەن و دەلىلى رەپپيان دەنىن، سوارەش دى....دى و ئاگر
 لەژىر سەمەكانىدا بروسكە دەكا، دى و تاشە بەرد لەدواوھىرا لەنالەو
 خىندان، ھەور دەگرى و باچاروگان دىرپىنى، زەوى دەجولى و
 ھەوراز زاروكان دەخىنى، چاوەكان بونەتە دووربين و دلى منىش
 لىدانى دەھۆلى شەر، سروشت ئارام نىيەو رەنگى روبار يەكپارچە
 سوور، ھەرەشەيەو ھەرەشەي رامالين، روبار دىت و ئەو دى پىش
 خوى رادەمالى، دەبى كەفى ھەناسەي ئەھرىمەن بى ياخود ترسى
 شەيتانى شوم، ئەو تا روبار رەنگى خوى بزر كرد، ھەوا شىوا
 سوارەش دەستى لەپاشوى خوى دەوەشىنى و دى...دى و پىموايى
 سەمكۆلەكانى لەناو روھمدان، دەمشىلى ھەلدەستەو چاوم زەق دەكەم
 ھەردى و ئىستا نەگەيوەتە دەروازەي بوونم، دى و پىموايى سروشت

دەگرى، مەرگىش پېمان پېدەكەنى، كەسانى دەوروبەرم تارمايى ئاسا
 لەبەر چاوم وندەبن و ئەوۋى پېشتر روبارەكەى شەقدەكرد ئىستا
 رادەكا... راكردنىكى سەير ! دەلى تەمى ناكازاكىيە ھەلەبجەيە دى
 و لولەبى و راويان دەنى، ھەرھىندە سوارەيان دى بەرەو
 ھەورازەكان بەرەو تەپۆلكەو شوئە بەرزەكان ھەلەدەن كەرەستەو تفاقى
 ئاوايى جىدەھىلن و رادەكەن . منىش لەجىي خۆم رامام، سوارەم
 لىبۆتە دىو و درنج و پى بەجەرگى مندا دەنى، ترسەو باوەشم لىدەدا
 مېردەزمەى مەرگەو كەوتۆتە وئزەم، دى و لەبەر چاوم گەورە دەبى
 دەبىتە دەيناسۆرو غول و زۆرشتى سەير ! چاوم نوقاند، دەنگى
 سمى سوارە وئاگاي ھىنامەو، ھەرھىندە فرىا كەوتم گويى بۆ
 شلكەم پىموايى باسى لافا و رامالينى كرد، ھات و ھەكو تىسكەى
 تەفەنگ بەبەرچاومدا رەتبوو، روى ھەرچەرخاندو گەرايەو ھەرھىندەم
 زانى پىلى گرتەم و خىرا سوارى پاشكۆى ئەسپەكەى كردەم، دەستم
 بەپشدينى گىركردو چاوم نوقاند، ئەوئەندەمزانى دنيا شىواو كەوتىنە
 ناو گەردەلولىكى بىئامانەو تۆفان ھوروژمى ھىناو تەپرايى تاناوكم
 ھات، شلپە شلپى ئاو ناخمى شلەژاند، يەكەم ساتمە تونتر خۆم
 گرت، چاوم كەردەو لەنىو روبارىكى بىئاماندا من و كابرايەك و
 ئەسپەك بەرزو نزم دەبىنەو، دەوروبەرم يەكپارچە ئاو و لىتاو، تادەھات
 زىاتەر نكوم دەبوين چاوم نوقاندەو...ساتمەى دووھەم ھەردووكمانى

پەراندە نىۋو لافاۋەكە، پەلەقازەي مردن و ترسى خنكان دەستىمى
 لەيەخەي كاپرا گىرکرد، كىشم كەمبۆۋە و ھەرھىندەمزانى گرتىمى و
 ھەلىدامە سەر پاشوى ئەسپەكە، ئىدى تونتر خۆمگرت و لەھۆش
 خۆم چووم، كاتىك چاوم كىردەۋە دىم تەۋاۋ لەكاپرا داپراوم و تادى
 دوورتەر دەيىتەۋە بەۋ چاۋانەي خۆم دىتم شەپى لەگەل لافاۋەكە
 دەكرد، چەند شەپۆلىك لولىداۋ ون بوو، ۋەدىار كەۋتەۋە و تەنیا
 دەستىكى ديارما ترس چاۋى پىنوقاندمەۋە لەھۆش خۆم چوومەۋە و
 ھەرھىندە چاوم كىردەۋە چ بىنم....!

حەشەماتىكى زۆر دەۋەريان داوم سەرتاپاي لەشم لىتەيەۋ ئاۋى
 لافاۋ رايمالىوم، چاوم گىرپا... ئەسپەكە بەتەنیا لەقولايى روبارەكە
 دەۋاننى و چاۋى سوور داگەپراون، گىيام زۆر گىيام ھەتا
 فرمىسكى چاوم تىكەلى روبارەكە بوو ئاۋىتەيەكى روونى
 دروستكرد، نىگام ئاراستەي قولايى روبارەكە كىردو دىتم، دىم كاپرا
 بە بەرگىكى سىپى لە قولايى روبارەكەدا مەلە دەكاۋ باشتەر سەرنجم
 دايەۋ... دىم بۆتە سوتەمەنى و ئاۋ بۆ شوشتنى خۆي دەكولىنى،
 دىم بەۋ چاۋانەي خۆم دىم كە كاپرا بۆتە قوربانى ۋ ھەر لەنىۋو
 روبارەكەشدا دىم.. گۆرانى بۆ ماسى و ئىمەۋ ئاۋەدانى دەچرى.

نامە

خەلى دەللاک لەسەرتاشیندا کارامە بوو ئەوەی یەكجار سەرى
لەكن تاشیبا قەت نەدەچۆو لەی كەسى دى، منیش ھەروا بووم لى
جیاوازی من و ئەوانى دى ئەو بوو ھەركاتى دەچوومە
دووكانەكەى نۆبەى من دەھات نوقەم نەدەكردو ھەر خەرىكى
خویندەنەوہى ئەو گۆقارو كتیبانە بووم كە لەسەر تەپلەكەكانى نیوان

كورسيه كان دانرابوون، بۇيە لەكاتى سەرچاكردى مىندا جگە لەوہى بەگەرمى لەگەل يەكترى دەواين، ھەندى نھىنى ژيانى خۆى بۆ دركەندم منىش دەمپاراستن.

ئەو پىاوە ھەمىشە كە مشتەرى نەبوو كىتب يان گۆفارىكى بەدەستەوہ بوو، تا چواری ئىوارەش كاری دەکرد و دواتر ئىدى بەتاقى تەنى دەچۆ نادى، ھەندى ئارەقى دەكرى و بەرەو باخچەكانى رۆخ شار شۆردەبوو، تارۆژى دواتر سبەينەيەكى زو كەدەھات و دوكانەكەى پاكەدەدەوہ كەس نەيدەدیتەوہ، ئەو باخچانە زۆرىنەيان سىپىدار بوون، كەوتبوونە رۆخ روبارىكى بەخور كە لەكوئستانەكانەوہ دەھات و شارى دەكرە دوو پارچە، ھەمىشە ئەوانەى دەيانخواردەوہ ئىواران روويان لەو شوئنانە دەكرەو سفرەيان دەپازاندەوہ، دواتر بەر لەوہى تاريك دابى سەردەكەوتنەوہ ناو شارو ھەركەسەو بەرەو مالى خۆى دەگەرايەوہ.

مشتەريەكانى خەلى دەلاكىش كاتى كاركردى ئەويان دەزانى بۇيە نە پرسىاريان لىدەكرەو نە دواى ئەم كاتەش سەردانيان دەكرە، بەلام لەناكاو سبەينەيەك تا چىشت تەنگا و دوكانەكەى نەكرايەوہو دەنگۆى گىرانى لەبازار بلاوبوو، ئىدى ھەركەسەو بەكەيفى خۆى چىرۆكى دەستگىركردنى دادەتاشى، تا ئەو شەوہى لەرپىگەى پۆلىسىكەوہ كە ئەويش مشتەرى خۆى بوو، زۆر جارەن لەكاتى

سەرتاشىن لەوئىم دەدەيت و ببووە برادەرى منىش، نامەيەكم بۆ خە
نووسى و ئەوئىش شەوى دواترەم شىۋەيە وەلامى دامەوہ:

(تەمەنم ھىشتا شەش ھەوت بەھار دەبوو كەچۆلەكەيەكم كوشت،
دەزانم ھەزىكى مندا لانە بوو لى گەشە كەردىكى بەردەوامى گيانى
تورەيم بوو بەرەو درندەبوون، سەرەتايەكى ترسناك بوو بەخۇخا فلاندىن
و خۇخاراندىن بەديار پەلەقاژەي بالندەيەكى بچووكەوہ .

لەكوشتنى چۆلەكەيەكەوہ فېرەخوئىن رشتەنبووم، كە چوومە سەر
لاشەكەي ھەستم بە سەرکەوتن كەرد، ئەو رۆژە بۆ من سەرەتاي
وەرگرتنى لەزەت بوو، چاوەكانم سوور داگەران و جىھانم بە سوورى
دى، پىمابو ئىدى راوچىيەكى كارامەم و دەتوانم زەوى لە خوئندا
نقوومەكم، گيان لە گياندارەكان بستىنم.

بەكوشتنى چۆلەكەيەك كەلبەكانم درىژ بوون، موچوپكەيەكى
خۆشى ماسولكەكانى جىر كەردمەوہ، ئاراستەي كەردم بۆ راوكەردنى
بالندەي گەورەترو دواتر گيانەوەرەو كوشتنى ئەوانەي دەبنە رىگر
لەسەر خاك و ناوچەي راوكەردنم.

چۆلەكەيەكم كوشت، لەوئىو كەرەستەكانى كوشتنم لە رەمىكى
بەردىنەوہ كەردە تەقینەوہي ئاسنەكان و ھەموو درندەكانى سەر زەويم
جەلەو كەرد، لاوازەكانم لەتوپەت كەردن و ئەوانەش پەرۆى ياخيبيونيان
ھەلكەرد ويرانم كەردن.

كوشتنى چۆلەكەيەك دەروازەى بە درىندە بوونى بۇ كىردەمەو، لە راوكرنى گيانەوەرەوۋە فېرە كوشتنى مېرۇقى كىردىم، ئىستا من مېرۇقىكى راوچى كەلەدارم و خەرىكى ونجىر ونجىر كىردى ئەوانەم جوانىيەكانم لىدەستىنن و لەنىو ھەزەكانى منىشدا جىيان نابىتەو، لەناويان دەبەم تا وركم جىگەى زۆرتىنى تىدا بىتەو.

ئەوۋۇرە بۆمىن سۈوربوونى زەوى بوو، ناچاۋەكانم سۈورداگەرابوون و ھەموودىيام لە خويندا دەدى، ھىندە لەكوشتن راھاتم بىرم لە سەربىرى مېرىشك كىردەو ھەرئەوئەندەنا گۆشتەكەشىم خوارد و ئىستا سەربىرىنى مەپ وگۆرەكەيەك و مېرۇف بۆمىن وەكۈيەكن، دەتوانم نەك شەقام، زەوى سۈورداگەپىنم و رۆژو بەخوين بشكىنم، دەستىۋىژ بەخوين بشۆم و گەرە لە سەر كاسەى خوينى ھەموتان بكەم، ئاخىرم لە كوشتنى چۆلەكەيەكەو بوومە خوينىژ، لە ھەزىكى مىندالانەو بوومە سەربىر، ھەرلەخۆمەو دەخوام نىشتىمان سۈوركەم، سۈورسۈور چونكە بەكوشتنى چۆلەكەيەك بوومە ئازەلىكى كەلەدار ئىستا كەسى نىيە بەقەت من خوينى خۇش بوى چونكە يەكەم چىرۆك و يەكەم ھىكايەت كەوەك شەوچەرە بەرگۈيم كەوت زوحاك بوو منىش بوومەكاو، ئىستا لە زىندان لەنىو خەيالە رقاۋىەكاندا دەرېم، يەكەم كوشتن و يەكەم سەربىرىن، ئەو يادەوئەريانەن كە كەرەستەى كارى داھاتوومىن و ئايندەى لەسەر بىياد دەنىم، بۆيە دەلىم: (بىورن ئەى چۆلەكەكان ئىستا پىۋىستىم بەئىۋە نىيە،

راۋچىيەكى كارامەم و عاشق بەرەنگى خويىن و روحى ئەوانەم جوانىيەكانم لىدەبەن

دەيان جار ئەو نامەيەم خويىندەو، دەچوومە نىوان دېرەكانەو
پىاسەم بەناو خالبەندو وشە توندوتىژەكاندا دەکرد، لەژىر سىيەرى
رستەكاندا پشوم دەداو لەنەيىنى دەسگىرکردنەكەى دەگەرەم، پىمسەير
بوو ئەو لەنوسىندا ئەوئەندە توانايەى ھەيەو لە ژياندا بەرەو بەندىخانە
رۆيشتووە!

كۆدە نەيىيەكانى ئەم نامەيەم بە ئاسانى بۆ نەدەكرايەو، بىرم
لە نەيىيەكانى ژيانى كەردەو، ئەو عاشق بوو عەشقى كچىكى
جىرانى مائەوەيان بوو، رۆژىك پىسارى زۆر خواردنەووم لىكرد
كەچى ھات و زۆر بەوردى باسى عەشقى خۆى و كچەكەى
بۆكردم، ئەو جارىك پىي گوتم:

(بەداخەو ھەر پىاو بىوفا نىن ھەندى جار كچىش نايانەو)
لەپىناوى ئەوانىدىدا ماندوو بن، ئاخىر دواى چەندىن سال
خۆشەويستىم لەگەل كچىك كەچى بابى دايە خزمىكى خۆى، ئەو
كەسەى كەتەواوى خەلكى شار تفونەعلەتى دەكەن، ئەويش كورى
شەكەتە كورپە، ئەو ھەى كەسەرسامىشى كەردووم ئەو كچەيە نووقەى
نەكرد، تەنەت پىرسە گورگانەشى پىنەكردم، كە لە رىگەو بانىك
دەمبىنى ھەر وەكو قەت نەشىناسىم ئاورى لىنەدەدامەو، ئاخى
ئاگاي لە ناخى مەن نەبوو نەيدەزانى چ كورەيەك چ جەھەندەمىك

لە ھەناومدا كۆپە دەكا، جا ئىدى نازانم لە ترسان بوو يان لە
 بېۋە فايى، ئەورۇژەى ئەوى تىدا گوازاىەو ەبىرم بۇ خۇكوشتن چوو،
 چوومە نىو شىۋەكانى خوار ئاۋايى تا بە لەناۋېردنى خۇم تۆلە
 لەۋىش بىكەمەو، پىشتەر نامەيەكم نووسى، تا دواى مردنم ھەموو
 دنيا بىخوئىتتەو، تىايدا تەواۋى خۇشەويستى چەند سالەى خۇم و
 ئەوم تىدا رونكردبۆۋە، ھەر بەراستى برىارى كۆتايىم بوو، لى كە
 چوومە ناو باخچەكان دىتم ھاۋرئى نزيكەكانم خەرىكى خواردنەو،
 بەزۇر داياننىشاندم و بۇ يەكەمجار پىكىك ئارەقم خواردەو لە دلى
 خۇمدا گوتىم: با بەر لە مردنم تامى ئەوۋەش بىكەم، كەچى جەستەم
 داۋاي ئىدى دەكرد، بۇيە پىكى دوۋەم خۇم بۇ خۇم تىكرد، ئىدى
 ھەر ئەۋەندەم خۇش بوو دەستم كرده گريان وەك مندا ل ھەنسكم دەداو
 فرمىسكم دەۋەراند، بە ھەموويان ژىر نەدەبوومەو، ئەوان ئاگايان لە
 برژانى من نەبوو بۇيە يەكىكيان گوتى: ئەگەر نەگريەى ديدەت بۇ
 دەكرم.

يەكى دى كەۋچكىك مەزەى راگرت و گوتى: نىجەى
 دەخۇى؟

ئەوى دىش دەيگوت: بىف ئەۋە كخەى دەخۇى؟

منىش باشم دەناسىن و دەمزانى نازانن ناخى من چىتىدايە بۇيە
 پىكى سىيەم ھەلداو ھەستمكرد ھىچ بەرەست و نەئىيەك
 لەمىشكەمدا نەما، مندا ل بوومەو ترس بۇ ھەمىشە جىي ھىشتووم،

بۇيە بۇ ۋەلامدانەۋەي گالتەكانيان ئەۋەي لە دلمدا بوو بەرامبەر
خۆشەويستەكەم ھەلمپشت، تەنھا ئەۋەندە ئاگام لە خۆ بوو ھەرگىز
ناۋى كچەكەم نەگوت، بەلام يەك لە برادەرەكانم كە ھەم جيران و
ھەم بەيەكەۋە دەمانخويند ئەو دەيزانى كۆيىم دىشى، بۇيە ھەولیدەدا
لەبیرم باتەۋە، لى ئەۋانى دى بە پەرۋشەۋە بوون تا زياتر لەبارەي
عەشقى منەۋە بزانن، دواچار كە نازانم چەندەم پيىكم ھەلدا نەيىنى
ھاتنم و خۆكوشتنىشم ھەلدايە سەر خوانەكەو ئىدى ھەموان
بيدەنگ بوون و بەتايبەت جيرانەكەمان تەۋاۋ خۆي لەمن نزيك
كردەۋە، سفرەكەيان ھەلگرتەۋەو بيدەنگ و يەك پرسیارى ديكەيان
لینەكردم، شەرمەزاري گالتەكانى رابردوويان بەروخسارەۋە ديار بوو،
بەلام ھەمیشە جيرانەكەمان لە تەنیشتمەۋە بوو، ھەستايىن تا
برۆينەۋە، ئەمن گيژ بووم و كەۋتم، كەبەھۆش خۆم ھاتمەۋە دىتم لە
ناو روباريان ھەلكيشاوم ھەموو لەشم تەرە، ئاوم بەسەريدادەكەن و
لەچاويشياندا ديار بوو خەمم لیدەخۆن، بۇيە ھەرگىز جييان نەھيشتەم
و جيرانەكەمان ھاتە بنهەنگلەم و ھەستمكرد باشتەر بووم، بەلام ھەر
بەۋلاۋ لاياندا دەھاتم، پيىمسەير بوو ئاوام بەسەر ھاتوۋە، ئەۋەي پيشتەر
لە ميىشكەدا بوو بەتال ببۆۋە پيىموابوۋ ئىدى ژيان ليىرەۋە دەست
پيدەكات.

خلەي دەلەك دريژەي دايەو گوتى: سەرت نەھيشتەم ھەموان
بەيەكەۋە بەرەو ئاۋايى دەگەپراينەۋە لەپريىە زۆريان ئامۆژگارى

كردم، دڭنەواييان دەكردم و دەيانگوت: بېۋەفايەك ئەۋە ناھيئى خۆتى
لەسەر بكوژى.

يەكىدى دەيگوت: ئەگەر ئەۋ كېچە بەراستى ئەتۋى خوش
ويستبا دەبوو بەر لە گواستەنەۋە خۆى كوشتبە.
دەشيان گوت: بەراستى خوشى نەويستوى دەنا ئەگەر فشارى
مالەۋەشى لەسەربا ھەق بوو پىرسى پىكردباى.

يەكى دىكەيان كە بەتەمەن لەۋان گەۋرەتر بوو دياربوو دەمۋېلى
لە سىياسەتەش ۋەردەدا گوتى: ناكى ھەمومان كېچەى تاۋانبار
كەين، كىدەللى لەژىر فشارىكى زۆردا نەبوۋە، ئەۋجار ئەۋەى شوى
پىكردوۋە خۆ بەشەر نىيە، نەك خەلكى ئاۋايى، كەسوكارىشى لىي
بىزارن، ئەمەن دڭنيام بۆ ئەۋەى ئەۋ كوپەى پىدامەزىنن كىچىكىان
كردۆتە قوربانى، قوربانىەك زۆر سەختەر لە خەلى برامان، بۆيە
خەلگيان خۆكوشتن چارەسەرى ھىچ ناكات لى دەتۋانى لىرەۋە بىر
لە داھاتۋىكى نوى بىكەيەۋە، ژيان دوۋرو درىژرەۋ روداۋى
سەمەرەترى تىدایە.

جىرانەكەمان گوتى: ئەمەن خەلى لە ھەموان باشتەر دەناسم، ئەۋ
كوپىكى پاكە بەراستى خۆشەويستى كردوۋە بۆيەش گەشتۆتە ئەۋ
ئاستەى بىر لە خۆكوشتن بىكەتەۋە، بەلام چۆن خەلى دەناسم ئاۋاش
خۆشەويستەكەى دەناسم، بەراستى ئەۋ شايەنى ئەۋ كوپە نەبوو
كەداۋيانەتى، ھەروەك چۆن تۆش شايەنى خۆكوشتن نى، ئاخىر

ئەۋەى تۆ بناسى دەزانى كەسىكى پاكى و ئەۋەى لەسەر شانت بوۋە
 كىردوۋتە، بۆيە لەگەل فرېدانى شوۋشە بەتالەكان تۆش دەبىت
 بىر كىردنەۋەكەت فرېدەى، روۋى لەمن كىردو گوتى: خە قەت وام بە
 بېھىزى نەدىۋى دەبىت خۇت چاكەيەۋە دەنا من چاكت دەكەمەۋە.
 ئەۋكاتەى خەلى دەلەك ئەۋ چىرۆكەى بۆ دەگىرپامەۋە يەك
 مشتەرى نەبوۋ بە ئارەزوۋى خۆى قسەى دەكرد، منىش زۆر خەزم
 لە گىرپانەۋەى بوۋ پىم نەدەبرى تا ھەرچى زوۋە تەۋاۋى كات و
 مشتەرى بەسەردا نەيات، خەزىشم لىبوۋ دواى تەۋاۋ بوۋنى قسەى
 خۆم ھەبىت.

خە دەيگوت: ھەستم بە گىرېبون دەكرد خەزم لىبوۋ بنووم قەت
 خۆم وانەدىبوۋ چوۋبوۋمە جىھانىكى تايىبەتەۋە كە پىشتەر نەمدىبوۋ،
 پىستى سەرو ناۋمىشكەم سىر سىر بىبون، ئەۋى خەمىت نەمماۋو، لاقم
 تىكەتالان و ئەگەر ئەۋان ئەۋەى لەسەر سەفرەى باسەم كىردوۋە بىريان
 نەھىنابامايەۋە ئەمن ھىچم لەبىر نەما بوۋ، وريا مەبەستم كۆرە
 جىرانەكەمانە ئەمنى بىردەۋە مالى خۇيان ئەۋانى دىش گوتيان زۆر
 ئاگات لىبىت، چوۋىن و لەۋى زۆر نەسەتەتى كىردم نەبىشت داکو
 بايىشى بە نەھنىيەكەى من بزەن، ھەر چەند مەترىك نىۋانى مالى
 ئىمەۋ ئەۋان بوۋ خەبەرى ناردە مالى مەۋ پىى گوتىبون ئەمشەۋ
 لاي من دەبىت، ئەۋ شەۋە خواردنىكى باشى دامى ئەمنىش كە تازە
 خەرىك بوۋ دەھاتەۋە سەرخۆ پىمگوت: باشە ئەۋماستەۋە

خەمپەۋىنە دەخۇنەۋە بۇ تا ئىستا پىم نەزانیۋە؟ ئەۋىش گوتى:
 ئەگەر بەللىنى ئەۋەم بدەيەى ئەۋ كچە لەبىر دەكەى و شىتاتىەكەت
 فرى دەدەى، ئەۋە ھەموو ئىۋاران دەتبەين، ئەمنىش دەستم لە
 باخەللى راگرد ھەتا ئەۋ نامەيەى نووسىومە بىدپىنم كەچى نامەكە
 لە نىۋ ئاۋىدا كە لە چۆمىيان ھاۋىشتىۋوم توا بۆۋە، تىمگەياندا كە
 نامەيەكى ئاۋام نووسىۋو بەلام ئامۇژگارەكانى ئىۋە بەتايىبەت كە
 دەبوو ئەۋ پىش من خۇى كۈشتبا، يان كىدەللى لە ژىر فشارىكى
 زۆردانىيە، ياخود ھەرھىچ ھىچ نەبىت بەرگريەكى كىردبا، كارى
 تىكردووم، ئەۋجار ئەمن ھاتوومەۋە سەرخۇم، نامەكەشم
 نەدەخوئىرايەۋە تا پىشانى ورياي بدەم، دواتر فرىماندا بەللىنم پىيدا
 كە بىر لە خۇكۈشتن نەكەمەۋە.

خلە كە ئەۋ چىرۆكەى بۆمن دەگىپرايەۋە جار جار مقەستەكەى
 توند بە شانەكەى دەستىدا دەداۋ لە ئاۋىنەكەشدا دەمدىت لە چاۋىپرا
 فرمىسك دەھاتنە خوار، تىگەيشتم ئەۋ بەراستى خۇشەۋىستى كىردوۋە
 بۆيە ھەمىشە لە بىرىدايە.

خلە گوتى: ئەۋشەۋە لەمالى ورياي جىرانمان بووم، ئاخىر ھىشتا
 نەبوۋبوومە ۋەستاي سەرتاشىن، ھەر ھىچم لىنەدەزانى بۇ سبەينى
 ھەردوۋكمان برىارماندا بچىنە شارىك تا خۇمان فىرى دەللاكى
 بىكەين، ئەۋەبوۋ ماۋەى دوۋ مانگ منى بىردە سلىمانى لە
 دوۋكانىكى دەللاكى بىبەراپەر كارمان كىردو بوۋىنە ۋەستا، ھەر

ھاتىشىنەۋە ئەۋ دوۋكانەمان بەيەكەۋە دانائۇ ۋەك دەبىنى ۋەستام، بەلام
 ئەۋەشم لەبىر نەچىت بەر لەۋەى بچىنە سىلمانى ئەۋ برادەرانە ھەموو
 ئىۋارەيەك دەيان بىردم و مەستىيان دەكردم، ھەروايىتەۋە وريى
 جىرانىشمان بۇ خويىندىن رۇشتە موسل و دوۋكانەكە بۇ من مايەۋە.
 سەرم ھىشاندى بەلام ئەۋە ۋەلامى پرسىيارەكەت بوو، ئىستاش
 ناتوانم نەخۇمەۋە، لەراستىشدا برادەرهكان بارى سەر شانيان سوو
 كردم و دواترىش كەچووينە سىلمانى تەۋاۋ تەۋاۋ نا، لى تا ئاستىكى
 باش ئەۋكچەم لەبىر كرد، لى ھەرچەندجار كە لىرەۋ لەۋى بە
 مندالەۋە دەبىنم بىرىم دەكولىنەۋەۋ لىشت ناشارمەۋە، ھىچ شەۋىك
 نىيە بەخەيالى ئەۋ نەۋوم ھىشتا ھەر خۇشم دەۋىت بەلام تا ئاستى
 سووتان نا)

پىدەچوۋ چىرۆكەكى تەۋاۋ بوۋى بەلام بۇ من نا، پىشتە مىلى
 تەركردم و بەگويژانىك گەندە مەۋەكانى تاشى و خەنافىزى رىك
 كردم، ئەۋجار فلچەيەكى نەرمى بە سەرو گويلاكى داھىنام و ئەۋ
 موۋە براۋانەى مابوون لاىبىردن پەرۋىيەكى تىي ۋەرىپچابووم لىي
 كردهۋە گوتى:

برۆ سەرت بشۆ تا بۆت وشك كەمەۋە، ئەمن ھەزم لىنەبوو
 سەرتاشىنەكەم تەۋاۋ بىت بەلام چارەم نەبوو بە قسەم كرد.
 سەرم شوۋشت و ھاتمەۋە سەر كورسى سەرتاشىن، بەر لەۋەى
 وشكەرەۋەكە پىكات، چوونكە دەنگى زۆر ناخۇش بوو پىم گوت:

برادەرى زۆر باشت ھەبوون، لى بۆچى بىر لە پىكھېنانى خىزان
ناكەيەو؟ تا بۆ ھەمىشە ئەو كچە لەبىر كەى؟

وھلامى نەدامەو تەوھكو بە تەواوى سەرى وشك كەرمەو تەوچار
پىرۇزبايى لىكردم و لەسەر كورسەيەكان دانىشتىن، خەلى دەلاك
گوتى:

وھلامى پىرسىارەكەت زۆر قورسە بەلام دەزانم ئەتۆش وەك من
خەرىكى خويندەوئەى بۆيە پىتدەللم، ئەمما تا رۆژى خۆى
مەيدركىنە.

خەلى دەلاك گوتى :

چەند مانگىك لەمەو پىش مېردەكەى ئەو ژنە بە فىلى سەرتاشىن
ھاتە لام و دەيوست قسەم لىدەريىنى، ديار بوو بۆنى پەيوەندى من
و ژنەكەى كەردبوو، پىنى دەگوتم: دەزانم پەيوەندىتان ھەبوو بەلام
ئىستا نەتان ماو، تەنيا ئەوئەندەى دەمەوئ بىزانم دەستت بە دەستى
كەوتوو؟ منىش خۆم لە گىلى دەداو ھىچم نەدركاند، دەمگوت
تەنيا وەكو جىرانىك سەيرم كەردو ھىچى دى، بەلام ئەو سوور بوو
لەسەر ئەوئەى بزانى پەيوەندىكەمان چۆن بوو، منىش ھەرگىز
دانمپىدا نەناو ئەوئەىش دواچار بە توورە بوونەو قسەيەكى لەدەم
دەرچوو گوتى: خۆى بۆى باسكردووم باش دەزانم ئىستاش دلتان
بەيەكەوئەى، ھەرەشەى لىكرم و رۆيشت، منىش لە دلى خۆمدا زۆر
ھىنام و بردم ئاخر ئەو مەلەونە ھەموو ژيانى منى تالكردو ھە

دواترىش ھەرپەشەم لىدەكات، من جگە لە خۆشەويستىيەكى پاك
 ھىچى دىم نەكردووه، ئاخىر ئەو خۆشەويستەكەى منى بردووه، ئەو
 ژيانى منى كرده دۆزەخ، كەچى دەيەوى يادەويرەكانىشم لىبستىنى،
 ناو دلم بېشكىنى و وئەنە جوانەكانى تىدا ھەلا بەھەلا بكا.

سەرت نەيەشىنم ھەر لەناو قسەكانى ئەو مەلەونەدا بۆم
 دەرکەوت كە ژيانى ژنەكەى كـردۆتە دۆزەخ، ھەر بـۆيە
 خۆشەويستەكەى جارام نە سەرھەلدەبرى و نەدەتوانى سلاوم بۆ
 بنىرى، ھەروايىتەو ھەمىشەو ھەتا چاوم بەچاوى مېردەكەى بکەوى
 مۆرەم لىدەكات، منىش بۆ ئەو ھىچ روونەدات قسەناكەم و گويى
 نادەمى، ئەگەرنا ئەو مافى ئەو ھىچ نىيە ھەرپەشەم لىبكات و مۆرەم
 لىبكات، ئاخىر تىكچوونى ژيانى ژنەكەى واتە لەباربردنى ژيانى
 منىش، چونكە دلنيام لە ژىر فشارى بابيدا شووى كـردووه، بەلام
 دەبوو خۆراگر بىت و ھەموو ژيانى نەخاتە نىو ئەو دۆزەخەى كە
 بۆى دانراو.

ئەو ۋەلامى پرسىيارەكەتە شكەم لە خۆم و دووارپۇژى ئەويش
 ھەيە دەترسم ژن بەيىنم و ئەويش بخەمە نىو كىشەيەكەو كە ھىچ
 پەيۋەندى بەو ۋە نىيە، راستىيەكەى ناتوانم بە ژنھىنان تۆلەى
 لىبكەمەو ھەلا خەم بخوا.

خەلى دەللاك دريژەى دايەو گوتى :

ئىستا وردە وردە خەرىكە ئەو خوشەويستىيەم بىر دەچىتەو بە
تايىبەتەش رۇژانە خەرىكى دووكانەكەمەم و ئەگەر مەشتەرىم نەبىت
دەخوئىنمەو شەوانەش لەگەل ئەو برادەرانە بە مەستى دەچمەو
مالى و دەخەوم، ئاخىر ئەگەر كەسىكى دى بەيىنمە ناو ژيانى
خۆمەو دەبىت بەراستى خوشم بوى، بۆيە نامەوى كەسىدى بە
خۆمەو سەرگەردانكەم و بەقەستى خوشم بوى چونكە پىشتەر دلم
داوئە كەسىك و هېشتا وەرم نەگرتوتەو، جارى ژيانم ئاسايىيە بەلام
شكەم لەو هەتەوى مىردىيەتى زۆر عەبووس ديارە دەترسم رۇژىكى
دەستم لەيەخەى گىر بىت.

مىنىش كە تا ئەو كاتە لەنىو چىرۆكەكەيدا توابوومەو پىمگوت:
تۆ كورپىكى كاسبى و خەلكى خوشيان دەوىى، جگە لەوەش نە
قۆلى كەست بىرپەو نە خيانەتەشت لەكەس كىرەو، بىر لەو پىاوە
عەبووسە مەكەو ئەوەش دەزانى كە بەزۆر كىچ بەشودان ئەو
ئەنجامەكەيتى، هەولەدە باشتەر ئەو بابەتە لەبىر كەى و سەرى
خوتى پىو نەيەشىنى دەشتوانى ژيانىكى نوى لەگەل كەسىكى
نوى بدۆزىەو ئەو كات بۆ هەمىشە روداوە خوش و ناخوشەكانى
رابردوت دەبنە بىرەو، ئەمەن لەو قسانە دابووم مەشتەرى هات و
دواى ئەو هەقدەستەكەيم دايە، سەرتاشخانەكەم جىيەشت.

ئىستا ئەو نامەيەى ئەو لەبەر دەستم دايە هەرچەند دەخوئىنمەو
زىاتەر قەسە و گۆيەكانى ئەو دىنە ناو بىرەو، پىمشكنايە

ھېچى كىرىپ، چۈنكى نە كىچىكەي جىرانيان تەلاق دراۋە نە شەپرو شۇرپىكىش لە نيوانيان روويداۋە، بۇيە بەندىكردنى ئەو دەللاكە بىي ھۆ نىيەو مەبەستىم بوو ھەرچى زوۋە بزانم بۇ لەنيو بەندىخانەيەو بەتايىبەتەش لەنيو نامەكەدا باس لەزۇر شت دەكات كەمن كۆدەكەيم بۇ نەدەكرايەۋە، بەناچارى ھەر لە رىگەي ھەمان پۇلىسەۋە نامەيەكى دىم بۇناردو تىايدا باسم لەۋە كىرەبو ئەگەر كەيسەكەت بزانم دەتوانم ھاۋكارىت بىكەم بۇ ئازاد بوونت، روونىشم كىرەبوۋە كە لەناۋەرۋكى ۋەلامەكەي پىشتىرت نەگەيشتووم و باشتىر بۇم روون بىكەۋە.

دۋاي چەند رۇژىك ئەم نامەيەم بەدەست گەيشت:

(جگە لە پىشەكەي خۇم و خويىندەۋە مەست بوون ھېچى دى نازانم، تۆمەتى بەندىكردنم سىياسىيە كەمن لەژيانم كىتەيىكى سىياسىيەم نەخويىندەۋە، بەلام.... ئەۋانەي جوانىيەكانيان لىبىردم، ئەۋانەي مەستى ئىۋارانيان لىزەۋەت كىردم و وايان لىكردم بىر لە خۇكوشتن بىكەمەۋە، ئەۋانەي دلىان پارچە پارچە كىرم و خەۋى شەۋانيان لىزەۋەت كىردم، ئەۋانەي دەستەۋەستانيان كىردم و ھىۋاكانيان لىزەۋەت كىردم، ئىستا ھەر ئەۋان ھەلىاندەمە ناۋ پىۋاكوژ و دىرندەكانەۋە، دەبىت بزانم كەسەيىكى دىرندە بەرھەم دەھىنن و دۋاجار لە كوشتنى چۆلەكەيەكەۋە فىرە سەربىرىم دەكەن، گىيانى تۆلەكردنەۋە لە ناخمدە دەچىنن، ئاخىر ھەلىاندەۋەتە شوينىك ھەستەكەم جىي من نىيە،

خەتايە كيەن داۋەتە پالەم كەئىدى دەيىت بىرى لىبەكەمەۋە، دەزانى دەيەنەۋى خەيالە خۆشەكانى رابردووشم لىبەستىنن، ھاتونە ناۋ ھەزەمەۋە دەخۋازن داگىرمەكەن و بەدەستى ئەۋانى دى لەناۋم بېەن، ئەمەن كە لىرە لە گۆشەگىرىدام ئازادىيان لا شىرىن كىردووم، بۆيە كاتىك لەم تارىكستانە دىمە دەرى لە كەسەكانى بەندىخانەۋە فىرى چەقۇ ھەلگىرتن و كىردنەۋەى بووم، چىرۋكى فېچقەۋى خويىنى لاملە بىتەۋانەكانىيان بۇ باسكىردووم، ھەلگوتانە سەرو تۆلە كىردنەۋەيان لە ھەناۋمدا چاندوۋە، بۆيە ئىدى كەسىكى دىم، ۋانەى ترسناكىيان فېر كىردووم و ناچارم ھەر ئەۋ ۋانانە بلىمەۋە، پىمۋانىيە ھەرگىز لەۋ ئازارەى رابردووم و ئەۋ خەتايە خۆشەم كە ئىستا دەرھەق بەمەن كراۋە، بۆيە ئىستا دوۋپاتى دەكەمەۋە (بىۋورن ئەۋى چۆلەكەكان ئىستا پىۋىستىم بەئىۋە نىيە راۋچىەكى كارامەم وعاشق بە رەنگى خويىن و روھى ئەۋانەم جوانىيەكانم لىدەبەن)

خويىندەۋەى نامەى دوۋەمى خەلى دەلەك سىرى كىردم، تىگەشىتم چە خەتايە كيەن بەرامبەر كىردوۋە، ھەربۆيە لەۋەش گەشىتم كە ئەۋ تاۋانەى ئەۋى پىتەخىراۋەتە زىندان زۆر قورسەۋ كەس ناۋىرى خۆى لى بەساحىبكات، نىگەرەنى ھەر لاي مەننا، لاي تەۋاى ھارپىكانى ھەستى پىدەكرا، ھەمىشە لەرپىگەى پۆلىسەكەى ھارپى ئاگادارى بووم، تا ئەۋكاتەى كە زىاتر لە سى مانگى خاياندو گواستىۋويانەۋە ناۋ زىندانىكى دوۋر كە لەتەنىش بەغدايەۋ

ئەبوغرىپيان پىدەگوت، ئەويش واتە حكومدان و مانەۋەى بۇ كاتىكى ناديار.

چەند سالىك خەلى دەلاك بىھەۋال ماىەۋە، لەۋ ماۋەشداخۇشەۋىستەكەى رابردوۋى بەخۇى و دوومندالەۋە تەلاق درا، مېردەكەشى كە گومانى سىخورى لەسەر بو، واتە بېۋە پياۋى رژیۋە سەرکوۋتەكەرەكەى ئەۋكات، دەمانچەيەكى بەلاقونىدا شۆر دەكرەۋە، مندالەكانىشى بردبەۋە لای خۇى و شای بە سەپانى خۇى نەدەزانى.

تا ئەۋرۇژەى دەسەلاتى بەغدا بە كونفەيەكونىك گۇراۋ بە كودەتايەك ئەحمەد حەسەن بەكرىان فرېداۋ سەدام ھاتە سەر دەسەلات لېۋوردنى گشتى دەرکرد، تەۋاۋى زىندانىيە سىياسىيەكان ئەۋانەى لە ژوۋرى لە سىدارەدانىش دابوون ئازاد كران.

ئەمەن كە ھەر لەبىرى خەلى دەلاكدا بووم، رۇژىك لەچياۋە نامەيەكى پېچراۋەم بەدەست گەيشت تيايدا نووسرابوو:

(دوچار بالندەكانى قەفەز ئازاد بوون، ئىستا لەسەر لوتكەى چياكان دەخوینم و دەتوانم بە ئارەزوۋى خۇم بچمەۋە ناۋ ئەۋ خەيالانەى لىيان ستاندىبووم، بەزۇر كرديانمە سىاسى و رقىكى ئەستوورىان لە ناخمدا چاند، رقىك رەقتەرە لەۋ تاشەيەى ئىستا لە ژىرىدا دانىشتووم، دەمەۋىت تۆلەى خۇم لەۋ پياۋانەى رژیۋە بكمەۋە كە دەھاتن سەريان پېچادەكردم و پارەيان نەدەدا، بەزمانى خۇيان

جىنۇيان دەداو خۇم لە گىلى دەدا، لەوانەى لە كەسىكى بىگوناھەو
تاوانباريان كردم و دواتر تەمەنى لاوئەتى منيان بۇ خۇيان برد،
ئەوانەى جوانىەكانيان لىستاندم و مۇرەيان لىدەكردم، دەرەفەتى
ئەوہيان نەدام بىرىكەمەو، زەھريان دەرخواردى خەيالەكانمداو ژيانيان
كردمە چىرۆكىكى تراژىدى.

ئىستا بالندەيەكى ئازادم، لەنىو زىنداندا دوو وانەى زۆر گرنگ
فېرېووم، دوو سروود ھەمىشە دەيانلىمەو ئەویش خۇشەويستى
نىشتان و رقە، من كە ئىستا ھەلگىرى ئەو دوو وانەيەم لە
خۇشەويستىم بۇ نىشتانەو خۇشەويستى ئىوہشم بىر كەوتەو، بۇيە
تۆ و ھاوړپيانى زەمەنى مەستىم خۇشەويىن، بەلام رقىش دەدەمە
ئەوانەى لە ئىوہيان دوور خستەو، ئەوانەى ژيانيان لىزەوت و
ناشېرىن كردم، ھەلياندامە شوئىك كە جىگەى من نەبوو، ئىستا بە
كۆلەپشتىكەو كە جگە لە مقەستى سەرتاشىن كىتبى پارتىزانىشى
تىدا، دەمەوى دواى ئەوہى فېرى سەرتاشىن و ھەرگرتنى ھەقدەست
بووم، ئەو ھەقەش ھەرگرمەو كە لىيان بردم، چاوەكانم سوور بوون و
دەلىم: (ببورن ئەى چۆلەكەكان ئىستا پىويستىم بەئىوہ نىيە
راوچىەكى كارامەم وعاشق بە رەنگى خوئىن و روحى ئەوانەم
جوانىەكانم لىدەبەن)

جگە لە چەند وشەيەكى نامۆ ھىچ كۆدىكى نەينىم لەم
نامەيەدا بەدى نەكرد، ئەو كە ئىستا بەر لىبووردنە گشتىيەكە

كەوتوۋە، پىدەچىت گىيانى لىبىوردەيى لە زىنداندا جېھىشتى،
 چونكە ئەو خەتاي نەبوو خەتباركرا لە زىندان پشويەكى زۆرى
 داۋە بەدۋاي دۆزىنەۋەي ئەۋجەزانەيە كە لىيان ستاندوۋە، دەخۋازى
 تامى ئازادى بىكات و خۆي بەتاللىكاتەۋە لەو رقى رەگورىشەي لە
 دەمارەكانىدا چىنراۋە، ھەر بۆيە ئەو نامەيەشم لە تەنىشت
 نامەكانىدىدا داناۋ پاراستىم، بەلام ھەرگىز خەلى دەللاك لەبەرچاۋم
 بىز نەدەبوو، دەمزانى رۆژىك بەدىار دەكەۋىتەۋە و بە سىمايەكى
 گۆراۋەۋە يەكتى دەبىنىن.

* * *

ھەرچەند ھاۋىن پىر دەبوو شەۋ درىترى رۆژىش كورتىر دەبۆۋە،
 زۆر نەبوو گەلاۋىژىز بزووتىۋو، پايز ھەرپەشەي خۆي دەکردو پەلە
 ھەۋرە تارىكەكانى پىشانەداين، لە گەل باي ھەۋرەكاندا پىچوپەناي
 شەقامەكان پىر دەبوون لە گەلاي زەرد، نووستى شەۋانەي سەربان
 خۆش بىۋو، بەيانىان خۇمان لە بەتانيەكان ۋەردەپىچاۋ ژنەكانى
 شارىش خەرىكى دايىساندى سەماۋەر بوون و شوۋشە شىۋو ماستيان
 لەو گوندىانە ۋەردەگرت كە ھەمۋو بەيانىيەك بۆ مېشتەرييە
 ھەمىشەيەكانىان دەيانھىنا، ئەو بەيانىيە پوور ھەلىمى دۆستمان كە
 ھەمىشە لە گوندى ژاراۋەۋە ماستى بۆشار دەھىنا لەمالى ئىمە

ماپۇۋە، تەۋاۋى ئەۋ شىرو پەنىرو ماستەى ھىنابوۋى لە ھەيوانەكە داینابوو و خەرىكى خواردننى ناننى بەيانی بوو، كە لە پىلىژە دارەكەۋە چوۋمە خوارى ئەۋ دىمەنە بەلای منەۋە نا ئاسایی بوو، بۆيە بەر لەۋەى پرسىيار بىكەم داکم گوتى: پوورحەلىم ئەۋرۇ لەمالمان عاسى بوۋە، دەلى سىخورپىكىان لە ناۋەندى بازارى كوشتوۋە ھىشتا تەرمەكەى لەۋىيە، كەس ناۋىرى بەلایدا بچى، دوۋكان نەكراۋەتەۋە نەۋاخانەكانىش دەپابەكانىان داداۋەتەۋە، بازار بۆنى خوینى لىدىت و كەس لەمال ناچىتە دەر، تۆش بىر لە دوۋكان و موۋكان مەكەۋە.

منىش روم لە پوور حەلىم كردوۋ گوتم:

نازانى كىيە كوژراۋە؟ بەر لەۋەى ۋەلامم بداتەۋە يالىرەى جىرانمان بە ژوورپىداكردو گوتى: براژن نەھىلى كورەكانت بچنە دەرى، ئەۋ سەگەى بەلەكى گەنجەكانى شارى دەگرت و خەلكى بىزار كردبوو، ئەمىرۇ بەيانی بەيەك فىشەكى دەمانچە و ھەر لەناۋەراستى بازارى تۆپاندوۋىانە، حوكمەت ناۋىرى بىتە ناۋشارو كەسوكارەكەشى شەرمەدەكەن خۆى لىبەساحىب بىكەن، كەسىش بىزى نايە دەستى خۆى گلاۋ بىكات و ھەلىگرىتەۋە.

منىش رووم لە يالىرەى جىرانمان كردوۋ گوتم: ئەۋ سىخورە كىيە؟

گوتى: سەگەكەي شەوكەتە كۆيى، ئەۋەي بەسۋال و سەدەقەي خەلكى بەخىۋى كردو دواتر بوۋە توۋلەو لە بەلەكى خەلكى ئالا.

يالىرە مەنجهلېك ماست و دوو شووشە شىرى ھەلگرت و رۆي، ئىدى من لە تەۋاۋى رووداۋەكە گەيشتم و زانيم خەلى دەللاك ئەو كارەي كردوۋە، بۆيە جگە لە ئاسوودەيىيەك كە بەمىشكەدا تىپەرى، تەۋاۋى ناۋەرۆكى نامەكانم ھاتنەۋە بىرو كۆدەكانىشم بۆكرانەۋە.

رووداۋى ئەم بەيانىيە كە ھەر چەند كاتر مېرېكى خاياندو دواتر شارەۋانى كەلاكەكەيان ھەلگرتبىو و بردبويان و شاردبويانەۋە، شار ئاسايى بۆۋە جولە كەۋتەۋە ناۋ بازار، نە كەسيان گرت و نە وىراشن سەۋتولەكانيان بە گەرەكەكاندا بالاۋ بىكەنەۋە، ئاخىر حكومەت بە كوشتنى ئەم سىخوۋەي نىگەرەن نەبو، دەيزانى كوردەو خەلكى ناۋشارىيەۋ تەمەنى درېژ نابى، بەلام بىزەي خستە سەرلىۋى ھاۋشاريان و ترسشى خستە دلى ئەۋانەي لە حكومەتەۋە نىك بوون.

ھىشتا پايز بوو خەلكى لە گوندەكانەۋە بىشەداريان بە پشتى گويدرېژ بۆ دەھاتە مالىھوۋە لەسەرىيەكان دادەنا، تا لەزستاندا سەرمايان نەبى و بى ئاۋرى سۆبەي داران نەبن، فەردە گەنمى خەتسور دەئاخىرايە ژوۋرە گلېنەكان و ەمباريان دەكردن، بەلام ھىشتا پىستە پەنيرى كۈنە پىستەكان نەگەيشتبوۋنە بازار، چونكە

ھەتا چياكان سىپى نەبن و باى كويستان لەوئو ھەو بەناوشاريدا
 نەكات ئەو پەنيرە مەيرانە لە كۈنە پېستەكان ناھيئەنە دەر، ژن لەنيو
 شارى خەرىكى مالى راخستەنەو بوون، ئەو رستە تەماتەو بامىيەو
 باينجانانەيان كۆدەكردەو كە ھەليان خستبوو، تا لە زستاندا بەبى
 شلەى بامىيە قبولى سەر بەنيرگىز لىنەنيىن، پايز ھەورەكانى نەويتەر
 دەكردن و شەوكانىشى دريژتر، بۆيە ئىوارەى ئەورۇژانە زوو دەھاتن
 و لەگەل تاريك بوونيشدا پياوانى چيا خويان بەشاريدا دەكرد، لە
 شەويكى ئەنگۈستەچاودا كە خەلكى شار لەنيو ھەوالەكانى جەنگى
 ئىراق و ئيراندا گوي قوللاغ بوون، دەنگى رىژنەى گوللەكان كە
 لەناوھەندى شارەو دەبيسترا راديۆ و تەلەفزيۇنەكانى بىدەنگ كردو
 ھەندى لە گلۆپى مالىەكان كورژينرانەو ھەندىكى دى بە
 پىچەوانەو ھەروناكيان زياتر پىدەكرد، بەتايبەت ئەوانەى كورپان لە
 چيابوو دەرگاي مالىەكانىشان دەكردەو ھەر لەپشتى دەرگاۋە
 گويان بۆ تەپەى پىي رىبواران و دەنگى سەر شەقام ھەلدەخست،
 جگە لە دەنگە دەنگى ھەندى ژن و منداڵ كە زۆر لەدوورەو
 دەبيسترا ھىچى دى رووى نەداو سبەى خەلكى بەبى ترس
 چوونەو سەر كارى خويان، ئەو بەيانىيە يا حالىمى ماست فروش
 ھات و ماست و شيرەكەى بۆ بەجىھىشتين و رۆى، ديار بوو ھىچى
 نەبيستبوو بەتايبەتەش ئەو لە گوندەو دەھات و دوور بوو لەو
 رووداوانەى لە شار روويان دابوو، منيش دواى نان و چا خواردن

بەرەو كارەكەم چوومە دەرى كە دەرابى دووكانەكەم ھەلدايەو
نامەيەكى پىچراو كەوتبوو، ھەلمگرتەو بونى رووداوينكم كرد، كە
پىشتەر بىرم ليكرديبوو، دواى ئەوئى دووكانەكەم ريگخست لە پشت
مىژەكەو نامەكەم كردهو تيايدا نووسرابوو:

(پايز بەرەگى زەردەو جوانە، بە وەرىنى گەلا ناسراو ھەر لە
پايزىدا دەكرى لقە زرو رزىوكان بېردرين تا خەلكى لە سەرماي
زستان پاريزن، من لەسەرەتاي پايز ئەو لقە زردەم بېرەو كە خەريك
بوو منىش وشككا، ھەستم بە ئاسودەيى كردو شارىشم لەو سەرمايە
قوتار كرد كە بەرۆكى گرتبوون، رەنجى پەنجەكانم كە بەسەر تاشين
لای ھەندى لقي وشكوپرينگ بوو ھەر بە پەنجەكانم وەر مگرتەو،
ئەمشەویش با تەزىوكانى كوستان ئەمنى لە گەلخوى ھىناو
جاريكى دى كورەى خوڤەويستى لە ناو ھەندى شاردە گەرمى
كردمەو، لەوكاتەى تۆ دووا نامەى من دەخوینیەو من بەناو
بزنەپریەكانى چيادا دەستم لەناو دەستى ئەو خاتوونەيە كە لیان
دزیم، بردیان و ویستیان بۆ ھەمیشە لیم بزرکەن، من كەئەزموونى
رۆژگار بەتایبەت ئەو بەندیخانەيەى لاویەتى لیستاندم فیرى كردم
دەییەت بە دەستى خۆت مافەكانت وەرگریەو، بۆیە ئیستا
باتەزىوكانى چیا سېرم ناكەن، لاویەتى خۆم وەرگرتۆتەو ھیچ
ئایدیۆلۆجى و كۆپەرى سیاسى و خوڤەويستى نەیانتوانى رېگر بن
لە تۆلە كردهو ھەم و گەرانندنەوئى ئەو كەسەى كە یەكەم نیگای

خۇشەويستى دامى، ئىستا خۇم بەتال كىردۇتەو، لە رق، مافى خۇم
 بە دەستى خۇم وەرگرتەو، ئەو رستەيەم لە خۇمدا تۈندەو، كە
 دەيگوت (ماف دەسەندى نادرى)، بۇيە ئەگەر بۇمبىرى لە گەل
 ئەوانى دى مافى ھەموان وەردە گرىنەو، چۈنكە ھەزم لىيە
 ھەموان وەكو من ئاسوودەبن، ئىدى لە دوانامەو دىرپمدا بۇ تۈى
 ھاورى دەلىم: (ببورن ئەى چۆلەكەكان ئىستا پىويستىم بەئىوئەنيە،
 راوچىيەكى كارامەم وعاشق بە رەنگى خوين و روحى ئەوانەم
 جوانيەكانم لىدەبەن.)

۲۰۱۸

نالەي چيا.... پەنايەك بۇ تاشەكان

ئىستاش كەنالەي ھەورو گرمەيەكى ناكاولە دوورپا دى، لە
خلۇربونەۋەي تاشەكان و ھەرەسى لوتكە دەترسم، ئاخىر لەۋەتەي ھەم
بەدىار گەشتىن بەبەرزايەكانى چياو پانتايەكانى دارستان، خەون
بەسبەيەۋە دەبىنم، ئەۋەتام لەسەر تاشەيەكى گەۋرەۋ نىو
چرەدارستانىكدا و يەكبەيەكى رۇژەكانى رابردووم دىنەۋە ياد، ئەۋ

رۇژانەى لەپەناو پەسيوان لەژىر دارە گەلازەرد ھەلگەراوھکاندا
لەرۆخ روبار و بزەرى پىچاوپىچە بەرز و نەدیوھکاندا، لەبن ئەم تاشە
چەقىو و نەگۆرەدا خۆم ھەشاردەداو بۆ ئايندە، بۆ ئەو رۇژانەى لە
ئىستاناچن ماندوو دەبووم.

ئەو رۇژانە لەتەمەنى ھەرزەيى دابووم، داخەكەم زۆر بەخىرايى
رۆى، لى دنيايەك يادەوھريم لەسەر ئەم تاشەو كانيانە جى ھىشت و
ئىستا خەريكى كۆکردنەوھيانم، ئاخىر لىرە ھەلگرتنەوھى يادەوھريەكان
ھىندە سانا نين، ھىندە بەئاسانى وەدەست نايەنەوھو دەبينم گۆرپانەكان
زۆر لەروداوەكان خىراتر بوون، ئەوھتا كانىھەكان وەك خۇيان و بەبى
گۆرپان ھەمان ئاوە روون و ساردەكەى جارنمان دەدەنى، چونكە
ئەوان بەلوتكەدا نايەن ھەتا لەبەرزىوھە خلۆر بىنەوھە، ئەوان ئەم كانىھە
چاوقرژالىانە، لەقولاىى ئەم خاكە سووتەمەرپۇيانەوھە
دەردەچن، كەدەئەوھەندەى بەردە كرسىتالىھەكانى ناوى گوللەيان بەسەردا
باريوھە، لەوھتەى دنيا دنيايە ھەردىن وتەواو نابن، روبارە مات و ئا
پژىنەكەى ژىرئەم تاشەيەش كۆى چۆراوگەى كانىھەكانن و ئەگەر
ئەوان نەبان ئىرەش نەدارستان و نەئەو شىنايىھەى لىدەبوو با تەزىوھەكان
بىرەدا نەدەھاتن و بۆ ئىمەش نەدەبوونە پەناو رابردووشمانى
لېھەلنەدەرژا، ئاخىر بوونى ئەم تاشەو چەرەدارستانە بوو كەئىمە
دەماتتوانى لەويوھە بىين و بىرەدا رەتبىن، ئىرە بوو ئەو ئومىدە

گەرەيەى بۇ ئەمىرۇ خۇى حەشار دابو، ئەمىرۇيەك ھەرلەئىستاو
 دەمان گەرپىنئىتەوۋە ئەو جىگايانەى ھەمىشە پىيىستىمان پىيانە،
 رابردووى تىدا ھەلۋەريوۋە و ئايندەمانى پىوۋ گرىدراوۋە، گەرپانەوۋەى
 من بۇ سەر ئەم تاشە زەبەللاخە، كە ھەر لەكەللەى دىو دەچى يان
 گابەردىكەو ھەمىشە نركەى دى تەنھا بۇ بەرەللاکردنى حەزەكان
 نىيە بۇ گىرانەوۋەى بەسەرھات و بزرکردنى ئازادىيەكان نىيە، تا لىرە
 جارىكى دى بەدوويان كەومەوۋە و بەتەنھا لەژىر ئەم تاشە نەلەقيوۋەدا
 لەسەرەتاكەن بگەرپمەوۋە، ئىرە پەناى ھەزارانى وەك من بوۋە، گوللەى
 ناكاوى رۇژرە ماندوۋەكان چەندىن جار جەستەى سميۋە، ئىستا ئەو
 ھەر لەجىگەى خۇيدايەو ھەزاران يادەوۋەرى پىاوۋە رىشن و
 چلكنەكانى ئەوساى لەنىو خۇيدا حەشار داوۋە، ئەو لە يەك بە يەكى
 رىبوارەكان دەروانى، دەزانى پۇشتەكانى ئەمىرۇ بىرەدا نايەن، بۇيە
 بەدەم رىبوارە نوپىيەكان پىدەكەنى، چونكە ئەو بى ئىمەناژىي، بەبى
 رىشنەكان بەردىكى رەقوتەقەو ھەمىشە بەرابردوۋدا دەچىتەوۋە بەو
 سەرەتايانەى لەجەنگەلستانەوۋە ھاتو دەريايەك بىرەوۋەرى و
 كارەساتەكانى دى، ئىستاش بەديار شلپ و ھورپى روبارە
 كوستانىيەكان، فرمىسكى تەنيايى دەريژى و دەخوازى لەگەل
 چرۇکردنى گولدا رىواسەكانى ژىرى، رىبوارە چلكنەكان بىنو
 كرمەى لىوۋەينىن ھەرلەژىر سىبەرو شىنايىيەكانى ئەودا، ھەوالى

چالاكىەكان ھەلپژن يان ئەو نەخشانە دارپژنەو ھەشەوى شارەكانى دەكرده رۆژ، ھەناوى دايكانى دادەخورپاندو ھىواكانى زىندوو دەكردهو، ئاخىر تاشەكان لەتەنیايدا نرەكان دى، بەردەبازەكانى نىو روبارە كوستانىەكان قەوزە لىيى رواون كەسيان بەسەردا رەت نابى، ئەشكەوتەكان، ھىشتا سووتوى ھەشتاكانى لىيە، بەرپەكان ھەلدەوھەرن و كەس نىيە كۆيان كاتەو، كەس نىيە بەرابردودا بچىتەو و ئەگەر تەنھا بۆ يادەوھرىش بىت، لەوكانىانە ئا و بخواتەو كەروبارە كوستانىەكانىان دروستكردوو، گۆرپانەكان پىشەتە لەناكاوەكان ژيانى زۆر بەخىرايى لەچىاو ھەلدایە ئەو شارانەى كەتەنھا بەتارىكى دەدىتران، جىاوازيەكان، خۆ كۆكردەو و ھەزى خۆويستىن ھەموو بەھا جوانەكانى تەواوى بىرەوھرىە ناسكەكانى لەبار يەك ھەلەوشاند تادى رىشەنەكان قەبە دەبنو لەبەر دلان ون دەبن، جۆگەكان لەبن پىيان قورپاوى نابنو بالندە چىايىەكان كوئيان بوئ لەوى چىنە دەكەن، ھەلۆكان ئەوانەى ھىلانەيان لەنىو بىشەلان و لوتكەى چىاكان چىكردوو، لەبرى وان لەبەرزىەو دەروانن و زۆر جاران بۆ پەيدا كەردنى نىچىر، بەتەنىشت تاشەكاندا گمەيان دى، ئەوان ئەو بالندە چىايىانە لەووتەى كىو ھەيە، لەووتەى دنيا دنيايە، ھەر لەو شوئە عاسىيانە دەژىنو قەت كەوى نابن، چونكە بەئازادى لەدايك بوون و لەئازادىش بترازى ھىچى ديان ناوى، خۆ ئازەلە

كېيىن كەنىش ئىستا لەژىر ئەو تاشانە پالەدەكەون و گوللە شىتەكانى
 سەردەمى برسى بوون، جەستەيان سارد ناكاتەووە بەئارەزووى خۇيان
 لەو لەوەرە كاكى بەكاكەيانە دەسورپىنەو، پىشتەر لەخورپەدا دەژيانو
 لەهەر شوپىنك رىشنە هەلۇ ئاساكان، شەهینە برسىەكان دەرکەوتنايە
 ئەوان لەنىو ئەو تاشەو شىوہ بى بنانەدا لەغار دابوون، دەرۆشتن و
 قەت گوللە شىتەكان نەيان دەگەشتى، ئەوى رۆژى ژيان لەنىو ئەم
 خاكە عاسىيەدا لەكىپر كىيەكى بەردەوام دابوو، رىشنەكان توند
 باوەشيان لەلوتكەكان گرتبوو، لەدابارىنى ئاسن نەدەترسان و بەئامان
 و زەمان پەناى تاشەكانيان چۆل نەدەکرد، ئىستا قەوانە زەردو
 لوسەكانى ئەوسا كە بەبەتالى لەوى هەلدەرژان ژەنگى لىداونو
 لەپال بىرەوهرىەكان لە خەويكى هەتايى دان، جى گوللەى گوند
 سوتىنەكان ئىستاش بەجەستەى تاشەكانەوون، لەگەل يەكەم بارىنى
 بارانەى هەموو پايزىك برىنەكان دەميان دەكەنەو و وەك شوشە
 كرىستالىەكانى پىشى پىشەوہى ئۆتۆمبىلى پۆشتەكانى ئەمرۆ
 دەبرىسكىنەو.

تاشەكان تەواوى بەردە پتەوہەكانى ئەم چىا سەرسەختانەى
 كوستان لەگەل هەرنالەيەكى چىادا، لەگەل زاىەلەى بروسك و
 قرمزنى تۆپە نەعلەتيەكانى دوژمن، كە هەميشە سنگى ئەم خاكە
 سووتە مەرۆيە دەكوتن، ئەو نرکەى دى، دەزانى ئىدى كەسى نييە

لەپشتەۋەى تەفەنگەكان پاكاتەۋەو نالەكان نەھىلچى، ئەم تاشانە، ھەموو رۇژى كەبەر ابردوويدا دەچىتەۋە فرمىسك دەرژى ئاھىك لەقولاى ھەناۋىەۋە بەرەو شارە دەريياكان دەروا، دەنالىنى وئەۋەتا گويم ليە دەلى :

ئەمن ھەر ئەۋەم كە ھەبووم وېرىارم داۋە ھەرگىز نەگۇرېم، ئەۋى رۇژى پەيمانم بەئىۋەدا پەناگەتان بم و ئىستاش گۇرۋانە لەناكاۋەكان و بادانەۋەى ئىۋەو چۇلبوونى ئەم سنوۋرە پىر لەسەرىۋوردەيە، ناملەقىنى و ھەرئەۋە دەبم كەھەم، ئىۋەش كەپىتان ناكرى بەيادى ئەم رۇژانەۋە سىبەرم بىينى، يان ناتوانن و ناتانەۋى بەبزنە رىيەكانا يىنەۋە، لەبىرتان نەچى ئەمن ھەر ماوم و قەت ۋەك ئىۋە نابم، قەتىش بەلئىنەكان لەبىر ناكەم و بەلام لەئىستاتان بەگومانم و ۋەرن پىسىار لەروبار كەن، لەم ئاۋە داچۇراۋانە كەن، كەئىستا بىرتان نايە بىخۇنەۋە! پىسىار كەن سالانە چەند جار رەنوۋى بەفرو شەختەكان لاشەم دادەگرى، زۇرنابا ئەۋان دەتوئىنەۋە ۋەك ئىۋە دەپۇن، بەلام مەن ئەۋ لاشە پتەۋ و نەگۇرېم كەھەر دەمىنم و داناخىم، نەلافاۋ دەتوانى بملەقىنى و نەۋەشومەش زەفەرم پىدەبا.

ئىۋە لەھەموو ۋەرزەكان لەگەل مندا بوون ليە لەژىر ئەم سىبەرو شىنابانەدا دەھاتن و بەرەو خوار خلۇر دەبونەۋە، دەھاتنەۋە و كۆلە پىشتەكانتان ليە لەژىر سىبەرى مندا دەكردەۋە و دواجار لەناكاۋ

رۆشتن و رابردووه سەخت و دژوارەكانتان لىج بەجىما، لىرە لەم دەورووبەرە يادەوهرىه كانتان بەبى كەسى كەوتوون، نايەن كۆى كەنەو، دەزانم كەوتونە ناو بالە خانەكان و بوونى شتە ئال و والاكان، ئوتۆمبىلى تىژرەو و فاسۆنى بيانى، ژنى ناسكۆلەو جانتاي دىبلۆماسى بىرەتاندان ناھىنى و بەرەو ئەو جىھانەتان دەبا كەمن نەبام قەت نەيدەگەشتنى!

خۆھەرئەوھنا ئەوھتا جەستەى دەيان چىاو ھەزاران تاشەى وەك منتان ھەلا بەھەلا كرد و بالەخانە سەير و سەمەرەكانى پىدروست دەكەن، ئاخىر لەوئۆھىە من لەئاینەدان بەگومانم، پىموايە ئەو رەوانەى سالانە بەسەر مندا دىن، لەئۆھ دەچن منيان پى ھەلنەقەنرا زۆر ترسم ھەيە رەنوى ھەزە شىتەكانتان، ئەوھەزانەى بەكۆتا نايەن و لەسەر يەكى دادەنن، بەسەرتاندان بى و جىقوفلىقتان كاتەو، چونكە پىموايە ئەو فرمىسكانەى لىرە ھەلئان رشت و ئەو خەون و ئومىدانەى لىرە لىتەن بەربۆو، رۆژىك دىت كۆى كەنەو...لىرە لەسەر ئەو كانىيە چاو قەرژالىە جارىكى دى فرمىسكەكان ھەلۆەرىننەو، رۆژىك دى ھەرەسى جەستەى تاشەكان خرمەى لىكترازانى بەردەكان ئەوانەى ئۆو وردوخاشتان كردو بەپىشى پىشەوہى بالە خانەكاندا ھەلئان واسى، بەسەرتاندان بى و ھەلئاندا تەوہ ئىرە، ئەوسا دىتەوہ يادتان ئىرە ھەشارگەى ئەو

لېقەوماۋانەيە ستەمى رۇژگار تە فروتوناي كىردون، ستەمىك خەرىكە لاي ئىۋە دەيىتە نەرىت، دەچىتە نىۋە ھەناۋتەنەۋە و سىرتان دەكا، ئەگەرنا تەفەنگە ژەنگاۋىيەكان، ئەۋانەي لەرۇژە تۆف و پىر مەترىسيەكان لەشانتان دەكرد چى بەسەر ھات؟ ئەۋ ناۋەي ھەلتان گرتىۋو خەلكانىك لەترسان و ھەندىكى دى لەخۇشەۋىستىيان كىرۋىشى بۆدەبردن، لەكويتان فرىدا؟ كۋان بەلەين و تاقم تەفەنگە شىرودرەكانتان؟ يەك بەيەكى ئەۋ گۈندۈ مالانەي نانايان دەدانى دەياناسنەۋە؟ ئەدى كۆلە پىشتەكانتان ئەۋانەي پىرۋون لە كىتب و نانەۋردكە چىتان لىكرد، گۆرىتانەۋە بەۋ جانتايانەي پىشتەر بەتەفەنگە ژەنگاۋىيەكان گۈللەتان پىۋەدەنا! ئىۋەچىتان بەسەرھات و رۇژگار چۈنى گۆرىن، خۇ دەلەين ئىستاش لەسەيرانەكان بەدەمانچە نۆيەكان نىشانە لەدارۋبەرد دەگىرن، كۈرە نەكەن بەتەفەنگە نۆيەكان ئەۋانەي نازانن بەكارى بىنن و لەدەستان دەخلىسكى نىشانە لەمن بگىرن، چونكە ھىشتا ھەرىپەناگەم و بەئىۋە داناخىم، لەبىرتان نەچى، دارمانى من لەلوتكەۋە دەستى پىكرد، ئاخىر من لەبەرزايىيەۋە ھاتومە ئىرە و بەئىۋە ھەلناقەنرىم، نەمانى من رەشبونەۋەي ئىۋەيە، ئىۋە لەمنن و من قەت لەئىۋە نىم.

ئىستاش ھەر لەسەر تاشەكەم و وردە وردە دەچۆرپىمە نىۋە ئەۋ كانىيە ھەمىشە قۇلپ دەدا، ئىدى لەنالەي ھەۋرو گىرمە ناكاۋەكان

ناترسم، تېگەيشتم ئېرە بنار ئەم چيا سەخت و دژوارانە، لەوى ناچن، لەوى لەپەنای بالەخانەو ئەو بازارانەى لەخەون دەچن، يەك دنيا جياوازی هەن، رابردوووەکان کال کال بوونەتەووە تازەکۆناکرىنەو، منیش لیڤەدا دەچۆرپمە نىو کانیهکان و بەرەو روبار خلۆر دەبمەو، ئاخر دەزانم ئەگەر لەنىو روباردا بم کەس بىزى نايە بمخواتەو، قوتنادرىم و تفیش ناکرىمەو، لەویدا لەناو ئەو روبارە رون و پىچاو پىچانەدا دەست لەملى يادە وەريەکان دەکەم و دەپۆم، دەپۆم بەرەو ئەو شوینەى يان ئەو گۆم و دەريا پر لەشەپۆلانەى ژيان لەناويدا وەکوئە، ئىدى بۆ هەتايە لەنالەى هەوروخزىنى تاشەو گرمەى رۆژگار ناترسم.

بە چۆرانەوهم بۆنىو ئەو روبارە تەرەزە ئامیزەى هەر لە چاوى قىرژالا دەچوو، ئەو رووبارەى لە بەرزییەو، لەوى لە نىو لوتکەو دۆلە کاکی بەکاکیەکانەو دى و بىڤەدا رەتدەبى، پاك بوومەو، زانیم نىو ئەم رووبارە کۆستانىيەى بە تەنىشت تاشەکاندا دەپواو تەواوى سەوزايیەکان دەپرى گەلى يادەوهرى هەلگرتووە و تا بە تەواوى لە نىويدا نەتويیەو هېچت پىنالى، ئاخر ئەو روبارە لەو تەى هەيە، لەو تەى دنيا دنيايە خوئى لە کانیهکان پر دەکا، ئەم کانیهانەش سەرگوزەشتەى ئەو رىبوارانەى لە هەگبەدايە کە لەو تەى هەن تىر ئاويان دەکاو خوئان لە نىودا بەتالا دەکاتەو.

ويستىم بۇ ھەتايە بە نىيىدا بىرۆم بۇ ئەو شوئىنەى
 جياوازييەكانى لى نىزو لەوئى لە پەنايەك بەديار ئەو يادەوهرىيانەو
 رادەمىنم، كە لە ھەناوى رۆژە سەختەكانەو ھاتون، ئەو رۆژانەى
 ژيان تيايدا ۋەكويەك بوو خۆشتىن خەو ئارامتىن پشوو ژىر
 سىبەرى ئەو تاشانە بوو كە ئىستا لە خەون دەچن، رۆژانىك بەنىو
 رووداۋە ترسناكەكاندا ھاتو لىرە لەنىو ئەم دەقەرە پىر لە جياوازييانەدا
 گىرسايەو، منىش بەنىو شەپۆلەكاندا، بە نىو رىيە پىر لە
 پەناۋىچەكاندا بەرەو دەريا، بەرەو ئەو شوئىنەى لە مەرگ دەچى و
 جياۋازى تىدا نىيە خلۆرىوومەو، بەردە كرىستاللىيەكان قەوزەو
 شەپۆلە سەرشىتەكان دىمەنىك بوون قەت لەبىرناچنەو، لەوئى بە نىو
 ئەم يادەوهرىيانەدا تىپەپىم كە دووبارە نابنەو، پىم وابوو دەپۆم
 دەگەمە ئەو جىگەيەى بۆى دەچم، ئەو دەريايەى خەونەو لە ئايندەم
 دەچى، بەلام زۆرى نەبرد بە رۆخى ئەو شارەدا گىرسامەو، كە
 ئازادى و جياۋزييەكان تيايدا ۋەكويەكن، ئەوان پىيان گوتىم ئازادىت
 دەدەينى، بىرۆ و بەنىو ئايندەيەكا گوزەركە ھەرچى دەتەوئ دەستت
 دەكەوئ، لەوئى بگىرسىۋە و تەنھا چاۋ لە جياۋازىيەكان بنوقىنە،
 ۋەك ئەوانەى لە ترۆپكى تاشەكانەو ھاتن ۋەكو تۆ لىرە گىرسانەو،
 ئىرە ئەو دەريا ئەفسوناۋىيەيە كەتيايدا دەتۋىيەو، ھەموو كەس
 دەبىنى و بەنىو ناخى ھەمواندا دىيى و بەلام كەس تۆ و وئىناكانت

نايىنى، چۈنكى لىرە لەم شارە دەريايىيە جياوازييەكان لەدوا قۇناغى
 ھەلچۈنۇندان شەقامەكانى روبريكنو دەتگىرپىتەو ۋە رۇژانەى
 لەناويدا دەتوايەو، ديوارەكانى ئىرە، بالاخانە سەيرو سەمەرەكان، ھەر
 لەو تاشانە دەچن، پىشتەر پەناگەبوون، ئىرە شارپكى دەريايىيە ئىدى
 بەرەو ھەورازت نابا، ھەر لە خۇتەو دىيى و بەنيو ۋە بازارانەدا
 دەرۋى كە پىر لە شتى جوان، پىر لەو كچە شەنگانەى يان ۋە
 ئافرەتە جوانو سەرنج راكىشانەى تەنھا لە حىكايەتەكاندا بىستوتن،
 ئىستا ۋەوان ئازادو لە ھۇيھا ناترسنو دىمەنىكن نە لە نىو روبرو و
 نە لەنيو دەريادا دەستناكەون، بىرۋ و لەوي تەنھا چاو لە
 جياوازييەكان داخە، ئەگەرنا ئازادى لىواو لىو، دىمەنى وردو خاش
 بوونى تاشەكان و ھەلۋاسىنى بەردە كرسىتالىيەكان نەتھەژىنى، ئىدى
 بۇ ھەتايە لە نىو ئەم شارە ئەفسوناويەدا بۇ خۇت مەلە بىكە،
 بگىرسىۋەو بەو سەرەتايانەدا بچۋەو كە تەنھا لە بىروەرييەكاندا ھەن،
 تەنھا لەو رۇژانەدا ھەن كە كۇناكرىنەو تازە ئىدى ھەلۋەريون،
 چۈنكى لىرە جارىكى دى نركەى چىاو خرمەى لىكترازانى تاشەكان
 نايىستى، بگىرسىۋەو چىدى چاو بەو جياوازييەكاندا مەگىرە لەناخەو
 بىزارت دەكا ۋەو جياوازييەكانى لىرە ھەن و لەوي نەبوون، چۈنكى
 ئەوي لەو ھەتەى دنيا دنيايە ۋەك خۇياننو ناگۇرپىن، لەو ھەتەى ھەن
 ۋەو سىروشتە عاسى و پەناگە نەلەقيون، رىبواران بەخۇ دەگىر، ئاخىر

رووبارەكانى وى كۆى ئەو كانىە چاۋ قىرژالىيانەن لە ناخى ئەم خاكە
سووتەمەپۇيەۋە دەردەچىن، تاشەكان بە لوتكەدا ھاتوونو لەنىۋ ئەو
رووبارانەدا بوونەتە پەناگە كە قەت نالەقن، لە بەرزايىيەكانى وىۋە
ئىرە ديارە، لوتكەكان بەسەر ئىرەدا دەروانن و ھەمىشە دەلىن، ئىۋە لە
ئىمەنو قەت ئىمە لەئىۋە نىن.

چونكە ئەوان ئىمەيان گەيانە ئىرە ئىرەش ئەو خەۋنە
دېژخايەنەيە كە ھەموو يادەۋەرييەكانى تىدا بەتالا دەيىتەۋە،
سالەكانى تەمەنى تىدا دەسوتى و خەتا بەجياۋازيىەكان دەبەخشى،
ئەو جياۋازيىانەى منى بە رۆخ ئەم شارە دەريايىيەدا گىرساندەۋە
ئىدى نابى باسى كەم، نابى بەديار دىمەنى ھەلا ھەلا بوونى،
تاشەكان بگىرىم، ئەۋانەى ئەو تاشە سەختو پتەۋانەى بە بالەخانەكان
ھەلۋاسراۋنو ھەمىشە لە خاچ دەدرىن، ئاخى ئەۋان نەبان، ئىمە قەت
نەدەگەيشتىنە ئىرە، ئەۋان نەبان ئىمە لەنىۋ ئەم شارە دەريايىيەدا شتى
جۋانو كچى شوخو شەنگمان نەدەيىنى، ئەو كچانەى تەنھا لەنىۋ
ھىكايەتەكاندا دەمان بىستىن ئىستاش ۋەك بەردە كرىستاليەكانى نىۋ
كانىيەكانى وى ئىۋاران دەرژىنە سەر شەقامەكانو سەرنجەكانمان
بەتال دەكەنەۋە، ئەو ھەزانەمان دەدەنى كەخەۋن بوون، نىگايەكمان
تىدەگرن ئەفسوناۋى. ئاخى ئەۋى ئەۋانەى لىنەبوو، بەلام ژيان ۋەك
يەك بوو، سىبەرى تاشەۋ ئاۋى كانىە رۈنەكان بۆ ھەموۋان بوو،

لەوى ھەموو دىنيا لەنىو كۆلە پىشتەكاندا بوو، مالى ھى ھەموانو
 بىزىنە رىيەكانىش دەيان گەياندىنە ئەوشوئىنەى لەمەترسىيەكانى نىزىك
 دەكرىنەو، ئەو مەترسىيەنى ئىستاش ھەيەو بۆ ھەموان نىيە، تەنھا
 بۆتەوانەيە كە بەدىيار جىاوازيەكانەو چەقىونو چاوداناخەن، بەدىيار
 بالآخانە سەيرو سەمەرەكان گىژبوون و سىبەرئىكىيان دەست ناكەوى،
 ئەوان بەو دىو دىوارە كۆنكرىتەكاندا دىن و دەكەونە نىو ئەو گرمە
 لەناكاوانەى لەبەلآ دەچى، بەلآيەك لەنىو جىاوازيەكاندا گەشەى
 كىرەو و خەرىكە ھەموو دەستكەوتەكان، ھەر ھەموو بالآخانەو بەردە
 لەخاچ دراوەكان، تەواوى دىوارە كۆنكرىتى و بازارە مۆدىرنەكان،
 بەسەرىيەكتىرە تەفروتوناكا، ئەوسا دەگەرىنەو ئەو سەرەتايانەى
 لىوھى ھاتىن، ژىر سىبەرى ئەوتاشە نەلەقىوانەى ھەر لەوىن و
 يادەورىيەكانمانى لىكەوتووە. لەوى ئىدى بەدىيار نىگەكانى يەكتەرەو
 فرمىسك بۆ گىيانى ئەو تاشانە دەپژىن كە وردو خاشمان كىردن، بۆ
 ئەو سەرنجانە دەگەرىن كە كچە شوخو شەنگەكان دەيان دايىنى،
 لەپەنايەك دەگەرىن عاسى،..عاسى وەك ئەو شوپىنانەى نەلىرەو
 نەلەوى نايگەينى؟!..خۆ گەرانەو ھەش بۆ ژىر تاشەكان، بەتەنى و
 بەبى لاو و ئەو رىشانەى و نمان كىردن و تورپەمان كىردن و پىرمان
 كىردن، گەرانەو ھەيە بۆ ئەو شەركانەى تىيىدا دەبەزىن و كەس
 بەھاوارمانەو نەدەھات گەرانەو ھەيە بۆ ئەو نەدىوانەى سەرەتاكانى

لېيە، دەبىي لەۋىيۈ دەست لەرابردو بوەشىنن چاۋ لەو شارە دەريايانە كەين كەپرن لەو لاۋانەى بەرەللامان كىردن، لەو توانايانەى نەمان دەزانى پېۋىستىمان پىيان دەبىي و بەتەنى دەگەرىيەنەۋە ئەو رۇژانەى بەئىمە بەرى ناكىرى، ئاخىر لاۋەكان ئەۋانەى ئەۋى رۇژى ئاينىدەمان نەدەدانىي و لىمان بىزر دەكىردن، ئەۋانەى ۋەك ھەلۋكويىستانىيەكان بە ئازادى لەدايك بوون و لەئازادىش بىرازى ھىچى دىان ناۋى، بىرە نازانن، وئەيەكىمان لادروستكىردن، قەت بىرەدا نەيەن، ئەۋان دەخۋازن ھەر لەۋى، لەنىۋ شارە دەريايەكاندا ئەو گۇرانە دروستكەن كەخۇيان دەيانەۋى، وزەيك بن، پىر لەۋداهىنانەى ئىمە پىمان نەدەزانى، چونكە ئىمە چىيىي بوين و پىمان وابو دەبىت ھەر خۇمان ئەو گۇرانە خىيائەنە بىن، كە لەژىر تاشەكانەۋە ھىنامان، وامان زانى نەخشە چىيىيەكان، ھىزە كويىستانى و ۋەركىردراۋەكان، ئەۋانەى لەكتىبەكانى شەپى پارتىزانى ۋەرمان گرتبوو ئەو چارەسەرە بنەرەتىانەن بو ھەناۋى ئەو كىشانەى دوۋچارى بەربەست ھاتبوون، پىمان وابو شكانى تاشەكان تەفروتوناكىردنى كۆلەپشت و تەفەنگە ژەنگاۋىيەكان، يان پەراۋىز خستنى لاۋ و بالا كىردنى پىاۋى ئەنفالو ئەۋانەى خانەۋە كارىتەيىيەكانىان دەسوتاندو بىزەرىيەكانىان كويىردەكردەۋە، دل فراۋانىيەكە ھەر ھەموو بەخۇدە گىرى، ھەر ھەموو لەگەلماۋ دەبنو

قەبە بوونيان لەنىو ئەو داھاتە ھەلژاوەی تیايدا نەقووم بوون، ئەو یاسا و پاسەوانە ھەمیشەییە دەبن، کەلێمان نابنەو، بۆیە لە گەرانبەمان بۆ وى تیدە گەین، ئێمە تەنیاين و خەتایە کمان کردوو مە گەر چیا یان تاشەکان لێمان ببورن ئە گەر نا قەت ئەو نایینەو کە جارێ ھەبوین.

ئاخر گەرانبەو بۆ دەم کانیەکان، بۆژێر سیبەری ئەو تاشانەى ھێشتا نە لە قیبون، بە ھە گەبەى خالى و بەبى ئەو کۆلە پشتانەى نازانین چمان لێکردن، یانی گەرانبەو بۆ ئەو سەرەتایانەى بیرمان لێنە کردو تەو، یانی خۆبە دەستەو دەدان و خلۆربونەو ھەیک لە سەرەو بۆ خوارەو و لە خوارەو ھەش بۆ نەدیویک قەت نادۆزێنەو، ئەو تەتە لە شەقامەکانى ئێرەو کەلێمان بێزارن و بەخۆمان ناگرن، ئەو ئاینە دەبێنرى .

رۆژە دژوارەکان دین و زۆر بەخیرایی بەناوماندا رەتدەبن، ئەو رۆژانەى ھەموو دەستکەوتەکانى دەکردە قوربانى دەسلەلات و بەراست و چەپ وەنىو یەکتەرى کەوتبووین، جوانیەکانمان دەکردە نیشانە و پەر بە گەر و سروودی لەناوچوونمان دەچرى، ئەو ھەمان بوو ئەو ھەى لەتوانامان دابوو، بۆ رەشکردنەو ھەى یەکتەرو تەفروتونا کردنى ئایدیو بەلێنەکان بەکارمان ھینا، دیوارەکانى ئێرە، ھى ئەم شارە دەریاییە کون کون ببون، ھەموو ئەو نەخشانەى لەچیا دارپێژران، لەبن سیبەرى تاشەکان ئامادەکران بۆ ھەرەس پێھینانى

دوژمن، لىرە لەنىو ئەم شارە دەريايىيەدا لەيەكتىرمان خالى كىردەو،
 وىنە جوانەكانو دەستكەوتەكانمان پىي ويران كرد، ئەو رۇژانە خەون
 نەبوون ھەرەسىك بوون، لەھەناوى ھەزەكانى دەسەلاتەو دەھاتنە
 شەقامەكانى ئىرە پىدەھارى، ئاخىر ئەو رۇژانە زۆر دوورنەن، ھەر
 دويىنى بوو جارىكى دى پەنايان بىردەو ئەودىوى چىكان، ژىر
 سىبەرى ئەو تاشانەى ئىستا دەيان ھارن، لەوى، لەدەم كانىە چاۋ
 قىرژالىەكان، ئەوانەى لەوتەى دنيا دنيايە بە ناو ئەم خاكە
 سوتمەرپۇيەدا دىن و رويارەكان دروستدەكەن، رىك لەسەر ئەم كانىانە،
 جارىكى دى خلوڭر بوونەو، گەرانەو وى و ديسانەو بەيادى رۇژە
 سەختەكان، ئەو رۇژانەى تەنھا لەتارىكىدا شار دەيىنرا، تەنھا لەويۇ
 ئەمىرپۇ دروستدەكرا، بەنىو بىزەپى و چىا كاكى بەكاكىيەكاندا، بەبى
 ئاۋردانەو لەبىرەوهرى و ھەناسە جىماۋەكان، ھاتنەو ئەو شارە
 دەريايىيەى جەستەى ھەلابەھەلابوۋى تاشەكانى لىيە، ئاۋى
 كانزايى و ئەو ئۆتۆمبىلە تىژرەوانەى لىيە قەت قورپاۋى نابن، ئەو
 بالاخانە مەرمەرپايانەى ئىستا لىرە ھەن، لەوى قەت نەبوون، گىيانى
 تاشەكان، ئەوانەى دويىنى پەناگە بوون ئەمىرپۇ دەھاردىن و لىرە
 لەخاچ دراۋن، كچە شوخ و شەنگەكان نىگايان تىدەگىرە ھەزىيان پىي
 دەفروشن، دەزانن لەودىو پەردەكانەو لەودىو بەردە ھەلواسراۋەكانەو
 جىھانىكى لىيە لەخەونەكانى واندەچى، جىھانىك بەلوتكەدا ھاتوۋە

ھەر لەخۆۋە دەست ئەوانە كەتتوۋە، ئەوان ئەو كىچە شۆخ وشەنگانە
 سەرنجەكانيان لەو ھەزە ھەلۋەريوانە گىردەكەن كەلەبىرقەى سورەيا
 كرستالىەكانەۋە دەردەچى، بىرقەيەكە ھەر لەبەردى نىۋە كانىە چاۋ
 قرژالىەكان دەچى، كانىەكان ئەوانەى لە دامىن چىاكانەۋە دەردەچن
 و بەنىۋاخە سوتمەرۋىەكاندا ھاتوون ئەوانەى پىشتەر ئاويان دەداينى
 و ئىستا نامان دەنى، ئىستا ئەوانە بىر لەدوئىنى ناكەنەۋە، بىر لەو
 رۇژانە ناكەنەۋە ئەمەرۋىان دروستكردو پىيان وايە ھەموو رۇژىك
 ئەمەرۋىە ئەم شارە دەريايە، ئەم خاكە سوتمەرۋىە سەرلەبەرى بۇ
 ئەوانەۋ، ئەوانەش كە لەرۇخ شارەكان، لەنىۋە كەلاۋە پىشتەۋەى دىۋارە
 كۆنكرىتتەكان ھەن، ئەوانەن كە دەبى نەبن! يان دەبى ئەو ياساۋلاۋ
 گوى رايەلانەبن كە لەشەرگەكاندا، گۆرۈن بوون، ئاخەر ھەر دوئىنى
 بوو، ئەوانەى ئەو دىۋە پەردەكان پەردەى ئەو بالاخانەى لەلاشەى
 تاشەكان دروستكراون، بەخۇيانو كۆلى رىشو تەفەنگىكى ژەنگاۋى و
 كۆلەپشتكىى لەتۈپەتەۋە، خۇيان بەم شارە دەريايەدا كىردو
 جىاۋازىيەكانيان لەپىشەۋە ھەلگىشا، دەستيانكرد بە راۋەدوونانى
 ئەوانەى، بىزە رىيەكانيان وئران دەكردو روانگەى دابارىنى ئاسن
 بوون بەسەر تاشەكاندا، ئەوان، ئەو رىشە ئەفسونەۋانە، لە لوتكەۋە
 ھاتن، بەنىۋە رووبارە بەفراۋى و چىا ھەزار بەھەزارەكان، بەنىۋە ئەو
 داستانە يەك بەدۋاى يەكانەى ھەرەسى بە جىاۋازىيەكان دەھىنا،

ھاتىنو ھەر ھەموو خەونەكانيان لىرە لەم شارە دەريايىيە بەتال كىردەو،
 بىرەو دەريايەكانيان لەوى جىھىشتو ھەزىكى شىت، كە لەخاش خاش
 كىردنى گىيانى تاشەكانەو دەستى پىكرد ھەر ھەموو رابردووى لى
 ھەلەرانىدن، بەو ئاراستەيەيدا خلۆر كىردەو، كە ئىدى ئەوان
 پەنايەكان نىيە بۆ تاشەكانو ۋە فايەكان نىيە بۆ ئەو لاشانەى
 بەودىو پەردەكانەو ھەلەواسراون، پىيان وايە، ئەم سەنگەرانە، ئەم
 تاشەو سىبەرانەى دوينى پەناگەبوون، بۆ ئەمىرۆش باشتىن
 قەلغانىك بۆ جوان كىردنى بالاخانەكان، بۆ پاراستنى ئەو ھەزانەى
 ئەمىرۆ ھەن و دوينى نەبوون، ئاخىر خرمەى لەت بوونى تاشەكانو
 ھارپەى ترازانى بەردەكان، ئەو نالەيە كە لەچياو دىتو لىرە ھەموو
 تاكەكان دەھەژىنى. نالەيەك دوينى چۆكى بەدوژمن دادەداو
 ئەمىرۆش ئومىدەكانى مە دەبا، نالەيەك لە ويۆە دى، لەبن سىبەرى
 ئەو تاشانەى ھىشتا نەلەقيون، بەنيۆ ئەو رووبارە بە فراويانەى كۆى
 كانىيە چاوقىر ژالەكانو بەسەر ئەو خاكە سوتەمەرۆيەى تاوەكو
 ئىستا لە ويۆانە دەچى، لەويۆە بەنيۆ پانتايەكانى دارستانو ئەو بزە
 رييانەى خەرىكن كۆيىر دەبنەو، ئەو ئەشكەوتو لاريانەى، نەديو
 بوونو تەنھاو تەنھا بۆ ئەوان بوو، ئىستانەمان، نالەيەكەو ھەموو
 رۆژى لە شەقامەكانى ئەم شارە دەريايىيەدا دەبىستى، ئەو
 لەپەنايەك دەگەرى بۆ تاشەكانو ئەو رۆژانە دەداتەو رىشەنەكان

كەونيەن كىردۈۋە، دىۋ جارىكى دى دەلى: ئىۋە لەمىننۇ مىن قەت لەئىۋە نىم.

ئىۋە لەناۋ شارە دەريايىيە كانا، لەپىشتەۋەى خەزە سەرشىتە كان، خۇتان ونكىردۈۋەۋ پىناچىۋ وازوۋ بدۆزىنەۋە، لىرە لەپەناى كىچە شۇخوشەنگە كان، ئەۋانەى ھەر لەبەردە كرىستاللىيە كانى نىۋە كانىيە كانى وى دەچىن. كەۋتوۋو زۆر بەلاۋازى دەپارپىنەۋە، جەستەيەكى دارماۋو رىشانەۋە لەدوۋلاۋە مەستى كىردوۋو، لەجىياتى رىژنەى گۈللە كان ئىستا زىرىنگەى بازن و خۇخالە كانى پىۋە كىچە مىندالكارە كان خەزەكانتەن دادەۋەشىنى، تۈنەكانتەن لەشۋىنى جىۋىشتۈۋە، پىناچىۋ قەت بىدۆزىنەۋە رابردوۋتەن تادى ھەلدەۋەرى، ئەگەر واپروا زۆر نابا لەخەللىك و شۋىنە عاسىكان دادەبىرىۋ ئىدى كەس ناتان ناسىتەۋە، گىيانلەبەرە كىۋىيە كان، ئەۋانەى لەچىادا ئىۋەيان دەدىۋ خورپە دايدەگرتەن، نەبا بەر گۈللە شىتە كان كەۋن، بۇ يەكجارى نايان بىننەۋەۋ ئەۋانىش جارىكى دى لىتەن ناتەرسەن، ھەلۋەكان، ئەۋانەى ھىلانەكانىيان لەكىۋە عاسىۋ نەدىۋەكان چى دەكرد، بەتەنىشت ئىۋەۋە نىچىرەكانىيان راۋ دەكەن، بۇچوۋو و نىشانەكانتەن ئامانچ ناپىكنو بەتەۋاۋى نوقمى ئەۋ سەتە خۇشانەى ئىستان كە فرىاتەن ناكەۋى، لەنىۋە خەزىكىدا تۈۋانەۋە كەس ناتان بىنى، جاران دەرەكەۋتەنى ئىۋە ھەلەتەنى ترسەكان بوۋ، شەۋلىك بوۋو

جياوازيه كانتان راپيچ دەکردو ترستان شەق دەکرد، لەئۆوه ئايندە دەبينرا، لەگەڵ گوندیەکانو ھەمووکەس دادەنیشتنو نان و ماستاوتان دەخوارد، کەچی ئیستا لەپشتی پشتهوەی دیوارە کۆنکریتیەکان خۆتان ھەشار داوھو قەت بەتەنیا دەرناکەون، کەستان ناگاتی و ھەر چوار دەوری مالتان ئەو یاساوە ییکارانەن کە چیايان نەدیو، نایەلن میس میوانتان بێی و ئۆهش لە ژووریدا بیر لەسەرەتاکان ناکەنەو پیتان وایە تادینا دنیایە دەبیت ھەروا بژینو ئیدی دەسکەوتەکان، داھاتە قەبە و لەبن، نەھاتووەکان، بودجە ی گەورەو خەرجیە بچوکەکان، پاداشتی ئەو رۆژانەن کە بەنیو گوللەدا ھاتن، ئەوھی سیڤە لەدوژمن نەگرتبێ و لەژێر تاشەکان کۆلەپشتی نەکردیئەو مافی ئەو گۆشەگیری و داھاتانە نییە، ئەوانەیش کەدوینێ و ئەمرۆ بونەتە لاو دەبیت لەپشت دیوارە کۆنکریتیەکان چاویان لەو برە مۆچەییە بیت کە وەك خێر دەیان دەنێ، چونکە ئۆه لەخۆتانەو گەیشتنە نیو شارە دەریاییەکانو ھەر لە خۆشەو تەواوی چیاو تاشەکانتان داگیرکرد، ئاخ ئۆه مەست بوونو ئەگەر نەییەنەو ھۆش خۆتان قەت سبەینیتان وەك ئەمرۆ نابێ؟..!

ئەم نالەییە، نالە ی چیا سەرکەشەکان، دیو رۆژانە لەگەڵ ھارپینی تاشەکان، بروسکە ئاسا، بەخەبەرتان دینێ، وەبیرتان دینێئەو ئۆه کین، لەکوئۆه بۆچی گەیشتنە ئیرە؟ چی ئۆه لەم شارە

دەريايىيەدا وىكىردو ھەرەسى بەتواناكانتان ھىنا، ئىۋە ھىندە يىمانا نەبوونو قەت لەۋى ھەزى دەسەلات ئەۋەندە كارىگەر نەبوو، ئىۋە ۋەك تاشەكان، ۋەك لاشەى ئەۋ بەردانەى ئىستا بەدىۋى دەۋەۋى بالەخانەكانتەۋەيە بەلوتكەدا ھاتن، لاي ئەۋ گوندىانە نانتان دەخوارد، كە ئىستا نايان ناسن، لەۋ كانىانە ئاوتان دەخواردەۋە، كە پىيان نازاننەۋە، بەتەنىشت ئەۋ تاشانەۋە شەرتان دەكرد، يان نەخشەتان دادەپشت، كە ئىستا بەۋدىۋى كۆشكەكانەۋە لەخاچ دراۋن، خۆ بزەپىيەكانىش كۆپىۋەتەۋە لەگەرەنەۋەتان بۆ ۋى ون دەبن، دارستانەكان، ئەۋانەى سىبەرى دەدانى ھەر ھەموۋى برانەۋە، كرانە دارەپى ئەۋ خانۋانەى پىشتەر وىران كران، ئىستا لەنىۋيانا ئەۋ گوندىانە دەژىن، كە ۋەك خۇيانن، بەلام پىناچى جارىكى دى كەس بەخۆ بگرن، نان نادەنەۋە ئەۋ رىۋارانەى ئەۋى رۆژىيان لەبىركرد، خۇيان وىكىردو بەدوۋى دەستكەۋتانەۋەن لەپەناى گىشتەۋە تەنھا خەمى خۇيانە. تەنھا بىر لەجانتاكان ۋ ئەۋكچە جىلانە دەكەنەۋە كەلە باخەلىانە، ئەم نالەيە ئەم نالە گيان ھەژىنە تەنھا بەرگوى ئەۋانە دەكەۋى كە چىا دەناسن، كە بەتەنىشت تاشەكاندا ھاتن، پىيان دەلى :

دەزانم بۆ كۆى دەچن، ئەۋ جىھانەى ئىۋەى مەست كىردوۋە من نەبام قەت نەيدەگەشتىنى؟ بىرتان دىنمەۋە كە من ھەردەم ۋەك خۆمم

ئەو لاشە پتەو و نە گۆرەم كە ھەر دەمىنمۇ داناخزىم، ئىرە ھەمىشە
 پەناي ئەو لىقە و ماوانە بوو كە ستەمى رۆژگار تە فرو توناي
 كرددون، لەپەناگە كان پىكھاتووم دالدى ئەوانەم جياوازيە كان راويان
 دەنى، ھەناوى يادەو ەريە ھەلۆ ەريو ە كانى ئىو ەمۇ تازە بشتانە وى ناتان
 دەمەو ە، چونكە گەرانەو ەى ئىو ە تەنھە لەو كاتانە داىە كە
 مەترسىيە كان راوتان دەنى، ئە گەرنە تەنكە ژەنگاويىيە كان ئەوانەى لە
 رۆژگارە تۆفۇ پىر مەترسىيە كان لە شانتان دەكرد. لە كوستان فرىدا؟
 كوان تاقم تەنكە شىرۇ دىرەكانتان؟ ئەو ناو ەى ھەلتان گرتىو، ئەو
 توانا لەبن نەھاتو ەى پىتان بوو ئامانچو دروشمە برىقە دارەكان كوان؟
 چىتان بەسەرھات، ئەم گۆرانو جياوازيانە چىن ئىستا لەنىو ئەم
 شارە دەريايىيە دا ھەن، ئىو ەى لەنىو خۆيدا و نكردو و ەو خەرىكە بەرەو
 نەمانتان دەبا، خۆتان دەناسنەو ە، دەزانن ئىو ە ئەو ئومىدە بالاو زىندو و ە
 بوون، كە لەنىو سرودەكاندا ھەبوون ئە فسانەيەك بوون لەنىو
 حىكايە تەكانداو مندا لانى پى دەخەوینرا، ئەو شەو ەى لەھەر
 شارىكى ئەم ولاتە دا دەنگى رىژنەى گوللەو شىخەى ئارىيىيە كان
 ھاتبا، بو سبەى قوتابىيانو خەلكى تەواو ەى ئاوايى چىرۆكە
 بالاكانيان دەگىرايەو ە، ترس ھەرەسى بەدەسەلات دەھىناو خەندە
 بەسەر نىشتماندا دەبارى ئاخىر ئىو ە بەنىو ئەم رۆژانە دا ھاتن، بەنىو
 ئەم داستانو حىكايە تە پىر لەسەر كە و تنانە دا ھاتن، چى ئىو ەى

گۆرىيەۋە بەۋ جىۋازىيانەى لەنىۋ شارە دەريايىيەكاندا زۆر زەقن،
جىۋازىيەك لەئىۋە ناچى، ھەندىكتان ھەيە ۋەك رەنۋە سەر
شىتەكانى من، ئەۋى خوارخۆى رادەمالى، گۆرانىك ئىۋەى
لەباردوۋى يان قوتداۋە لەۋەتەى ھەن ۋا ناشىرىن نەبوون؟.

لەۋەتەى ھەن ۋا سەركىشۋ خۆۋىست نەبوون، ئەم گۆرانە
بەجۆرىك قەتسىى كردوون! خەرىكە لەبەر دلان ون دەبنو بۆ
ھەتاھەتايە لەرابردوۋى دادەبىرپن، دەچنەۋە ئىۋى چىكايەتەكانو ترس
بەمنالەكانمان دەبەخشن، دەبنە ئەۋ ساخىرو ئاغا سەركىشانەى
لەۋەتەى دىنيا دىيائە ھەژارانى ئەم ۋلاتە لىيان دەترسن، ئىۋە لەخۆتان
بىرازى كەسى دى نابىنن، بەدوۋى ھەزە لەبن نەھاتوۋەكان كەۋتوۋون
بەرە نەدۆيىك راكەراكتانە ھەر لەسەراب دەچى! ھەر لەكۆتايى ئەۋ
ئەفسانانە دەچى كە جادوۋ گەرەكان تىيادا بالا دەستن، ئاخى ئەم
نالەيە، يان ئەم نەعرەتەيەى شارە دەريايىيەكان دەھەژىنى، لەچىۋە
دىۋ بەسەر رووبارە بە فراۋايىيەكاندا، بەنىۋ ئەۋ شىۋانەى ھەر ماۋون
بەتەنىشت ئەۋ تاشانەى چەندىن جار گوللەى ناحەزان گىيانى
سمىۋە، دىۋى ۋەبىرتان دىنىتەۋە ئىۋە كىن بۆچى لىرەن!، ئىرە تەنھا
بۆۋە نيەۋ مەكۆى ئەۋ ھىزە لەبن نەھاتوۋەيە كە بەر لەھاتنتان بۆيان
پاك كردنەۋە، خۆ ئىۋە ھىشتا نەگەشىتبوون، كە ئىرەيان دانى، ئەۋ
كاتە ھەگبەكانتەن پىر بوو لەنانە رەقەۋ پىلاۋەكانتەن قورپى دەم

رووبارەكانى ھەلگرتىبوو، مەتارەكانىش ھېشتا ئاۋى كانىيە چاۋ
 قىرژالىيەكانى تىدابوو، ھېشتا لەتەنىش تاشەكان بوون، ئەو تاشانى
 ئىستا بەدىوارەكاندا ھەلۋاسراون، ھاتنو بۆيەكەمجار بە رووناكى،
 بەبى دەمامك و ئازادانە خۇتان بەشارە دەرياييەكاندا كردو، بەو
 ئازىزانە شادبوونەو، كە ھەلھەلەى سەرکەوتىيان بۆ دەچرىن،
 بەوانەى بەر لەئىۋە گىسكۈ بىللىيان بەدەستەو بوو. دوژمنانىيان بۆ
 دەخستەنە زىلخانەكانەو، ئىۋە ئاۋا ھاتنو ئەگەر ھەر وەكو ئەوسابان
 چەند جوان بوون؟ رىشو كۆلەپشتە شپرو درەكان ھەر لەخۇتان
 دەھات، لەبىرتان چوو ھەندى لەترسانو زۆرىنەش لەخۇشەويستيان
 كىرئۆشيان بۆ دەبردن، كچە شوخو شەنگەكانى ئەوسا، بەبى ترسو
 بەبى ئاوردانەو بۆ ھىچ كۆتۈ بەندىكى كىلتورى خۇيان پىشكەش
 دەكردنو ماچ بارانىيان دەكردن، ئاخىر كى ھەبوو خۇشى نەۋىن،
 سىروودەكان زۆربەى ھەرە زۆرى ھۇنراۋەكان بۆ ئىۋە دەنوسرانەو، ئىۋە
 سەرەتاي نويىبوونەو بوون، ئومىدىك بوون ھېشتا زۆر زووبوو بۆ
 ھەلۋەرىن، زۆر زۆر زووبو بۆ ئاۋابوون!

* * *

ئەم نالەيە، يان ئەم نەعرەتەيەى بەنىۋ ھاژەى رووبارە
 بەفراۋايەكاندا دى، بۆ ئىۋەيە، پىتان دەللى خرمەى لىكترازانى

تاشەكان، رېك لەدەنگى ترازانى ئىۋە ھەموو دەچى، لەنالەى ئەو ھەورانە دەچى كە بى باران دىن بەئاسمانى نىشتىماندا رەتدەبن، نالەيەكەو لەلافاۋە قوراپىەكان دەچى، ئەوانەى دارەكان لەرەگەۋە ھەلدەكىشى ۋە خانوۋە گەلەكان ۋەپىش خۇى دەدا، نالەيەكەو لەناۋى ناۋەۋەى چىاكانەۋە دى، لەو پەنايانەى ئىۋەى دەپاراستو لەو لوتكانەۋەى ئىستاش بەفرى پىۋەيە، دى ۋە راتان دەچلەكىنى، ۋەبىرتان دىنئىتەۋە ئىۋە پىاۋى رۆژە ترسناكەكان بوون، بەنىۋ خەتاۋ خەمەنكاندا ھاتن، دەبوۋ لەھەموو كەس باشترو نەرمترىن، قەت وانەكەن خەلكى لىتان بترسى، خۇتان ھەشار دەنۋ بەئامانۋ زەمان نەبىنرىن، رىگە پىچەكان ونكەنۋ پەنايەكتان نەبى بۆ ئەو تاشانەى دەپاراستن، گوى لەنالەى چىا نەگرنۋ پىكەننىتان بە خرمەى لىكترازانى تاشەكان بى، چى ئىۋەى ھىندە مەستو بىئاگا كىردوۋە چاۋتان كەس نەبىنى؟ ئەگەر پىتان ۋايە ئەمىرۋ لەدوئىنى نەبوۋ سبەينىش ۋەك ئەمىرۋ دەبى، ئەۋە دووبارە بوونەۋەى ئەو خەتايانەن كە ئىستا دەيكەن، ئاخىر ئەگەر جارىكى دى شەقامەكان بەخۇمان نەگرى، ۋەشومەيەك ھەلكاۋ ھەر ھەموو بەيەكەۋە لولدا، ئەۋسا دەكەۋىنەۋە ناۋ ئەو كەلەكە بەردانەى بەقور سۋاغ دراۋن، ژىر سىيەرى ئەو تاشەۋ پەناى ئەو چىايانەى بەخۇمان ناگرن، لەۋى ئاۋى كانىەكان بەشمان ناكەنۋ دەچۆرپىنەۋە نىۋ ئەو گوندانەى لىمان تورەن، ئەو

مالانەي بېزارن لېمانو كەس ناسنەو، ئىدى لەوى بەدىار ئەو
 رۇژانەي ونمان كردن، خەو دەمان باتەو ھەستانەومان زۆر گران
 دەبى، لېرەش لەنىو شارە دەريايەكاندا، ئەو دەريايەي لەخۇوە منى
 پېو ڭىرسامەو، جىاوازيەكان، خەمە ترسناكەكان، تەواوى
 شەقامەكان دەھارېو كچە شوخو شەنگەكانىش، ئەوانەي بەدىار
 لاشەي تاشە لەخاچ دراوہكان خەيال دەبىردنەو، ئەوانەي
 بازارەكانيان رەنگا رەنگ دەركردو نىگايان تىدەگرتىن، ئەو كچانە،
 ئەو شەھىنە سېو بالا چناريانە، دەكەونە ژىر تەماشى
 ژەراوييەكانى ئەوانەي نايانەوینو بەجۆرىك نامۆ دەبن، يان لەنىو
 ئەم شارە دەريايەدا ون دەبن، كەس نايان دۆزىتەو، ئىدى لەوىو
 ھەناسەكان تىكەل بەونالەو خرمانە دەبن كە بەدەستى خۇمان دەمان
 وەراندن، لەجوانيەكان نەدەگەشتىن بەدووى ئەو ھەزانەو بووين كە
 بەويان گەياندىن، ئەو رۇژانە، تەنھا لەدەستدانى بالەخانەو شتە
 كرستالايەكان نابى، تەنھا گەرانەوہى مېژوو و دووبارە بوونەوہى
 شكستەكان نابى، بەلكو گەرانەوہىەك دەبى بو ئەو سەرەتايانەي
 ھەمىشە لىي دەترسىن، ئەو رۇژانەي، يان نىو ئەو چىاو پەناي ئەو
 تاشانەي بەخۇمان ناگرن، لەو لوتكانە خلۆر دەبينەو كە ھەمىشە
 دەلېن: ئىوہ لەمننو من قەت لەئىوہ نىم.

ئەوسا لەدوو چوان چوون، مانايەكى نابى، چونكە
 ھەلدەۋەرپىن، ئەوانەى ھەمانەو ئەو دەستكەوتو ياسايانەى فېرى
 بېوين لېمان دەكەوى، نە لە بىابان جارېكى دى جلو بەرگە
 كوردى و ئېسكو پروسەكەكان دەدۆزىنەو، نە كەسېش دەپت ئېمە
 بدۆزىتەو، دەخزىنە نەدىۋىكەو ۋەك دېمەنى فېلمە ترسناكەكان، ئەو
 ئاۋازە خەماۋيانەمان بەسەردا دەبارى، كە لە فلوتەكانى رابردوو
 دەچى، ئەو فلوتانەى ھەزاران شەھىن چونە ناۋى، فلوتىك ئېستاش
 بۆى دەگىمۇ لېى دەترسم؟

ئاخر بەر لەۋەى ون بېن، پېش ئەۋەى ناشرىن بېن ۋە ھەلۋەشېنەو،
 با ۋەكۈيەك بېن، لەژيانو مردن شەرىكو ماچ بارانى ئەو
 تاشانەكەين كە پەنابوون.

بگەرپىنەۋە نېو ئەۋسروشتەى لېۋەى ھاتوېن وپىاسەيەك بەنېو
 ئەو جياۋازيانەدا بىكەين كەلپرە لەم شارە دەريايەدا دروستمان كردون،
 ئەم جياۋازيانەى لەناۋى ناۋەۋەى ئەم خاكە سوتە مەرۋىيەۋە ھەلمان
 ھىنجان و لېرە لەسېنگ و بەرۋكى ئەۋكچە ھەرزانەى دەدەين كە
 گەلى لەخۇمان مندا لترن، ھاۋسەر زىياد دەكەين و بەبى دەنگى
 دەبېنەۋە ئەو ئاغايانەى ھەرخەرىكى ژن و مولك و خۇ پۈشتە كردن
 بوون، ئاخر بەدەستى خۇمان بەخواست و بەرنامە ناخۇيىيەكانى
 خۇمان، چىنايەتېمان لەم ۋلاتە تەفروتونا كرد، كەچى ئېستا خۇمان

خەرىكى دروستكردنەۋەى ئەۋەين لەناومان برد، ئەۋەتا كارگەر و
 ئافرەتە لاوازو رەشپىستە برىسيەكانى ولاتە ھەژارو ھەش بەسەرەكان،
 لېرە بونەتە خزمەتكارو ئىمەش ئاغاىەك كەللەمان لەتاشەكان گەورەتر
 بوو، لەھەمو لاو بەسەرماندا دەبارى و ئەۋەى بىرى لېنەكەينەۋە ئەو
 تولە رىيانەن كەلىۋەى ھاتىن، شەقامەكانى ئىرە كۆلان و خانوۋە
 برنجىيەكان، لەنىو جىاوازيەكاندا نقوم بوون، ئىستاش كچە ھەرزە
 قوتابىيە ناسكەكان بەدىار ئەۋبالەخانانەى لەخەون دەچن خەيال دەيان
 باتەۋە، دەزانن تائەۋان بەختيان ھەلدەستى و كاتى زەماۋەندىيان دى،
 ھىچيان بۆ نامىنىتەۋە دەبى وەكو قەيرەكان ئەو كچە بەتەمەن و
 دواكەوتوانەى لەخانۋە كۆنەكاندان ھەر چاۋيان لەدەرگاى، تاكەسىك
 بى و بۆخۆيان ببات، ئاخى ئەۋانە ئەو قەيرە كورە سەرسپيانەى لەم
 شارە دەريايەدا ماون، جىاوازيەكان و ۋەنىو كەوتنى ناوخۆ و
 ۋەراندى گىيانى تاشەكان، بەھارى تەمەنى ھەرزەىى بردوون و
 ئىستاش بەدىار ئايندەۋە خەرىكە لار دەبنەۋە، خەرىكە بەرە نەدىۋىك
 دەرۆن كەس ناىان دۆزىتەۋە، بەدىار مەستبۈنى رىشنەكانى دۈنى و
 ئاغاكانى ئەمرۆ بالندەيەكى سەرسام و بەرزە فرن، خەيال بۆ ئەو
 لوتكانەيان دەبات كەلەگىيانى تاشەكان دروستكراون، بەو پەردانە
 ھەلدەۋاسرىن كە بەۋدىو شوشە رەنگاۋ رەنگەكانەۋەن،

ئەو قەيرانە، نەتوانيان سنورەكان بېرن و بۆھەتايە جياوازيەكان
جېبھېلن، نەلەم خاكە سوتەمەرۆيەشدا باخچەيەكيان ھەيە پياسەى
تېدا بىكەن، ئەوان ئەو قەيرانە، ئەو كېژە جوان و جىلانە ئىستا لەنيو
چوارچىۋە بەرتەسكەكانى مالىەباوان و نىو نويىنە شېرو درەكان
ئەوانەى تەنھا بۇنى ئافرەتيان لىدى و ھىچى دى، ھەر خەرىكى
ئەو خەيال و بىرکردنەوھن كەبۇيان ناياتە دى، خەياللىك بەرەو دىيائى
جوتبەوون و ئاسودەبەوون، بەرەو ئەودىيوى پەردەكان پشەتەوھى دىوارە
رەنگاۋ رەنگەكان، ئەو نويىنە گەرم و گورپانەى بەدەست لەملانى
بۇنى ھەناسەكان دەگرى و خەونەكانيان دىنىتەدى، خەونىك
ھەرلەتەمەنى ھەرزەيىيەو شەوانە رايان دەچلەكىنى و رۆژبەرۆژ
تەمەنيان قوتدەدا، بەرەو ئەو قەيرەيىيەى لىرە ھەرلەزىادەبەووندايەو
پلانىك نىيە بۆكەمکردنەويان، ئاسۆيەك بەدى ناكەن بۆ دەرچوون
لەتەنيايى و بىدەنگ بەدىار دەركەى ھەوشەوھە دانىشتوون، تاكەسىك
بى و بەختيان ھەستىنى، ئەو ژيانە جېبھېلن كەھەمىشە دووبارەيەو
لەبرى خەونى شەوانە، دەست لەملان وراموسان شەويان تىپەرىنى،
ئەو تەنياۋ بەتەمەنانە، سوييان بۆتەوھە بۆ پياۋ، كەس نىيە لەدەرگاى
دلىاندا، تا لەژىر لىفەو بە بەرگىكى شەوانەوھە تاسبەى راموسان
بىكەن، لەنيو ئارەقەو موچوركەى جوتبەوندا پىكەنەن بگۆرنەوھەو ئەو
خەوانە بىننەدى كە لەوھتەى ھەن بىرى لىدەكەنەوھە، ئىستاش ئەو

قەيرە كىچىق لاۋە سەرلىشىۋاتقان سىنورەكان دەپىرەنۈ لىرەش
 ھەموو كاتىيان داۋەتە نىۋى وىنەنى مۇبايلەكان لەبى تۈنابىيى ئەۋ
 داھاتەيە كەبەشيان ناكات، بۆيە، كىچە بەتەمەنەكانى نىۋى خانوۋە
 كۆنەكان، بەتەنىشت ھەرزەكاراندا نايەنۈ چاۋيان ھەمىشە لەۋ پىاۋە
 كاملانەيە كە خەرىكى خاشخاش كەردنى تاشەكانن، ئەۋانىش، ئەۋ
 پىاۋە كاملانەيە كە رىشەنەكانى دۈننى بوون، ھەمىشە
 سەرنجەكانيان لەنۋى ئەۋ نىگيانەدا بەتال دەكەنەۋە، كە بەئازادى
 لەدايك بوونۇ ئازادانەش ئالتۇنيان دەۋى، بۆيە تادى قەيرەكان، ھە
 دەچنە نىۋى خەيالەكانەۋە شەۋانە ھەر بەخەيال دەپنە خاتونى
 بالەخانەكانۇ ئافرەتە بىيانەكان خەمەتيان دەكەن، زۆر جارەن بەنۋى
 خەۋنەكاندا دەرۋىزە تا دەكەنە ئەۋ شۈنەنى بەخەۋن نەبى نايگەنى،
 ئەۋى جىگەيەكە تەنھا لەخەيالدا ھەيە، پەرە لەۋ لاۋە رىشەنۈ بەكەف
 ۋ كۈلانەنى ئافرەت لەباۋەشيان جىقوفلىق دەكەنەۋە، بەريان نادەن
 تالەنۋى ئارەقەدا شەلاليان دەكەنۈ ئەۋسا لەخەۋنىكى خۇش رادەپەرن،
 ئاخىر ژيان لاي قەيرەۋ لاۋە تازە دەرچۈۋەكان لەۋ خەيال ۋ خەۋنە
 خۇشانەدايە بۆيە ئەۋ قەيرە كىچانە ھەرچەند جارى بەبەردەم بالەخانە
 تاشەيىپەكاندا رەتدەبن، سەرنج لەۋدىۋى پەردەكان گىر دەكەن، دەزانن
 جىھانى وى، ژيان لەۋدىۋى پەردەكان لەخەۋنەكانى وان دەچى بۆيە
 بەدەم ئاخىكى قۇلەۋە ئەۋ فرمىسكە شوشەيىانە بەسەرگۇنەيان دىتە

خواری، كەسالانىكە دەۋەرن، ھەست دەكەن تادی بەرەو ئەو تەمەنە دەچن كەلپى دەترسن، بەرەو ئەو پیریەى جوانیەكان دەۋەرىنى، بەرەو ئاینیدیەك لەنیو تەنیايدا نغوم دەبن، بۆیە ھەمیشە چاو لەدەرگا گومان دەیان باتەۋەو بینینی دەم وچاۋە دووبارەكان بیزاریان دەكا، دەخۋازن ئەوانیش ۋەكو خانمی نیو بالە خانە تاشەییەكان، شوشەكان بىرپنەۋەو داۋای ئەو ھەزو ئارەزۋانە بىكەن، كە ئیستا دەستیان ناكەۋى، ھەزبان لپیە سواری ئەو ئوتۆمبیلە كرستالیانەبن كەكوپیان بوى دەیان با، لەو بازارو رىستورانئانە دابەزن كە ھەمو جۆرە كاللاو خۋاردنیكى لپیە، ئەو قەیرە كچانە دەزانن ئەوانەى لەنیو خانە تاشەییەكاندان، قەت بەو رپیانەدا ناچنەۋە كەلپوۋەى ھاتن، ئەورپیانەى ئەمپروى بۆ دروستكردن و بەتەنیش تاشەو ئەو كانیە چاو قرژالیانەدادین، كەبیرەۋەریەكانى لپەلۋەریۋە، ئەویادگاریانەى نایانەۋى بەسەریاندا بچنەۋەو نەبا لەھەزەكانیان دابركا.

ئاخر ئەوان ئەوانەى ئەۋدیو پەردەكان خەم بۆ لىكترازانى تاشەۋ ھەلا ھەلابوۋنى جەستەیان نەخۇن، رۆژىك بەدیيار تاشەكانەۋە نەگەرپنەۋە سەرەتاكان، نەگەرپنەۋە ئەو رۆژانەى ئیستیان بۆ دروستكردن، یان دوو فرمیسك بۆ نالەى چیاو تەنیاپەكان ھەلنەرىژن، قەت ئاۋر لەو قەیرانە نادەنەۋە، كەبەدیيار دەرکەى ھەۋشەۋ بالەخانە تاشەییەكان، فرمیسكەكانیان دەۋەرىنن، ئەوان تەنھا

بەدوای ئەو كچە ھەرزەو قوتايىيە جوان و جىيالاڭنەو، كەشەقامى
شارە دەريايىيەكانيان رازاندۆتەو، بۇ ئەو ئايندە جانتاكانيان پىردەكەن،
تاقەت نەگەرېنەو ئەو سەرەتايانەي لېۋەي ھاتوون، ژېر سىيەرى ئەو
تاشانەي پەنا بوون، چونكە ئىدى ئەوان لەقەيرەكان تىپەريون و
فرمىسك و ھەناسە قولەكانيان بەويژدانى ئەواندا رەتنابى.

ئەو كاتەي بەدىار بىرىنەو لەخاچدانى تاشەكان بىزە دىگرتن،
رىك لەم شوپنەدا لەگەل ۋەرىنى پارچەي جەستەي تاشەكان و ئەو
نالەيەي لەچياو ۋەھات ويژدانى ئەوانىش ھەلۋەرى و كەوتنە سەر
ئەو شەقامەي فرمىسكى قەيرەكانى تىدا دەبارى.

ئىدى ئىستا لەودىو پەردەكان، لەنيو بالە خانە تاشەيەكان رىشن
و ھەلۋكانى دويىنى لىن و قەت ناگەرېنەو ژېرسييەرى ئەوتاشانەي
بىرەۋەريەكانيان لېھەلۋەرانىدو ئەو ويژدانانەش كۆ ناكەنەو كەلە
شەقامەكانى شارە دەريايىيەكاندا لىان بەربۆۋە! ئاخىر پەناي تاشەو
كەنار ئەو روبارانەي لەچياو دىن، روبارە بە فراۋيەكانى كۆي كانىيە
چاوقىرژالەكان، دىن ۋە خو لەو كىچ و ژنە ھەلا بەھەلا بىوانە
ھەلدەسوون، كە قوربانى ئەو جىاۋازىيە ترسناكانەن ئىستا لەنيو شارە
دەريايىيەكاندا ھەن، دىن ۋە خو بىن فرمىسكى لاشەي ئافرەتە
بىخەتەكان تەنيايان دادەچۆرپىتن، دەزانن ئەو كچە شەھىن ۋە گيان
ۋەريوانە ستەمى رۆژگار جىاۋازىيە نا سىروشتى و كە فى ھەزى پىاۋە

قەبەكان لىزەيان فرى داۋىزۇ لەپەنەي ياساۋ ئەو وشە پىر لەباقو
 بىرىقەنەي ھەر لە بەردە كىستالىيەكانى كانى نىۋ چىياكان دەچى،
 ئەوانى ھارپىۋە بەرەو ئەو نەدىۋەي فرى داۋىزۇ كە لەئەندەي ھەر
 ھەموومان دەچى! ئەوان بەپەنەي تاشەكانەۋە ھاتى، كەچى
 بەھارپىنى تاشەكان بىزەيان دىۋ لەكۆكردنەۋەي لاشەي ئافرەتەنى دەم
 روبارەكان، نىۋ ھەلدېرۇ چىيا ھەزار بەھەزارەكان، نەقىيان لىۋە نايەۋ ھەر
 خەرىكى جانكردنى بالاخانەۋە عاسى كردنى ئەو كچە ھەرزەۋ ژنە
 مىندالكارانەن كە لەۋدىۋى پەردەكانەۋە، كاشىيە مەپمەپىيەكان
 دەسپەنەۋە، خەتابار و ژىنكۆژەكان، ئەوانەي ھەر لەئەسكۆ
 پىروسكەكانى نىۋ ئەشكەۋتەكان دەچى، ئىستا لەپەنەي رىشەكانى
 دىۋىنى خۇيان ھەشار داۋەۋ ئەوانەش كە لەئەۋ بەندىخانەكاندا، ھەر
 خەرىكى نوپۇزكردنىۋ پىيان وايە بەم چەند گوللەيە شەپەفىيان
 كىپەۋتەۋە، لەچاۋەپروانى دەرچوندانۋ ھاكا رزانەۋە نىۋ شەقامەكان.
 ھاكا ئەو گروپانەيان دروستكردەۋە كە لەژىر سىبەرى رىشو
 شىخەكاندا مىندالەكانمان پارچە پارچە دەكەن ئەوانە ئەو تاۋانبارە
 نەعلەتىانە لەدرزى بۇشايىيەكانى دەسەلاتۋ شەپەۋە ھاتوۋنۋ تەنھا
 بەپژانى خۇين دلىان ئاۋ دەخواتەۋە، مەبەستىانە ژيان بگەرپىننەۋە ئەو
 سەرەتايانەي لەشانەدەردا دۆزرايەۋە ھەر ھەموومان داپۇشنۋ
 بەكەيفى خۇيان يارى بەئەندەمان بىكەن.

ئاخىر ئەوانە دەرگايە كىيان ھەيە و رىشەنە كانى دويىنى داويانىنى،
كەي ھەزىيان لىيىت لىمان دېنە ژورەو ھە بىئارەزووى خۇيان ژنە كان
گوللە باران دەكەن، دەر فەتەك كىيان ھەيە تالەوئە سنوور بۇ ھەموو
شەكەن دانىن.

ئەوان نايەن تا سنوورە دەستكردە كان رەشكەنەو، تالى و سوپرى
چىياكانيان نەچەشتو، تاشە كان قەت نەبوونەتە قەلغان بۇيان و
گوللەيە كىيان بە دوژمنانى كوردەو نەناو، ناشىيانەو
دەستكەوتە كان و پىشكەوتەنە جوانە كان بەرەو پىش بەن، ئەوانە
بەرنامەيە كىيان ھەيە لەنيو ئەشكەوتە كانى تۇرابۇرارو ھىناويانە و
دەيانەو و ەك گوللە كان و بۆمبە چىنراوە كان لىرە خالى كەنەو، نيە
ترسىنراوە كەي كۆمەلگا لەژوورى عاسى كەن و دەستبەنە نيە و
بەرنامەنەش كەلیرە دەنگى بۇ دراو، چونكە ھەوەسى ئەوانە كەف و
كۆلىكە تەنھا لەنيو خەلك تۇقاندن و فرەژنىدا خالى دەيىتەو، چا و
دەپرە ئەو كچە ترسىنراوانەي لەژورىدا عاسىن و لەخۇيانى مارە
دەكەن، ئەوسا بەپىي بەرنامە كانيان ھەموو بەھا جوانە كان، ھەر
ھەموو ئافرەتە ناسكە كان بۇخۇيان دەبەن و گوى لەو چرىكە و نوزانە
ناگرن كە لىرە لەوئە ھەناوى نيە ترسىنراوەكەو دەردەچى..

ئاخىر نوزەي ئافرەتە جەستە ئاژن كراوە كان، لەنالەي چىياكان
دەچى، لەخرمەي ئەو تاشانە دەچى كە پىشتەر پەنابوون، ئىستە چىا و

تاشەو لاشەكان، لەنيۆ تەنھايى سروشتدا نرەكان دى، گوللەى ناكاو
 جەستەى ھەر سىكىانى سميوھو كانىيەچاۋ قىرژالىەكان، ئەوانەى
 لەقولايى ئەم خاكە سوتەمەرپۆيەوھ دەردەچن بۆيان دەگرين، گريانىك
 لەقولايى ھەناويانەوھ قولپ دەداۋ لەگەل خويىنى جەستەى كەوتوى
 ئافرەتە شوخو شەنگەكان دەبنە ئاويىتە، دەبنە روبارو دواتر ئەو لافاۋە
 بى ئامانەى ھەموو شتى رادەمالى، ئاخىر ئەم روبارانە كۆى
 فرمىسكى كانىيە چاۋ قىرژالىەكانن، ئەوان لەبەرزيەوھ دىن، لەويۆھ لەو
 چيا سەرکەشو بە فر لىنىشتوانەى ھەر وەكو خويانن و لەوھتەى دنيا
 دنيايە نەگوراون بۆيە بەگورانى ئيرەو فرىدانى لاشەى ئافرەتە
 ھەرزەكان ياخى دەبن، لەناخەوھ دەتويىنەوھو دەبنە ئەو لافاۋەى تەرپو
 وشك بەيەكەوھ رادەمالى دى و بەشەپۆلىكى تورپوھ سەر شىتەوھ
 تەواۋى بالەخانە كرسىتالىەكان لاشەى تاشەو ديواربەندە
 كۆنكرىتتەكان بەسەريەكتردا دەرمىنى ئەو شەقامانە لولدەدا كە
 ھىشتا سەنگەرەكانى لىن، ئەو بالاخانەى لىن كە لاشەى تاشەكانى
 پيۆھ ھەلواسراۋە چونكە لەوى لەوديو پەردەكان، ئەو ھەلۆيانەى لىن
 كە لەنيۆ جياۋازيەكاندا سىرپوونو ئاورپ لەو لاشەو خەتايانە نادەنەوھ كە
 دەرھەق بەھاو زمانەكانيان دەكرى، ئەوانە ريشنەكانى دويىنى ئەو
 ديو تاشە ھەلواسراۋەكانن، ھەلاۋساۋنو جگە لەخويانزو ئەو ئافرەتە
 ھەرزەو بالا بەرەزانەى لەژورپيان عاسى كردوون، پەنايەكان نىيە بو

ئەو نىوۋە ترسىنراۋەى لە بالئندە بەرزە فېرەكان دەچن، پەنايەكيان نىيە
 بۇ دالئەدانى كەسانىك ، كە ستەمى كەلتورو جاۋازىيەكان تە فرو
 توناي كردون، خۇيان بەكورسى و داھاتە لەبن نەھاتووۋەكانىانەۋە
 شەتەك داۋە بە ئامانو زەمان لىيان نابنەۋە، ھەزىكى ئالۇز، كە
 گەلىك جىاۋازە لەھەزو ئامانجەكانى دويىنيان مەستى كردوون، ئەو
 كاتەش كە لەبەردەم لاشەى سوتاۋو بەگولە ئاژن كراۋى ژنەكانى
 ئىرە وشە بىرقەدارەكان ھەلدەپژن، لەشتىكى سەير دەچن و ورگيان
 پىرە لەو بالئندە ئاژەلە كىۋىانەى راۋيان كردوون، ھەناسەيان بۇن
 زوخاۋو جانتاكانى دەستيان ھەر لەو جانتاىانە دەچن كە دويىنى، يان
 ئەۋى رۇژى لە چىاۋە تەفەنگيان پىۋە دەنان.

ئاخر ئەۋان لە بزنە رىي چىا ھەزار بەھەزارەكانەۋە ھاتن، بۇنىۋ
 ئەم شارە دەريايە ھاتن تا جىاۋازىيەكان نەھىلنە ئەۋانەش لەناۋەرن كە
 لەناۋيان دەبردىن، ھاتن جگە لە تەفەنگىكى ژەنگاۋى و كۆلەپشتىكى
 شىرودپەۋە چىدىان پىنەبوۋ ئەۋەى ئەۋان لىي دەگەرەن، ئازادى
 نىشتمان بوۋ، بە كونفەيەكونىك بۇيان ھاتەدى و ويستيان يەكسانىەكان
 لىرە لەم شارە دەريايىيەى دەرگاي ھەموو مالەكانيان بۇ لەسەر پىشت
 بوۋ، ھەلپژن، چىنايەتى و جىاۋازىيەكان شەقو پەق كەنە جارىكى
 دى كەس كەس نەكوژى، كەس ئاغاي كەس نەبى و ولات بىكەنە
 ئەو شامەى تەنبا ئەۋانى كەم بوۋ، زۇرى نەبرد لەرىگەى

ھەلېئارنەو، لەرىگەى جوانکردنى ديموكراسى و لېيوردنە
 ھەرەمەكىەكانەو، رەنگەكانيان دابەش كردو سەرەتاي جياوازيەكان،
 يەكەم ھەنگاوى بەشەش بوونو ناشيرين كردنى رەنگ و رووخسار
 دەستى پيكر، وەرگرتنى دەسەلات بوو ۋەو خەمە گەرەيەى
 نەخشەكانى جەنگى گۆرى، تەفەنگەكان ھەلگيرانەو سىرەيان
 لەئازادى و ئەزمونىك گرت، كە لەچياو ھاتو لەنيو شارە
 دەريايەكاندا خوينى رزا، پاكتاوکردنى يەكتى بوو ۋەو ئامانچ و
 دەستكەوتانەى كە ھەميشە وەك گەرايەكى مشەخۆر لەھەناوماندا
 ھەر لەگەشە داىە، فيرى لەناوبردنى بەرامبەرود خودو ھاوزمانەكانى
 كردىن، ئالوگۆرپىكى ھىندە ناشيرينى بەرەنگ و كولتور كرد كە
 سەرەتاي ژيانەو ھى چىنايەتى و دروستكردنەو ۋەو ئاغايانە بوو كە
 پيشتەر لەبەرەكانى دژ بوون لەنيو گوندو شارەكاندا بوونو لاوہكانيان
 فەللاقە دەكرد، كەس متمانەى پيئەدەكردن، تا كەللەى سەرى دوو
 شوانو گوندىيەكيان بو ئاغە گەرەكانيان نەبردبايەو، ئەوانە ۋەو
 خوڤرۆش و چلكا و خۆرانە بوون، كە پيش لەشكرى ئەنفال كەوتنو
 سەرچاوەى داھاتە ناوخويەكانيان دەسوتاند، كونە پيستەكانيان بەتال
 دەكردو وەك چاوساغ كوزو كەلەبەرى چياكانيان دەپشكىنى، ئاخىر
 پيشتەر ئەوانە، بەكوشتنى ريشنەكانو ويرانكردنى نيشتمان ناسرابوون،
 چى ئەوانى لەژيژ ئارم و رەنگى پارتەكان كۆكردەو ۋەو سەرلەنوئ ۋەو

نەخشە دۆزەخىانە دارپژن كە ئىستاش لىيان بترسىين، خۇ گوندىهكان يەك بەيەكى سىماي ناشىرىنى ئەو ئاغايانە دەناسنەو، خۇ نەخشەكانى چىا، ئەوانەى لەژىر تاشەكان دادەپژران بو تەفروتوناكردنى ئەوانو چىنايەتى بوو، بو دەبىت لەهەموو سەردەمەكان لەهەموو گۆرپانە خىراو لەسەرخۇكان ئەوان لەپىش ئىمەو بزو شوينى گەرمو داھاتو بۆدجەكان بو ئەوان بىتو ئىستاش راوژكارە ترسنۆكو درۆزنەكان بن، ئەو رۆژانەى پشدينى رەشو دەسبىحى رەشيان لەلاوہكان قەدەغە دەکرد لەبىر چوونەو، ئەدى ئەو گوللانەى بەچىاو تاشەكانيانەو دەنا، ھەر ھەمووى ئاوپژانى شەپەكانى ناو كۆلانەكان كرا؟! ئاخىر ئەوانە لەكوى دەستكەوت ھەبى لەوين، قەت بەقەت رىشنەكانو خەلكى ئەو دىو دىوارە كۆنكرىتيەكان نىشتەمانيان خۇش ناوى.

ئەوان ھەمىشە بەدواى پاروى چەورو شوينى ھەوانەوہن ھەر لەوكاتەى ئاغاي گوندەكان بوونو لەسەر نىوہكارى دەرئان، وەك مشەخۆر گيانى ھەژارانىان مژيوہ، ھەر لەو سەردەمانەوہ راھاتوون و دىموكراتىيەتو ژيانى نوئ، لای ئەوان يەك فلسى قەلب ناھىينى، چونكە ئەوان ھەمىشە فېرە وەرگرتنى زۆرو دانەوہى كەمن، بۆيە كەوى كردنى ئەوان تەنھاو تەنھا بەپەراوژ خستىن دەبى، دەبىت بەزۆر گوى لەنالەى چىا بگرن، ئەو رۆژانەيان بىننەوہ بىر كە ئەوان

روانگەى تۆپە دوورھاۋىژو نەعلەتتەكان بوون. ئىدى ئەوانە ئەو وئە
 ناشىرىنەن كە جوانىيەكان دەتوئىننەوۋە ئاراستەى گۆرانەكان بەرەو
 شەپى كۆلان دەبەن، ئىمەش لەژىر كارىگەرى ئەواندا پىكھاتەكان
 تىكۋ پىك دەدەينۋ خەرىكە وەك ئەوانمان لىدى، ھىندە لەيەكتىرى
 نىكىن كەس لىكمان جيا ناكاتەوۋە بۆيە... لەتاوان لەبەر راكردنى لاو
 بو ھەندەرانو كوژرانىان لەنىو كوچەو تەپۆلەكەكان، بەھۆى
 كەمبونەوۋەى شەھىنەكانى ئازادى و زىادبوونى قەيرەو قەتس بوونى
 كچە بالا شەنگەكان لەمالىدا، دياردەى خۆلەنىو بردنۋ ئاژن كردنى
 جەستەى ئافرەتۋ فرىدانىان لەرۆخ رووبارە كوئىستانىەكان، بووۋ ئەو
 خەمە گەورەيەى ھەر لەنالەى چياكان دەچى، ھەر لەنوزەى پىرژنە
 بىكەسەكانى ئەنفالۋ دووكلە شىن باوۋەكەى سەر ھەلەبجە دەچى،
 ئاخىر خاشخاش بوونى لاشەى تاشەكان، ھەر لە لەتۋ پەت بوونى
 ئەو ئافرەتانە دەچى كە قوربانى پياوسالارىن، ئەو پياوانەى ئىستا
 جگە لەخۆپۆشتەكردنۋ ھەلاوسانى ورگ قەت بىريان لەياسايەك،
 يان برپارىك نەكردۋتەوۋە دژى ئەو وئرانىيەى بەسەر كەسايەتى
 ئافرەت ھاتوۋە، وئرانىيەك ھەرپەشەيە دژى جوانى و ئايندەو
 كەسايەتى ھەر ھەموومان، تادى ناشىرىن دەبىنۋ وئەكان دەچنە
 دووتوئى ئەو مېژوۋەوۋە كە خۆمان دەينوسىنەوۋە، خۆمان كاراكتەرۋ
 شانۆو ئەو سىنارىيۋەين، پەرچەمەكەى لەژىر دروشمى خەتا

نوسراۋەتەۋە بۇيە ھەر لەخۇمانەۋە بويىنەتە ئاغاي ديوەخانەكانو
 ژنەكانمان ئاغازنو ئافرەتە رەش و چرچە ئەسسىۋىي و بيانيەكانىش،
 ئەو كارەكەرەنەن خزمەتى مېزى ئىۋارانىيان پىدەكەين، ئاخىر رۇژىك
 نەگراينەۋە ژىر سىبەرى تاشەكانو لەرۇخ كانىيە چاۋ قىرژالىيەكان ئەو
 ئارەقە فەلە بخۇينەۋە كە دەست نەدەكەۋت، ئىستا ناۋى ويسكى و
 كچە بيانيەكانمان تىكەل كىردوۋەۋە لەدانىشتى ئىۋارانى سەر مېزە
 شوشەيىيەكان ھەردوۋىكان ۋەك يەك ئاۋديو دەكەين، ئەگەر پلىس
 لەپىس نەچۋايە قەت بەكارمان نەدەھىنا، ئىدى لىرەۋەيە ئاۋازى
 فلوتەكان، ئەۋانەى شەھىدەكانى چوۋنە ناۋى بەسەرىدا ناچىنەۋەۋە
 لىي دەترسىين، لەبزنە رىيەكان ھەلدەدېرئىين و ئۆتۆمبىلە تىژرەۋەكانمان
 لەقىرتاۋ لانا دەن، لوتكەكان ھەر لەدوۋرەۋە دەبىنىن و حىمايەكانمان
 قەت ئەۋىيان نەدىۋە، تا ئىستا پىلاۋەكانىيان بەقور نەبۋەۋە قەت بە
 تىفەنگەۋە بەچىيا ھەلنەگەرەۋن، بۇيە رۇژانە تەنھا نىگا لەۋ كچە
 شۇخو شەنگانە گىر دەكەن، كە بەبەردەم مالا بەرپرسەكانىياندا رەت
 دەبن، شەۋانەش مىل لە پشىلەۋ ئەۋ سەگانەش دىننەۋە كە بەۋىدا
 دىن، ئەۋە ئەۋ ترسەيە يان پاشماۋەۋە كەلتورى ئەۋ جەنگانەيە، كە
 خۇمان دروستمان كىردن، جەنگىكى تەعلەتى ئەۋتۇن ھەزاران
 مندالى بى باۋك كىرد، لاۋەكانمان فېرە ھەلاتن كىردو بەسەدان
 ھەزارىيان ئىستا لەۋلاتە بيانييەكان كارەكەرى دەكەن، جەنگىك

كېچەكانى كرده قەيرەو فېرى ئەو خۇسوتاندىنۇ ژېردەستەيىيەى كىردن،
 كە لېرە بۆتە دىياردە، ئەوئەتا رۇخ روبرو پەناو پەسىۋەكان پىرن لەو
 ئافرەتەنەى لاشەيان ئەنجن ئەنجن كراو، رۇژ نىيە خەتا دەرەق بەو
 كچانە نەكرى كە بېكارى لاو سەر لېشىۋاۋى لەمالىي عاسى
 كىدوون، رۇژگارېكە لە بى بەرنامەيىيەكى شىلگىرداين، ھەر ھەموو
 پروژەكان، ئەوانەى بۇ چاكسازى و خزمەتكىردن ئامادە دەكرىن،
 بونەتە سوتەمەنى ئەو ترادسىۋنە بۇماۋەى وەك لاشەى تاشەكان
 ئىمەش دەھارې، دىمەنە تراژىدىيەكان دووبارەو چەند بارە دەبنەو
 بەرەو نەدوۋىك دەپۇيىن، وەك روانىنى رىشەنەكانى دوۋىنى و
 پۇشتەكانى ئەمپۇ، بۇ ئەو پىرسە ھەنوكەيىيەنەى لەجىي خۇيان
 چەقىون، چەقىنىك وەك لاشەى ئەو تاشە ئەستورانەى گوللەى
 ناكاو جەستەيانى سىمىوۋە لەوئەتەى ھەن لەجىي خۇيانو
 ھەلئاقەنرىن، ئەو تاشانە، چەند نالەى چىا دەبىستىن ھىندە پتەوتر
 دەبن، چونكە ئەوان بە لوتكەدا ھاتوون دەزانن خلۇربوونەو يانى ئەو
 كۆچە درېژخايانەى بەكۆتانايە، ئەو تاشانە جارېكى دى
 ناگەرېنەو قەدى چىاكانو لەوۋى ئەو پەنا عاسىيانەيان دروستكىرد،
 كە لەسەنگەرە پتەوۋەكان دەچى قەت پىيان وانەبوو رۇژىك رىشەكان
 دەكەونە گىيانى تاشەكانو وردو ھارپيان دەكەن.

دېمەنى جەستەى ئاژنكراوى ژنە بى خەتاكەن شەھىدبوونى
 ھەلۋكانى دىننايەو ەياد، ئەو رۇژانەى زىندوو دەكردەو، كە لەپەناى
 تاشەكانەو، زرىنگەى ھەلۋەرىنى قەوانە بەتالەكان دەبىسترا، ئاسن
 دەبارى و رىژنەى گوللەكان، دەنگدانەو ەيەكى ئەفسوناوى پىر لە
 ترسو سەرکەوتنى دەوەراند.

* * *

ئىستاش تاشەكان ھەموو ئىوارەيەك چاۋ لەتولەرىيەكان دەپرى و
 يەك بەيەكى يادەو ەريە ھەلۋەريو ەكان دەژمىرى، بەيانىان سەرنج لە
 رۇخ رووبارەكان گىر دەكا، نىو ەپرويانىش بەتەنى خوى بەو كانىە
 چاۋ قىرژالىانە دەشوا، كە لەناخى ئەم خاكە سوتەمەپرو ەو
 دەردەچن، دەزانى نالەى چىاۋ يادگار يىە خوشر و ناخوشەكان بوونە
 سەرابو لەگەل رىشەنە چوستو خۇلاۋىەكان رژانە ئەو شارە
 دەريايانەى لىۋاۋ لىون لەجىاۋازى، لەوى لەم شارە دەريايانەدا ئەم
 يادگار يانە بەدىار ئەو كچە ناسكۋ ژىكەلانى رادەمىنن، كە لاشەى
 لەخاچ دراۋى تاشەكانو بالەخانە رەنگاۋ رەنگەكان بوخۇيان كىش
 دەكەن، سەرىك بەنىۋ سوپەرماركىتو قىلللاۋ گەپەكە ھەژارەكاندا
 دەكەنۋ ئەوجا دەگەپىنەو ە ژىر پەناوسىبەرى تاشە لەخاچدراۋەكان و
 تىر تىر دەگرىن، فرمىسك بو ئەو وىژدانو شەھىدانە دەپرىژن، كە

ئەوانىش بوونە بىرەۋەرى، بوونە ئەو تارمايىيانەى لەخەون دەچن، لە ئەفسانەو ئەو بەلئىنە پىر لەباقوبىرىقە دەچن، كە رۆژانە گوڭيان لىناگىرى يادگارەكان دىئو رۆژانە بەنىو تەۋاۋى شارە دەريايەكاندا تىدەپەرن، لەھەر كۆى تاشەيەك وردوخاش بىرى، خەتايەك بەرامبەر ئافرتو نانئىك لەھەژار بىرپەردى، ئەو لەۋىيە لەو شوئىنەى جياۋازىيەكان ھەر لە بالاكردندان و رىك لەو زانكو و شوئىنە بەناو فەرميانەى ۋەك دەلالخانە پروانامەى تىدا دەفرۆشن، دەخزىتە نىو خەونە ترسناكەكان، ئەوانەى شەۋانە رىشنەكان رادەپەرىنەى بەنىو ئەو زەۋىيە كاكى بەكاكىيەدا دى، كە نەخشە رىژىراۋون دراۋون بە وانەى ئىستاش نازان، تولىرى و تاشەو كانىيە چاۋقۇرژالىيەكان لەكوئىن، ئەوانەى بەدوئىنەدا نەھاتوونو قەت بەچىا ھەلەنە گەراۋون.. بەوانەى پاۋانكردنى يەكدى گەۋرەى كردنو ئىستاش نازان ئەمرو دوىنەى دروستىكرد، ئەم يادەۋەريانە رۆژ نىيە خۇى بەو روبارانە نەشۋا كە كۆى كانىيە چاۋقۇرژالىيەكانن دى و لەگەل خەتاكان ئاۋىتە دەبى و دەچىتە ناخى ئەوانەى شەق لە سبەينەى ھەلدەدەن، ۋە بىريان دىئىتەۋە كە لوتكەكان، ئەوانەى بەچىا ھەزار بەھەزارەكان ناسراۋون ھەر ماۋون، ئىستاش پەنان بو ئەوانەى بەۋىژدانەۋە دىن، جياۋازىيەكان راۋيان دەنى و لەۋى لەپەناى تاشەكان، دەبنە ئەو يادەۋەريانەى رووبارەكان دەيان ھىنەى، تىكەل بەو ئومىدانە دەبن، كە لەلاشەى ئافرەتە جەستە

ئاژن كراوكان ھەلۋەريون، ئەوانىش دېن و بەو شەقامانەدا پياسە دەكەن كە لەنيو شارە دەريايىيەكاندا بە ديوارە كۆنكرىتيەكان گيراون، لەوى لەپەنای كچە شوخو شەنگەكان بەديار تاشە لەخاچ دراو و ئەو بالەخانە رادەميئن، كە پيشتەر نەبوون، خو لەيەكتري ھەلدەسون و كاروانى ئۆتۆمبيلە كرستالليەكان ليكيان دەترازيئي و بەرەو ئەو نەديوۋە راويان دەنيئن، كە لەسبەينيئى خاوەن كورسيەكان دەچي؟! ھەر بۆيە منيش لەم شارە دەريايىيەدا بەديار ئەو مەملەكەتە پەر لەجياوازيە سەرنجەكام شيدەبنەوۋە لەنالەي ھەور و گرمە ناكاوۋەكان دەترسم، دەنگى ئەو فلوتانەم دېنەوۋە ياد كە شەھيئەكانى تيدا دەتوانەوۋە، بېريارمدا ھيچم نەوي، بەلام دەگەپرېم و تەنھا دياردە و جياوازيەكان كۆ دەكەمەوۋە دىيانخەمە نيو ئەو يادەوۋەريانەي لەژيەر تاشەكان ھەلمان وەراندن، وەكو ھيكايەت، يان ئەفسانە و چيرۆكە ئەفسونايەكان، بو ئەو مندالانەي دەگيرمەوۋە كە لەئيمە ناگەن، تەنھا چاويان ئەو جياوازيانە دەبيئي كە لەقوتابخانە نمونەيي و بالاو ئەو پۇلانەدا ھەن، كە دەليئى سەربازخانەن ئاخەر رۆژنييە لەبەرچاوى ئەم منالە ژيكەلانە، ئۆتۆمبيلە كرستالليەكان مندالە خوتوخاويئەكان، لەو قوتابخانانە دانەبەزيئن، كە پەرە لەباخچە و يارى و خواردنى خوش، ئەوانىش دەچنە نيو ئەو سەربازخانەيەي كە لەھەموو شتى دەچي فيرگە نەبيئ، بۆيە ھيكايەتەكانى من، ئەوانەي لەشارە

۷۹

جوان بوون، ئىۋە لەۋىۋە ھاتنۇ رىشۇ كۆلە پىشتەكان ھەر لەخۇتان دەھات ئەۋ رۇژانە چەند خۇشۇ ئىۋەش چەند جوان دىاربوون، چى ئىۋەى لەم سەرۋەرىانە دابرى و لەم شارە دەريايىيەدا تۈنەۋە خۇتان دا دەست قەدەرىك، لەھىكايەتەكاندا لىتان بترسىن و خەيال بمانباتەۋە دۈيىنى ئىۋە ھەر بەم چاۋنەترسى و ئازايەتىەى ئىۋەۋە، ھىلانەكانتان تەفرو تۈناكەين و بىلاندىن بەۋانەى نىانە، يان ئەۋ قوتابخانەى پى گەرمۇ ئاۋەدان كەينەۋە. كە مندالە ھەژارەكانى تىدا دەلەرزى، تاشەكان ئەۋانەى بەپىشى پىشەۋەى بالاخانەكاندا ھەلۋاسروان بىيانگەپىنىنەۋە پال چىكان، تا لە رۇژە تۈشەكاندا ئەۋ پەناگەيانە بن، كە پىشتەر ھەبوون.

دۈيىن، ھەر بەخەيال و لەبرى پالەۋانى نىۋى ھىكايەتەكان. دۈيىنە سەر مېژەكانتان و پىكەكان ھەلدەپىژىن، ھەراسانتان دەكەين و ئەۋ بىرەۋەرىانەتان بۇ دەخۈيىنەۋە كە لەژىر تاشەكان لىتان بەجى ما، ھەر بەخەيال، ئىۋەش دەگەپىنىنەۋە ئەۋ رۇژانەى چىرۈكە بالاكانى لى دەنوسرايەۋە، ئەۋ چىرۈكانەى لەنىۋى ھىكايەتەكانى ئىستادا ھەن، چىرۈكىك لە لوتكەى چىكانەۋە دۈيى دەلۈن: ئىۋە لە مننۇ من قەت لە ئىۋە نىم.

ئەۋ مندالە خەياللىانە، يان ئەۋ خەيالە خۇشۇ بەلەزەتانە، لەمندالى دادەپىژىن، ئەۋان دۈيىنە ناۋ منەۋەۋە منىش لەگەل خۇم دەيان

بەم، تا دەيانگەيەنمە سەر ئەو كانىيە چاوقىر ژالايانەي لەناخى ئەم
 خاكە سوتەمەر پۇيەو دەردەچن، لەوى لەپال نالەي چيادا، بەدەم
 حىكايەتتىكى ئەفسانەيەو خەو دەيان باتەو تەواوى خەيالەكانيان
 لى ھەلدەو، لەوى لەژىر سىبەرى تاشەكان ئاوتتەي بىرەو،
 پياو رىشەكان دەبن، دەچۆرپنە ئەو رووبارانەو كە كۆي كانىيەكان،
 بەنىو شەپۆلەكاندا، بەنىو دۆل و چيا ھەزار بەھەزارەكاندا، جارىكى
 دى لەنىو ئەو شارە دەريايانەدا بەھۆش خويان دىنەو كە پرن
 لەجياوازي، پرن لەو دياردە ترسناكانەي ھەر لەخوۋە مندالى تىدا
 گەورە دەبى، جارىكى دى ئەم مندالە خەيالايانە وەھۆش خويان
 دىنەو، دەبينن ئەو، يان ئەو شوينەي ئەوانى بۆچون تەنھا
 خەيال بوو ھىچى دى، ئەگەرنا ئەوان چونەتە نىو حىكايەتەكانو
 ئەو دىتيان تەنھا لە ئەفسانە دەچى و ھىچى دى، بۆيە بەدەم
 باويشكەو دەخەونو دەچنە نىو ئەو دنيا تايەتتەي ھەموولا
 خۆزگەي بۆ دەخوازن. بەئومىدن بۆچەند ساتىكىش بىت بگەرپىنەو
 نىو ئەو دنيا بەلەزەتانەي تەنھا لەمندالدا ھەيە، دنيايەك رۆژنيە
 تاكەكان ھەر ھەموومان نەگەرپىنەو ناوى، چونكە ئىمە زۆر
 بەخىرايى بەنىو منالدا رەتبوين، ھەرزەيمان لەنىو ترسو راوانانو
 خۆشاردنەو دىتەو، بەو شوينەدا ھاتىن كە ئىستا ناوړين بوى
 بگەرپىنەو، ئەو دەم يان ژيان لەلاويەتيدا ژىردەستەي بوو،

دەگەرپاين بەدوای پەنایەك كەس گەورەى كەس نەبى، كەس لەخۇرا
نەمان كوژى و ديلمان نەكا، ئەوئ روژى ھەر ھەموو ھەرزەكان، ھەر
ھەموو پياوانى ئەم نىشتمانە، وئلى ئارامگەيەك بوون، كە تەنھاو
تەنھا لەچياو تەنىشت تاشەكان دەست دەكەوت، لەوئ بەديار كوڵە
پشتەكانەو، بېرەورەيەكانى مندالىمان ھەلدەوراندو بو ئايندە
مىژوومان دەنوسىيەو، راكردويكى نوئى ئەو دىليە بوين، كە
خەبات لىي دەتەكاندين، مەترسيەكان بەدوومانەو ھەزەكانى ئازاد
بوون ريشى پى دەھىشتينەو، ئا لەوئ رىك لەو پەناگانەو چوراپينە
نىو ئەو رووبارانەى ھەلىدانە نىو شارە دەريايەكان، ئەو شارانەى
زورى نەبرد جياوازيەكانى تىدا لە دايك بوو، گەورەبوين و ئەوانى
خوار خۆمان لىمان دەترسان ترسيك ھەرلەرۆژى لەدايك بوونەو
لەگەل ھەرھەموماندايەو ئىستا منداڵەكانى پى گۆش دەكەين،
ئەوانەى دەچنە نىو حكاىەتەكان، دەبنەپالەوانى ژىر تاشەكان و ھەر
بەخەيال گەورە تۇقینەرەكان لەناو دەبن، ئەو گەورانەى پياو
ترسناك و گەورەكانى سالانى خەباتيان لە ناوېردو، ئىستاش ھەر
ئەوان لەژىر ترادسيۆنەكانى ئەوئ روژىدا ھىندە گەورەو قەبەبوون،
قەت ريشيان ناھىلنەو، منداڵەكانيشيان وەك و خويانو ھەمان
ئەوترسەيان دەدەنى، كەخويان وەريان گرتبوو، ئەو جانتايانەش

بەدەستەۋە دەگرن، كە لە نىۋو كوچەكانى شارە دەريايىيەكانو لەنىۋو
سەنگەرو رىگەي نىۋان شارەكان تەفەنگيان پىۋەدەنان.

ئاخر كى ھەيە بەمنداڭلى خۇيدا نەچىتەۋە، بەولايەتتەي ترس
تېيى پەراند، بەو شارو شەقامانەي ئىمە نەبوون و ئىستا دابەشمان
كردوون، بالاخانەكانى لى بەرز دەكەينەۋە و تاشەكانى پىۋە لە خاچ
دەدەين، شوئە گشتىيەكان سوچ و زەۋيە بەنرخەكان، ئەوانەي دويىن
دەدران بەئەمن و شتە سەيرو سەمەراكان، ئەمپۇ خۇمان دەيدەين
بەخۇمانو بەشى كەسەش نادەين، ئەۋەندەي بەدۋاي بەرژەۋەندىە
خودى و پۇستەكانەۋەين، ھىچ دەرفەتمان نىيە بگەرپىنەۋە
نىۋىيەرەۋەيەكان، سەرىك لە سىبەرۋ پەناي تاشەكان دەين و ئاورىك لە
پشت خۇمان دەينەۋە بزانين كى ئىمەي گەياندە ئىرە، ئەۋەتا نالەي
چىاو ئاۋى كانىيە چاو قەرژالىەكان لە تەنيايدا زىرەدەكەن، ئىمەش
لە نىۋو شەقامە داگىرکراۋەكانى خۇماندا دىين و دەپۇين، بىر لە
گۆرپىنى مۇدىلەكان دەكەينەۋە شوشەكان رەنگاو رەنگ دەكەين،
ئەو رەنگانەي ناشىرمان كردن و ھەر لەسەرەتاۋە كردمانە قوربانى
حەزەكانمان، كردمانە پەرچەمى ئەو بىنبايانەي لەدژى يەكتر رىزيان
دەكەين، چاۋى رەنگەكانى دى پى كاللەكەينەۋە دەۋرۋەرى پى
ھەراسان دەكەين .

مندالەكان لەوئى لەبەردەم ئەم بىنكە سەربازيانەدا، لەگەڵا ديتنى
چەك و دروشمە و ئىكچوووەكان، رېك دەگەرپنەو و ئىو حكاىيەتەكان، ھەر
بەخەيالا بەديار رەنگەكانەو و رادەمىنن، لە جىھانى تايبەتى خۇيان
دادەبرپن و خۇيان دەكەنە پالەوانى نىو داستانى ژىر تاشەكان، وەنيو
سوپاكان دەكەون و رى نامىنى بۆسەى لىدانەنن، دەنگى گوللەو
گرمەى ئارىجىيەكان شار بەخەبەر دىنى، چرىكەى سەركەوتن و
رونەك بونەو و پەنجەرەكانى شار، ھەناسەيەك دەداتەو ھەلۆكان و
دادەبارنە نىو شەقامەكان، ھەر لەوئى لەبەردەم ئەم بىنكە سەربازيانە
مندالەكان دەچنە نىو ئەو خەيالانەو و زۆر نابا دەنگى يان زىرەى
ئۆتۆمبىلە كرستالىيەكان لەنيو ئەم خەيالە بەلەزەتەدا دەريان دەھىنى و
ديان خاتەو سەر شەقامە بەش كراوہكان، لە حىكايەتەكەيان
دادەبرپن و، ترسيكىان دەدەنى كە قەت تەماشاي رەنگە
ھەلۆاسراوہكان نەكەنەو، قەت نەچنەو نىو ئەو دىياو خەيالانەى كە
بزرکراون و ھى مندالەكان نين، چونكە ئەوانىش خاوەنى خۇيان ھەن و
لەھەموو شوين و ھەلېژاردنەكاندا دىانفرۆشن.

پىيان وايە تا دنيا دنيايە دەيت ئەوان خاوەنى رەنگ و شەقام
دەسەلات بن، ئەوان خەون و خەيال و ھەموو جىھانە تايبەتيەكان بن،
ئە فسانەيەك بن بەدواى ئەواندا كەس نەيلىتەو، سرودىك بن منالان
بيچرپن و چىدى فيرنەبن، بۆيە كاتىك لەنيو خەيالى مندالەكاندا دەبنە

ئەفسانە پالەوان، لېناگەرېن تەواو لەنيۇ خەيالەكاندا لەزەت وەرگرنو
 لېيان دەستېننەو، ئەگەر رۆژگار دەستيان بدا يان پېويستيان پى
 بى، ئەويش واتە خەيالەكانىش دەفرۆشنو بەشيان دەكەن، بەجۆرىك
 خۇ بەئايىندەو دەچەقېن، بەئامانو زەمان ھەلنەقەنرېن چونكە ئەوان
 پېيان وایە ھەر ھەموو دەستكەوتەكان ھى خۇيانەو ژيانىش، يان
 نىشتمانو ھەر ھەموو كەسەكانى ناويشى ھى ئەوانە، دەبېت بەپىي
 بەشو برپارى ئەوان، نەك ھەر دابەش بىن، بەلكو خەونو
 خەيالەكانىش ھەر بۇ خۇيانەو خۇيان ئەوېن كە ئىستا ھەن، لەبېريان
 چو ئەوان بە پەناى تاشەكانەو ھاتن، دروشمەكانى وى و ھىلى سەر
 رەنگەكانى ئېرەيان لېوان لېون لەجىاوازی، ئاخەر ھەر ئەم جىاوازی و
 رى گۆرپىنە بوو، شارە دەريايىەكانى لىك كرد، نالەيەكى گۆرپىنى
 دا بە چىا سەنگەرەكان، تا ھەمىشە دووبارەى كاتەو ەو بلى: ئىو
 لەمنو من قەت لەئىو نىم. من بە باتەزىوەكانى كوستان پتەوتر
 دەبم، ھەورە سى و بە فراويەكان، روم سى دەكەن، نركەيەكم ئەو
 نەمەوئى نايەلم بمگاتى، سەرم لە كەشكەلانەو رەگم بەنيۇ ئەم خاكە
 سوتەمەرپۇيەدا رۆچو، كانياوى دامىنم مژدەى لە دايكبوونەو ەو
 ئىو بەمنەو جوانن، من ھەردەمىنم و ئىو ەش لەنيۇ شارە دەريايىەكان
 لەنيۇ دامىنى كچە ناسكۆلەكاندا پىردەبنو ئەو ەى ھەتانە جىي
 دەھىلن، وەك گەلاى درەختەكان ھەلدەو ەرن، ناسك دەبنو بايەكى

تەزىو شلتان دەكاتەو، بەلام من ھەمىشە سەرچاۋەى ژيانەوۋى
 نەوۋەكانتەنم، پەنایەكم دژ بەو پلانەى لە ھەر چوار لاۋە دەكریته
 سەرتان، لە ھەر پارچەىەكى ئەم نىشتمانە لەتكر اوۋەدا، راپوتان نین،
 یەكسەر دەگەرپینەوۋە دامینى من، من پلانم بۆ پوچەلكردنەوۋى
 پلانەكانو لە باۋەشى مندانەبى، ھىچ دامینىك فریاتان ناكەوۋى،
 چونكە لەویدا مندا لا دەبنەوۋە، گەورەیتان لە گۆرۋى دەكەوۋى و
 راپردوۋە پر لەسەرورەىەكان، ئەوانەى داستانەكانى تۆماركرد،
 لەبەردەم ژنە مندا لا و تازەكاندا دەبیتە گەمەى مندا لان،
 ئەوگەمانەى ئیستا نەخۆمانو نە مندا لاكان نایزانین، چونكە
 مندا لاكانى ئەمرو ھەر خەرىكى ئەو تەكنەلوژیایەن كە لە پر ھاتە
 ناومانو لەنىو قوتابخانە بالاكانیشدا، تەنھا بیر لە سوار بونى
 ئۆتۆمبیلە كریستالیهكان دەكەنەوۋە، مندا لاكانى سەرەتای ئازادیش. كە
 ئیستا لاون، بەدۋای نەینىەكانەوۋەن ئەو نەینىانەى وەك بوخچەىەكى
 نەكراۋە، كەس ناویرى دەستى لىبدا، گومانیان ھەىەو دەیانەوۋى پاكو
 پىسەكان لە یەكترى جیاكەنەوۋە، دەلین ئیستاكاتى ئەو گۆرانانەىە
 كەئیمە دەمانەوۋى، كاتى دیارىكردنى چارەنوسو ئاشكرا كردنى
 ھەلویتەكانە، ماندوۋەكان ئەوانەى دەیان سال ریشیان نەتاشى دەبیت
 بحەسینەوۋە ئەوانەش كەخۆیان لەپەنای ئەوان حەشارداۋەو نەك
 ھىچیان نەكردوۋە بەلكو ھەمىشە كۆسپ بوون، دەبیت خەلكى بیان

ناسن، بۆيە ئىستا رېشەنەكان... لەبىريان چوو لاو ھەلا تۈەكانى
 ھەندەرانو ئەوانەى ئىرەش كە ھەر گەورەدەبنو ھى ديان بەدوادادى،
 خەرىكى گەرەنن بەدواى بىرەورەكان لەسەبەرى تاشەو نالەى
 چىكان دەگەرېن، ئەوان ئەو لاو زىتەلەو تەمەن رۆيشتوانە ھەر
 خەرىكى ھەلدانەو ھى دۆسيەى ژىر گەلا رزىوەكان، ئەو تە ھىدى
 ھىدى رابردووەكان دەردەكەون، ئەوانەى دويىنى چاوساغى دارماندى
 بىزەرى وسەربانە كارىتەبىيەكان بوون، دواتر وەرگرى ديوەخانەى و
 لەشكرە پاشەل پيسەكان بوون، ئاشكرا دەبنو لە رېشەكانى دويىنى
 جىادەكرېنەو، چونكە داچۇرانى لاو ھەلا تۈەكان بەنيو ئەو روبارانەى
 لەو تەى دنيا دنيايە لەجىى خۇيانن و ناگۆرېن دەيانگەيەننە ژىر
 سەبەرى ئەو تاشانەى بىرەورەكانى لىكەوتوون، ئەوانەى نەيىنى
 خەباتە بالاكانى تىدا نوسراو تەو دەبىت جىابكرېتەو لەو ئاويىتە
 ناشىرېنەى شارە دەريايەكانى شىلوكرە، جىاوازيەكانى لىو لەدايك
 بوونو تاشەكانى تىدا لەخاچ دران، ئەوانە ئەو لاو تەمەن رۆيشتوانە،
 بەدۆزىنەو ھەر بىرەورەى و دۆسيەىكى شاراوى گوند سوتېنەكان،
 لەچرىكە دەدەنو لەتاوان دەچۆرېنە نيو ئەو روبارانەى منى گەيانەدە
 ئىرە، منى كىش كىرە ناو ئەو شارە دەريايەى خەرىكە روناكيەكانى
 تىدا وندەبى لاوى تىدا بىكارو ئاينەدى تىدا دەكەويىتە مەترسيەو،
 چونكە ئىستاش كچە شەنگ و بالا چنارىەكان، ئەوانەى نىگيان

تېدەگرتىن بەدىيار ئەو بالا خانانەى لاشەى تاشەكانى پېۋەن راماون و
 سەرنجەكانيان لەو دىو پەردەكان خالى دەكەنەۋە، ھەربىۋىيە
 چىياسەركەشەكان سىبەر نادەنە شارە دەريايىيەكانو ئەوانىش بەدىيار
 جىاۋازىيەكانەۋە داماون، لەناو ئەو ھەموو گۆرانە خىرايانەشدا پىاۋە
 بەتەمەنو رىش سىپپەكان ھەرشى نوى دەلېن: ئەوان ئايندە دەبىن و
 ئەزموونى ژيان فىرى كردوون، كەبەدۋاى خۆشى و ناخۆشى و
 بەدۋاى سەركەۋتنەكان ئەگەر ژىرانە رانەگىرى ئەۋە شەكستەكان
 دى، ئەوان ئەو پىاۋە پىرانە دەلېن :

نالەى چىياكان ھەناسە ساردو سەپەكانى كوستان نىشانەى لەدوۋ
 چوان چوونە، تەنىيى تاشەۋ تىكەل بوونى گەلا رزىو و بىرەۋەرىيە
 جىماۋەكانى پىاۋە رىشەنەكان، دىاردەى رۆچوون و خۆرئاۋا بوونە،
 ئەوان دەلېن :

مانگە شەۋ ھەرلە ئىۋارەۋە دىيارە، ئەگەر نا جارىكى دى ئاۋارە
 بوونى گوندە كوستانىيەكان و کوتانەۋەى چىاۋ دابارىنى ئاسن
 بەسەر تاشەكاندا نامان گەرىنىتەۋە سەرەتاكان كوان ئەو لەشكرە
 چەكدارەى بەدۋاى رىشەنەكانى دويىنى و دۆسىيەدارەكانى ئەمرۋەن،
 بۇ ناچن رېگە لەدارمانى خانوۋە كارىتەيىيەكان بگرن، ئەو پىاۋە
 پىرانە دەلېن :

ئىمە لەكويى ھاۋكىشە سىياسىيەكانى نەخشەى خۆرھەلاتى
 ناۋەراستىن؟ يان ۋەكو داشى دامە تەراتىنمان پىدەكەنو دەرخواردى
 ئەو ئاغايانەمان دەدەن كە پىشتەر نەمان ناسيون! ئاخىر دوا ھەناسەى
 بەندەكانى دەستور ھەر لەپەلەقاژەى ماسى نىۋ روبارە كويىستانىيەكان
 دەچى، ئۇباليان تەنھا بەملى ئەوانەيە نالەى چيا نابىستىن ھەر
 خەرىكى كۆكردنەۋەى ئەو داھاتەن بەجى دەمىنى، ھەر خەرىكى
 ئەو دانىشتەن كە ناياں گەيەننە چ جىيان و كاروبروا ئەو كالەكانە
 بە ئەژنۆى خۇمان دەشكىنن كە فرىاي ھەلگرتنەۋەيان ناكەۋىن،
 ئەۋەتا ھەرچەند سال جارىك ھەر جارەى بەبىيانويەك رەزوباغى
 گوندەكانمان دەسوتنىرىن، لەۋەتەى دنيا دنيايە چياكانى ئىمە
 گوللەيان وىدەكەۋى لەۋكاتانەش كەسنورەكان ئارامىو بۇ چەند
 سالىك سەۋزايى لەگەشەدايە ئەۋە خۇمان دەچىن و بەتفەنگە
 نويەكان ئەۋانەى لوسىو نازانىن بەكارى بەيىن! دەيانكەينە نىشانە،
 ئاخىر لىرەۋىيە مىن لە ئايندەى ھەر ھەموومان بەگومانم، پىم وايە
 گەرەنەۋەى ئەم جارەمان بۇ ژىر تاشەو سەركانىيە چاۋ قرزالىيەكان
 بەتەنھا دەبىن و ترسىكى ئەستور تەۋاۋى بەرنامەكانمان تىكوپ ىك
 دەدا، ئەۋسا نەشارە دەريايىيەكان نوقمى جياۋازىيەكان دەبن و نەكچە
 شۇخو شەنگەكانىش بەدىار لاشەى تاشە لەخاچ دراۋەكان خەيال
 دەيانباتەۋە، ئىدى مىندالە حىكايەتيەكان، بەراستى دەبنە پالەۋان و

سەرەتايەكى نوئى لەژىر تاشەو پال چيا سەرکەشەكان دروستدەكەن،
 سەر لەنوئى ئەوان بەدروشمى جۇراو جۇر ديوارەكان رەنگ دەكەن،
 لەژىر سىبەرى تاشەكان كۆلە پشتهكانيان دەكەنەو و بىرەوهرى نوئى
 دەوهرىنن، ئەوان ئەو مندالە ئەفسانەپيانەى ئەمرۆ و لاوەكانى
 سبەينى، سرودىكى نوئى دەچرنو ئەو بزنە رىيانە دروست دەكەنەو
 كە ئىستا كۆيرونەتەو، دىنو بەتەنىشت روبارە كۆيستانىيەكان بەژىر
 سىبەرى چەر دارە تازە چىنراوكان، تا دەگەنە ئەو شارە دەريايانەى
 ترس داگىرى كردوون، لەوى لەناو ئەو ترسە ئەستورانەدا جارىكى
 دى وەك دەيان شۆرشى دى، رىژنەى گوللەيەك كەهەر لەنالەى
 چيا دەچى، تەواوى شار بەخەبەر دىنى، زايەلەى ئارىچى و
 گوتنەوهرى سرودە نوپىەكان، پەنايەك دەداتەو تاشەكانو ئومىدىك
 لەدايك دەبى، رىك وەكو ئەوانى دى و بەلام نەپياو پىرەكانى ئەمرۆ
 و نەريشەكانى دوينى كە ئەوانىش وەكو وان هاتن نازانن ئايندە بۆ
 كۆى دەچى؟

نازانن چۆن لەسەرکەوتنەكان دلىيا بنو بەسەر بەرژەوهندىەكانيان
 بازدن، ئاخىر لەووتەى دنيا دنيايە ئىمە لەنالەى چيا ناگەين،
 پەنايەكمان نىيە بۆ ئەو تاشانەى پەنابوون، حەزە لەبن نەهاتوكان ئەو
 مەترسىيە چەند بارەين، منالەكانمان بەچيا هەلدەگەرىننەو
 جارىكى دى دەبىت لە چاوەروانى يەكەم تەقە دابىن، جارىكى دى

دەيىت منالەكانمان گەمان بەو قەوانە زەردو لوسانە بکەن،
 كەئىستانىن و ھەلناوەرین، دەيىت ئەو كىتیبانە ھەلگىرینەو ھەلگىرى
 شەرى پارتیزانى دەکردین و ئەوجارەش رۆمانى دایک بەدزیەو دەستاو
 دەستى پى بکرى، ھەرنا دەيىت دەست بەوکللاو ھەلگىرى
 كەلەو ھەتە ھەين بادەيىبا زۆر جاریش لەسەرمان دەنيى و بەئامان و
 زەمان لىمان نابىتەو، ھەر ئەو ھەنا ئەمرۆ و بونو ئايندە ھەرمووی
 گۆرانى بەسەردادى ھەناسەى ئەنفال ھەراسانمان دەكاتو جارىكى
 دى لەچاوەروانى ویرانەيى و بۆنە رژاوەکانى خەردەلدا ترس ژيانمان
 دەبا، ئەوانەى ئىستاش بەدۆستى خۆمانى دەزانين شەرميان
 بەھاو پەيمانىيە تيمان دى و دەمان فروشنەو ئەو ولاتانەى توپ
 بارانمان دەکەن، منداڵەكانمان لەچيا گەندە مووی ردىن دەردەکەن
 وەك ريشنەکانى دوينى سبەى ئەوانیش چلکەن دەبن، ئیدی نىگای
 كچە شوخ و شەنگەکانى نىوبازارەکان نابینو ئەو جارەش قەيرەيى
 ھەرەس بەحەزى يان خەونى شەوانەى كىژەكانمان دىنى سىبەريكى
 رەش كە لەرەنگى قەلەرەشى گەرمینەکان دەچى، بال بەسەر
 دەستكەوتەكاندا دەداو بەرەو نەديويك رو و مۆلگاكانى يان خانووە
 كارىتەيىەکانى كوستان بەپەناى تاشەو بزنەپرى تازە دروستكراوەکان
 بەتولەريى چيا ھەزار بەھەزارەكاندا رىك بەسەر ئەو بىرەو ھەريانەدا
 باز دەدەين كەوتونە ژىر گەلا وشك ھەلاتو ھەلەكەن و ئیدی ھەر ھەموو

ئەو كۆرەوۈە دروست دەكەينەوۈە كەحەزى لىناكەين ئەو نالەيە دەيىستىن
كە نامۇ نىيەو لەوۈتەي دىنا دىنايە دەلى:
(ئىۋە لەمنن و من قەت لەئىۋە نىم.)

۲۰۰۷

سەھە جاويدان

ھېشتا لەخەيالى ئەو دەدا بووم كەچۆن ئابوونەو راپۆرتى وەرزى
 بگەيەنمە گوندى (سندۆلان) كەچى كاكەم لەناكاو گوتى: ئەو بۆ
 داماوى ھەستە برۆ سەعى بگە.

مەنىش ھەستام و جگە لەبىر كەردنەو لەنەخشەى گەشىتم
 بەسندۆلان يەك دېرېشەم بۆ نەدەخوئندرايەو ئاخىر ئەو يەكەمىن

كارى رېكخراوھىم بوو بىكەم، تازە شانەم دروستكردبوو، دهبوو پىتاكى چەندىن شانەو راپۇرتى وەرزى سالىك بگەيەنمە دەستى كۆمەلىك پىشمەرگە كەبەكارىكى خۇيان ھاتبوونە گوندى سىندۇلان.

سىندۇلان گوندىكى خۇرئاواي قەلادىيە، دىكەيىتە سەر زىيى بچووك و دەرۋانىتە چىاي ئاسۇس و لەوبەرى زىيەيە، پىشتەر ئاۋەدانىيەكى لىبوۋە ناۋى كىلە سىپى بوۋە، ئىستاش ھەر بەو ناۋە دىناسىيىتەۋە سىندۇلان بەپى تەنھا نىو كاترۇمىر لەشارەۋە دوۋرە، چوون بۇ ۋى بەگوندى كۆيىلىدا رەت دەبى، گۆيىلىش گوندىكى زۇر خۇش و چرۇپەر لەبەينى ئەو دۆلە پىر لە شىنايى و سەۋزايىيە كە روبرارى قەلادىيە دروستى كىردوۋە، ئەم دۆلە ھەر لە گوندى ھەلشۋە درىژ دەيىتەۋە و قەلادىيە لەت دىكات و خۇ بەزىيەدا دىكا .

بەدرىژايى ئەم روبرارە يەكپارچە سەۋزايى و ئاۋەدانىيە، پىرپەر لەكانى كەھەر لەچاۋى قىرژال دەچى، ئىدى لەۋى ئاۋەكان تىكەل دەبنەۋە شوئىنىكى لەبار پىكدەھىنن بۇ ماسى گرتن، ئاخىر ماسى ۋى زۇر بەتام بوو بۇيە ھەموو جارىك كە راۋەماسىم دىكردو دەمەينانەۋە مالى بابم كەيفى زۇر پىدەھات دىگوت :

ئەۋرۇ ماسى زىيە دەخۇين ئەمىش لەراستىدا لەۋىم زىاتىر كەيف پىدەھات چونكە ھەمىشە مىندال و لاۋ تا دىگەنە تەمەنى كاركرىن

ھەر ناننى بايىيان دەخۇن لى، ئەم ژەمەيان كەماسى زىيەمان ھەبوو
زۆر بە خۇشەو دەچوومە سەر سەردى.

جا بايىيەنەو سەر گوندى سەندۆلان، بۇخۇم لەگەل برادەران
دەيان جار بەپى چووم و ھاتوومەو بەلام ئەمجارەيان چوونەكەم
جىايەو دەبىت خۇم و ئەوشتانەي پىم بەسەلامەتى بيانگەيەنەم، بۇيە
جگە لەنەخشە كىشان بۇ گەشتەن بەمگوندە كەلەناو دىرە سەيرو
سەمەرەكانى ئابوورىدا دەمدىتن بىرم بۇيەك شتى دى نەدەچوو.
سبەي دەوامى قوتابخانەم پاش نىوەرپۇيانەو دەبوو بەيانىيەكەي ئەم
كارە ئەنجام بەدەم، ھەربۇيە ئەوشتەو نەك تەنھايەك و شەم بۇ
نەخویندرا، بەلكو بەزەحمەت خەویشم لىكەوت، سبەي دواي
نانخواردن خۇم پىچايەو ئەو شەورپۇيەم لەپىكرد، كەدەيانگوت ئەو
پىلاوى شاخەو دران نازانىت چىيە، پىتاك و راپۇرت و كىتەبىكى
قوتابخانەم ھەلگرت و بەكۇلانە تەسكەكانى شاردە بەرەو پىشت
قەلات و رى سەر قەبران بەرىكەوتەم، ئەو رىيە رۇژانە پىيدا
دەرویشتم چونكە لەژىر سىبەرى سىپدارەكانى پىشت قەلات لەگەل
چەند قوتابىيەكى دى دەمانخویند، بۇيە رۇشتەن بۇ وى بەكتىبەو
ئاسايى بوو، بەلام دەرچوون لەسەر قەبرانزو روو لە سەندۆلان تەنھا
بۇ خەلكى ئەم گوندە، ئەگەرنا بۇمەن و ئەوانەي وەك مەن بوون زۆر
ئاتاسايى بوو، ئاخىر ترس لەوئە دەستى پىدەكرد، قەلات و گردى

حوسنى كەبەسەر شارو دەۋرۈبەرىدا دىيانروانى سەربازگە
 بەعسىيەكان بوو، ھەروا سەرچۆمى (خەرد كوردى) رەبىيە رۇيى
 لى بوو، ئەو رەبىيە زۆر جارەن بە تەنىشتىدا دەپۇشتە ھەقيان بەسەر
 كەسەۋە نەبوو چۈنكە جارىك پىشمەرگە لى دان و ئەۋەى لە ناويدا
 بوو كۆژرا، بۇيە كە رۇيى رەبىيەكەى دانايەۋە ئەفسەرى ناو رەبىيەكە
 لەترسان لەگەل خەلك و دەۋرۈبەر رىكەۋت كە ئەۋان تەقە ناكەن و با
 پىشمەرگەش لىيان نەدات بۇيە تاقەلادىش تەفرو تونا كراو
 گواسترايەۋە ئەم رەبىيە ھەر لەۋى بوو، ھەر ئەو رىيەى ئەمن
 دەمويست پىيدا رەتەم زۇرجاران مەفرەزەى جاش و جەيش بەو ناۋەى
 ۋەردەبوون، بۇيە رىكردن بەنىۋو ئەو مەترسيانەداۋ بەتايبەتەش جگە
 لەپىتاك كەتەنھا برىك پارەبوو، راپۇرتەكان بەس بوون بۇئەۋەى بەبى
 دادگايى لەسىدارەم دەن، ئاخىر ئەنجامدانى يەكەمكارى رىكخراۋەيش
 سەنگى ناساندنى تۇيە بەو ھاۋرپى و ھەقالانەى متمانەت
 پىدەكەن، بۇيە بەھەگبەيەك ترسو شتى مەمنوعەۋە گەيشتمە رىي
 سىندۇلان و بەرەۋى ۋى بى ئاوردانەۋە بەرىكەۋتم، لەناخەۋە ھەستم
 بەخۇشى و سەركەۋتن دەكردو بەلام ترسيكىش رەنگى زەرد دەكردم،
 ھىشتا رىيەكەى تەنىشت گۇرستانم جى نەھىشتبوو كە دەنگى
 سەگۈەپى ئەۋبەرى ئەسحابەى مام يونسى ترسيكى كەى لەدلما
 چاند، لىتان ناشارمەۋە ئەۋەندەى لەبەعسيان دەترسام دوۋھىندە

لەسەگ، چونكە جارىك سەى مام يونسى وەدووم كەوتوونو دەمزانى چەند دېن، بۆيەش ترسم لەسەگ ھەيە، چونكە بەبى داۋاي پېناسو پېشەكى ددانەكانىانت لى گىردەكاو زۆر بەسەختى زامدارت دەكا، ھەروايىتەو ۋەو ۋەشەم بېستېو كەبرىنى سەگ چاك نابىتەو ۋە تادەمرى پىۋەى دەنالىنى، بەلام بەعسىيەكان دوو قسەيە ۋە گەر بەلگەت پى بگرن ۋەو گوللە بارانت دەكەنو دەنا دەتخەنە زىندانەو بەپرېك پارە يان حوكمىكى ۋەبەدى و تەواو، بۆيە كەگويم لەدەنگى ۋەم سەيانە بوو خەرىك دەبوو بەعسىيەكان لەبىركەم، بەلام نا بۆ منىكى ھەرزە بارم گرانترېو، چونكە دەبوو لەھەردو سەيان خۆ بپارېزم ۋە گەرنا بەرەو كۆتايى دىيى خۆم دەچوم جارىكى دى نەك پىاسەى ئىۋاران، بۆ تاھەتايە گويم لەدەنگى سەو (قىف) نەدەبوو و خوئندى ناو كچانىشەم نەدەيىنيەو، من لەنيو ۋەو خەيالە پىر لەمەترسيانەدا تەنھا رىگەى نيوكاترېمىر بەرەو سىندۇلان دەبرى تازە وەرىكەوتووم ۋەو نەخشەى لەنيو دېرەكانى كىيى ئابوورىدا دامناو دەبى جىبەجىي بىكەم، ھەروا دواى نيوەرۆ دەوامى قوتابخانەم ھەيە دەيىت فرىاي وئش بىكەوم، ھەلبەتە تەنھا چوونم زەحمەت بوو ھاتنەو ۋەك ئاۋ خواردنەو ۋەابو، لەبەر ۋەو ۋەى يەك شتى قەدەغەم پى نەدەماو دەبوو كاترېمىر نۆ بۆ نۆ و نيو لەوئى بىم، ۋە گەرنا ۋەو پېشمەرگانەى ھاتبوونە وئ دەگەرانەو ۋەو منىش ۋەك خۆم دەبوو

بگەپىمەۋە بۇيە بەم رى گلىنەدا كەۋەك گەرەكى خۇمان شارەزابوم
 دەرۋىشتىم يەك ئاورىشىم نەدەداۋە، زۆرى نەبرد، بەرلەۋەى بگەمە
 گوندى گوزىلى گوتىم لەدەنگى تراكتۇرىك بوو بەگرەدەكى
 ھەلدەگەرپاۋ دەۋىست لەنىو گوندەكەۋە يىتە سەر ئەو رىيەى بۇ
 سىندۇلان دەچوو، تا ئەمن گەيشتمە ئاقارى ۋى ئەۋىش ۋەك خدرى
 زىندەيى سەركەۋتو روو لەسندۇلان لەبەرمەن ۋەستا، منىش ئاھىكم
 ھاتەۋە بەراكرىنىكى ھىۋاشەۋە خۇم گەياندى ۋىلاۋم لىكرى، دۋاى
 ۋەلامدانەۋەى گوتى: دەچمە سىندۇلان دىنى ئەمىش بەبى ۋەلام
 يەكسەر چوومە، سەر چەمەللەغى سەرتايە گەرەكەۋە دانىشتىم،
 دۋاى بەخىراھاتن بەرپىكەۋت، بەجۇرىك ئەو تايە نەعلەتەيە
 ھەلدەپەرى خەرىك بوو كلىنجەم بشكى بۇيە ھەردوۋ دەستم
 بۇھاۋكارى كىردە سىپرېنگ شوفىرەكە گوتى: ئەۋە بۇ دەچىيە
 سىندۇلان؟

منىش گوتى: دەچمە لاي شىخ

گوتى: بۇ دەچى خىرە.

گوتى: برايەكم لەمال تورەبوۋ جارىكى دىش ھەر لەۋى
 دىتمانەۋە دەمەۋى بزانم لەۋىيە ؟ ئاخىر ھەموۋ ئەۋ نەخشانە، ھەر
 لەنىۋ دىپرى كىتېبى ئابوورىم دەرھىنابوۋ، ئەۋانە پلانى گەيشتن بوۋن
 بەشۋىنى دىيارىكراۋ، بۇيە دۋاى ئەم ۋەلامە كاكى شوفىر تەنھا

ئەۋەندەى گوت: بەراستى مالى شىخى سىندۇلان بۆتە جىگەى
 لىقەوماۋانۇ خوا دەست بەباليىەۋە بگرى، ئىدى تاگەشتىنە ۋى،
 ئەمن بەپىچەۋانەى پىشتر تەنھا ئاورم لەدواۋە دەداۋە، لەترسى
 شلەخەجىيەكانى بەعسيان، نەبا، لەناكاۋ پەيدا يىت، لەراستىدا ھەر
 لەگەل دەرچوونم پلانى ئەۋەم دانابوۋ ئەگەر ئەم جۆرە ئوتۇمبىلانە
 بىيىنم روۋە دۆلەكاكىبەكاكىەكەى گويىزىلى ھەلدىم ھەر لەناۋ
 دارستانە چرەكانى ۋى شتەكان بشارمەۋە بەتەنيا ھەۋلى خۇ
 قوتارکردن بىدەم، چونكە رىى سىندۇلان رىك بەقەراغ ئەم دۆلەۋەيە
 تادەگاتە سىندۇلان درىژ دەيىتەۋە شوئىكە شارەزابى يەك فىرقەى
 عەسكەرت ۋەدوۋكەۋى ناتدۆزنەۋە بەلام رىكردن بەناۋ ئەۋ بىشەلەندە
 رىى نيوكاترەمىرى بەسى كاترەمىش نابرى، ئەمن لەتاۋ ئىسكى
 ھەموۋلەشم كەلەھەلپەرىندا بوۋ، ئەۋەى ترس يىت نەمماۋو،
 خۇشەختانە گەيشتىنە گوند، ھەر لەيەكەم خانوۋ كە پىشتى
 كەۋتبوۋە چىاي ئاسۇس مالتاۋايم لىكردو زۆر سوپاسم كرد.

لەژيانم سىندۇلانم ۋا بەماتى نەدىبوۋ، ھەموۋ جارى كەلەگەل
 ھاۋرى قوتابىيەكانم بۇخۇشى ۋ راۋەماسى دەچوۋىنە ۋى،
 گەنجەكانمان دەدى بەكەلا بەرد خەرىكى كەلايەن بوۋن، زۆرىنەشيان
 لەسەر زىيە خەرىكى توتن چاندنو لىكردەۋەۋە بەرستەۋەكردن بوۋن،
 خۇژن ۋ ژالى گوندىش ۋەك پىاۋەكان خۇيان لەشەروالى پىاۋان دەناۋ

كارىيان دەكرد، بەلام بۇ بەدبەختى ئەو رۆژە دەتگوت ئاوت
 پىوهرکردوون، ئاخىر ئەمەن دەبوو زوو بېچمە مالى شىخ و لەوى
 پىشمەرگەكان، كەنەمدەزانى كىن، تەنھا وشەى نەينيان
 (چەقەل) بوو، بيانينىم ئەوئى پىمە بياندىمى ئەوئى ئەوانىش
 پىيانە تەنھا بەدەم بىمەنى و ئىدى بەرىى خۇمدا بگەرپىمەو،
 مندالىكم دى بەبى سلاو گوتم دەبىت شىخ لەمالى بى؟
 ئەوئىش گوتى: نازانم .

كەچوومە مالىيان لەيەك دووپىياو كەنەمدەناسىن كەسى دى
 لىنەبوو، پرسىياري شىخم كرد، گوتيان دەمىكە چۆتە شار، چارەم
 نەما پرسىياري پىشمەرگەكانم كرد، گوتيان ئەوانىش چوون لەسەر
 رىى قەلادزى بۆسەى دانىن تارپاوى يەك دوو بەعسىيان بگەنو
 بەدەستى بەتال ناگەرپىنەو، گوتم ئەى چۆن بيانينىم ئەمەن دەوام
 ھەيەو دەبىت بگەرپىمەو يەكيان پىدەچوو پىشمەرگەى بەئەزموون
 بىت كەمىك سەيرى كردم پىكەنى سەيركردنەكەى زۆر سەير بوو پىم
 وابى بەزەيى پىدا دەھاتمەو، بەوھەموو لەخۆبوردەيىو كەبى ترس
 لە پىشمەرگان دەپرسىم ناشوئىرم ناوى يەك لايەن بىنم، بۆيە گوتى:
 دەتەوئىت بيان بىنى؟ گوتم بەلى، گوتى: ئەو دۆلە بەپەنجەى
 رووى لەرىى قەلادزى كرد گوتى: لەوى تادەگاتە سەرجادەى
 ژاراو /قەلادزى بۆسەيان داناو و برۆ لەوى دەيانينى منىش بەبى

سوپاسو مائاوايى رىك رووم لەو رىيە كرد ئەمن لەمىشكەدا
 نەخشەى ئەوهم سازدا، ھەر پىشمەرگەيەك لەم دۆلە بىينم و شەى
 نەينى بلىم رىك ئەوہى پىمە بىدەمى و يەك شتىشم لەوان ناوى و
 دەگەرپمەوہ، ھىشتا سەندۇلان لەنىو ئاوپرەكانم بىرنەبىو كە گويم
 لەدەنگى تەقە بوو بەلام تەقەكان دووربىون بۇيە لەجىي خۆم وەستام
 تەماشاي رىي قەلادىم كرد، ئەوہ زىاتر لەپانزدە پىشمەرگە بەقونە
 شەر بەرەو سەندۇلان دەگەرپنەوہ، ئەمن لەجىي خۆم نەجولام لەدلى
 خۆمدا دەمگوت ئەوہى لىي دەترسام ئەوہ رويدا، زۆرى پىنەچو
 دوو پىشمەرگە بەدەمامكەوہ لىم نىك بوونەوہو گوتيان ئەتۆ
 كىي؟ منىش گوتىم (چەقەل) م يەكسەر گوتيان بىرۆ گوندى ئەوہ
 ھاتىن ئەمىش بەرپىي خۆمدا گەرپامەوہ كە گەيشتمەوہ ناو گوند،
 ئەو پىاوەى لەمالى شىخى بوو گوتى ھا چ بووہ؟ گوتىم نازانم
 بەلام تەقەيە، ئىدى ھەموو ترسەكان كەلەكە دەبوونو زۆرى نەبرد
 پىشمەرگە گەشتنەوہ، بەلام چۆن گەيشتنەوہيەك لەنىو تەقەيدا و
 دوو دوو و سى سى خۇيان بە گوندىدا دەكرد، ئەوہى مەبەستم بوو
 دىتم شتەكانم داىو گوتى: جائەتۆ دەبى لەگەلمان بىيە ئەوہەرى
 زىيە، چونكە جەيش و جاش بەدوومانەوہنو بىنە گوندى ئەتۆ
 خەلكى ئىرەنى بىگرن نەك دەتكوزن ئەوہى پىشتە بەئەشكەنجە لىتى
 دەستىن ئەمىش چارەم نەما وەدوويان كەوتم، تەقە بەردەوامەو بەلام

دوورە، كەگەشتىنە سەر زىيە، تەماشامكرد ئەو پياوۋى لەمالى
 شىخى بەمن پىكەنى، ھەموو لەشى تاخم تەفەنگە ۋە خەرىكى
 ئامادەكردنى كەلەكە، بۆخۆم سەدجار زىاترىش ھەر بەو كەلەكەى
 پەريومەۋە بەلام ۋا بەقەرەبالغى ۋە قورسىنا، يەكەم كۆمەلە كە زىاتر
 لەدوازەكەس دەبووين، پەرىنەۋە ئەوبەر، پىشمەرگەكان كەخاۋەن
 ئەزموون بوون، دابەش بوون زۆربەى بەرزايىيەكانيان گەرت
 (چەقەل) ھەكەى ھاۋرپىشم كەشتەكانى لىۋەرگەتم ھەندىك زانىارى
 دامى ۋە گوتى: بەدەم زىيەدا بىرۆ تادەگەيە بەرى بنەوشان لەۋىش
 كەلەك ھەيەۋ بىپەرەۋە، ئىمە لەۋانەيە يەك كاترمىرى دى لىرەبين
 چونكە ھاۋرپىيان بەجى ماۋنو دەيىت بىپەرەۋە دواترىش ئىمە سەر
 شاخى دەكەۋىنو دەچىنە ئەو دىۋى مەرگەى لەۋى تادەگەينە
 كانىتوۋ دەيىت زۆر بەۋرپايى بىرۆين. لەراستىدا ئەگەر پىمەيەب نەبا،
 دەمگوت بابە دەچمەۋە سىندۇلانو چ دەبى بابى، چونكە بەتەنى
 بەدەم زىيەدا بىرۆم ئەستەمە، بۆيە گوتم: ئاخىر چەكم پى نىيە؟
 گوتى: چەكت ناۋى، بەلام ھا ئەۋ چەقۆيە بگەرە بايىت بىت،
 چەقۆى (ئەبوۋئەلقە) بوۋ بۆمن لەۋ چۆلايىيە ۋەك تەفەنگ ۋابوۋ،
 يەك لە پىشمەرگەكان كەدىاربوۋ دەيوست پىمراپوۋى گوتى:
 مەترسە بەعە ناتخوا،

ئەمىش يېمگوت ئەدى بۇ جەنابت لەترسى بەغەى يەكەم
 كەس خۆت لە بەلەمەكەى ھاويشت ئەتۆ ئەم ھەموو فېشەك و
 شېرشالەت پېيە ئەمن ھېچ، دواتر سەگىكى خويپرېم بۆيى
 بەدەستى بەتال ھېچم پېناكرى، ئەويش ھەلدايەو گوتى :

ئەوبەغانەى بۆمە ھاتوون بۆتۆ بېن خۆت پېس دەكەى،
 چەقەلى ھاوپرېم قسەكانى پى بېرېن و گوتى كاتى ئەو نېيە
 ھەموومان وەكەكەين مەترسى لەسەرمانەو وەرېكەو، ئىدى دواى
 يەكتر ماچكردن، تەواويك لەگەلم ھاتو زانى دەترسم بەلام
 دلخۆشى دامەو گوتى مەترسى بگەيە بەرى بنەوشان وابزانە
 لەمالىي، لەراستىشدا راستى دەکرد، رېي قەلادزى بنەوشان زۆر
 شارەزا بووم و زۆر ئارام بوو، بەلام ئەوبەرەى زىيە كە ديوئىكى
 چىاي ئاسۆسەو ديوەكەى دى زىي بچوك يەك روح لەبەرى
 لېنازى، بۆيە بەتەنى زۆر ناخۆشە، تەواوى ئامۇژگارى و
 زانىارەكانم وەرگرتو ھەركەلېي جىابوومەو چەقۆيەكەم كەردەو
 روو لوتكەى تۆرس بەرېكەوتم، تۆرس لوتكە چىايەكى بەرزە و
 بەزنجىرەى ئاسۆسەوئەيە لەگەل يەكەم بارانى پايزە بەفرسپى دەكا،
 بەرامبەر قەلادزىيەو باشتىن روانگەبوو كەمن پېي بگەمە بەرى
 ئەو بەرى بنەوشان.

دەنگى تەقە تادەھات زياتر دەبوو، بەلام بۆمن دوور دەكەوتەو،
 ئەمن دەرۆشتمو جگە لەلوتكەى تۆرسو بەرپىي خۆم ھۆشم لەھىچ
 نەبوو، چونكە تەواوى پلانەكانى دامنابوو نيوى ھەلەشايەو،
 دەنگى تەقە نەما، بەلام رەمبە تۆپ كەلەچىاي ئاسۆسى دەدا، بن
 پىي دەلەراندەمەو، بىرکردنەو لەپېشمەرگەكانو ئەو مەترسىيەى
 تىيدابوون، ھەراسانى كردبووم، بەلام ھەرنەبى ئەوان كۆمەلەكنو
 چەكى باشيشيان پىيە بەلام مەنىكى تەنيا بەناو ئەو دارو بەردەدا،
 كە لەتەنىشتەو زىيەك رىگىم لىدەكا، ساتىك بوو زۆر نەزىك
 لەمەرگ، ئىستا لەسەگ و بەعسى دوور بووم، ھىندە دوور
 گوللەكانىش نەمدەگەيشتنى، بەلام ترسى ئەو دەعباو گورگ و
 پلنگانەى كەدەيانگوت لەبنارى ئاسۆسى ھەيە، ھەنگاۋەكانى
 خىراتر دەکرد، ھەروايىتەو ھىكايەتى (دېۋە شەلە) كەتە فسانەيەكەو
 تەواوى خەلكى پشەدەر بىستويانە، ئەويش لەمن زىندوو بىۋە
 پىمابوو ھاكا لەنيو زىيەدا بۆم دىتە دەرو دەمخو، ئەورىيەى كاكى
 پىشمەرگە بەمنى گوت بەكاتزىمىرو نيويك دەگەيەى، بەلام ھىندەى
 بەرزى و نەزى و جۆگەو بىشەلان تىدا بوو، شوين ھەبوو دەبوو
 دەخولەك لەبوارىك بگەرپىم بۆيە تادەھات درىژدەبوو جگە لەھاشەى
 زى و سرتەى بالندە كىۋىەكان كەلەبن گابەردو لەنيو لەوەرەگاكاندا
 لەشەقەى بالياندەدا ھىچى دىت بەرگوى نەدەكەوت، بۆيە

لەرۆيشتنم تەنھا چاوم لەو رېيانە دەبرى كە كەمترین گياو گۆلى
 لىيە يەك لەو زىرەكەي كەبەكارم ھىناو دلم پىي خوشبوو، ئەو
 شەورۆيە بوو كەلەپىم، ئىستاش كەبىرم دەكەوئەتەو خەم بۆ بچوك
 بوونەوئەي دەخۆم دەنا قەت درانى نەبوو، زياتر لەدوو كاتژمىر رۆشتم
 ھىشتا ھىندەي دىم مابوو بگەمە شوئى ديارىكراو، تىنواتى
 ھەرەسى بۆ ھىنابووم، يەك زى ئاو بەتەنىشتما دەھات ھەر سەد
 مەترىك لىم دوور بوو لەترسى دىوئەشەلەو سامى ھاشەكەي نەمدەوئە
 لىي نزيك كەومەو، ئەوئەي كانىيى نەھاتە سەرپىم ئاخىر بۆيەش
 ئەوبەرى زىيە ھەمىشە چۆلە لە دەعباي زياتر كەسى لىنازى
 پىشمەرگەش بەوئەدا ناروا گوندىكى لىيىيە لەبىرمە توتنەوانەكان
 لەوئە توتنىيان دەكرد دەبوو رۆژانە ئاوى خواردنەوئە سەھۆل بىبەن
 ھەرەوئەتەوئە ئەو سالاھى بۆ نەگبەتەي من توتنىش نەبوو چونكە
 پارەي نەدەكرد منىش لەم چۆلەوانىيە لە دەنگى پىي خوشم دەترسام
 تىنواتىش خەرىك بوو ھەرەسم پىي بىنى بۆيە بەناچارى زۆرەي
 ئاوپەكانم بۆ زىيەكە بوو، گەيشتمە تەختايىيەك و دواتر بەگرديكى
 بچوكدا ھەلگەرام كەھەر لەسەر رىم بوو، ئاوپىكم لەزىيەدايەو
 بەتەواوى لەبەر چاوانم بوو لەدوورى تەنھا چەند ھەنگاويك دوور
 لەزىيە تەفەنگىكم دى كەوتبوو، بەگومانەوئە لىي نزيك كەوتەوئە
 بەراستى كەلەشكۆف بوو، غىرەتم دابەرخۆم تاگەيشتمە نزيك زىيە

تەماشامكرد لەناو لىمدايە ئەمىش پېرمدايە، پىم وابوو ئىدى ھەموو
 دىيا ھى منە، نەدىو نەپلىنگ و نەگورگ ناتوانن توخنم كەون، دلم
 زۆر زۆر خۆش بوو، كەمىك پاكىم كىردەو ھەمىلە كەيم راکىشا
 گوللەيەك بەتەنىشتى بەساغى دەپەپرى، ئەمن لەسالى ۱۹۷۴
 يەكەمجار كەھىشتا تەمەنم ھەشت سالان بوو تەقەم بەو جۆرە
 تەنەنگە كىردبوو، بۆيە كەمىك لىمدەزانى، كەترسم نەما ئىدى بىرىرى
 ئاو خواردنەو ھەمدا، رۆخى زىيەكەى تەنھا دوومەتر لىم دووربوو، بۆيە
 لەسەر زگ پال كەوتەم وىستەم ئاو بىخۆمەو، ئاورم بەلاى چەپمدا
 دايەو لەرۆخى زىيەكە پياوئىك كەھەموو دەم چاوى ھەلاھەلا بىو،
 لەسەر تەنىشتە روولەمن كىرم لىى دابوو، ترسىك لەنوكى پىمەو
 ھاتەو لەتەپلى سەرم دەرچوو، مردو كە قەمسەلەيەكى عەسكەرى
 مغاويرى لەبەربوو، بەلام لەھەموو لايەكەو ئەستور بىو قەمسەلەو
 جلوبەرگەكانى ھەلا بەھەلا بىوون، تەنيا چارە بۆمىنىكى تەنيا لەو
 چۆلەوانىيە راكردن بوو، تاومدا تەنەنگەكەو خەرىك بوو كىتبەكەم جى
 بەيلىم ئەویشم ھەلگرتەو ھەم كىرد، بەلام چۆن راكردن، رانەو ھەستام
 ھەتا تەواوئىك دووركەوتەو قورگم ووشك و رەنگم زەردو ھەناسە سوار
 ھەرچەند دەموىست لەبىرخۆمى بەرمەو بەلام نەمدەتوانى
 تەنەنگەكەم بەدەستەو گرتبوو، پىم وابوو ئىستا ئەو مردو ھەدووم
 دەكەوئى دەمخو، بۆيە ھىچ توانايەكم نەماو بىرىارمدا ھەرچۆنىك

يېت دەبىي ئاوبخۇم دەنا لەتىنوان دەمرىم وەكو ئەو كابرايە لەو
چۆلەۋانىيە شىدەبمەۋە، ترس خەرىك بوو چۆكم پىدادا، بەلام
زۇرجارىش پەلە قازەي مانەۋە لەژيان، رىڭگەرە زال دەيىت، بۆيە
بىرپارى ئاۋ خواردنەۋە دوا دەرفەتى مانەۋەيە، زۇر بەۋشيارى
چومەۋە سەر زىيەۋ بەبى سەيرکردىم دوو دلى دەستم لەسەر
پەلاپىتكەي تەنگەكە داناۋ دەم بەزىيەۋەنا، ئەگەر ترس نەبا ھىندە
تىنوو بووم زىيەكەم وشك دەکرد، تەۋاۋ تىر ئاۋ نەبووم، كەيەك پى
ھەستامەۋە دەستم بەرۋىشتىن كەدەۋە، تەماشاي كاترەمىم كەدەۋە
نىۋى پىش نىۋەرۋ بوو، ھىشتا نەگەيشتىبوومە جى، بۆيە بەم ئاۋ
خواردنەۋە وزىيەكەم دروستكەدەۋە بەخۇۋ تەنگەكەۋە دەۋىشتىم،
ئەۋبەرى زىيەكە بەسەر بنەۋشاندا دەپروانى كەۋتە بەرچاۋم، بۆيە
ھەر لەخۇۋە ئارام بوومەۋە، تەماشايەكى تەنگەكەم كەم كەم
تەنھانىشانەيەك كەمەن لەسەر قۇنداغى تەنگەكە دىتم كە بەنوۋكى
نیزە لىي ھەلگۈلدراۋو نووسرىۋو (سمە جاۋيدان) ئەم دوو وشەيە زۇر
بە خىرايى لە بىرەۋەريەكانمدا خۇيان تۆمار كەدە، بەلام دىمەنى
كەۋتنى ئەۋ پىۋاۋە بەستەزمانەۋە نەمانى دەمۇچاۋى ۋەك مېردەزمە
لىم نەدەۋەۋە، بۆيە جگە لەنزىك بوۋنەۋە ھىچ دەرفەتىكم نەمابوو،
ماۋە سى كاترەمىم بوو ئەمەن لەنىۋان ئاسۋىر زىيەدا روۋە
لوتكەي تۆرس لەرىدابووم تاگەيشتە ئەۋبەرى بنەۋشان و دىم

بەلەم و پياوڭك لەوبەرى بەتەنيان، بۆيە پېموابوو ئىدى
لەدايكبوومەو ھە جارېكى دى روح لەبەرم دیتنەو، بانگى كابران
دەکردو ئەویش ھەر ھېماي بۆدەکردم تىي نەدەگەيشتم دوايى زانيم
كەئەو بەبى نە فەر ناپەرېتەو، بۆيە لەبەرى ئاسۆسى زياتر لەيەك
كاترەمير دانىشتەم ھەتا دووپياو و ژنيك ھاتن و پەراندنيەو، بەلام
بەرامبەر مەن بەلەمەكەي بەئاوئادا زياتر لەسى سەد مەتر
لەخوارمەن بەلەمەكەي گەيانە قەراخ. ئەميش تەفەنگەكەم لەناو
گياو گۆلى شاردەو ھەر كابران و ردە و ردە بەلەمەكەي دىنايەو سەرى
لىي نزيك كەوتەو گوتەم: كاكە دەمپەرېنيەو؟ گوتى بەنيو
دينارى، ئەميش گوتەم دەبا سەرکەوين، كەلەزىيەكەدا بەرەو ئەوبەرى
دەرۆيشتين ئەمەن ھەر چاوم لەناو زىيە دەبرى دەمگوت ئىستا نا
ئىستا كابران لىراست دەيتەو دەمخەنييت، چونكە بەلەمەكەش
تەنھا دوو كەسى تىدا بوو شەپۆلى زىيە دەيھيناو دەبىردو بەرزى
دەکردەو، گەيشتم ئەوبەرو نيو دینارەكەمدايە، نەگوتى بەزىاد بىت
نەگوتى بۆكۆى دەچىت، نەيەك قسەي کردو پارەكەي ھەرگرتو
ئەمەن گوتەم سوپاس، جوابى ئەوھشى نەدامەو مالتاوايم لىکرد،
گوتى: بەخىرچى، ئەگەر ئەو قسەيەي نەکردبا، دەمگوت
بەدلىيايەو خەريزىندەيە، دوايش لەخۆشيان بەخۆم پىدەكەنيم ئاخ
خەريزىندە پارەي بۆچىيە؟ مىلى رىيەم گرتو بەرەو بنەوشان،

كەسەرلەبەرىم دەناسىن بەرىكەۋىتىم، چۈنكى بابىم دۆستايەتنى لەگەل
 ھەمىۋان ھەبىۋ، ھەروا لەسالى ۱۹۷۴ كە قەلادىزى بۇردومان كرا
 ئىمە ماۋەى مانگىنك لەو گوندە بوۋىن تەۋاۋ شارەزا بوۋىن، ئەۋە
 جگەى لەۋەى جى گەشتى خەلكى قەلادىزى بوۋ كەرۋزانى
 ھەينىان دەچۈنە وى. گەشتە ناۋ گوند كاتىزىمىر دوۋ لايدابوۋ،
 چومە مالى محمود قندۇلى، لەۋى نانۋ پەنیرىان دامىۋ چايەكى
 گەرمىشىان بۇ تىكردىم، ئەۋان پىرسىيارىان لىكردىم چ دەكەم لىرە؟
 ئەمەن نەۋىرام چىرۋكەكەيان بۇ بگىرپمەۋە بۇيە گوتىم بۇ سەۋى
 ھاتم غەرىبى ئىرەشم دەكرد، بۇيە دۋاى نان وچا خۋاردن بەرەۋ
 قەلادىزى، بەلام ئەمجارەيان لەبنەۋشانەۋە نەك سىندۇلان بەبى ترسو
 دوۋدلى بەرىكەۋىتىم، تەنیا بەيىستوپىنچ خولەك گەشتە ناۋ كانىە
 پىۋانى قەلادىزى، لەۋىش ئاۋىكەم خۋاردەۋە بەرەۋ ناۋشار كەۋىتىمە رى
 چوۋمەۋە مالىۋ چەقۇۋ كىتبۋ شەۋرۋىەكانم دانائو چوۋمەۋە ناۋ
 ھارپىيانى قوتابخانەم شار ۋەك خۋى، جموجۇل ئاسايى، منىش
 ھەستىم بەزىندوۋبوۋنەۋەۋ سەركەۋىتىن دەكرد، بەلام دۋاى دەيانجار
 گىرپانەۋەى ئەم چىرۋكە لەلاى ھارپىيان ۋ ئەۋكەسانەى جىگەى
 مەمانەبوۋن، نەمزانى ئەۋ كابرايە (سمە جاۋىدان) كىبۋ لەناۋ زىيە
 بەخۇ ۋ تەفەنگەكەيەۋە خنكابوۋ، بەلام ئەۋەى كەزۇر گىرنگ بوۋ
 بەلامەۋە ھەۋالى گەشتەۋەى ھارپىيان بوۋ بۇ شوۋىنى خۋيان بەبى

زيان و بۆمىنىش ئەزمونىك بوو فىرى زۆر وانەى كردم و زياتر لەو
وانانەى لەقوتابخانە دەم خوئىد، لەترس و تەنيايى پەراندەمەو،
پېشمەرگەى پېناساندم و تەواو دلىابووم كەديۆەشەلە ئەفسانەيەو
وہلى پېشمەرگە راستى.

* * *

سمە جاويدان كە ناويك بوو لەسەر قۇنداغيكى تەختە نووسرابوو
يان بەنووكى نيزە ھەلكۆلدرابوو، ھەميشە لەبەرچاوم بوو، سالىكان
بەخۆشى و ناخۆشيەكانەو تىدەپەرپىن، بەلام ئەم ديمەنو ناو لەگەلم
دەريا، بەدووم دەكەوت و ترسە بەلەزەتەكانى بەيىردىنامەو، دووسال
بەسەر ئەم رووداو تىپەرپى ئەوكاتە من گەيشتبوومە شەشى
دواناوەندى، بەيانيان لەگەل دوو ھاوړپى گەرەك بۆخوئىندى
وانەكان دەچووین بۆ ناوسپىداران و خواردنمان دەبردو تا ئىوارە
نەدەگەراينەو، لەوئ جگە لەھاژەى رووبارو بەريەككەوتنى
چل وگەلاى سپىدارەكان ھىچى ديمان بەرگوى نەدەكەوت، كاتى
پشوش كە خۆمان بۆخۆمان دادەنا دەچوینە سەر رووبارەكەو بۆ يەك
كاتر مېر راوہماسيمان دەكردو بەشى ژەمىك ماسيمان دەگرتو
ھەرلەوئ لەسەر چيلكەو چال دەمانبەرژاندو كاتىكى خۆشان بەسەر
دەبرد، دواتر دەگەراينەو نۆ دراستان و تا ئىوارە خەريكى خوئىندن
دەبووین، روژيكيان ھەر لەخۆمەوہو بەبى پلان بەنووكى ئەو

چەقۇيەى لەبنارى ئاسۆسى وەرمگرت لەسەر قەدى سپىدارىكى
 گەورە نووسىم (سمە جاويدان) بۆمىن و ئەو دوو قوتايىيەى لەگەلم
 بوون، ئەم ناوہ زۆر ئاشنا بوو، چونكە ھەمىشە باسمدەکردو
 لەراستىشدا لەگەلم دەژيا، ھەموو ئەو ئامۇژگار يانەشم لەياد
 نەچوو بوو، كەدواتر و لە دىدارىكى ترى منو ھاوړييان پييان
 راگەياندم كەچىدى بەدواداچوون بۆ ئەم ناوہ مەكە، چونكە كەس
 نازانى ئەم كابرايە پيشمەرگە بووہ يان جاش، بەعسى بووہ يان
 اتلاعات بۆيە ھەمىشەو بەترسەوہ باسى ئەو ناوہم دەکرد، بەلام
 نەينىيە كيش بوو، ھەردەبوو شتيك دەربارەى بزانم.

يەك لەو رۆژانەى كەمنو ئەو دووبرادەرە لەنيو سپىدارەكان
 دەمانخويند، ئەو رۆژە بوو كەدەنگى ئوتۆمبىل و خەلك لەدەورى
 باخچەكە دروستبوو، كەچوينە نزيك شەقامە خولینەكە دىتمان ئەوہ
 ئوتۆمبىلى فەرمانگەى كارەبايەو خەرىكى وەيار راكيشانن، ئيمە
 بەتايىبەتى من فەرمانبەر و كرىكارەكانى دائىرەى كارەبام دەناسين،
 تەنھا يەك دوانىك نەبيت، كەلە سلىمانىيەوہ ھاتبوون، بۆ فيركردن و
 ھەندىكىشيان گوسترابوونەوہ قەلادزى و لەوى نىشتەجى ببوون.

ئەورۆژە ئەم فەرمانگەيە ھاتبوون تا بەكارەبا راوہماسى بكەن
 لەراستىدا وەرزەكەى زۆر لەبار بوو بۆ راوہماسى چونكە لەزىوہ
 ماسى بۆ گەرادانان بەچۆمەكەدا دەھاتنە سەرى و ماسى ھولەى

چاكي تېدا بوو. ئەو رۆژە ماوەی دوو كاتر مېر تەنھا سەیری وانمان دەکرد لەم ماوەدا پېيان راگەياندين كە ئەوان كارەباي فول لەرووبارەكە دەدەن توخنى ئاوەكە نەكەون، بەلام كە ئىشارەتيان داينى دەتوانين بەئارەزووی خۆمان بەشى ژەمىك ماسى بوخۆمان بگريئەو، ئەوان سەر گەرمى كارەبا لیدان بوونو ماسیەكى زۆریان گرت، بەلام ئیمە تەنھا تەماشامان دەکردن، كە لەكارەكەيان بوونەو، يەك لەوان زۆر ناسیاو بوو، بەكورتیەكەى زاوامان بوو هاتو زیاتر لەشەش ماسى هۆلەى داينى و بو جگەرەكیشان لامان دانىشت، فەرمانبەرئىكیش كەخەلكى سلیمانى بوو ئەویش هاتو لەو شوئەى كە هەم سېبەر بوو هەمیش بەسەر رووبارەكەیدا دەروانى دانىشتو هەوالى پرسين نازانم چۆن بەلام لەچاوگيرانيدا بەكاك فەقىى زاوامانى گوت ئەوانە كۆرى باشن، ئەویش گوتى: بەلى خزمى ترست لیيان نەبى، ئىشارەتى بۆمىن كردو گوتى: ئەو بەراى هاوسەرەكەمە، فەرمانبەرەكەش پىی گوتم، شەوانە پىشمەرگە بېرەدادى؟ ئەمیش گوتم، ئەگەر چاوەرێكەى پىش تاريك بوون دەگەنە ئیرەو بېرەشدا دەچنە ناو شار بەلام تا تاريك دانەيات نارۆزى لەم ناوەدا دەمىنەو تەماشای قەدى ئەو دارەى كرد كە من ناوى (سمە جاويدان) م لەسەر هەلكۆلیبوو، گوتى: ئەو پىشمەرگە ماوەى سى سال زیاترە هیچ هەوالىكى نییە هەر هەموومان ئاورمان لەقەدى دارەكە دایەو،

دوو برادەرەكەم يەككىيان لەتەنىشت من دانىشتبوو توند نوقورچىكى
لەرانى گرتەو بەو مانايەى كەقسە نەكەم منىش گوتەم بۇ دەيناسى,
ئەويش گوتى بەللى, كەسو كارى سۇراغى دەكەن, بەلام ئەم
هەوالە خوشەو پىيان دەللىم كەناوى خۇى لەسەر يەك لەدارەكانى
باخچەى قەلادزى نووسىو, گوتەم ئەو پىشمەرگەى كىيە,
فەرمانبەرەكە وەلامى نەدامەو گوتى كاك فەقى ئەم راوەماسىيە
خىرى تىدابوو ھەستە بابروين.

ئەوكاتەى ئەوان رۆشتن من زۆر لەبرادەرەكەم تورە بووم كە
نەيەشت راستىيەكەى پى بلىم چىرۆكەكەى بۇ بگىرپمەو, ئەويش
لەراستىدا بەرژەوئەندى منى لەبەرچاۋ بوو, بۇيە گوتى:
بەگىرپانەوئەى راستىيەكان, ھەندى جار دەيىتە سەرىشە بوۆ و دوور
نىيە خوئىندەكەت و ژيانىشت لەسەر ئەو دابنىى بۇيە ئەوئەى
دیتووتە باسى مەكەو ئامۇژگارى ئەو رىكخراوئەش لەبەرچاۋ بگرە
كەپىيان گوتووى كىدەللى ئەو پىشمەرگەى ئەو لايەنە نەبوو
كەدزى ئىمەيە؟ ئەوسا چىرۆكەكە بەجۆرىكى دى دەگىرپدريتەو
تۆش خانەوادەكەشت دەكەونە ناو گرفتىك كەدوورو نزيك پەيوئەندىان
بەتۆو نىيە, ئەمن ئەوكاتە زۆر دوودل بووم بەلام كەبىرم لىكردەو
ھاورپىيانو ئەو برادەرەم زۆر راستىيان دەكرد, بۇيە بىدەنگىم ھەلپزاردو
ھەستايىن و روو قەراغى روبارەكە رۆيشتىن بۇ چاكردنى ماسىيەكان

و برژاندىيان، دواترو چەندىن جارى دى كاك فەقىي زاوامانم دىتەو
 يەك پرسیارشىم دەربارەى سلیمانیە کە لیئە کرد، بەلام لەناخمدا
 نەینىە کەو ناکرئ بەشاروہی بىمىنیتەو، چونکە کەسوکارى ئەم
 کابرایە ھەمیشە لەچاوەروانیدان، بەلام ترس و گومان جارێکی دى
 (سمە جاویدان) ی بەنەینى ھىشتەو تا ئەوکاتەى تاقیکردنەوکانى
 ئەو سالەى شەشى ویزارى قەلادزى گواسترایەو سلیمانى،
 چونکە جەنگى عىراق و ئىران لەگۆرئ بوو، ئەویش سەر سنوور بوو
 لەکاتى بۆردوماندا کەرۆژانە قەلادزى دەکوتا خەلکی خۆیان
 حەشاردەدات، ھەروا بىتەو بەھەردوولاش واتە عىراق و ئىران
 بۆردوومانى ئەم شارەیان دەکرد، ئاخىر ھىچیان بەھى خۆیان نەدەزانى
 سەرتان نەيەشنىم دوورۆژ پىش تاقیکردنەوکان من و ئەو دوو برادەرەم
 بۆ پەیداکردنى شوین، لەبەرئەوہى دوو ھەفتە دەماينەو رومان
 لەسلیمانى کرد، لەوئ دیومان بۆماوہى ۱۵ رۆژ دەست نەکەوت
 بەلام میوانخانەى مەولەوى دوا دیویان داينى کەسى بەسەرەو
 نەبوو، پىشى گوتین چونکە ئیو لەقەلادزیو ھاتوون ھەروا دوو
 ھەفتەش دەمیننەو نیوہى نرخى نووستنتان لیدەستىتم خواوہنى
 میوانخانە کە کابرایە کى رۆشنیرو دلفراوان بوو، چەندىن ژەم
 خواردنى لەمالئوہ بۆ ھىتاین، ئەو دوو ھەفتە ھەمیشە ئامۆژگارى
 کردین، دانەبەزین و بخوینین چونکە سلیمانى گەورەوہو دوورنییە ھەر

لەناو بازاردا ئەمەنە سەر شىتەكان بىتانگىرنو تاقىكرىدەنەۋەكانتان
لەدەست بېچى، يان سىنەماۋ كېچە شوخو شەنگەكان سەرنىجتان
راكىشنو خۇتان لەبىركەن، ئەو راستى دەکرد، دوازده سال خويىندىن
لەسەر ۱۵ رۆژ بوو، بۇيە تەنھا بۇ ھەمبەرگەر، يان برىنجوشلە
خواردنىك دەچوینە بازارو دەھاتىنەۋە، خۇ مىوانخانەكەش رىك
لەسەنتەرى شاردابوو بۇيە كاتىكى كەممان پىدەچوو دەگەپراينەۋە.

ئەو پازدە رۆژەى لەوى بووين لەمالىش باين ھەروا دەمانخويىند
بەتايىبەتىش خاۋەنى مىوانخانەكە ھىندە باش بوو ئەگەر باۋكمان
لەۋىيا ھەروا ئاگاي لىمان دەبوو، بۇيە دۆستايەتىمان پەيدا كرد، ئەو
زۆرباش ئىمەى ناسى و لەراستىشدا ھاۋىيرو بۇچوون بووين، گەيشتە
ئەۋەى راشكاۋانە باسى رىكخراۋەكان بىكەين، ئەۋانەى لەشاخ بوون،
بۇيە نەينىيەكان لاي يەكتىرى ئاشكرا دەبوون، بەتايىبەتىش ئەو رۆژەى
كە كاك فەقىى زاۋامانۋ فەرمانبەرە سلىمانىيەكە ھاتنۋ كولىچەو
ھەندى خواردنۋ پارەيان لەقەلادىزى ۋە بۇ ھىناين لەئىدارەى
مىوانخانەكە دانىشتىبووينۋ ئەۋان واتە زاۋاكەمانۋ فەرمانبەرە
سلىمانىيەكە ھەلنەدەستان، بەمىيان دەگوت ئەتۋ برۇ بخويىنە ئىمە
خاۋەنى مىوانخانەكە دەينىنۋ كارمان پىيە، ئەمىش بۇئەۋەى نەبا
پارەكەم بۇ بدەن، چونكە پىشەكى پارەمان دابوو، ھەلنەدەستام، چەند
جاريك تەلەفۇنيان بۇكرد زياتر لەدوو كاترمىر چاۋەروانى خاۋەنى

مىوانخانەكە گەيشتو لەگەڵ فەرمانبەرەكەدا باوەشيان بەيەكدا
 كرد، دياربوو زۆر ناسياوى يەكتىرى بوون، بۆيە پىيان راگەياندا
 كەئەوان خزمى دەيىت ئاگات لىيان يىت، منيش وەلامم دايەووە
 پىمگوتن، ئەگەر براشمان لىرەبا ھەروا دەبوو، بۆيە ئەو مەرقىكى
 باشەو زۆر شتى لى فىربووين، ئىدى دواى ئەوەى زانىان پارەمان
 داو، بريارياندا منو دوو برادەرەكەم نيوەرۆ لەنيۆ بازاردا داوت بکەن،
 فەرمانبەرەكەش چووە لای خاوەن مىوانخانەكەو بەدەم چەند
 قسەيەكى لەسەرخواوە بەدلخۆشى و پىكەنينەو تەماشای منيان
 دەکرد، منيش جگەلەوەى ھۆشم تەنيا لای (سمە جاويدان) بوو جار
 جاريش بەكەك فەقىم دەگوت: خو ھەموو لايەك باشن بۆردوومانى
 تۆپەكانى ئىران ناو شارى نەگرتۆتەو لەنيۆ ئەم قسانەدا بووين
 خواوەنى مىوانخانەكە پىي گوتەم، جابرۆ ئەتۆ بخوينە، تەنھا دوو
 تاقىکردنەوت ماووە بىر لەھىچ مەكەو، بەكەك فەقىشى گوت:
 خەمت نەبى من لىرەم ئاگام لىيان دەيىت تاقىکردنەوەشيان تەواو
 يىت شەو رۆژىك لىرە دەيانھىلمەو لەمالى دەعوەتيان ئەكەم
 ئەيانىرمەو قەلادزى.

من ھەر ئەوكاتە ھەستامو مالئاوايم لىكردنو چوومە نھۆمى
 سەرى بۆ خویندن، كەچووم برادەرەكانم خەرىكى خویندن بوون،
 ئەميش كولىچەكەم ھەلگرتو گوتيان چيە بەشمان نادەى؟ گوتەم

نەخىر، نيوەرۇ دەعوەتەن مېزەكە دەكەينە گۆمى خوين، زۆر
 نيوەرۇيان دەچووينە چىشتخانە، ھەموو داۋاي برىچو شلەمان دەکرد
 تەنھا يەكمان دەيگوت بامرىشكى لەسەرىي، دواتر گۆشتەكەمان
 بەش دەکرد پارەكەش يەك حساب بوو، بۆيە دەمانگوت مېزەكە
 دەكەينە گۆمى خوين، ئەو رۆژە كەچووين بۇ دەعوەتەكە چىمان
 ھەزلىبوو خواردمان، ئەوان رۆشتەنەو قەلادزى و ئىمەش گەپراينەو
 ميوانخانەكە، ئەورۆژەو تا سى رۆژ كەدوا تاقىکردنەو ھەمان بوو
 خاۋەنى ميوانخانەكەمان نەدىتەو بەلام چوارشەممە كەدوا
 تاقىکردنەو ھەمان بوو گەپراينەو بۇ ميوانخانەكەو خاۋەنەكەي لەوى
 بوو، گوتى خۆتان كۆمەكەنەو پىياسەي خۆتان بىكەن نيوەرۇ
 لەمالەو داۋەتى مەن، مەنەش لىي چوومە پىشرو گوتەم: زەحمەتە
 ئەۋىش ۋەلامى داۋەو گوتى: لەمرۆۋە تاسبەي ميوانى مەن ھىچ
 مەلەن ۋە برۆن پىياسەي خۆتان بىكەن، ئىمەش چوینە بازارو
 ماندووبوونى سەختى سى مانگ مېشك گوشىن زانىارى
 ھەلگرتەمان لەياد چۆۋەو پىياسەيەكى دوور و درىژى شەقامى سالو
 ناو قەيسەرى و ژىر پردەكەو ۋىنەي جۇراوجۇرى فىلمى
 سىنەماكانمان بەسەر كەردەو بىرپارماندا ەسر بچىنە سىنەما
 سىروان، كە فىلمىكى بىيانى پر لەشەرو شۆرى تىدابوو، واتە زۆرتەين
 خەلك لەناو ئەم فىلمەدا دەكوژى، بۆئەو كاتە واتە ھەشتاكان ئەگەر

فېلمىك تەنيا قسەبا، دەمانگوت ھېچ نەبوو، شەپرى تېدا نىيە سەرتان نەيە شىنم دواى ئەو پىياسە خۆشە گەپراينەو مىوانخانەكەو لەگەل خاوەنەكەى بەئوتۆمىيلەكەى كە كرۆنەيەكى شىنى ئاسمانى بوو چوینە گەرەكى مامۇستايان و لەوى جۆرەھا خواردنيان بۆ ئامادەکردبووین بى ئیوہ ناخۆش كفتەى سلیمانى كەپر بوو لەقىمە يەك لەو خواردنانه بوو كەپیم عەيب نەبا ھەمووم دەخوارد، دواى نانخواردن منو خاوەن مال كەوتینە قسەکردن، ئەودياربوو دەيوست شتيك بدرکيئي، بۆيە جياى کردمەوہو چوینە بەردەرگای مالیان و چاشيان بۆ ھیناينە وى، لەوى پرسىيارى کردو گوتى: ئەو دوو رۆژەى ديارنەبووم لەقەلادزى بووم چوومە ئەو باخچەى لیتان دەخويند، بەچاوى خۆم ناوى (سمە جاويدان)م دى لەسەر داريك ھەلکەندرابوو، تۆ قەت ئەو پيشمەرگەيەت نەديوہ بەويدا رەتبى؟ يان كەسيكى دى شك نابەى ئەو ناوہى ھەبى؟

لەراستيدا ئەمن رەنگم زەرد بوو، جارێكى دى ترس زۆر شتى لەبیر برمەوہ، بۆيە گوتم، ئەو كابرايە كييە؟ گوتى: بازۆر نھيئي بيت ئامۆزامە، ماوہى زياتر لەسى سالا سۆراغى نىيە بەلام ديتنى ئەم ناوہ لەسەر ئەو دارەى ئیوہ لیتان دەخويند ئوميدى بۆ دروستکردينەوہ، ئەگەر زانياريشت نىيە دەتوانى پرسىيار بکەى و بۆم بدۆزيەوہ؟

ترسى بەسەرداھاتنى خەتا دىمەنى كەوتوۋى كابرايەكى قەبەى
 ھەلئاساۋ لەگەل ئەو خاۋەن مېوانخانە يەكانگىر بېووزو تەنھا بىرم
 دەكردهۋە.

گوتنى راستىيەكان بۆمن كېشەبوو نەدركاندى نەينىيەكەش
 ئازارېكى بەردەوام بوو، بەلام كەسايەتى ئەم پياۋە باشە وایلېكردم
 بەسەر چىرۆكەكەم تەواۋى ئامۇژگار يەكاندا بچمەۋە، چونكە
 جگەلەۋەى راستى رووداۋەكە ئاشكرا دەبوو، ئەم نەينىيەش يەكلا
 دەبوۋە و ئىدى بىرم لېنەدەكردهۋە، بۆيە بى دوو دلې و بەلام زۆر
 وريايانە پېم گوت، ئەو ناۋەى لەسەر دارەكە ھەلگولدرائە من
 نووسىيۋمە، زۆر بەپەرۋشەۋە گوتى چۆن دەيناسى؟
 پېمگوت ئەگەر بەلېنم پېدەى ناوم ناهېنى و دووچارى كېشەم
 ناكەى بۆت دەگېرمەۋە.

گوتى: پرسىارى ئېۋەم كرددوۋە لەدووكانى براكەت لەقەلادزى
 چاشم خواردوۋە خېرا پېم بلې و دلنېابە زۆر نەينىيە، منىش تەواۋى
 چىرۆكەكەم بۆ گېرايەۋە، پىاسەيەكى كورتى كرددو گوتى: ئەۋەى
 بۆمنت گېرايەۋە نەينى دەبى باكەسى مالمەۋە نەزانى، جگەرەيەكىدا
 بەمنو گوتى بابچىنە ژورى، بەلام زۆرى نەبردو گەراندەمىيەۋە
 گوتى: چى لەبەر بوو رەنگىت نەدى منىش گوتم ئەۋەى
 لەبەرچاۋم ماۋە دەم چاۋى خورابوو چەندى بلېى ئەستوور بېوو،

بەلام قەمسەلەكەي مغاويرى عەسكەرى بوو ,لەبەر ئەستور بوونى
بەشېك لەقۇچەكانى پچراپوون, لەسەر تەختەي قۇنداغەكەشى ئەو
ناو بەنیزە يان شتېكى تىژ ھەلکۆلدراپوون ئىدى وەك پىم گوتى
لەترسان رامکردو نەمتوانى ئاورپىش بدەمەوہ.

گوتى: بەداخەوہ جارېكى دى ئومىدەكان كوژانەوہو باھەروا
بمىنى تەكايە باسى مەكە, ئەمىش روم تىكرىدو گوتى:

تۆش نابىت ناوى من بەيىنى چونكە لەوہ دەترسم من تاوانبار
بكرىم, خۆت دەزانى ئەوان سەربە لايەنىك بوون و ئىمەش لايەنەكەي
دژ بەوان, ئەم راستيانەي بۆمباسكردى مەترسى لەدواوہيە, ھەم
لەلاي رژىم ھەم ئەو ناكۆكيە ترسناكانەي لەنيوان لايەنەكانى چيادا
ھەن, سەرى رەزامەندى بۆ شلەقاندو چوينەوہ ژوورى, بەلام
ھەردووكمان وەك پىويست سىمامان بۆ كۆنترۆل نەدەكراو ھەرگىز
نەماتوانى ئەم چەند ساتە وەك پىشووتر تىپەرپىنين, بۆيە من داواي
ئەوہم كرد بچينەوہ بازارو ئەگەر يارمەتىمان بدەن ھەر ئەمپرو
برۆينەوہ, خاوەن مالەكەش گوتى: ھا ئەوہندە بيىرى شارەكەتان
دەكەن, ئەمشەويش ھەر ميوانى مننو سبەي دەپۆنەوہ, ھەرچۇنىك
يىت خۆم لەو ساتە دژاوارانە قوتار كردو لەمال ھاتينە دەر ئىمەي
گەياندە بازارو خۆشى رۆي زۆر ھەولمدا پىمەوہ ديارنەبي بەلام
نەمتوانى و بەر لەوہي بچينە سىنەما چىرۆكەكەم بۆ ئەوانىش

گىرپايەۋە ئەۋانېش بەم رېكەۋتە سەيرو سەمەرە دوۋچارى رامان بوۋىز چۈنكە ئەۋانېش تەۋاۋ لەخاۋەنى مېۋانخانەكە دۇنيابوۋىز، بۇيە سەرزەشتيان نەكردم بەلكو پېشيان خۇش بوۋىز، كەنھېنيەكە يەكالا بۇۋە، ئەۋ رۇژە سېنەماۋ پىياسەى خۇمان كىردو گەپراينەۋە مېۋانخانەكە كەچۈۋىن خاۋەن مالىۋ براپەكەى لەۋى بوۋىز، زۇر بەروخۇشى پېشۋازيان لېكردىن، دۋاى چا خۋاردنەۋە ھەۋلياندا بەتەنيا قسەم لەگەل بىكەن، بەلام تېمگەياندىن كەتەم دوۋ ھاورپېيەم نھېنيەك لەنيۋانماندا نېيەۋ تەۋاۋى روۋداۋەكەيان ئاگا لېيە، بۇيە ئەمشەۋەش ئېمەيان بىردەۋە مالىۋ بەدريژايىۋ بەۋردى جارىكى دى تەۋاۋى روۋداۋەكەم بۇ براكەى گىرپايەۋە، ئەۋانېش بىريارياندا لەگەلمانۋ بەسەيارەى خۇيان سەبەى بمانبەنەۋە سۇراغى زياتر بىكەين، بەپېى ئەۋ نەخشەيەى ئەۋ شەۋە دامانرېشت، سەبەى كەپېنجشەم بوۋ چۈينە قەلادزىۋ شەۋ لەماللى خۇمان مايىنەۋەۋ بەيانىەكەى بەھەمان ئەۋ رېگايەى من خۇم گەياندا سىندۇلان منۋ براى خاۋەن مېۋانخانەكەۋ كاك فەقىۋ يەك لەبرادەرەكانم گەپراينەۋە ئەۋبەرى زېيە، بەلام ئەمجارەيان بى ترس، ئەۋەى گومان بى نەمبوۋ، چۈنكە يەكەم دەمانچەمان پې بوۋ دوۋەم تەنيا نەبوۋم سېيەم بەدۋاى نھېنيەكى شاراۋە دەكەۋتم، لەنيۋان چىاي ئاسۇسۋ زىى بچۈۋك چۋاركەس دەرۋېشتىن تا زۇر بەزەحمەت ئەۋ شوينەم ناسيەۋە

كەلاشەكەي لېكەوتىبوو ھەلبەتتە نەلاشەمايوو، نەكلاشنىكۆفۇ
 نەكەسىشى لېبوو پىرسىيىرى لېكەين، ھەموو ئەو دېمەنەنەي دېتېووم
 ئەوانىش دىتيان بەلام بەبى ئەنجام، چونكە دووسال تېپەپىبوو واتە
 دووسال ئاۋ ھەستانو بارىنى بەفرو باران، دووسال ھاتوۋچۇي
 رېبوارنو پېشمەرگە دووسال جۆرھە ئازەلى دېندە ھاتوونە سەر ئەو
 ئاۋ، بۆيە تاكە چارەسەر پىرسىيىرى بىر بولۇپ پىياۋانى چىيا بەتايىبەت
 ئەو لايەنەي ئەۋى تېدابوو، تا دوا زانىيىرى كۆبەكەنەۋە، بەلام
 پىدەچوۋ خەتايەك لەپشت ئەو نەپنىيەۋەبى، بۆيە بىرەي خاۋەن
 مېۋانخانەكە گوتى: با بېپەپىنەۋەۋە بگەپىنەۋەۋە شار پىناچى لېرە
 ھېچ زانىيىرىكە دەست كەۋى، بەلام ئەۋى زۆر جىگەي سەرنجى
 ئەو بىرادرانە بوو كەچۈن بەتەننى ئەو رېيە دوورەم بىرپوۋ، دواتر
 ئەۋاننىش زۆر ماندوۋ بېوون، بۆيە بەھەمان ئەۋشۈپنەي پىيدا
 گەپامەۋە قەلادىزى بەۋىدا ھاتىنەۋەۋە ئەۋان گەپانەۋە سىلېمانىۋ
 مېنىش ھەمىشە ئىدى بەبى ترس پىرسىيىرىم دەكرد، تا راپەپىنى
 ۱۹۹۱ جارىكى دى خاۋەن مېۋانخانەكەم دىتەۋەۋە نەپنى مەرگى
 (سەمە جاۋىدان) ى بۇ باسكردىم پىي گوتىم: بەبىندارى كەۋتۈتە ناۋ
 زىيەۋ ئەۋ گروپەي لەگەلېشى بوۋە، لە ۱۵ پىشمەرگە چوارىيان
 رىزگارىيان بوۋە ئەۋانى دى بەسەر بۆسەدا كەۋتوونو شەھىد بوون،
 سەمەش بەبىندارى لەسەر كەلەك دەكەۋىتتە ناۋ زىيە بەلام لەسەروى

نورەدىن دەكەۋىتى و تۆش لەسندۆلان دىتوتەۋە بۆيە ئىستا ئەو گۆر
 ونە. بەلام كەسوكارەكەى سەربەرزى پىي و ھەموو سالى دىنە سەر
 بەنداۋى دووكانو فاتىحاي بۆ دەخوئىنو گول دەخەنە ناو ئاۋەكەو
 سلاو بۆ ئازايەتى دەئىرن، كورەكەى وەك دايكى دەلى ھەر لەخۆى
 دەچىت ناۋى لەخۆى ناۋە جاويدان، ھەمىشە دوا دىمەنى باوكيان
 لەچاۋى مندا دەبىنن و لە تەماشاكرنىشيان بۆ ناو ئاۋەكە پىدە چىت
 لە سىماى باوكيان بگەرپىن، سەرنج دەدەن و ورد دەبنەۋە فرمىسكىيان
 دەرژىنە ناو دەرياچەكەو بەدەم چەند ھەنسكىكەۋە لەبەر خۇيان
 ئەيرەقىب دەلىن و رابردو ھەموو ژيانيان داگىر دەكات، بۆيە دوۋاجار
 خواستى خۇيان ئاشكرا دەكەن و دەلىن: دەخوازين يەك لە لوتكەكانى
 چىاي ئاسۇس يان روبارە سەر شىتەكان ئەوانەى دەرژىنە ناو زىي
 بچووك ناو بنرى (سمە جاويدان).

۲۰۱۴

وهرزى برينهوهى سپيدارهكان

ئەو سالى ئاوازي تىدا وون بوو، پىموابى وهرزى برينهوهى
 سپيدارهكان بوو، چونكه هەموو سالى لەم كاتەدا، مام مەحمود
 سپيدارهكانى سى دەکردن ئىمەش تويكەلەكەيمان دەکردە پشدين
 شەرە قامچيمان پىدەکرد، هيندەى لەبىرمماوه تەمەنم شەش بو
 حەوت سالان دەبوو، كه كچانى گەرەك مقو مقوى ئەويان بوو، كه

ئاواز ئىدى نايەتتە، كۆرە گەنجەكانىش، ئەو لاوانەى ھەمىشە
 بەگەرەكى ئىمەدا دەھاتن دەيانگوت گەرەكى بىنقىلات تارىكەو
 خۆرى لى ئاوا بوو، ئەوكات من لەجوانىيەكان نەدەگەيشتىم، بەلام
 ھىندەيان باسى جوانى ئاوازي مام مەھموودى دەکرد ئەمن ھەر لە
 خۆو سەرنجم دەدايە، دەمدىت ھەمىشە پرچەكانى دادىناو بەرەلای
 دەکرد، ماكسىيەكى ھەنارى لەبەر دەکرد لەوانەى سنگى دەكرایەو
 شەرتەي ھەر لەخۆى دەھات، ئەو سۆيىبانەى لەسەرى دادەنىشت و
 بەسەرگەرەكدا دەيروانى ھىندە نەوى بوو ئەمن دەمتوانى زۆر
 بەئاسانى وەسەرکەوم، ئەويش دەتگوت ئاوينەيە لەوى لە
 گەمانەكانى ئىمە رادەماو بەخەندەو سەيرى دەکردىن، ئەو لەوى
 كەمجار ھەبوو بەتەنباي ھەمىشە يەك دوو دەستە خوشكى لەگەلدا
 بوو، ھەرچى نەينى دلى ھەيە لای ئەوان دەيدىرکاند، ئەوكاتەى
 فاتەومىنە كەژن و مېردىكى بىكەس بوون بەگەرەكەكەماندا
 رەتدەبوون، ئەو ئاوازه جوانو جەيەلە خۆى دەگەياندە سەربانو
 بەكەيفەو لە ھاتو ھاواری منداڵەكانى دەروانى فاتەو مىنە
 ھىكايەتەك بوون ھەمىشە باسيان لىو دەكرا، بابم دەيگوت ئەوانە
 خەلكى ئەو ديون، دواى چەندىن سالى خۆشەويستى و عاشق بوون،
 ئاكام شەويەك لە شەوانى زستان مىنە فاتە ھەلدەگرى و دىنەتيرە،
 دەيانگوت ئەوانە لەبنەمالەيەكى ناودارى ئەودىو بوون، كەس نىيە
 بنەمالەى ئەوان نەناسى و ئەگەر ھاتوونەتە تيرە دواى رجاو تەكاي

خانەوانەكانى ئېرە لەكەسو كارىيان ئەو جا لىيان خۇش بوون، بەۋەى
 كەنەيان كوژن، بەلام مەرجى ئەۋەيان ۋەرگرتوۋە، كەھەتا ھەتايە
 نەگەرئەۋە ئەو دىو، دەشيان گوت: مالى باۋانى ئەم فاتەۋ مینەيە
 ھىندە دەۋلەمەندن زياتر لە ۱۰۰ گونديان لەبەينى خۇيان بەش
 كردوۋە، بەلام كە فاتەۋ مینە ھاتونە ئېرە ھىچ پوليان پېنەبوۋە
 خەلك يارمەتى داۋن، جا ئەۋكاتەى ئەم ژن ومېردە بەگەرەكدا رەت
 دەبوون ئاۋاز ۋەك دار سپىدارىكى شوخ لەسەر سوپانەكە دەۋەستاۋ
 تېر سەرنجى دەدانى ئىمەش بەشئە شىتە ۋەدويان دەكەوتىن چونكە
 پېمان وابوۋ ئەو بېكەسانە شىتن، لە كوى خۇيان بەمالىكا كردبا
 ھەرلەۋى دەگەراينەۋە ئاخىر ئەۋان چوبانە ھەرمالىك مالى خۇيان
 بوو، تېر نانيان دەدانى ۋە دەگەرەنەۋە مالۋچكەكى خۇيان كە ھەر لە
 كەلاۋە دەچوۋ ۋ يەك مندال نەيدەۋىرا بېچتە ژوورى، ئەمن ئىستاش
 نەموىرا ھەر بەنزىكىشدا رەتبم، دەلىن ئەۋ ژن ۋ مېردە لە تاۋى
 يەكتى ۋ لە بى كەسى ۋ تەنبايدا چەندىن سال لە چۆلايدا ژياۋنو
 دواتر بەشئى گەرەنەۋە ئاۋايى، دەشلىن قەت زەريان بو كەس نەبوۋە
 قەتەش بەشئان نەچوون، ئىستاش كەس دەستيان ۋەبەر نانى ۋ ئەۋى
 تواناي ھەبى يارمەتيان دەدات، مندالېش لەۋىزەيان نابنەۋە ئەۋەندەى
 دى شىتيان كردوون، ئاخىر ھەمىشە لەۋەرزى بېرېنەۋەى سپىدار، مام
 مەحمود كە پىاۋىكى بالا بەرز بوو ھەر لەناۋ گەرەكى ئىمە
 سپىدارەكانى سې دەكردو تويكەكەكى لەۋى فرېدەدا، بەلام ئەۋ سالە

نە سپىدارمان لە گەرەككى دى و نە توانيمان شەرە قامچى بکەين، چونکە دەيانگوت مام مەحموود بەدواى ئاوازدا دەگەرى و چۆتە لای فاتەو مینە تا باسیکی ئەو دیویان بۆ بکا، دەيانگوت لەوەتەى مام مەحموود ھەيە ئەم ئاوايیەى جینەھیشتووە، ھەر خەریکی شینایی و فرۆشتنى سپىدارەکانى بوو و خواش تەنھا دوو کچى پى بەخشیوو، بۆیە بەتەننەى و پیناچى بشچیتە ئەودىو ھىچى پى بکرى، ئەو کاتى ئیمەى مندال ھیندەى لەخەمى توپکەلە سپىدارەکاندا بووین بۆ گەمان، ھیندە خەمى ئاوازان نەبوو، برايمى وەستا حاجى و ئەحە کۆل دوو مندالى گەرەككى بوون، ھەرچى ھەوال و بېنەو بەردەى ئاوايى بوو لای ئەوان بوو، ھەر شوپنیک گەرەکانیش نەگەشتەن ئەوان دەگەشتنى، کە بەسەر عەمودى دەکەوتن دەتگوت سمۆرەن، ئەو دوانە ئیوارىکی وەدەرکەوتن دەنگۆى رۆیشتنى مام مەحموود و مینە شیتیان بە ئاوايدا بلاوکردهو، دەيانگوت بەو خوايەى بەچاوى خۆمان دیومانە بە خۆ و پریسیکەيەکەو بەنیو کەلەکە بەردەکانى گەردى خویپزان بۆى ئاوابوون، ئەحە کۆل دەگوت، لەژيانم نەترساوم بەلام کە نیوچەوانى مام مەحموودم دى لەگەل برايمى بەغاردان ھاتینەو، ھیندە ترسام لەبەر بوونەو ھەمدا خەریک بوو دەستە ساغە کەشم بشکى، ئەو ئەحە کۆلە بەھەتسوى گەرە ببوو داکى خۆى نەمابوو، مسى کۆدەکردهو بۆکس خەنجەرى لى دروستدەکرد، رۆژیک لە کاتى تاوانەوہى

مىسەكەدا بەسەر دەستى چەپىدا دەرژى و زىقەى لېھەلدەستى دواى
 ھەوتىيەك كە ئەھەكۆل دېتەو ھە ناو مىندالان سى پەنجەى براوئەتەو،
 ئەھە ھەموو جارى دىگوت ئەمن لەھىچ ناترسم تەنھا ئاور نەبى،
 بۆيە ھەركە قوتوھ بۆياخمان پىر دەكرد لە نەوتو لە ئاگرىمان
 داويشت، ئەھە لەوناوھى نەدەما ئەو رۆژە ھەر ھەموو مىندالانى
 گەرەك خەرىكى دروستکردنى ئەو جۆرە پەرەمىزە بوين كە ئەھە
 ھاتو گەرەكى شلەقاند گويم لېبوو ژنەكان دىيانگوت داکت كويزى
 ئاواز چتەسەر خۆت ھىنا، بابم كە بەزۆر مىنى راپىچى ژوورى
 كرد، دىگوت مەھموود پياو نەبوو ئەگەرنا بۆ نەيدەدايى ئاخ
 ئەوكاتى ئەمن ھەر شەش ھەوت سالان دەبووم، بۆيە ھىچى لى
 تىنەدەگەيشتم ھەر خەمى ئەو قوتوھم بوو كە لەنىو ئاگرەكەدا
 دىگوت پەرەمىزە، گويم لېبوو ئەھەكۆل لە كۆلانى بەبابمى دىگوت
 بەو خودايەى بەچاوى خۆم دىتم ئەو بەرايم لى پېرسە، خەلكى
 گەرەك ھەر ھەموويان ھاتبوونە بەردەرگای و ژنەكان كۆبونەو
 بچنەمالى مام رەسولى، بەلام زۆرى نەبرد لە درزى دەرگای
 ھەوشەو تەماشام كرد فاتە شىتو ژنى مام مەھموودى بۆ خويان
 ھاتنە دەرئ و ئىدى ئەوھى برايمى وەستا حاجى و ئەھە كۆل
 باسيان كرد راست دەرچوو يا سەبرى جيرانمان كە ژنىكى
 قسەخۆش و سوعبەت چى بوو، خۆى پىرانەگىراو گوتى :

بەو خودايەى ئاواز شتېكى بەسەربى جىل بەو گەرەكەيدا نايەن
كوپر دەبىتەو دەبىت ھەرچاۋ لە مېردە رەزا گرانەكانى خۇمان
كەين، بۇت ھەلا ھەلا بىم ئاواز چۆن گەرەكت چۆل كىرد، رەبى مام
مەھموود چونت بىۋ ھاتنەو ەت نەبى، ئە گەر تەماى لەناۋىردنى
ئاۋازت ھەيە، ئەو رەبى ۋەك مېنەتان لېبى يا سەبرى ھەر لە
سنگى خۇى دەداۋ لەبەر خۇيەو دەيگوت:

ژىنە بەو خودايەى ئىمە بەردمان لېدەبارى، ئەو چەند سالە ئەو
لاۋە جوانو خېر لەخۇ نەدىۋە داۋاى دەستى ئاۋازدەكا ئاخىر ئاۋاز
ھەموو شتېكى گوت ئىمەى ژن لەو گەرەكە ھېچىمان بۇ نەكرد،
خا ھەلناگرى با پياۋان بىرېن ۋەدوۋىكەون تا لە كەلى شەيتان
بېھىنە خوارى، ئە گەر ھەر ئىستا كاريكى بۇ نەكەين، ئەو
تولفەيەك لەدەست دەدەين ۋ گوناھەكەش ھەرھەموومان دەگىتەو.

ئەو ياسەبريە قسە خۇشە قەت ھېچى لەدلى خۇيدا
نەدەھىشتەو، ئەۋەى ھاتبا ناۋ دلى يەكسەر ھەلېدەرشت، ئەو
ۋەختەى ژن لە گەرەكى كۆببانەۋە ئەۋى تىدا نەبا زوۋ لەدوۋىيان
دەنارد، چونكە دەيانگوت: ياسەبرى بى شەرمەۋ ئەۋەى ئىمە
ناۋرېن بىلېن ئەو دەلى، رۇژىك بانگى چەند كوپرە گەنجىكى
كردبوۋ، پىي گوتبوۋن كوپىنە كىژوكالى گەرەكى ھەموۋى ساحبى
خۇيان ھەيە، ئە گەر لەبەرمەش بىرەدادېن، دەۋەرن بىلېن ئەمن يەك
بەخۇم ھەزم لەچاۋ چاۋىنەيە، ئەو ژنانەى دىش ھەرىپتان رازى

دەبن، دەۋەرن و واز لەو منداڵ و توالانە بېنن، داکم دەيگوت، چۆن ئەو كورپانە ملى خۆيان نەوى كردنو رۆشتن، هېشتاش لەو گەرەكەى خۆمانم نەدیتەنەو، ھەر ئەو رۆژەش كەوەك دايكى جەرگ سوتاو دەلاوايەو ەوى لە بابم كردو گوتى:

لاى خۆى پياوى بۆ ۋەدووى ناكەوى و مام مەحمودى بېنيەو. ديارە خەمى ئاوازت نىيە، كەمت تەماشاي گەردەنى سىي ئاوازی كرد، ئەدى ھەموو جارێ بە چاۋە خىلەكانت لە قەدو بالائت نەدەروانى نەتدەگوت داكيداكم ئاگات لە خۆبى لەو سوپانەى بەرنەبىيەو، بابە ھەر لەبەر خاترى ئەو رۆژانەى بەدزى و بەئاشكرا تەماشاي پاشەلێت دەکرد، بابە لەبەر ئاوازش نەبى، لەبەر خواى ۋەدووى كەون.

بابېشم گوتى: كچى سەبە تۆزىك شەرمەت ھەبى، ئەمن سەرم نايەشى بۆ پرىسكەى لىيەستم، كابرا كچى خۆيەتى ۋەدووى كەوتوۋە، دەيكوژى، دەيھىنەتەو، كەيفى خۆيەتى خۆ پرىسى بەمە نەكرد، لەۋەتەى كچەكەى ونبوۋە كەس نەشى دىو، سەلامى لە كەس نەدەكرد، ئەمن چۆن لە خۆرا ۋەدووى كەوم، ئەگەر راست دەكەى مېردە ملئەستورەكەى خۆتى ۋەدووخە.

ئەمن كە گويم لەو قسانەبوو، زانيم ئاواز كەتنى كردوۋەو ونبونى ئەو مەترسى بەدواۋەيە، ئاخىر تەمەنم ھەر شەش ھوت سالان دەبوو، پېشتەر شلەژانى گەرەكم قەت نەديبوو، قەتیش فاتەو مینە بەتەنيا

نەبۈن، ئاخىر بابىم دىنياش كاولبا، دووكانى بەجى نەدەھىشت، يا سەبىش قەت توكدووعاى لە گەرەك نەدەكردو ئەورۇ كەس نابویرى، سالان ئەو دیوارە گلەى مام مەحمودى سەدان سپیندارى سىپى كراوى پىۋە ھەلدەپەسىردا، ئىستا جگە لە مقۇمقۇى ژنانو دەست راوہشاندىنى ياسەبرى گەمەى مندالانىش بە كۇتاهات.

ئەورۇژە پىم وابى يەك ژن خواردنى نەخستبۈو سەر ئاگر، تا شەۋىش داھات گەرەك دەتگوت خۇلى مردووى بەسەردا كراو، دىنيا تارىك داھاتو نەبابم داواى رادىو گەرەكەى كردو نە كاكىشم گویى لە گۇرانى عەلى مەردانى گرت، ھەر باسى ئاوازو مام مەحمودىان دەكرد، دەیانگوت مام مەحمود بە دەمارەو لەۋەتەى ھەيە بو يەك شەۋىش ئەو ئاۋايەى جىنەھىشتوۋە، ھەتا ئىستاش نە ھەۋيەى ھەيەو نە كۆرە شارو گوندىكى دىو، ئەگەرنا بو مینەى لە گەل خۇى دەبات، باشە لەۋى كەسوكارى فاتەى مینەى بىینن چى لىدەكەن؟ كاكىشم گوتى: بەو خودايەى مام مەحمودىشى پىۋە پارچە پارچە دەكەن، ئىدى سەرم ھەر لەسەر كۆشى داکم بو، بەلام كە چاوم كردهۋە بەيانىيەك بوو دەتگوت بەھارە، جریوۋى چوئەكەو ھاشەى ئەو رووبارەى بە تەنىشت باخچەكەى مام رەسولیدا دەھات، ئىستاش لە مېشكمدایەو خۇشتىن ئاۋازبوو.

*

*

*

ئەو بەيانىيەش ھەرۈك رۇژانى دى نازو چامان خواردو بەرەو
 كۆلان خلۆر بوينەو، دياربوو ئەحەكۆل دەمىك بوو لە كۆلانى
 چاۋەپى مىندالانى دەکرد، بۆيە ھەرمىنى دى رايكرد، گوتى وەرە
 بابچىنە نىو باخچەى مام مەحمودى ئەوسال نەبراۋەتەو سەرۋ
 دوولكىكى چاك بېرىن، لەگەل خلۆر بوونەو مان بۆ نىو باخچەى
 مام مەحمودى برايمى ۋەستاحاجى بە دووماندا رايەدەکرد، گەشتىنە
 سەر رووبارەكەو ھەرسىكمان تا ئەژنۇيان لاقمان ھەلەرد، ۋەنىو ئاۋەكە
 كەوتىن ۋەستمان كرد ئاۋەكە زۆر ساردە، ئەحە پەريەو ۋە برايم
 بەدوايدا، بۆ لاقى لەبەردىكى لوس نەترازاۋكەوتە ناو ئاۋەكەو ۋە
 لولىدا دەستى بەھەر بەردىك دەگرت لوس لوس بوو، ئىمەش بەدوۋى
 كەوتىن ئەحەكۆل لەوبەرى ۋ ئەمىش لەو بەرەى، ھاۋارم كردو گوتم
 : كورە خۆت بگرە نەگەيە گۆمى گىژەى، برايم ھەر كەگۆمى
 گىژەى ۋەبىرھاتەو ۋەستى ھەستى بەلام شەپۆلىك لولىداۋ نوقمى
 كرد، ئەحە ھەتا ئەو كاتىش نەيدەۋىرا خۆى لەئاۋەكەيدا بەلام كە
 ئەۋى دى بەيەك بازى خۆى گەياندە ناۋەراستى چۆمى ۋ توند
 برايمى گرت، ھەردووكيان باۋەشيان لىك دابو شەرتبى ئاۋ لەناوكى
 دەدان، ئەمىش كەبەدەۋرى خۆمدا چاۋم دەگىرا تايەكىك فرىمان
 كەۋى قالە درىژم دى، بانگم كردو ئەۋىش لەو بەرزىيەپراۋ بە
 ھەلدېرەكەيدا قەدېر ھاتە خوارى، خۆى بە چۆمى داداۋ پىلى
 ھەردووكيانى گرت ۋ ھىنانىيەۋە بەرى من، ئەۋجا گويى

ھەردوکیانی گرت و گوتی: بەخودایە گەشتبانیە گۆمی
 گێژە نان و لەت نەدەکردەو، ئەلەنیش زوو خوۆ وشک کەنەو دەنا
 رەق دەبنەو، برایم رەنگی پێنەمابوو سپی سپی ببوو، ناھەقیشی
 نەبوو چونکە ئەو گۆمی گێژە چەندین کەسی گرتووەو دواى
 دوو شەو و رۆژان ئەوجا بەرى داو، ئەو گۆمە لەو تەى دنیا
 دنیاىە کەس لەنەپنییە کەى ناگا، ئەو روبارە ریکوراست خوۆ بە گردێک
 دادەداو دەلێن ئاو ئەو نەدەى دپیو کەس سەرى ئەو سەرى نابینی،
 بۆیە لەکاتى چو نە ژیر گەردو هاتنە دەرەوێ گێژەنیکی
 دروستکردووە، ئەوێ کەوتیی تە ناوى دواى دوو شەو و رۆژان
 ئەوجا بەخنکاوى فرپی داو تە دەرى، جا لەسەر ئەو گردەى دوو
 دار ھەنجیر ھەن، زۆر جارەن لەسەرى کەریبوار خلیسکاو نە خواری
 خۆیان بەو دار ھەنجیرانە گرتۆتەو، بەبرای خوۆم بلیم ئەو دار
 ھەنجیرانە ئیستاش ماون،

ئەحە گوتی: ھەتیو ئەتۆ تەر نەبووی خیرا ئاگرمان بوۆ بکەو
 ھەرچۆنیەک بیت بەشخارتەى لەباخەلمدا بوو ئاگرێکم بوۆ کردنەو
 برایم و ئەحە جوان جوان خۆیان وشک کردەو، ئەحە گوتی: ھەردەبیت
 بچینە ئەوبەرى و دولکیش بپرین، وەرن وەدووم کەون، بەروخی
 روبارە کەیدا رۆشتین بواریک ھەبوو پان و بەرین ئاو ھەر تا ئەژنۆیان
 دەھات ھەزار جاریش لەو بواری پەریومەتەو ئەو رۆژەى لەترسان
 یە کمان نەمان وێرا لێی دەین، رۆشتین ھەتا گەشتینە پردی کانییە

پىاوان و لەوى پەرىنەو، ھەربەرۋى روبايدا خۇمان گەياندە
 باخچەى مام مەحمودى، با گەلای سىپىندارەكانى دەلاژاندەو
 بۇنى گىاو پونگ و ئەو ھەموو شىنايەى لەوى كرابوو،
 ماندووبوونى ھەساندىنەو، چاومان لە دارەكان دەگىرا تا راستىن
 دولك بىنين، زۆرى نەبرد ئەھكۆل گوتى: ھەتىو وەرە ئىرە با
 لەبن ئەو دروانە خۇمان ھەشاردەين، ئەو فاتەو ژنى مام مەحمودى
 بۇ ئىرەدين، ئىمەش كە چووينە ناو دروھەكان دىمان سى ھىلكە قازى
 گەرە لەبن دروھەكانن، بەلام لە ترسان ھەناسەمان لە خو بىرى،
 ھەردوو ژن گەشتەوى و لە ژىر ئەو دارىيەدا دانىشتن، كە دوولكى
 زۆر راستى پىوېوو، دەستيان بە قسان كرد، ژنى مام مەحمودى
 دىگوت دەترسم شتىكىان بەسەرى و ئەو چەتىوھ نەدۆزنەو، ئەمما
 دلم بە مینەى خۆشەو ئەو شارەزايە، خوا بكەم نەيان بىنن، بەخوای
 سەرمان دەچىتە قورى، فاتەش دىگوت خەمت نەبى، مینە وریايە،
 گوند بە گوندى ئەودىوى شارەزايە، لەوى ھەموو كەس خۇشيان
 دەوى، بشىناسنەو خەبەرى مالە بايىم نادەن و ئەوانىش بەخودای زۆر
 بەرەھمن ئەمما حزم و عىل لىيان ناگەرپن، ئاوازش ئەگەر لەو
 جىيەى بىت كە گووتويانە ھەر ئەوشو گەشتوونەوى، لىت مەعلوم
 بى بۇ ئەمرۆ ئىوارى سۇراغىكمان دەبىت، ژنى مام مەحمودىش
 دىگوت: لالېم ئاواز بووات لەخۆشتو ئىمەش كرد، بەو خودايەى
 بابت تازە ناگەرپتەو ھەتا خەلاست نەكا، ئىدى ھەردوو ژن بەدەم

فرمىسك و گریانەو بەرەو ئەو شىناییە رۆشتن، كە پېرېو لە سەوزەو
 گۆلە برنجیش تا ئەوسەرى رۆشتېو، ئىمەش زۆر بەھىۋاشى لەبن
 دېرەكان ھاتىنەو دەرى و برايم يەكەم كەسبوو خۆى بەو رېژەویدادا
 كەپىشتەر لەوى ئاوەكە لولیدا منیش بەدویدا، ھەرسىكمان و بەبى
 ئەوہى يەكىكمان بخلیسكى پەرىنەو، نە دوولكو نەھىلكە قازمان
 لەبیرما، ھەر بەراكردن وەگەردەكەى ھەلگەپراين و ھەتاسەرى
 رانەوہستاین، كە گەشتینەو گەرەكەى لە مندالى بترازى يەك
 ژنىشت نەدەدى، ئەحەش رايكردەو مالى و ئەوہى لەبن دېرەوان گویى
 لېبوو ھەمووى گېراپەو، ئەمنیش ھىندە ترسابووم دەمگوت ئىستا نا
 ئىستا فاتە شىت دىتو دەمخىكىنى، ئاخى ئەمن لە دوورەو نەبىت
 نەمدەویرا تەماشای كەم، كەچى ھەر لە تەنىشت دېرەكان لەو
 چۆلەوانىيەى لەبەردەستىدابووم پىموابو بىمىنى يەكەوراست ئەمن
 دەگرى و قوتمدەدا، ھەر لە دەرگای مالى نزیك بوومەو یا سەبرى
 لە مالمان دەھاتە دەدرى، داكیشمى لە گەلا بوو دەىگوت ئەمن بەس
 بو ئەو ھاتم بزەنم ھەوالى ئەو ئاوازەى بە كوى گەشت، خو
 وەللاھى مام مەحمود شتىكى بەسەرىنى لەو گەرەكەى شار
 بەدەرى دەكەم، ئاخى كەس نەما پەنا بو شىتوشوران نەبا كچەكەى
 بو بكوژى، خو ئەو گەرەكەش پىاوى تىدا نەبوو دەنا دەبوو
 ھەولیکيان دابا، بەداكى دەگوت: كچى بەشىتم تىمەگە، بەخودای
 ئەو گەرەكە بە ئاوازیەو جوانو ئاوەدان بوو، دەتەماشاكە لە مندالە

ورتكان بترازى جىللىكى دەيىنى، ئەتۇ وەرە وەرە، دەلىنى سەرقەيرانە، ئەھا... لەۋەتەى ئاۋاز لەگەرەكى نەماۋە ھەرىە قورى گىراۋە، داکت ھەلاھەلابى بەخوداى ئەۋشۇ لەتاۋان نەنوستوم.

ھەر داکم ئەمنى دى گوتى كورم ئەۋەبۇ دەلىنگت تەپبۈۋە، ئەۋە لە كوى بوۋى؟ ئەمىش بەترسو لەرزەۋە ئەۋەى دىمۇ گويۇم لىبۈۋ بۇم گىرانەۋە گوتىم: ئەۋە ئەحەكۇل و برايمىشم لەگەل بوۋ، لىيان بىرسن، ياسەبرى يەكسەر بەپروى خۇيداداو گوتى: دەمزانى ئەۋ شىتوشورانە ئاگايان لىيە، ئاى مینە شىت بەۋ خودايەى نايەلم بەۋ گەرەكەيدا بىتەۋە ئاخەر ھەى ناپىياۋ ئەتۇش كچى خەلكىت ھەلنەگرت، خۇ نەيانكوشتى بريا ھەلا ھەلايان كىردباى، باشە بۇ چاۋساغى بۇدەكەى ھەى قورۇمساغ، ھەر لەۋقسانەدابوین مام رەسول بەخۇۋ كەرىك و دوو سەۋە تەماتەۋە ۋە دەرکەۋت، ئەۋ پىاۋە خەلكى گوندەكانى نىۋ چىاي بوۋ، ھەموو سالى لەۋەختى خۇيدا تەماتەى بۇ دىناين بۇ دۇشاۋى، داکم ھەر دىتى گوتى: سەبە ئەۋە مام رەسول لەھەلشۈيەۋە ھاتوۋە، بابزانين ھىچ لەبارەى مام مەحمۇدىيەۋە نازانى؟ لەگەل گەيشتنى مام رەسول ئەحەكۇلش گەشتە ۋىۋ دەستى لەسەۋەى راكردو تەماتىكى مزرى دەرھىناۋ لەتىكرد، ھاۋىشتىيە دەمى، مام رەسول دواى سەلام گوتى: براژن چۈنى ئەۋە بۇ لە دەركى ۋەستاۋى؟ ياسەبرىش يەكسەر، ھاتە ناۋى و گوتى: مام رەسول گيان لەبەر ئەۋ پىشتە كۆلەت مرم،

دوى شەوى ھېچ مېوان بە گوندى وەدانە ھاتوۋە؟ مام رەسول گوتى:

بەرى ۋەللا يەك لەدەر كىيىدام بە چاۋى خۇم باۋەر نەدە كەرد،
ياسەبرى گوتى:

خۇ مېنەۋ مەحمود نەبوون؟

مام رەسول گوتى: دەلىلى لەۋى بوۋى چۆنت زانى؟

ياسەبرى گوتى: بەخوداى شەۋ رۆژىكە ئاگام لەخۇ نىيە، پىم
بلى بۇ كوى چوون؟ مام رەسول بۇ گوندەكانى ئەۋديو زۆر ھىلاك
بوون، چەندى بەمىنەم گوت: كورە مەچۇ بەقسەى نەكەردم،
بەدزىيەۋە پستەپستىيان دەكەرد دىاربوو شتتېكىيان لەژىر كالاۋدا شاردا
بۆۋە، ھەۋلەم زۆردا بەلام ھېچيان نەگوت، دەشيانگوت مام رەسول
نەمەكمان كەردى و گەردەنمان ئازاكە بۇ سەبە ھېچ بوۋە؟

يا سەبرى گوتى: كورە چۆن ھېچ نەبوۋە، ئەۋە ۋەدوۋى ئاۋازى
كچى كەۋتوۋە، سەبە ھەلا ھەلا بى، بەۋ خودايەى لەھەر جىيەكى
بدۆزنەۋە دەيكوژن، خۆزگە مام رەسول نەتھىشتبا برۆن، ئەھەكۆل
كە ھەتا ئەۋ دەمىش تەماتەكەى نەجويىبو، نەبا لەبەر مەلچە مەلچى
تەماتە خواردنى گويىي لىنەبى، ھەلىدايەۋ گوتى: مام رەسول خۇ
ئەۋان دەزانن ئاۋاز لە كويىيە، ژنى مام مەحمودى لىبو خۇى
ۋايگوت، بەلام ناۋى گوندەكەى نەگوت، مام رەسول شىخ جۋابى
نەدايەۋەۋ گوتى براژن ئەۋ سەۋە تەماتانەت لە كوى بۇ ھەلپىژم؟

داكىشم دەرگای بۇ كردهوه ياسەبرى خواحافیزی كردو، ئەحەش
 ئاگای لەمن نەماو بەراکردن رایكردەوه مالى، ئەمیش لە ئەحەیهوه
 حەزمچۆ تەماتەى ھەر دواى ھەلشتنى تەماتان بۇنى گەلەكەى
 بەو ناوھیدا وەربوو، ئەمیش تاومدا تەماتىكى خواروخىچ دەستم
 بەخواردنى كرد، مام رەسولیش بەداكىمى گوت: جا كچى مام
 مەحموودى وە دووى كى كەوتوو بۇ چوئەتە ئەو دىو؟

داكىشم گوتى: لەوئەتەى فاتەو مینە لیڤن گەنجىكى خەلكى
 ئەودىو داواى دەستى ئەوكچە دەكاو بابى نايداتى، چەند جارەن ئەو
 كچە ناسكو خیر لە خو نەدیو دەھات و ئاھوكەسەرى خوى بۆمە
 ھەلدەرشت، ئیمەش بەملى شكاو مان وەنەبوو پیاوان بنیرینە لای مام
 مەحموودى و رازى بكەین، شەرتبى ئەو سەبە دەمشەرە راست دەكات،
 ئاواز ھەرشىتىكى بەسەربى لە ئەستۆى ئیمەدايە، مام رەسولیش
 بەدەم ھەلئاسینەوہى سەوہكانو توندوبەندكردنى كەرەكەيەوہ گوتى:
 وەلاھى دیار بوو كەشتىكى لەبەنسەرىدا بوو، ئەمجا برژان سەرى
 خوتى پىئو مەيەشىنە، ئەمن ھەتا ھەوتوىكى ھەموو رۆژىك دوو
 سەوہ تەماتەت بۇ دینم، ئەلغان خودا حافیز.

*

*

*

ئەو رۆژە كېچانى گەرەك پرچيان شانە نەكرد، دەستە خوشكى
ئاوازی كە ناوی بېخال بوو، سال نەبوو نەیه تەو لە گەل داکم
تەماتان هەلنە گوشى داکم لەدووشى نارد، نەهات، گوتبوى شەو
رۆژیکە هیچم نەخواردوو خەمى ئاوازی دەست و پىی لەکار
خستووم، ئەگەر هاتمەو سەرەخۆدیم.

ئەو بېخالە زۆر لە ئاوازی نزیك بوو، چونکە ئەویش خەزى لە
کوریکى دەکرد، بابى دەیگوت راوەستن هەتا مەکتەبى تەواو
دەکەن، جاکە سەریان بەسەرى یەكەو دەنا، هەر لەخۆیانەو
پێدەکەنین، رۆژ نەبوو ئەو دوو کێژۆلە لەسەر سوپیانى مالى
ئاوازی خەریكى گۆرینهو رازونیازان نەبن، ئەو داکم بە دەم
تەماتە گوشینهو بۆ یافەخرى جیرانمانى باس دەکرد، دەیگوت:
رەبى بەختى بېخالى باش بى و وەكو ئاوازی لێنەیا، ئاخى بابى وى
ئەفەندیە، هەموو جارێ دەلێ كچى من دەیت بەكەیفى خۆى
بەمێردەم، بەخودای بېخالیش منداڵەو ناتوانى مالى بەرپۆبیا، ئەو
لە كوێ دەزانى منداڵان بەخۆكا، جارێ زوو زوو دەبا بزانی
ئاوازی چى بەسەر دى؟

ئەو رۆژە گەرەكیمە هەر لەشەو دەچوو، نە کێژۆلەكان
دەهاتنەدەر و نە جیللیش بەویدا دەهاتن، تا ئیوارەش لەیهك مالى
رادۆیان پێنەکرد، پێكەنین و سوعبەتەكەى جارەن نەمابوو، بۆ
نیوەرۆكەى كە بابم هاتەو مالى، دەموچاویكى زۆر ناشرینی

ھەبوو، پىدەچوو ئەویش بەرۋىشتىنى مەحمۇدى خەمىي بخوا،
ئىوارىش كە ھاتەو قەت وەك رۆژان نەبوو، بەدايىكى دەگوت:
رۆژى ئەورۇ ئاگام لەخۇم نەبوو، ئەومىشتەريەى دەھات دەمگوت
نیمە، شەرتىي سى كراسم لەو والانى بەرت فرۇشت ھەرسىكى
بەزەرەر، مەترىم ھەوت پەنجايى لەسەرە بەرۋىيىكىم دەدا، ئەوچەتيو
تەواو ھۆشى بردووم، مام كەرىمى جىران دووكانىشم لى تورە بو
دەيگوت مالى ھاتوون بۇ قوماشى سەلتەيى. ئەو تا يەك قەلاتت
لەدوكانى ھەلداوئەو گوتتە نیمە، بۆبابە پارەت نادەينى، كەنگىم
بەنەختى پارە بۇ نەژماردووى ؟ بەو خودايەى ھەتا ئاشتم كرددەو.
دەمىشتەرى دى رۋىشتن، ئاخىر ئىستام وەبىردىتەو كەنيوەرۋى
دەعوەت بووم، دەيىت ئەویش پىنەوپەپۇكەم، ئەتۇ وەرە
چمبەسەرھات؟

داكم لەژيانىدا بابمى بەو شىۋەى نەديبوو، پىي گوت:
جاخۇ ئەو چەتيو وەدوو كەوتوو، بەتۇچى، ئەيەرۇ پياو كە
بەبابى دەشىي، ئەو تا نەوئە لەگۈرپىيە، بابم مۇرپىكى لىكردو يەك
شتى نەگوت.

بۆيە ئەمن لەخۇمەو خەمم خوارد چونكە ھەستم كردد ئەو
شتەى قەوماو مالى ئىمەشى وەك خۇى نەھىشتو، پىدەچى ئەو
شۆو بەيانى زاقو زىق پەيابى، ئاخىر ئەمن ئەو دەمى تەمەنم ھەر
شەش ھەوت سالان دەبوو، پىموانەبوو ونبوونى ئاواز كەدوايى

تىگەشتم وەدووى كورپكى ئەودىو كەوتوۋە، ھىندەكارىگەرى لەسەر
 گەرەك بەجى بەھىلى داکم بەدەم ئىشەۋە بۆى دەلاۋايەۋەو بابىشم
 سوعبەتەكانى جارانى نەمابوو، ھەموو حىكايەتە خۇشەكانى
 كەبۆى دەكردين، رىك ھىنايەۋە سەر دىۋەشەلە، ئەو چىرۆكە
 لەئەفسانەدەچوو، دەيانگوت دىۋەشەلە پياۋى زىيەيە، ھەموو
 نيۋەشەۋىك لەسندۇلانەۋە، سىندۇلان گوندىكى سەرزىيەيە،
 ھەلدەكشىت بەرەو ئاۋايەكانى سەرى، ھەركەسىك لەدەم
 روبرەكە بىيىنى بەھەموو قوۋەتى خۆى مستىكى لەپشتى دەدا،
 جائەۋەى مستى دىۋەشەلەى وىكەوتىي يەكسەر لەرز گرتوۋەتى و
 ھەرەوتوۋىكى زىاۋە بابم دەيگوت:

زۆركەمن ئەوانەى لەچنگى دىۋەشەلەى رزگاربان بوۋە،
 دەشىگوت بۆيە دەست لەخەللى دەۋەشىنى، چونكە پىشتەر ئەو
 بەرۆژ لەنىۋ زىيەدا خۆى ھەشارداۋەو بەشەۋىش روبرو روبر
 بەرەۋسەر ھەلەكشاۋە، بەلام شەۋىكى شىخى سىندۇلان لىي دەداۋ
 لاقىكى دەشكىنى، ئەۋىش لەتاۋان رادەكا، دوايى ھەركەسىكى
 بەردەست كەوتىي زەبرى خۆى لىدەدات.

دەللىن ئىستاش ئەو دىۋەشەلە ھەرماۋە، ھەموو جارى ئەھەكۆل
 دەيگوت ئەمە مالمان بەسەر چۆمىدا دەروانى، شەرتىي شەۋىكى
 لەشلىپ و ھۆرى چۆمى ۋەخەبەر ھاتم، كە تەماشام كرد،
 پياۋىكى گەرە بەناۋەراستى چۆمىدا دەچىتە سەرى، دەيگوت

ئەوشەۋەى زۆرتىسام، بەيانش كەبۇ مالىم گىرايەۋە، ھەزار جاران گەردنى داکىم ئازابى ئەۋدەمى مابوو، پىي گوتىم كورم ئەۋە دىۋە شەلەيە جارىكى دى باسى نەكەى ھەروا بىتەۋە قەت شەۋى توخنى چۆمى نەكەۋى، چونكە ئەۋ دىيەۋى تۆلەى خۇى كاتەۋە لەۋەتەى شىخ لىيداۋە ئەۋىش دەست دەۋشىنى. ئەمن سەدان شەۋ گۆم لەۋ شلپ ھۆرەى بوۋە تەماشام نەكردوۋە، ئەتۆش لەدەۋرت گەپىم، جارىكى دى تەماشاي مەكە.

جابام دىگوت: ئەۋ مەلەۋنە، مەبەستى مام مەحمود بوۋ، دىۋەشەلەش پىي نەۋىرا. شەۋىكى لەۋخى روبرى لىيان دەبىتە شەپ، مام مەحمود بەكۆلەگەى لەپشتى دىۋە شەلەى داۋە راپىكردوۋە، ئەۋىش بەدوۋى كەۋتوۋە زۆرى ھەۋلداۋە بىگاتى ئەمما مام مەحمود خىرا تىبوۋە، زوۋ گەيشتۆتە سەرى وخۇى بەمالى مەلايدا كىردوۋە، ۋەنەبوۋ دىۋە شەلە بىگىرى ۋەلەۋىيى بتۆپىنى، ئاخىر ئەگەر ئەۋدەمى خەلاسى كىردى، ئىستا ئەۋ مانگەى گەپەكى ئاۋاي بەسەر نەدەھات، ئەتۆ ۋەرە دىۋەشەلە ھەى بەنەعلەت بى بەمەحمودە چلەمنى نەۋىرى! ئەۋجارەيان داکم تەماشايەكى كىردو دەمموچاۋى خۇى تىكنا، لەبەرخۆيەۋە گوتى: تەماشاي ئەۋ پىرى ئاخىر شەپەى ناكەى دەللى زنى ۋى ھەلگىراۋە، خىلەى پىر ئەگەر تۆزىك بەبەشەران چوباي دەمگوت قەيناكا، ئاخىر پىم ناللى بەتەماى چى؟

ئەمەن ئەۋكاتى ھىندەي دى دۇشدامام و كاكىشم رېي كۆلانىي
 لىدەگرتەم دەيگوت ئەۋ يەك دوو رۇژەي خۆت و نەكەي ھەربۇيە
 يەك دوو جارنەبى ئەھەكۆل و برايم نەدى، يەك جارېش نەچۈوينە
 سەر چۆمى، لى برايم پىي گوتەم كە ئەھەكۆل بەدزى ئىمە
 چۆتەۋە بندرۋەكان و چوار ھىلكە قازى ھىناۋنەۋە مالى و بەشى
 مەشى نەداۋە.

كەئىۋارەش داھات، نەمزانى چۆن نوستوم و كى لىفەي پىداداۋم،
 بەلام كە بەيانى لەخەۋ ھەستام دىتەم يەك كەس لەخىزانى مالى
 لەنيۇجىدا نەماۋە، كە لە پەنجەرەيەۋە تەماشاي كۆلانىم كەرد، ئەمەن
 نەبى ھەمۋو گەرەك لەۋىن، كە لەبن جىي راست بوۋمەۋە تەماشام
 كەرد، پىازم ئاۋداۋنو دىار بوۋ شەۋى داكم ھەلىنەستاندوبوۋمەۋە بۆ
 مىز كەردى، ھەر چۆنىك بوۋ ھەتە ھەيام نەچى پانتۇلىكى دىم
 پەياكردو خۆم گەياندە كۆلانى، دىتەم كەس ناگريا، ھەمۋو پىدەكەننەۋ
 يەكەم شت كە گويىم لىبۋو ئەھەكۆل بوۋ گوتى: ھەتيو ئەۋە لە
 كويى بوۋى مام مەحمودو ئاۋازو كورېكى جىل ھاتنەۋە مالى،
 دەلىن مىنە شىت لەۋى بەجىماۋە، دۋاي دوۋشەۋ دوو رۇژانىش بۆ
 يەكەمجار بابم بە پىكەنەن دىت، گوتى ھەي ئافەرم مەحمودو
 گەرەكت ئاۋەدانكردەۋە، يا سەبرى كە زۆرى كەيف ھەبۋو ھاتە
 پىشى و بەبابمى گوت: خىلە دىتە ئەۋانى ئەۋدىۋى چەند لە ئىمە
 پىاوترن، خۆ ئەۋ كورەي ئاۋازى ھەلگرتۋەۋە خزمى فاتە شىتتە

بىۋىرەيىيە كەسۋ كارى گوتويانە ئەگەر ئاۋازى بىكوزى ئىمەش
 دوۋژمنايەتيەكەي نوي دەكەينەۋە، بەۋ خودايەي فاتەۋ مینە بچنە
 كەشكەشانى فەلەك دەيانكوزىن، ھەر لەۋ قسانەدا بوۋىن گەرەك
 روناك بۆۋە، ئاۋاز باۋەشى بەيخالیدا كىردو ئەۋى لەۋى بوۋ گىيا،
 بابم روۋى ۋەرگىراۋ ھەر بەدەرپى سىپىيەكەيەۋە چۆ ژوۋرى، دىم
 بەتەنى ۋ بەدزى لە ژوۋرى دەگىيا، ياسەبىش بەدەم گىرانەۋە
 بەداكى دەگوت: مینەشيان بۆيە ھىشتۆتەۋە مالى بۆ دادەنن، يەك
 دوۋ رۆژى دى دىتەۋە فاتەۋ ئاۋاز ۋ دەستگىرانەكەي دەباتەۋە،
 ياسەبرى دەيگوت بەۋ خودايەي ئەۋە مام مەحمود بۆ خۆى پىي
 گوتم، دەشى گوت:

كچى ئەۋ فاتە شىتەي مندال ۋەدوۋى دەكەۋتن ئىستا ژنىكى
 دىيە كورە ئەۋ چەتيۋە جىل بۆتەۋە، بابە ناھەقى نىيە، دۋاى چەند
 سالان بەكەسوكارى شاد دەيىتەۋە، ئەۋ رۆژە گەرەكى مەۋ سەراپاى
 ئاۋايى لە خۆشياندا نقوم ببوۋن، ئاۋازى نازدار بەسەر ھەموۋ
 مالەكاندا گەرپاۋ گەردن ئازايى لىدەكردن، ئەمن بۆ يەكەمجارم بوۋ
 ئاۋاز لەمىزم كاۋ ماچمكا، ھەروا بىتەۋە بۆ يەكەمجارىشم بوۋ بەۋ
 شىۋەيە لەناۋ چاۋى كچىك بىروانم، نازانم چاۋى ئەۋ كچە زۆر
 ئەفسوناۋى بوۋ، لەخۆمەۋە خۆشم ويست، بۆنىكى لەخۆى دابوۋ،
 دىاربوۋ لە ۋلاتىمە نەبوۋ قەتم ئەۋ بۆنە نەكردۆتەۋە، بۆنىك بوۋ ھەر
 لەناسكى خۆى دەھات، ئىستاش كە گويم لەۋشەي ئاۋاز دەيى ئەۋ

بۇنەم بۇ دى، ئەوكاتى لەمن وابو ھەر مېنەيەك ئەو بۇنە لە
 خۇيدا خۇشەيى بەلام وانەبوو چەند كچ لەمىزى كردووم قەت ئەو
 بۇنە خۇشەيان لىنەھاتووە، ھەر باشبوو بابم ئەو بۇنەى نەكردبوو دەنا
 خۇى وەكىوان دەخست و ھىندەى دى عاشق دەبوو، ئەو شەوہى ھەتا
 نيوہ شەوئى مالىمە نەنوستبوون، سبەينىش كە وەخەبەر ھاتم و دواى
 نان خواردنى چوومە كۆلان، دىتم ئەوہ مام مەحموود سپىدارەكان
 پاك دەكات، ديوارە گلەكەى بەرامبەرمان لەبەر سپىدارى سپىكراو
 ھەر ديار نەماوہ، ئەحە كۆل و برايمى وەستا حاجى، بەو تويكلاانە
 فيشەكدانىان دروستكردوہو خەرىكى شەرە قامچين، ئەميش ھەتا
 تويكلى سپىندارەكانم كردە فيشەكدانو لەخۆم بەست، دەقامچيم زياتر
 وەپشتى كەوت، بۆيە ئىستاش كە سپىدار دەبينم، ئەو رۆژەم
 دىتەوہياد، پىم خۇشە ژيان ھەرلەنيو سپىدارو بۇنىش ھەرئەو بۇنەبيت
 كە لەئاوازى دەھات.

گەمەكان

لەوى لەسەرەتاكانى ھەرزەيى و دۆزىنەۋەى رۆژەكانى منالیدا
 ئەو رۆژانەى فىرى گەمەى شايىگەمان بووين، ئەو گەمانەى
 لەشەق وەشانىكى شىتەنەۋە خوى نمايش دەکردو لە دابەزىنى
 سەكۇدا كۆتايى دەھات، ئاخىر ئەو رۆژانە گەمەكرن خەتەنەبوو، خو
 خلىسكانى نىو بە فرو خوڵە پەتانى و كۆلارەو تەنانەت ھەلگرتەۋەى

قەۋانەكانىش گەمەكردن بوون، ئەو قەۋانە لووسو زەردانەى ھىشتا دووگەلېان لەنىودا مابوونو بۇنىشيان منالى پى ئاودەداين، گەورەى دەكردىن و خۆمان لەناو ھاتو ھاۋارى ئەو شەرە گەرەكانەدا دەۋزىيەۋە كە بىدەنگى كۆلانەكانى شەق دەكرد، گەمەكردن لە نىو سەنگەرو ئەو بەردەلانىانەى بۇنى پىاۋى لىدەھات، خۆشتىن ئەو يادەۋەريانەن كە لەسەرەتايەكى نەترسى منالىيەۋە بۇ ئىستايەكى نىك دەستى پىكرد، ئىستايەك گەورەو بچووك لەنىو گىا بالا كورتەكانى وشكە سالىدا خەرىكى گەمەيەكىن لەو گەمانەى مندالى ھەراش كردىن، گەمەيەك نە لە خلىسكانى سەر بە فرو نە لە خۆلە پەتانى و قەۋان ھەلگرتنەۋە ناچى، ئەۋەتا لە ناو خىزەلان و شەقام و روبرە ئاۋلىپراۋەكاندا گەورەو بچووك گورىس گورىسانى دەكەين، پىۋەرەكان بە گورىسو سەكۆگرتن بە گورىسو خەرىكى و نكردنى ئەو رۆژانەين گەمەكردن تىايدا خەتانەبوو ئەو رۆژانەى لە ئىستا دەچن و بەسەر جوانيەكاندا باز دەدەين، لەۋى لە خالى كىردنەۋەى قەۋان و كۆكردنەۋەى دەمانزانى بۇ پاراستن و ھىشتنەۋەى ئەو بەردەلانىانەى كە بۇنى پىاۋىان لىدەھات، ئەو بۇنەى ئىستا لەخۆم دى و لە منالەكانم نايە، بۇنىك تەنھا لەو كاتانەدا زۆر دەبى كە خەرىكى پىچران پىچرانى گورىسەكەين، ئەو گەمەيەى كە ھەتا ئىستاش

خەتانیەو بەلاویەتیماندا رەت دەبی، پیریمان پیشان دەداو ھەناسەمان
تەنگ دەکا.

لەوی لەسەرەتاکانی ھەرزەیی و دۆزینەوہی رۆژەکانی منالیدا
ئەو رۆژانەى فیڤرە گەمەى شایىگەمان بووین، خۆمان ناسى...
خۆمان لە نیو ھەموو ئەو ھەزانەدا بەتالەکردەوہ کە لە نیو ھەونە
نەدرکاوەکانو بەلینە نھینەکاندا بوون، ئا لەو شوینەدا بەبەتالى
ماينەوہ کە بۆنى شەقامەکان لەھەمان بۆنى ئەو قەوانە زەردو
لوسانەى دەکرد کە لەنیو سەنگەرەو بەردەلانەکاندا کۆمان دەکردنەوہ،
رەتبوونى خیرای ئەو رۆژانەو ناسینى سەنگەرەو دووبارە بوونەوہى
گەمەکان لەمەست بوونەکانى ئەو رۆژانەم دەچى، کە چاوم
رەنگەکانى تیکەلاو دەکردو وینەکانم بەخوارى دەدى، مەست بوونى
ئەم رۆژانەى زرينگەى قەوانە بەتالەکان ھەر لەگۆرانىھە کى خوش
دەچوونو نەکراوون بەسروود، ئەو رۆژانەى خاوينى شەرمەکان لە
نیوان ئیمەى کورپو ئەوانى کچە نەرمو پرچ خاوەکاندا کە لە
گەمەکانى (ھەرپىوى رپىوى)دا دەستیان دەگرتینو سادەى
جیاوازیەکانیان فیڤر دەکردین، ئەوان گەمەى قەوانیان نەدەزانىو
رقيان لەشایى گەمان دەبووہ، نازى ناسکىو بۆنى پرچە تازە
شۆراوہکانیان، باخەلەکانمانیان خالى دەکردەوہ لە بۆنى قەوانەکانو
ھەر ئەو رۆژانەبوو سادەى رەگەزەکانم تیداناسى، دەمزانى ھیندە

ئابا كچه نەرمو پرچ خاوەكان زوو گەورە دەبنو ناویرن یاری پەت
پەتانی بکەن، ناویرن هیندە لە نیو گەمەى ھەرپۆی رپۆیدا
بمىننەو ھو جىمان دەھیلن، ئەوان دنیا پر لە نەینى و داخراوەکانیانو
ئیمەش لە نیو گەمەى شایىگەمانداو جارىكى دى ھەلگرتنەو ھى
قەوان، ئەو قەوانە زەردو لوسانەى هیشتا دوو کەلیان لەنیودا مابوو
بەسەر ئەو سەرتایانەدا دەچینەو ھە گەمەى تیدا خەتا نییە.

ئاخر ئەو رۆژانەى کە ھەر بەگەمان دەستى كچه کانمان دەگرت،
نەمان دەزانى سادەبى گەمانەكان بەئاقارىکدا دەروا ئیدی ناتوانین
لەپەنای گەمانەو ھو خۆ لەكچه نازدارەكان ھەلسووین، پەنجە
ناسکەكان بگوشین و لەچاویانەو ھەورەبى ببینین، بۆیە ئەو
نازدارەى ھەمیشە لەخەتى سەیل و مووى پیاوانەم رادەما ھەزى
لینەبوو گەورەبىن، ئەو دەبویست بۆھەمیشە مندالبین و نەکەوینە
ئەودىو ھیلەسوورەكان، ئەوانەى گەورەبى درووستدەکەن و گەمەكان
لەمندالەكان دەستیننەو، لەجیاتى ئەو گەمانە نەريتکیان دەدەنى
نەئەوسا و نەئىستاش ئیمەى منالى ئەوى رۆژى و منالانى ئىستاش
رقیان لەو نەريتانەى، ئەو نازدارە ھەمیشە پى دەگوتم:

بالە ھەرزەبى دوورکەوینەو ھەتا گەمەكان بمىنن، باھەر
مندالبین و تۆش لەتەختى شایىگەمان وەرە خوارى ھەرپۆى رپۆى
گەمەى کە جگە لەجوانى ئاویتەى یەکتىمان دەکات، ھەمیشە پى

دەگۈتم: لە دەستى مىندانە بى ھەلمەپەرەو منىش تەنھا لە دەسى تۆدا
سىنگم گەورە دەكەم،

ئەو رۆژانە تەنھا شتەك لە ھەرزەيمىمان جياكاتەو سادەيى نىو
رەگەزەكان بوون، چونكە لە ھەرزەيدا جاريكى دى بۇنى پرچە تازە
شۆرەوكانى كچانمان نەكردەو گەمەكانى نىوان ئىمەو ئەوان
سپرکانو زۆر بەخىرايى بۇنى نىریمان گرت، ئەو بۇنى لەلای ئەوان
خۆش و قاچاغەو لای ئىمەش سەرەتايەكى ترسناك، ئەو ترسەى
لەگەمەى گورىسەكانەو فېربووين و لە گەورەبوونماندا قالايەو.

گەمەيەك نىوانىكى سوورى بۆ ھەموو شتەكان دروستكرد
جوانىەكانى بەشكردو سادەيى ھەلتەكاند، ئاخىر لەوى لەسەرەتاكانى
ھەرزەيى و دۆزىنەو رۆژەكانى منالیدا بىرەمان نەدەزانى، پىمان
وابوو گەورەكان وەك ئىمەن و پىكھاتەو جياوازيەكان بەناو گەورەبوونى
ئىمەدا رەتدەبنو ھەمان ئەو گەمانەش دووبارە دەكەينەو كە خەتەن،
پىمانوابوو بەتالكردى قەوان، ئەو قەوانە زەردو لووسانەى گەورەكان
لەنىو سەنگەرو بەردەلەكاندا بەسەرياندا ھەلدەپشتين، گەمەيەكى
گەورەكانەو.. بۆ ئىمەى منالە تۆزوخۆل لىنىشتەوكان قەوانە
بەتالەكان ئەو شتە لوسو نايابەن كەمناليمانى پى ئاودەدرىو
گەمەيەكە بەرەو ھەرزەيمىمان دەبات.

ھەربۆيە ئەو نازدارە ئەو مندالەي دويىنى، زۆرى نەبرد
 نىگاكانى گۆران و سنگى لەنيو ماكسيە رەنگ ھەنارە كەيدا
 دەلەريەو، منيش گەندە مووى سميّل دەنگى ھيىندە ناخۆش کردم،
 كەئیدی زانيم من و نازدار جاريكى دى دەستى يەكتى ناگريەو،
 ئەو گەمانە ناکەينەو كە گەشەي دایە مناليمان،

ئەو رۆژانە خیرا تېپەرينو پیناچی ئەمرۆ بە فرە خلیسكى و خۆلە
 پەتانى و ھەريوى رىوى دووبارە بېتەو، ئەو گەمە ناسكو نۆلانەي
 كە كچه نەرمو پرچ خاوەكان فيريان كردين، گەورەبوون ليكى
 ترازاندين، ترازانيك نيوانى بۆ ھەموو بەھاكان دروستکرد، تازە
 نەبۇنى پرچە تازە شۆرەواكان دەكەين و نە دەويرين خۆ لەشاييگەمانە
 ترسناكەكانى ئەمرۆ دەين، گەورەبوون ھەرزەيى تېپەرانندو ئیستا
 لەنيو گەمەي گوريس گوريسانيدا رەنگريژی ئەو نيوانانە دەكەين
 كە لەگەمەيەكى منالى، زۆر زۆر منالى دەچى، گەمەيەك
 پیدەچى جاريكى دى قەوانە بەتالەكان ئەو قەوانە لوسو زەردانەي
 لەنيو سەنگەرو بەردەلانەكاندا ھەلمان دەگرتهو، پیمان ھەلگرنەو .

ريك لەو تەمەنە سرکەدا بوو زانيم ئەو نازدارە تادی بەرەو
 گۆشەكانى مالدەو لەبەردەم بەلوعەو تەشتە پر لەجل و بەرگەكاندا
 خۆی دەبييتەو ھەو لەبرى گەمانەكان لەخۆی گەورەترى دەكەن و
 منيش بەرەو دنيای پياوانە، دەبيت گوى لەو تەقەو چەخماخانە

بىگرم كەزۆر قەدەغە بوون، تەنھا بوونى قەوانىك ياگوللەيەكى سوور
 لەھەرزەييەو بەرەو بەندىخانەو لەوئشەو ونبوونى يەكجارەكى،
 ئەو رۇژانە زۆر بەخىرايى رۇشتن، نازدارەكەم بەرەو كىچىنى
 تىپەرى و تاوەكو ئىستاش پەنجەكانىم نەگوشىەو، ئىدى نەمتوانى
 خۆمى تىپەلسووم و ئەويش زۆر بەترسەو نەبى نىگاي نەدەدامى،
 رۇژانىك بوو ئىستاش حەزم لىيە بگەرپمەو ناوى تاهەرلەويدا و لەنيو
 ئەو گەمە خۆش و بەلەزەتانەدا منداڭ بىمەو نازدارەكەشم توند
 لەنيو گەمەى ھەريوى رىويداپەنجەكانم بگوشى، چىكەم زۆرزۆر
 حەزم لىيە.

۲۰۰۷

پارچە بوون

رېك لەتەمەنى ھەوت سالىدا بووم، ئەو تەمەنە ناسكەى كە
 لىواو لىوہ لەبەرئەتو گەمەو رووداوە تۆماركراوەكان. ئا لەو تەمەنە
 خا و نىانەدا بووم كە بەو چاوانەى خۆم دىتم پارچەكانى
 ئامانەشىت كۆدەكەنەو، ئەو ژنە بالا بەرزو لاوازەى كە ھەمىشە
 پرچە سىپى و ئالۆزەكانى تا نىوېشتى ھاتبوون، روژ نەبوو شەقامى
 خانەقا سرتەى پىيە نەرم و بىدەنگەكانى ئەو نەبىستى،

لەشۋرپوونەۋەى بەگەرەكدا مندال لىي كۆنەدەبۈنەۋە، چۈنكە ئەۋانىش دەيان ناسى و بەنيانى و دىيا پر لە نەينىيەكەى راھاتبوون، ئاخىر گەرەك بى ئامانە شىت چۆل بوو، بى ئەو چۆلەكەكان نەدەدىتران و بەرەو نەدىۋەكان دەرۋشتن، ژيان تاريك دەبوو بى پرچى ئەو پرچە سىي و سۆلەكانى ھەرزوو شەو دادەھات، بۆيە ھەرچەند ئامانەشىت دەرکەوتايە گەرەك روناكترو شارىش ھىمىنتر، سالىكان بەو نەدەۋىران چۈنكە تادەھات بالاي بەرزتر دەبوو، ھىمىنتر سىپىتر دەبوو، بىدەنگى ئەم ئافرەتە پرپوۋ لە نەينى ئەو ھەلگىرى رۆژانىكى سەخت و دژوار بوو بۆيە ھەمىشە ناۋەراستى شەقامى دەگرت و ئەۋەى بەلايدا تىپەرىبا سلاۋىكى لىدەكرد، بەلام ھەرگىز ۋەلام لاي ئەو نەبوو، ئەمەن ئىستاش گويم لە دەنگى نەبوو ھەروا لىشى نەدەترسام، پىشتىر پىم گوتراۋو كەشىتەكان دەست دەۋەشىنن، بەلام ئامانە شىت ۋانە بوو ھەمىشە لە خەلۋەتا بوو جوانىيەكەى تىشىكى دەداۋە، تەنھا بەناۋ شىت بوو ئەگەرنا جگە لە خۋى زىانى بۇ كەس نەبوو، بۆيە خۆشەۋىستى ئەو لەدلى تەۋاۋى خەلكى ئاۋايدا بوو، بەلام زۆرى نەخايدىدو رۆژو سالىكان زوو تىپەرىن،

ئەو رۆژە گۈللە تۈپىكى ناكاو لەو تۈپە كۈيرانەى رۆژانە شارەكەمى دەكوتا ئەۋى پىكا، بەجۈرىك راستەۋخۆ تۈپەكە بەو كەتتەبوو، بۆيە ھەلا بەھەلابوو، ئەو رۆژە بىدەنگى بەكۆتاھات

فەقىيە كانىش بۇ كۆكردنەۋەي پارچە كانى ئامانە شىت سەربان و دارو
 دىۋارى شەقام دەگەرەن، ئەو رۇژانە مېنىكى بارگاۋى بەترسى
 خويۇن دىتنى مەرگ و خاش خاش بوۋنى پەنجەرەكان، بۇ يەكەمجار
 پارچە گۆشتى مەرۋم بىنى، بۇ يەكەمجار پۇرانى خويۇن كون كون
 بوۋنى غەمۇدى ئاسنىن و ھەلۋەرىنى دەستو پەنجەكانم بىنى،
 پىشترو لەو تەمەنە كىچىككەلەمدە نەمبىستبو مەرۋف لەماۋى
 چىركەساتىكدا بەم شىۋەيە ھەلا بەھەلا دەبى و پارچەكانى شىتەل
 دەبنەۋە ھەناۋى ئەم بۇگەنە ناخۇشەي لىدى، بۇيە ترسام، ترسىك
 ھەممو ئەو دەعباۋ درىندانەي لەبىر بىردمەۋە كە لە حكاىيەتەكانى
 شەۋاندا بىستبوۋمن، تىگەيشتەم ژيان كۆتايى ھەيە مردن لە ھەر
 چىركەيەكدا يىت دىت و شىت و مىندال و پىاۋ نانسى، ئاخىر
 ئەۋرۇژانە گەرمەي ھەلۋەشانەۋەي خەۋنەكانى ئۆتۈنۈمى بوو،
 سەرەتاي جەنگىكى درىژخايەن بوو كەدەيان و سەدانى ۋەكو ئامانە
 شىتى تىدا پارچە پارچە بوو، دەستپىكى جارىكىتر ژىردەستەيى
 ۋەبەتلىكى درىژخايەن كە سەرەتاكەي لە ئاسۋ دابوۋلى
 كۆتايىيەكەي نادىاربوو، ئەو كاتانە بوو كەھىشتا خەللىكى شارەكەم لە
 ئاۋارەيى نەگەرەبىۋنەۋە زەنگى ئاۋارە بوۋنىكى دى دەبىسترا ئەو
 رۇژە خويۇن بىئومىدى ھەلپۇژاند، ژيان بۇ چەند چىركە ساتىك ۋەستا.

پارچەكانى ئامانە شىت لە عەسەرئىكى ۷۴ دا كۆكرانەو، خرانە ناو ئەو گونيانەى خوئىيان لىدەچۆرا، خوئىك شەقامەكانى وەك چاوى منو مندالەكانى گەرەك سوور داگەراندبوو، خوئىك ھەر لەو ساوہو تا ئىستا لەنىو پارچەكانى ئەم نىشتمانە سېرپووە لە رژان دايە، روداوہكان ھەردىن و تەواو نابن، مندالىمان لەخوئىوہ دەباو لايەتیشمان ھەلدەوہرىنى ،

ئەو رۆژە قۇناغى ترسو كۆكردنەوہى پارچەكان لەتەمەنى مندا دەستى پىكرد، پىموابوو ھەر كەسىك شىتو تەنھا بى ھەلابەھەلا دەبىو پارچەكانى كۆدەكرىنەوہ، ئەو رۆژە مردووم بەو چاوانەى خۆم دىتو تىگەيشتم نەينىيەكانى بوون ئاليرەدا كۆتايى دىت، ئا ليرەدا شىوہكانى مروڤ دەگۆرئو گەمە راستەقىنەكان دەست پىدەكەن، چونكە ئەو گەمە منالىيانەى شەوانى شەقامەكانمان پى ئاوەدان دەكردەوہ قەرا قەرايەن بوو، ئەو گەمە خۆشاردنەوہ بوو لەو پەناو پەسيوانەى لەنەينىدا نقوم ببوو، ئەو گەمانە بوونە خۆشاردنەوہىكى راستەقىنە لەناو ئەو كونە تۆپو تەيارانەى لەھەموو ھەوشەى مالىكى شارەكەمدا ھەبوو، ئەو رۆژە سەرەتاي گۆرانىكى خىرابوو لە پىرۆقەوہ بۆ نمايشو لە حىكايەتەوہ بۆ كاركتەرىكى زىندوو، تا رۆل لەو شانۆگەريەدا بىينم، كە پەردەكانى لەچەند پارچەيەكو تىلمەى كراسە وونجىرپووەكەى ئامانە شىت دروستكراون،

شانۆگەرىيەك بە بۆردومانو رشتنى گازی ژەھراوی دەستى پیکردو
دواتر ئەنفالو كۆرەو ئەو جار بەئزادى و لەناو چوونى بەھاكان
كۆتايە هات.

بەردەوامبوونى تراژىدىياكانو دووبارەو چەند بارەبوونەو
پارچەبوون، پارچەو ھەلاھەلابوونى ئەوانەى لەپیناوى چوار پارچەو
دوو پارچەبووندا تیدەكۆشان، منى ھەراش کردو لەناو ئەزموونى
خۆشاردنەوئەى گەماوى و تەفرو تونابوونىكى راستەقىنەدا ئەوانەم
ناسى كە تاكوکۆ بەیەكەو پارچە دەكەنو دواترىش دواى چەندىن
سال ئەو ئەكتەرانەم ناسى كە رۆلى دىو لەشانۆگەرىيە
راستەقىنەكاندا دەبینن و ھەكو لەشكرە ترسناكو بى ئامانەكانى ناو
ئەو حىكايەتانەى باوكم بۆى دەگىراينەو، ھىرش دەكەنە سەرمانو
پارچە پارچەمان دەكەن.

پارچەبوونى ئامانە شىت ئەو ژنە بالا بەرزو لاوازى كە
ھەمیشە پرچە سىپى و ئالۆزەكانى تا نىو پىشتى ھاتبوون،
سەرەتايەكى ترسناك بوو بۆ ئەو ئىستايەى پارچەبوونى لىو
فېربووين، چونكە سەرەتاي وونکردنى ئايدىياكان بوو لەناو
كەلتورىكى كۆندا كە مرقى تیدا بىبەھا كەرد، مرقى بەدەستى
مرقۇف پارچە پارچە كەردو سەرەتاي كوشتن و ناشتنى ئەو جوانیانە

بوو كە ھەتا ئىستاش پارچەكانى بىزىز بىزىزىك كە پىناچى لەناو پارچەكراۋەكاندا مابىن.

ئاخر گىردانەۋەى كۆبەۋەنەۋە داخراۋە پىر لەنھىنىيەكان، ئەۋانەى لىرە بەغداۋ دىمەشق و تاران و ئەنكەرە بەرپەۋە دەچىن، ھەمان ئەۋ موچىر كە ترسناكەم ۋەبىر دەھىنىتەۋە كە لەپارچەبۇنى ئامانە شىتتا بەجەستەمدا رەتبۇۋى ھەمىشە لەدابەشكردنى پۈستەكانىشدا بە كۆتادىت.

رىك لەتەمەنى ھەۋت سالى دابوۋم، ئەۋ تەمەنە ناسكەى كە لىۋاۋلىۋە لەبەرئەتو گەمەۋ رووداۋە تۆماركراۋەكان، كە دىمەنى تراۋىدىيى پارچەبۇنى جەستەى مۇۋىكى بى گوناۋ و تاۋانم دى، ئەۋ رۇژە كەسم نەدى شىنى شىتتەنە بۇ مۇۋىكى بى كەس بكا، بەلام فرمىسكەكانى من كە لەترسو نھىنىدا دەرژان، ھەلپەرىن ھەنسكىكى بەردەۋامى لەھەناۋمدا دروستكردبوۋ، كە تا ئىستاش لەگەل ھەر ترسىكى پارچەبۇندا دووبارە دەيتتەۋە. ھەر لەۋ تەمەنە ناسكەۋ نۆلەدا بوۋم بەۋ چاۋانەى خۇم دىتم ناپالم شەقامى شارەكەمى كەردە گۆمى خۇن ۋ شىتو عاقل ۋ ژن و مندالى كەردە قىمە، مۇۋىقايەتى لەۋى ھەلۋەرى، چەكە قەدەغە كراۋەكان بەسەر ئىمەى بىتاۋاندا تاقىكرانەۋە بەبى ئەۋەى يەك ۋ لايتىش نەقى لىۋەبى، مىكى مىندالىش لە جىاتى گەمەۋ قەراقەرايەنى شەۋانە فىرە

ھەلگرتنەۋەي قەۋانە بەتالەكان بويىن، گويىمان بە رېژنەي گوللەكان
 راھات، بۆيە ئا لەۋىۋە لە پارچەبوون راھاتم، راھاتنىك زنجىرەيەك
 كارەساتى يەك بەدۋاي يەكى بەدۋاداهات، ھەر لە بۇردومانكردنى
 شارەكان كە بەۋىران كردنو لەتو پەتبوونى مرۇف كۆتايى دەھات،
 تا دەگاتە ئەو تەقىنەۋەو خۇكوژى و ريسواكردنەي لەنيو ھەۋلىردا
 بەدەستى ئازەلە گۆشكراۋەكان ئەۋانەي پىرۋى رۆژەكانيان كوشتو
 بەكۆمەل مرۇفەكانيان پارچە پارچە كردو سروشتى ھىمىنيان
 لەبەريەك ھەلۋەشاندا، ئا لەو شوينەدا لەپارچەكردنى مرۇف راھاتم
 كە گروپە سەيرو سەمەرەكەي شېخ زانا بەچەقۇ كەوتبوونە گيانى
 ئەو پەپولانەي باۋەشىنى ئازادىيان دەكردو ئەنجام لەنيو رۆژە
 پىرۋەزەكاندا پارچەكران، لەۋى رىك لەو كاتانەدا بوو پارچەبوون لاي
 من ديمەنىكى سۋاوو كۆن بوو، بەلام لاي ئەۋانەي نەياندىبوو
 سەرچاۋەي ترسيكى ئەستۋور بوو، ترسيك تا ھەنوگەش رۆژەكانى
 جەژنو بۆنە ئايىنى و كۆمەلايەتتەكان بەساردى تىدەپەرنو ۋەك
 تەمىك ئاسمانى ھەۋلىر دادەپۆشى، بۆيە سەرچەم ئەو ھەۋلانەي
 ھەتا ئىستاش بە ئامانجى دووبارە نەبوونەۋەي پارچەبوون دەدرى،
 پارچەبوونى جەستەو خاك و سنوورو ھەرىمەكان ئەو سنوورو
 ھەرىمەي كە ھەمىشە سەرچاۋەي پارچەبوونى ھەموومانە، ھەموو
 ئەو ھەۋلانە بۇ پاراستنو بەردەۋامبوونى ئەو پارەچەيە كە زۆربەي

ھەرە زۆرى دىمەنە تراژىدىياو لەتوپەتبوونەكان لەوى تاقىكرانەو، ئا
لەوى دوژمنانى جوانى و فانتازىابوون دەر فەتيان وەرگرت پىرسەيان
بەھەموومان دانا. ئا لەو ساتانەدا بوو پارچەكانى سەر كىردەو منال و
خەلكى ئاسايى تىكەل بوونو كىردىانە جەژنانە، لەجياتى چوكليات
بەسەر ھەموو مالىكدا دابەشكرا، ئەو رۆژانە رىك دىمەنى
پارچەبوونى ئامانە شىتتىان ھىنامەو بەرچاۋ كە ژنىكى بالا بەرزو
لاواز بوو ھەمىشە پرچە سىپى و ئالۆزەكانى تا نىوہى پىشتى
ھاتبوون، ئەو رۆژە بەنەمانى شىتتىك كۆتايى ھاتو بەلام سەرەتاي
شىتبوونى ھەموومان بوو، شىتبوون لەناو تراژىدىيا بەردەوامەكانو
تۆقاندنى ئەو وەچانەى لەوئوہ لەدايكبوون، ئەو وەچانەى لەلايەن
ئەوانەو پارچە كرانو دوايى فيرە پارچە كردن بوون.

پارچەبوونىك لەناوى ناوہەماندا گەورەبووہو گرىدانەوہو
دوورانەوہى تەنھاو تەنھا لەترسى لەبارچوونى ھەموو شتەكانە،
ئەگەرنا نىوانى پارچەكان ھەر ھەيەو دىمەنى پارچەبوونى ئامانە
شىتو خنكانى ھەلەبجەو جىژنانەى قوربانو موچور كەكانى شىخ
زانا، فلمىكن رۆژانە ھەر ھەموومان دەيىنينو ھەندى جارن
دەرھىنەرو كاراكتەرو قوربانىيەكانىش ھەر بو خۆمانىنو خۆشمان
بىنەرەو رەخنەگرو وتارخوئىنى بلىنگۆى مزگەوتەكانىن.

بۆيە لەيەكەم بېنىنى دېمەنى پارچەبوونى ئامانە شىتتا
 تېگەشتىم، كۆچە ناۋادەكان دېن وبەخىرايش ون دەبن كەسى نىيە
 بەدۋاي ھۆكارەكانەۋە بى، كۆچ دى و زۆر بەخىرايى بەبەر
 دىدەماندا رەتدەبى دەرواۋ ئىدى بەدۋادادى، بەردەۋامىيەك ھەيە لە
 كۆچدا كە ھەرگىز بە مېكىكى منداڭ شىنايىتەۋە، ھەموو
 دەستكەۋتو پارچەبوونەكان لە ھەلا ھەلا بوونى ئامانە شىتەۋە
 ھاتنۇ بېردە رەتبوون، رەتبوونىك كتومت گەۋرەبوونى منو
 تېپەربوونى خىراى تەمەنى لاۋىيەتېم، كە پىم سەيرە لەناۋ ئەۋ تەمەنە
 سركو بىزۋەمدا پارچەپارچە نەبووم!!!؟.

۲۰۰۶

تېكىستى بەھار..... ئەو بەھارەى لەپايز دەچوو

ويستم بەبەھارىكى تەمەندە بېمەو، بگەرېمەو ئەو رۇژانەى
يان ئەو بەھارەى لەپايز دەچوو، رۇژەكانى ئەو سالە پىئاو و شىدار
بوون، گيا تائەژنۆ ھاتبوو، گەلاكان سەوزو دەشتودەر يەكپارچە
شىنایی، جگە لە گولە زەردەكان، جگە لەزەردەى خۆر ئاوا بوون،
يان زەرد زەرد بوونى سىماكان، رەنگى زەرد نەدەدیترا، كەچى بەھارى
ئەوسالە لە پايز دەچوو؟

بەخۇم نەبوو رېك بەویدا بەو بەھارە پايىزىدە چوومەو و كەوتمە
 ناو ئەو گولە نىسانىيەى لەسەرە مەرگ دابوون، بەر لەوادی
 مائاوايى دەوهرىن، هاتمەو ناو ئەو رۆژانەى لەگەمەى مندالى و
 فىلمە ترسناكەكان دەچوون، يان ئەو حىكايەتە ئەفسانەيىيەى
 شەوانى زستان گویم لیدەبوون، هاتم دەنگدانەوہیەكى ترسناك، يان
 شریخەو خرمەى لیكترازانى ناپالمەكانم وەبیر هاتەو، بەھارى
 لیكردمە خەزان، هەلا هەلا بوونی جەستەكان و بەسەریەكدا رمانى
 شارېك ئەو وینە تراژیدیایەى لاتۆمار كردم كە قەت لەبیری نەكەم،
 چونكە لە ناكاوېك نیشتمان سوور داگەپراو بەھار زەرد دە چۆو.

ئاسمان ئاسنى دەباراند...

ترسېك لە بەغداوہ هات و...

سېبەرى لەچاودا چاندم،

لەو رۆژەدا...

لەو بەھارە پايىزىە،

نالەيەك منالى وەراندەم،

ئاگرېك شارى سوتاندو....

هەورېكى رەش...

رەش وەكو ئاسۆى شارەكەم

ئاسنى بەسەردا باراندم

ئەو رۆژە بەردەلەنەكانى رۆخ شار گوندو پەناو پەسيوۋەكان، چيا
 ھەلدىر شويئە نەديوۋەكان لىئاو لىو بوون لەو ژن و مندالانەى يان
 لەو خەلگە بىخەتاو بەستەزمانانەى لەترسى ناپالم، لەترسى فروكەو
 چەكە كۆكۆژەكان شاربان جىھىشتىبوو، ئەو رۆژە روبار سوورداگەرا
 بوو، ئاسمان رەش و ترس رەنگەكانى قوتدابوو، پىم وابوو
 ئەوساتەوختانەيە كە مروف تيايدا بى مانا دەبى، يان سەرەتاي
 ئەو كۆتايىيە تاريكانەيە كە لەخەوندا دەمدىتن و لىرە لەو بەھارە
 خەزانىيە ھەرھەمومان دەيىنين و ئىدى كۆتايى بەو مەملەكەتە دى
 كەمن پىم وابوو ھەموو دىيايە، ئاخىر ئەو رۆژە ھىشتا لەتەمەنى
 ھوت سالاندا بووم، ھەلا ھەلا بوونى مروف دى، فيچقەى خوين و
 بەسەريەكدا رمانى شارىكم دى، پىموابوو ئەو ئەو رۆژەيە كە كۆتايى
 بوونە، سەرەتاي وەرىنى تەمەن و دارمانى ئەو جىھانەيە كە ھىشتا
 نەمدىو، رۆژىكەو لەو كۆتايىانە دەچى كە ھەرھەمومان لىي
 دەترسين، بەھارىكەو مروف تيايدا شىدەيىتەو، ھاو كىشەو ياسا
 بنەرەتيەكانى ژيان، لىرە لەم ساتە وختانەدا ھەلدەوۋەشىنەوۋە ئىمە
 دەيىنە سەرەتاي لەناو چوون، يەكەم ھەنگاوى تە فرو تونا بوون و
 يەكەم بىدەنگىيە كە لەوۋەتەى دنيا دنيايە بەخوۋى نەديوۋە، ئەگەرنا

ئەوئى رۇژى سەرەتاي كۆمەل كۆزى و گۆرپىنى وەرەزەكان بوو،
 يەكەم ھەنگاوى رېكەوتنە ئاشكراو نەينىيەكان بوو، دەست وەشاندىن لە
 گۆل وخەللى بېخەتاو شوئە پېرۆزو فېرگەكان بوو، ئەوئى رۇژى
 ۱۹۷۴/۴/۲۴-بوو، ويستيان شارېك داوەشىئىن، بۇ ھەمىشە بەھار
 بىكەنە خەزان، مىندالى مەو ژيان ھەرلەوئى بەكۆتا بھيئىن، كەچى
 كەسى كۆمەلگايى، ولاتى رېكخراوئى نقەى لىو نەھات، بەلام
 لەناو مزگەوتەكان، لەھۆلى خانەقاو لەژىر ساپىتە روخاوەكان
 لەھەموو كونجىكى شارد، نالەى برىندارو چرىكەو لاوانەوئى دايك
 دەبىسترا، ئەو بەھارە ئەو رۇژە خەزانىيە، من لەھەموو شت دەترسام،
 لەناو باخچەيەكى سپىداردا كەوتبوين و خشەى گەلاكان گمەى
 بالى كۆترو فرىنى پاسارىيەكان، لەئىمە ببونە (سىخو)، ئەو سىخو
 نەعلەتيانەى مال وخوئىندنگەو زانكو و مزگەوتەكانيان بەسەر
 يەكترىدا وئران كرد، سرودەكانيان لەقورگى قوتابىيەكاندا تاساندو....

ئاسمان ئاسنى دەباراند

دوكەل گەلاى دەسوتاندو

قەوانەكان.....

قەوانە زەردو لوسەكان

لەبا خەلما بوونە پشكو

بۇنى باروت....
 بۇنكروزی زانكۆی شەھید
 منالیمی ویران کردو
 هەتاوی لیدەشاردمەو
 گرمەى بۆمبا...
 ئەوسا ئیستاش
 بۆ ئەو بەھارە پایزیەى دەناردمەو
 كەھەر لەئەفسانە دەچی
 لەكابووس و...
 ترسی ئەو ئاسمانە دەچی

دواى نیوهرۆى ئەم رۆژە یان ئەم عەسرە بەھاریەى كەھەر لە
 پایز دەچوو، جگە لەپیاو خۆبەخشەكان كەلەناو شاردە خەریكى
 شاردنەوێ جەستە لەتوپەتەكان بوون، خەریكى كۆكردنەوێ
 پارچەى مرقە بێ گوناھەكان بوون، شار ببو كەلاوێ شەپ، بۇنى
 خوین لێنەدەگەرا ژیان بەردەوام بێ، ئیمەش ئیمەى منال و ژن و
 نیوە مردووەكان، لەژێر گەلا سەوزە پایزیەكانى ئەو رۆژەدا بەرەو
 ھەلدێرەكان، روو شوینە نەدیو و پەناو پەسیوان پەرتەوازە ببوین، پیمان
 وابوو سیخۆكان، ئەوانەى ھاتن و سرشتى شارەكەیان تێكۆپێكدە ئەو

ئىزراعیلە نەگبەتەيە كە لەوەتەى ھەين پیمان دە ترسینن، پیمان
 وابوو ئەم جارە بیتهو ئیدی ئیمەش کون کون دەبین و کەسمان
 قوتارمان نابى، ئاخر راگردنى ئیمە بەرەو پەنا گەکان
 دوورکەوتنەو ەبوو لەشوینى مەرگ، ئەوشوینەى لەناکاویك ھەر
 لەچەند چرکە ساتیکدا گیانی سەدان کەس فرین، وورده ئاسن و
 بۆنکروزی خانوو لەناویشیدا جەستەى مرۆف شارى نقوم کرد،
 دوکەلیكى رەش ئاسمانى داپۆشى بوو، بالەندەکان پەرتەوازە ببون و
 بەرەو لوتکەکان گمەیان دەهات، ھەرچی شوشەو شتومەکە
 بەبریکەکان بوو بەقور سواخدران، ھاژەى روبار ئەو روبارە رون و پر
 لەشەپۆلانەى کەلەوہتەى ھەيە لەکوێستانەو دى و بەناو شاردا
 رەتدەبى سوور داگەرابوو، بەنەرمى و بەبى ئەو کە فە جوانەى پېشتەر
 ھەیبوو، دەهات و ئەو ورده ئاسنانەى سارد دەکردەو کە بەسەریدا
 دەبارى، ئیمەش لەناو سپیدارەکاندا لەشەو دەگەپاین، بەدیار مەرگی
 لەناکاو و تاریکیدا نقەمان لیو نەدەهات، ترس لەچاومان دەبارى
 نالەى دایک و کچە عازبەکانى وى ئەو دایک و کچانەى ئازیزانیان
 ھەلا بەھەلا ببو، ئیمەى منالى زیاتر دەپەستایە باوەشى دایکمانەو،
 خەمى ویران بوونى شارو سوتانى کتیبەکان و ونکردنى گەمەکان،
 ئەو گەمانەى لەو رۆژانەدا بەقەوانە زەردو لوسەکان دەمان کرد،
 ھیندەى دى شپرزەى کردبووین، لەگەل ھەوالى نەمانى یان شەھید

بوونى ھەر كەسكىشىدا لەولاولە چرىكەو گرىيەى ئافرەتۈك
 رايدەچلەكاندىن و بەترسەوۈ چاومان دەكردەوۈ، ئەو غەسرە يان ئەو
 دواى نيوەرۆ تەماوۈيە لەئىمە نەدەرپۆى، بەدىار شەو و وەرىنى گەلا
 سەوزەكان چاومان لەقولاىى ئاسمان بېرىبو، لەو بەرزايىيەى
 ھېرشەكانى مەرگ لىۋە دىن و ئىمە دەبەن، لەوئوۈ لەو بەرزايىيەوۈ
 كەلىۋاو لىۋە لەترس :-

ئاسمان ئاسنى دەباراند،
 گەلا بەسەوزى دەوۈرى...
 رىننەوۈى پرچى دايكم و
 نوزانەوۈى....
 كچى باوك و برا شەھىد
 لەناخەوۈ دايپرماندم،
 پىموابوو ئىدى دوارۆژەوۈ....
 جارىكى دى گەمە ناكەم
 جارىكى دى لەناو پۇلدا
 شاخى رەنگاو رەنگى گۆيژەوۈ...
 خوايە وەتەن ئالئىمەوۈ،
 لەناو پۇلدا...

ئىدى ناتوانم بېرىم،
 ئاخ دوا جارەو ئىدى دەمرم،
 ئاخ دوا جارەو زۆر دەترسم،

لە شەو نىزىك دەبىنەو، ئىۋارەيەك كەپىشتەر ئىۋارەي وا نەبوو
 ئىمەي لە تارىكى دەئالاند، ئاخىر سىروشت چەند تارىك با چەند بى
 روناكى و وەك شەوى دەيجوربا، بەپىچەوانەي جاران و ترسەكانى نىو
 تارىكى، مەرگ ئىمەي نەدەدەيت و ھەناسەيەك يان، ئۆخەيەكى
 دەنگى دايكم ئىمەي سەرلەنوى دروستدەكردەو، چونكە تارىكى بۆ
 بەلاو سىخۆ و ئاسنى باريو، لەو رۆژەدا وەك قەلغان بوو، پىمان
 وابوو تەنھا تا شەو گەلا سەوزەكان نەوەرەن، دارەكان نەپوتىنەو
 ئاسمان چاۋى لىمان نەبى ئىدى وردە ئاسن و خرمەي لىكترازانى
 بۆمب و ھارەي سىخۆكان بەسەر ئىمەي كفت و ماندوودا نابارن،
 ئىدى ئىمە بەرەو جىگەيەكى دوور دوور كۆچ دەكەين و يادگارەكان
 قەۋان و كەلا شوشەكان، كىتب و تەباشىرەكان، پارچەي جەستەي
 ئازىزان و گۆرى شەھىدى ونى قوتايىانى زانكۆ و ھەموو رابردو
 جىدەھىلەين، دەرۋىن و سنوورە دەستكردەكان دەپرىن، بەرەو ئەو خىۋەتە
 تەلبەند كراۋانەي لەزىندان دەچوون لەو پالانە ترسناكانە دەچوون
 كەبەزىندوۋىي ئىمەي ون دەكرد، دەرۋىشتىن نەمان دەھىشت شەو

روناك بېتەۋە بەرپى پېچاۋپېچەكانى (كىلىدا) ئاۋديو دەبىن، بەرەۋ ئەۋ
 شوئە نەدىۋانەى تەنھا فرۆكەى لېنىيە، ئەگەرنا نامۆبى مندالى
 دەھارپى ونىشتەمان وردو خاش دەكا، شەۋ داھات و زۆرى نەبرد
 لەپاشكۆى جېيىكى رەق و تەقىان ھاۋىشتىن و بەناۋ كزەبا
 تەزىۋەكانى كوئىستاندا لە (بەردەپان) شارىكىان ھەلرشت، دواتر بەرەۋ
 گەرمىن بەرەۋ (سەرابگەرم) فرېيانداينە ئەۋ ئاۋارەيىەى،
 لەئاۋارەبۇنىان راھىنەين، فىرە دەربەدەريەكىان كىردىن قەت ناۋىرم
 بەناۋىدا بېچمەۋە، ئەۋجارانەش كە بەنىۋ بەھارە پايزىەكاندا رەتدەبم،
 بارىنى ئاسنم دېتەۋە ياد، يان ئەۋ رۆژانەى بى خەتا خەتابار
 دەكرەين و شارىان لى تېكۆپىك دايىنەۋە، لاۋىەتەيان لېستاندىن و بۆ
 ئېرەيان ھىنەين، ئاخىر لەۋەتەى ھەم لەۋەتەى دىنا دىنايە.....

لەئاسما ئاسن دەبارى،

روناكى لەمندالى

ئايىندە لەلاۋىەتى

دەترازىن و....

جارىكىتر ھەلدىنەۋە

بالىندە بەرزەفرەكان گەپرانەۋەۋ

گەلاكان سەۋز دەنۆينىن

ئىمە مناليمان ونکرد.....

لاويە تيمان ليەربۇو

بەلام لەجيات سروودە نىشتمانىەكان

فېرە ئەو دابارىنە بووين....

كەلەبەھارىكى پايزى..

يان ھەمو بەھارىكى سالد

دروشمىكمان لەسەر زارە

ئەويش:

بيست وچوارى چوارە

جى كەلبەي سەگى ھارە

تانكو تۆپ وتەيارە

ناترسىنى ئەم شارە

ئەو بەھارە رەنگ پايزىەي مەرگى پيشان دايىن، لەسرېوونى
تەمەنو خلۆربونەوہى سالدەكان دەچوو، بەكۆتاهاتو بەسەرچوو،
زۆرى نەبرد نىسكۆيەك رۆژەكانى رابردوو و تەواوى ژانەكانى
بەسەردا باراندىن، ئەو ژانە لەناكاوانەي ھەموو جار لەنيو رىكەوتنە
بيئاگايەكاندا دووبارە دەبونەوہ و بيخەتا ئىمەيان پيۆہ دەکرد، وەك ئەو
نيچيرانەي بەدەست راوچيىەكانەوہ لەپەلەقارەي مەرگ دانو..

ئەوانەش لەناو قەفەزەكاندا لەخۆرپەدان، ئەو رۆژانە لەھاوین نزیك دەبۆینەووە سەرەتای بەكۆتاهاتنی ئەو دەستكەوتانەبوون، كە لەنیو ئاگرەستەكاندا بوونە خۆلەمیش، ئیمەى منال، ئیمەى خیزان و ئەو تیکۆشەرو ئایندهوستانەى لەشەرگەكانەووە هەلاتبووین و لەنیو خێوەتە گەرمەكاندا مامەلەمان لەسەر بوو، وەكو كۆیلە و ئەو كالاiane سەیر دەكراین كە لەسنورەكاندا هەبوون، دۆراویك بووین ئەو دەستى و دەستیمان پێدەكراو ئاكام لەسەر میزی قومارخانەكەى جەزائیر بەو كەنداوێ گۆراينەووە كە هەموو ياسا نیودەولەتیەكانى تیدا شەرمەزار كراو دواتریش ئاگرىكى هیندە بیئامانى لیکەوتەووە هەشت سالان تەپرو وشكى بەیەكەووە سوتاند، ئاخىر قەدەر نەبوو ئیمەى بەوى گەيانەد. لەخۆمانەووە نەچووینە وى و ئەویش هیندە سانا نەبوو تا هەلیینەووە، دەبوو وەرىنى گەلا سەوزەكانى بەھارو ئەو یادەوهریە تفتانە لەگەل خۆمان بیئینەووە كە نەمان دەویستن، ئیمە لەزیندانیکەووە بو زیندانیکى دى و لەسەربازخانەيەكەووە بو سەربازخانەيەكى دى دەگوازاراینەووە، هەرەسو دارمانى گيان، لەو شۆینەدا دەستى پێکرد، كە ئازایەتى و تفتەنگەكانمان لى بەربۆووە، لەو شۆینەدا یان لەو سنوورەدا، كە قەوانەكانیان لەباخەلا دەرھینام و گوتیان لەوى، لەناو ئۆردوگا كاکی بەكاکیەكاندا، گەمەکردن قەدەغەيە، نابیت قەوانە بەتالەكان ئاودیو بنو ئیدی دەبیت ئیو

دەستەكانتان شوۋ رېيىتەو، رازى بن بەيىنەكانى پىشتەوۋى سەرتانۇ
 ئەو ژمارانەى بە خەيمەكانتانهوۋە ھەلۋاسراون .ئەمن لەوئى، رىك لەو
 شوئەدا منداليم ھەلۋەرى، زانيم سەرەتايەكى سەخت دەستى پىكردو
 ئىدى ئايندە زۆر بەزەحمەت دەدۇزىتەو، ھەر لەوئى لەئاسمانى
 ولاتەكەم روانى و زانيم ئىدى لەھەموو وەرزەكان، لەتەواوى
 ساتەوختەكاندا..

لەئاسمان ئاسن دەبارئ..
 ئەوۋى دويىنى كاسى كردىن..
 ئەوۋى لانەو..
 قوتابخانەكەى سوتاندىن،
 بۆھەمىشە ھەردىتەوۋە
 مناليمان بۆ خۆى دەبا،
 دىتو بۆ دەيان جارى دى..
 شارەكەم ھەلدەوۋەشىنى،
 ولاتەكەم دەسوتىنىو..
 ئاسن لە لاويەتى ئىمەو..
 دەست لەھەموان دەوۋەشىنى،
 ئىدى زانيم..

ئاينىدەمان،
 ۋەك پىياسكە، بەرۋبارىكدا دەچى..
 بۇنى بىبابانى لىدى..
 لەبەھارىك عاسى دەبى،
 ۋەكو پايز...
 ۋەكو چاۋى ئەۋ چىايەى
 دوور لەئىمەو..
 تا سەرمۇخىش لەئىمە زىز.

ئەۋ رۇژانە، يان ئەۋ سالى بى بەھارىەم بەنامۇيى ۋ پەرشو
 بلاۋى بەرپىكرد، ترسىك ۋەكو تەزوۋ بەھەناۋمدا دەھاتو لەچاۋانم
 دەردەچوۋ لەۋى پەنايەك نەبوۋ خۇمانى تىدا حەشاردەين، چىايەك
 نەبوۋ بە خۇمان بگرى ۋ چەكەكانىشمان لەسەر سنوور لى بەرپوۋە،
 دەبوۋ لەگەل پىچانەۋەى مالىكانمان، ئازادىش بىپىچىنەۋە، بەدەستى
 بەتالاۋ جەستەى سەرۋە بگرپىنەۋە ئەۋ گوندو شارۋچكانەى وىران
 كرابوون، بۇنى مەرگ، بۇنى باروت بۇ ھەمىشە لەبەر چاۋان بى ۋ
 شەقامە پر لەچالاۋ چۆلەكان بەۋ خەمانە پر كەينەۋە كە بەسەرماندا
 بارىبوۋ، منى منال رىك لەم رۇژانەدا بوۋ ھەستىمىر زىان لىرە لەم
 دنيا پر لەھەراۋ ھۇريايەدا يەكسان نىيەۋ ئىمەى پەراگەندە لەكەس

ناچىن، لەھەموو لايەكەو گەمارۆ دراوينو چۆنيان بوى واما
 لىدەكەن، پلانەكان زۆر لەئىمە گەورەترن و كەس ئىمەى ناوى،
 بۆخۇمان دەيىت بەخۇماندا بچىنەو ئەگەر بەردەوام لەم
 بىدەنگىيەدا بىن، ئىدى تە فروتونا دەبينو لىناگەرپىن جارىكى دى
 لەبەھاردا، لەوەرزە ھاتو رەنگاو رەنگەكاندا ئەو گۆرانىانە بلىن كە
 پىشتەر دەمانگوت، ئاخىر لەو ساتەوہى گەپاينەو ئەو وىرانە خاكو
 شارانى جەنگەكان ھەلا بەھەلاى كردبوون، ئىمە وەكو كۆيلە
 وابوين، ھەناسەيەك لەكوستانەو نەدەھاتو تەمىك تەواوى ولاتى
 داپۆشيبوو، چەند بەھارىك چەند وەرزو سالىك تىپەپىن و ئىمە
 لەسورپى متبونا بووين، ئەو سەرسورانەى دەيانگوت لەخەلك دەدەنو
 قەدىان پىرە لە گوللە، لەبازارەكان دەرکەوتنەو، ترسيك لەرۆژە
 رەشەكان ئەستورتر ژيانى لىوستاندبووين، زۆرى نەبرد ھەر چەند
 سالىك بوو، شەويك لەشەوہەكانى زستان دەنگى رىژنەى گوللەيەك
 شارى بەخەبەر ھىنا، ئومىدىك لەچياكانەو ھاتو لەنيو شارددا خوى
 بەتال كەدەو، ئاخىر زۆرى نەبرد بەھارەكان گوليان دەداو كانياوہەكان
 تەقىنەو، شەو نەبوو دەنگى تۆلە ھەرەس بە سەنگەريكى دەوژمن
 نەھىنى،

ئەو شەوانە..

ئاسمان ئاسنى دەباراند
 شەقامەكان وەك نيوەرۆ.
 وەك رۆژە بەھاریەكان
 روناك بە نالە نال بوون،
 ھەناسەيەك لەكوستانو
 ئومىدئەك لەچياو دەھات.
 شەقامەكان...

پەر پەر دەبوون،
 لەو قەوانە بەتالانەى
 لەمناليمان بەجىما..
 پەر پەر دەبوون،
 لەو چرپانەى بەلاوئەتى گىرسايەو
 شەوانئەك بوو...
 لەپەكەنەن
 سالانئەك بوو، پەر لە ئەوین.

تەنھا ۴ سال بەسەر ئەو بەھارەدا تىپەرى بوو كە لەپايز دەچوو،
 ھەستم دەکرد ئەمسال گەلاكان سەوزن، لاوەكان بەبەرگى كوردیەو
 لەھاتو چۆدان، چیا نرکەى دیتو قوتابیان خەرىكى نوسینەو

ئەو شتانەن كە لە وانەكاندا نەبوو، لەچياوۋە بۇيان دەھاتو دىوارەكانى
 شاريان پى رەنگاو رەنگ دەکرد، زۆربەى شەوۋەكان شار روناك
 دەبوۋە، ئاسن بەسەر ئەوانەدا دەبارى كە پىشتەر ئاسنيان بەسەردا
 باراندين، ژيان لەنوى بوونەو دەابوو و خەرىكى سارىژ كەردنەوۋەى ئەو
 زامە قولانەبووين كە جەستەيان كون كون كەردبووين، هيو گولەكانى
 دەگەشانەنەوۋەو رۇژانىكى سەختو دژوار لەپىش بوون، ئىمەى ھەرزە،
 ئىمەى مندالى جارەن كە نەمانزانى چۆن بەكۆتا ھات، ژيان فىرە
 قوربانيدانى كەردىن، فىرى كەردىن، دەپىت خۇمان خەم
 لەدروستكەردنەوۋەى خۇمان بخۆين و لەو روبارانە بېرېنەوۋە كە
 شەپۆلەكانى بەچيادا دىنو بەناو شاردە رەتدەبن، ئاخىر ئەو رۇژانە
 ھەناسەكانى كوستان، بىزەرىيە سەختو دژوارەكانى چيا، زۆر
 لەئىمە نىزىك بوون، دەنگىك لەوئۆ دەھاتو بەناو شارەكەمدا رەتدەبوو،
 دەپۆى، بەسەر ئەو نىشتمانەدا ئاسنى دەباراند، ئەو نىشتمانەى
 لەھەستانەوۋەو نوپسۇنەوۋەى كە بەردەوامدا بوو، ئەو رۇژانە سەرەتاي
 ئەو جەنگە درىژخايەنەبوو، كە ئىمەى دروستكەردەوۋە، ئەو جەنگەى
 كە لەسەر مېزى قومارخانەكەى جەزائىر مۆركراو لەبەغدا سوتىنرا،
 جەنگىك تەپرو وشكى بەيەكەوۋە دەھارىو، بەلام بۇ ئىمە سەرەتاي
 كۆكەردنەوۋەى ئەو توانايانە بوو كە لەبەھارە پايزىەكاندا ھەلۋەرىن،
 سەرەتاي خۆتەكاندن بوو لەو تۆزۈ خۆلەى كە لەگۆرەپانەكانى

جەنگدا تەنھاو تەنھا بووین و مامەلەمان پیکرا، سەرەتایەك بوو بەرەو
 کوکوردنەوئی ئەو ئەزمونانەى بو ئیرەیان هیناین جەنگ جەنگی
 ساغکردنەوئی جبهه‌خانه قەبەو چەکە کەلە کەبوەکانی جەنگی
 جیهانی دووهم بوو، لەهەموو لایەکەو ئەگر دەباری فرۆکەو توپ و
 کاتیوشاکان، بەسەر ئیمەدا دەهاتن، وەرزه‌کان تیکەلەکران،

جاریکیدى باروت، ئاگر

لەئاسمانە وە دەباری

ئەو ئاسنەى بو ئیمە هات

کەچی بەیەکتريان دادا،

لاوەکان کو دەبوونەو،

سرودەکان هەستانەو،

منالانى بەهاری زەرد

بەردیان لەباخەل دەهاویش

رقو تۆلە،

لەجی ئەفسانە و حیکایەت

شەوانە دەگوترانەو،

جاریکی تر..

فیشەکی نیو چالەکانو

تەنەنگى نىۋ ئەشكەۋتەكان

كۆ كرانهۋە،

لەسەر پىشتى ئەۋ تاشانە پاكرانهۋە

لەۋەتەى ھەن ..

بۇ ئىمە پىشتو پەناگەن

لەۋەتەى ھەن

لەنرەى چىاۋ..

ھەناسەى رىشن نەبى،

لەھىچ زىمانىكى دى ناگەن

سالەكان، ۋەرزە خىراۋ ترسناكەكانى تەمەنى مىندالە پايزىەكان
لەنىۋ بارىنى ئاسنە جۇراۋجۇرەكانۋ شەقامى پىر لەدىۋارە رەنگاۋ
رەنگەكاندا بەرەۋ ھەرزەيى دەچوون، بارانىك شارى دەشۋىشتەۋەۋ
تۆلەى ساتە دژۋارەكان، ئەۋ ساتانەى سىخۇكان شارىان ھەلۋەراندا،
لەناخەۋە، لەناۋى ناۋەۋەى ھەرزەۋ.. پاشماۋەكانى جەنگدا لە تەكاندا
بوۋ، جىمۇجۇلنىكى خىرا ئەۋ بەھارانەى زىندوۋ دەكرەۋە، كە
گەلاكانىيان بەسەۋزى دەۋەراندا، ئەۋ رۆژە رىك ۲۴ / ۴ / ۱۹۸۲ بوۋ
بەرگى رەش سەرتاپاى شارى داپۇشى، روبارە كوئىستانىەكان،
ئەۋانەى بەنىۋ بەفردا دەھاتن، ھاشەيان دەھات، شەپۇلە تورەكان،

لەھەلبەزىنى خۇيان نەدەكەوتىنۇ نالەيەك كە لەگۆرستانەو دەھات،
 گىيانى بەرەنگارى بەرەو كەشكەشان دەبىرد، بالندە سرك و بىزۆەكان،
 بەنىو ھەورەكاندا لەبەرزايىيەكى سەيرەو خۇيان بەنىو دارو دەوئەكانى
 دەورى شاردا دەكرد، ھارەى زنجىرى گوللەى دۆشكەكانى سەر
 قەلاو گردى حوسن لەنىو شاردا دەبىسترا، قوتابيانىش بەبى سرتە،
 بەرەو گۆرستان دەچوونۇ لەم رۆژەدا دەيانويست تاوى بەدىار
 ھەناسەكانى شەھىد سىروودى ئازادى بچىر، ئەو رۆژە ئەو بەھارە
 بۇنى جەنگى لىدەھات، يادەوئەريەكان گۆرستانى سوور داگەپاندبوو،
 گرمەى ناپالۇ ھاژەى سىخۇكان لەم رۆژەدا دەبىستراو شەھىدەكان
 ھەستابونەو سەرىپى، ناو گۆرستان جمەى دەھات لەو قوتابىيە كورۇ
 كچانەى دەيانويست ئىدى بەھارمان لىنەكەنەو خەزان، رىو رەسمىك
 كە ھەر لەپرسە دەچوو، بىدەنگىيەكى ئەفسوناوى بەئامادەبوان
 بەخشى، پەپولەكان لەسەر گولەكان دەنىشتنەو چاوەكان ھەر
 ھەمويان نىگايان لەيەكتى دەگرت، لەھاشەى روبارو ھەناسە
 ماندەكان بىترازى چىدیت گوى لى نەبوو، ساتىك بوو تەنھا
 بىدەنگى لىدەچۆرا، زۆرى نەبرد خرمەى مىلى تەفەنگى ئەمنەكانو
 دەنگى پۇستالى سەر سورەكان ئەم بىدەنگىيەى شەق كردو ھەر
 ھەموو بەيەكەو بەردەكانيان ھەلگرت. بەرەو شار بەرى كەوتىنۇ
 دروشمىكمان دەگوت زايەلەى لەناوشاردا دەبىسترا، بالندەكان، ئەو

بالىدە سىرك و بىزىوانەى لەنىو دەۋەنەكاندا خۇيان مات كىرەبوو لە
 شەقەى باليان داو بەرەو بەرزايى گمەيان دەھات، دەنگى رېژنەيەك
 لەپېشەۋەى خۇپېشانداكە شارى بەخەبەر ھېناو لەھەموو لايەكەۋە،
 لەنىو جەرگەى خۇپېشانداو بەرزايىيەكانەۋە، لەسەر زەۋى و بەتەنىشت
 كىلەكانەۋە ئەمجارەيان...

زەۋى ئاسنى دەباراند
 روبار سىنەۋبەرى قوت داو
 شەپۇل ئامىنەى لول دەدا،
 ئاسن ۋەك باران دەبارى
 لاۋەكان چۆكىان كون دەبوو
 گوللەش بە ناومان رەتدەبوو
 ئىسكى لاو و..
 كىلى گۆرەكانى دەھارى،
 رابونىك بوو ترسى بەعسو
 سەربازگەيەكى دەبەزان
 رۆژىك بوو لەو بەھارانەى
 بۆ ئىمە بېۋونە خەزان،
 ئىدى لەۋپۆە تا ئىرە

روبارەكان..

بالىندە بەرزە فرەكان

لاوى ئەوساۋ

ئىستىۋ سەرتاپاي نىشتىمان

سروودىكىمان لەسەر زارە

ئەۋىش:

بىست و چۈارى چۈارە

جىكەلبەي سەگى ھارە

تانك و تۆپ و تەيارە

ناترسىنى ئەم شارە.

۲۰۰۷

ژوان

بەناو پېچەكانى بىرەوهرىدا

ئەو رۆژەى بۆيەكەمجار ھەستەكانم ئالۆز بوونو جەستەم بارى
 ئاتاسايى راگەيانىد، تەمەنم تەنھا پازدە سال بوو، نىگا
 گۆرپىنەوكان لەگەل چىرۆى ھاوسىيى دووكانى بىراكەم بەكۆتا
 ھاتبوو، دەبوو ئەو رۆژە يەكتىرى بىينىنو منىش لەترسانو لەخۇشيان
 سات لەدواى سات شىوہى دەمو چاوم گۆرانى بەسەردا دەھات، پىم

ۋابو ئىدى لىرەۋە ئەرەكەكانى ژيان قورستر دەبنو دەبىت لەپال كارى
رىكخراۋەيسى كە زۆربەى شەۋان دەردەچوۋىن دىۋارى گەرەكمان
پەردەكرد لەنۋوسىن، پىۋىستە لەمرۆۋە بەرپرسىارىيەتتىكى دىش لەكۆل
نىم بەشېك لەژيانم بەدەم بەۋ كچەى زياتر لە سالىكە خەرىكى نىگاۋ
نامە گۆرپىنەۋەين.

دەرسىمى ھاۋرېم مالىيان لەسەر رېم بوو، ئەۋ ھەموو رۆژى
چاۋەرپى ئەۋەى دەكرد لەدەرگايان بەدەم ۋەك رۆژان بچىن بو
پىاسەۋ باس لەئەركى شەۋ و ناۋەرپۆكى ئەۋ نامانە بکەين
كەلەئازىزانەۋە بەدەستمان دەگەيى، كەلەمال دەرچووم دەرسىم بەرەۋ
رووى من دەھات ھەر لەدوورەۋە پىۋى گوتەم دواكەۋتى، كەلیم نزيك
بۆۋە چاۋەرپى نىۋەرپۆباشى نەكرد، بۆيە گوتى: ھەتىو زۆر
گۆراۋى دەلىۋى ئەمرۆ كارىكت بەدەستەۋەيە؟

منىش پىمگوت: كۆرە فرىام كەۋە، سەعات دوۋى دۋاى نىۋەرپۆ
دەبىت چىرۆ بىينم روۋبەرۋو قسان بکەين، زۆر دەترسم پىمۋابى
غىرەتى ئەۋەم نىيە ئەۋانەى لەنامەكاندا نووسىۋىم بىيانلىم.

دەرسىم يەكسەر ھاتە سەرخەتو پىيگوتەم خەمت نەبى، لەگەلت
دېم چەكۋ قۇمبەلەۋ تەۋاۋى پىداۋىستىيەكان دىتم.

منىش پىم گوت: ھەتىو خۆ بۆ شەر ناچىن، ئەمن ژوانم ھەيە،
ئەۋە چ دەلىۋى؟

ئەو گوتى: تۆھەقت نەبى چتپىدەلیم وابكە، چەك لەكاتى وادا
لەبراش باشتەرە.

دەرسىم چەند بلى كوپىكى عەجول و ئازابوو، شەوانە بىتفەنگ
نەدەھاتە دەرو ئەو شەوھەش كەكارى نووسىن يان چالاكىە كمان ھەبا،
سەرى كۆلانەكانى دەگرتو منىش بەبى ترس قوتوۋە بۇياغەكانم
لەسەر دىوارەكان خالى دەكردەو، تەواۋى نەيىنەكانى يەكتىرمان
دەزانى و بەبى يەكتىرىش ھىچمان نەدەكرد، بۇيە ئەمجارەيان پىم
گوت:

سەعات دوو چۆن دەتوانى تەفەنگ ھەلگىرى خەلكى دەمان
بىنن و دواترىش چرۆ لەوانەيە زراۋى بچى، ھەرگىز ئەوۋە نابى
رووبدات.

دەرسىم گوتى: مەترسە چارەى دەكەم تەنيا پىم بلى ئەو
شۈيىنەى بۇى دەچن كويىە؟

منىش بى پىچو پەنا گوتم، خانوۋى مام خدرى زياتر
لەھەفتەيەكە چۆلەو لەوئى ژوانمان ھەيە، دەبى سەعات دوو بچىنە
ۋى.

دەرسىمىش گوتى: باشتىن شۈيىنە خەمى ھىچت نەبى و
بەيەكەۋە دەچىن.

ئەم خانوۋە بەسەر چۆمىدا دەپروانى، لەكۆلانىكى تەسك دابوو،
ئوتۇمبىل نەدەگەشتە وىۋ ھەروا بەرامبەرىشى شوئىنى سەرپرېنى
مەرۋ مالات بوو، دواى نيوەرۇيان چۆل ۋەۆل بوو، ھەروا بىتەۋە،
خانۋەكە دوو ھۆدەۋ ھەيوانىك بوو، بە گەردىكەۋە دروستكرابوو
كەدەپروانىيە بەرى ئەسحابانو دەرگاكى ھەپاللىكت پىۋەنابا
دەكرايەۋە، ئىمە ئەگەر كۆبۈۋنەۋەى حزىيمان ھەبا دەچۈۋىنەۋى
چونكە مام خدر يەك لە پىشمەرگە دىرىنەكان بوو. بۆيە باشتىن
شوئىنىك بوو كەبۇ ئەم ژوانە ھەلمبژاردبوو، بەلام تا لە ساتى ژوان
نزيك دەبوۋمەۋە ھىندە زياتر ترس دايدەگرتەۋ رەنگم دەگۇرا،
دەرسىمىش دەيگوت: مەترسەۋ منت لەگەلم، بۇ دەترسى؟ ئەۋە
چەندىن مانگە ۋەكو كۆتر بەدەۋرى مالىندا دەسوۋرپىيەۋە ئەمرۆ
دەيىنى، بۆيە دەچىنو ئەۋەى لەناختدايە بۆى ھەلپىژە، مەترسەۋ
شوئىنىكى زۆر باشت ھەلمبژاردوۋە، تادەھات كات بەرەۋ نزيك بوۋنەۋە
دەچوو، بۆمنىش لىدانى دل خىراترو بىدەنگىش زياتر زوو زووش
بەدەم پىاسەۋە دەرسىم دەيگوت:

ھەتىۋ ئەتۆ چەند شەۋىك پىشتەر لەبن رەبىيەى مىۋانخانەكەى
مەلا ھەسەنى درووشمت نوۋسى نەترساي، خۇ ئەمرۆ ناچىيەۋى،
رەبايە ناگرى؟ بۇۋا رەنگت گۇراۋە؟ مەترسەۋ منت لەگەلم.

دەرسىم راستى دەكرد زۆر گۆر ابوم، بەلام خۆزگەم دەخواست
 ئەركى رەبايە گرتىنكىيان پىسپىردىبام نەك ئەو ژوانە نەعلەتتەم دانابا،
 زۆر پەشىمان بووم لى تازە كار لەكار ترازابوو كەلكى پەشىمان
 بوونەو نەمابوو، قەت نەمدەزانى ژوان ئەوندە بەترسە شەرتىي
 بىر يارمىد ابوو ئەوجارەى لەم تەنگانەيە رزگار بىم ھەرگىز بىر لە
 ژوانوموانان نەكەمەو، بابە بىللاھى نامە گۆرپىنەو بەسە بۆ ئاشقان
 چونكە ئەو ھى ھالى ئەو رۆژى منى دىبا كىژى كافروشى بۆ
 بىن دەلى نەبابە ئەمن بەلاى شتىوادا ناچم و وەكو ئەو شىتەى خۆم
 ناكەمە فىلم، ئاخى بروتان بىت دەتگوت بۆ سىدارەم دەبەن.

ژوان تا دەھا نىك دەبوو دەنگى دلىشم خىراترو زياتر دەبوو،
 بۆيە پىويستم بەو بوو غىرەت بەدەمە بەرخۆم نەترسانە بەرەو روداويك
 بچم كەپىشتەر نەمدىوئە تەنھا خەيالى شەوانەم بوو، كات دەرۆشتو
 منىش بەرەو دادگاي خۆشەويستى ئەو ھى دەمزانى لەبىرم چوبوئە،
 پەشىمان بوونەو لەژوان كاتى بەسەر چوبوئە، دەرسىم پىي گوتم:
 لىرە راوہستە دەچمەو مالى و دىمەو، نىوانى منو مالى دەرسىم
 چەند ھەنگاويك بوو، ھەروايىتەو دەرسىم ئەوندەى پىنەچوو، كەچى
 پىمابوو لەبىباباندا بەتەنھا جىماومو كاتىش نەدەرۆى، نازانم بۆ
 نەمدەويست يەكچركە دەرسىم لىمدووركەويتەو بۆيە كەدەرسىم دى
 لەمال ھاتە دەر، گەشامەو ھەموو گيانم بوو ھىزو غىرەتو توانا،

ھاتەلام ۋىر پىشەنەكەى ھەلاوسابوو، پىمگوت: ئەوچت ھىناو،
 گوتى: تەنھا قومبەلەو دەمانچەيە راستدەكەى تەنگ ھەلگرتن
 كاتى نىيە بابروين ئىدى كاتى بىر كىرەنەو گەتوگۇ بەكۇتا ھات،
 بەبى دەنگى بەنىو كوچە تەسكەكاندا خۇمان گەياندە شوينى
 دىيارىكراو، بەو شوينانەشدا دەرۆشتىن كە كەمترىن خەلكى پىدا
 دى، چونكە لەم ساتانەدا باشتە كەسە نىكەكانىش نەتبىنن،
 كەچووم بۇيەكەمجار چرۇم بەعەباوئەدى، رۆشتىن بەبى ئەوئەى
 سلاو لەيەكەرتىش بىكەين بەلام دەرسىم سلاوى لىكردو ئەوئەىش
 بەتەسەو وەلامى دايەو، كەگەشتىنە بەردەرگەى جگە لەدوومندال
 كە گەمەيان دەكرد كەس دىارنەبوو، خۇمان بەژورپىدا كىردو مال
 چۆل ۋەل بوو، تەنەت يەك شتى لىنەبوو لەسەرى دانىشىن
 دەرسىم چوو، دىوئەك ۋ گوتى: قەسەى خۇتان بىكەن، ئەمەن پىم وابوو
 تەنیا مەن دەترسم، كەچى چرۇ لەمەن خراتر بوو.

پىم گوت: چۇنى؟

گوتى: باشم

گوتى: ناتەرسى؟

گوتى: نە... لەچى بترسم؟

ھەستەم بەدرو گەورەكەى كىرد، بەلام بەسەرخۇم نەھىنا ئاخىر
 لەناو ئەوھەموو مىكياجەدا زەرد ھەلگەرابوو، عەبايەكى

بەخۇيىدادابوو دەتگوت قەلەرەشە بەلام كە دەم و چاوى دەرکەوت زۆر
جوان بوو، بۆيە دەمويست قسان بکەم نوتقم گيرابوو.

بيدهنگى تەنيایى داگیرکردین و هەموو ئەو قسە قەلەوانەى
لەنامەکاندا بۆ يەکتريمان دەنووسى لەبیرچوونەوه، وەك دوو نەزان،
لەبەردەم يەکتريداو بەپيۆه، شەرممان لەنيگاكانى يەکتريش دەکرد،
هەروودوكمەن روومان لەزەوى کردبوو، تەنھا ياريمان بەلاقمان دەکرد،
هيچمان نەبوو بيليين ژوان کۆتايى هاتبو، بەلام نەماندەزانى چۆن
مائلوايى لەيەکتري بکەين، وەك ئەو منداڵانە وابووين کەتازە
گروگال دەکەن باسى خۆشەويستى نيگاو خەندە روح تەزینەکان،
نەمابوون، رەنگمان زەردو زمانمان تەزيبوو، دوومەتر لەدوووى يەك،
لەژوریک بەتەنھا بەلام وەك ديل وابووين، لەنامەکاندا زمانم زۆر
دریژ بوو، بەلام روبەرو هەردووكمەن سەلماندمان کە تەنھا پەخشان و
شيعرە ناسکەکانى خەلکى دى دەدەينە يەکتري و هيچيان هى
خۆمان نين، بۆخۆمان ئەوەين کە ئیستا وەستاوين و لە دوو منداڵى
پينج سالان بترازى هيچى دى نين، هيندە گوناح بووين شەرم
نەيدەهيشت تەماشای يەکتريش بکەين، ئيدى ئەورۆژە زانيم کە
خۆشەويستى ئيجگار گەورەيه و ئيمە بەم تەمەنە هەرزەيهيه وه
خەتايەكى گەورەمان بەرامبەرى کردوو، ئيمە هيشتا بەخۆشەويستى
ناويزين و شەرى پيدەفرۆشين، توانامان بەقەت تەمەنمانەو هيشتا

فېرە گرۈگالى عىشق نەبوين، ئەۋەى ئىستاش رودەدات گەمەيەكى
مندالانەيەو بەزۆر پېمان دەكەن، بۆيە لەدوو بوکەلەى پەرۆ دەچووين
بە دەست ئەو مندالە چەتوونانەى لەناو مالە باجېنەدا ژن و
مېردانەيان پېدەکردن .

لەناكاو دەنگى بەردىك كەلەسەر ھەيوانەكە كەوت، ئەو
بېدەنگىيەى شەفکرد، زۆرى پېنەچوو، دەنگى دەرگا كەبەردىيان پېدا
دەدا، منى داخوړپاندى، كەچوومە سەر ئەو ھەيوانەى رووى
لەقەسابخانەكە بوو، زراوم چوو، چى بېينم؟! دەيان مندال بەھۆپەو
مالەكە بەرد باران دەكەن، رەنگم گۆراو بانگى دەرسىم كەرد،
كەھات گوتى: چ بوو؟ ۋەلامم نەداۋەو خۆى بەچاۋى خۆى
دېتى، ئەو نەترساو گوتى راۋەستە، دەنگىدان بەلام مندالەكان
نەرۋىشتن، لەسەربانەكانىشەو ۋە ژنە بى ئىشەكان سەپريان دەكردىن،
منىش رەنگم تەۋاۋ گۆراۋبوو، ترس چۆكى دەلەراندمەۋەو پېمۋابوو
ئىدى كەسايەتى خۆم و خېزانى ھەرسىكمان لەم شوئەدا دەكەۋى،
رووبەروو بوونەۋەيەكى سەختەر چاۋەرپېمان دەكات، كەھىچ كاممان لەم
تەمەنە ھەرزەيىيەمان تواناى ھەلگرتنىمان نىيە، ساتىك بوو بەرەو
لەناۋچوونىكى قىزەۋنانە، ساتىك پىگەى كۆمەلەيەتى چەند خېزانىك
لەمەترسىدايەو ھەموو ئەو گيانە شۆرشگىرۋى و كەسايەتيە قورسەى
چەندىن سالە كۆيدەكەينەۋە لەم ھەيوانە گلىنە دەكەۋى.

چەند ھۆپەي مىندالەكان زياتر دەبوو ھىندە چارەسەر بەرتەسكتەر دەبوۋە، بەلام دەرسىم كەۋەك منى بەسەر نەھاتىبوو، چونكە ئەو دەيىست زياتر ھاۋرپىيەتى لەم رۆژەدا بسەلمىنى، دەستى بىردە بن بشىنى و قومبەلەيەكى دەنگ و دەمانچەكەي دەرھىنا، فرىاي ئەو نەكەۋىتم، بلىم نەكەي؟ ئەلقەي قومبەلەكەي راكىشاۋ ھەلىدايە سەربانى قەساب خانەكە و دوۋفسشەكىشى بە ھەوايدا تەقاند، ئەۋەندەم زانى، دەنگى ناپالم جارىكى دى دووبارە بوۋە، ئاخى سەربانەكە گل بوو، تۈزۈ خۇل چوۋە ئاسمان نەك مىندال بەكونفەيەكونىك چۆلەكەش لەم ناۋە نەما، دەرسىم ھىشتا ئەلقەكەي لەدەستىدا بوو، چىرۆ ھاتە سەر ھەيوانەكە ھەرسىكىمان روومان لەكۆلان كىرد، بەناۋ تۈزۈ خۇلدا، دوۋگەنجو ژىكى بەعەباۋە بەرەو چۆمەكە شۆرپوۋىنەۋە ئەو بىزى مالا تانەي لەقەسابخانەكەبوون بەرەللەبىوون لەترسان خۇيان بەرووبارەكەدا دەدا، لەراستىدا ئەم ئازەلانە بۆ مردن ئامادەكراۋون تا قەسابەكان پارچە پارچەيان كەن و بىيان خەنە نىۋورگى دەۋلەمەندەكانەۋە كەچى لەم ساتەۋەختەدا چەقۇي قەسابەكانيان لەبىر چۆۋەۋ بەدەنگىك كە ھەمىشە لەم شارەدە دووبارە بوۋنەۋەي ھەيە رايان دەكرد بەلام چۆن راكردنىك زۆر پىش ئىمە لە روبارەكەيانداۋ پەرىنەۋە، ئاخى ئىمە بەردباران كراين كەچى ئەۋان رايان دەكرد.

كەئورمداۋە نەك مندال ئەو ژنانەش خۇيان ھەشاردابوو،
كەبەتاسەۋە سەيرى خانوۋەكەيان دەكرد، بەلام من لیدانی دل و
رەنگى دەم چاوم پى كۆنترۆل نەدەكراۋ ھەرسىكمان بەيىدەنگى و
بەخىرايى خۇمان گەياندە ئەو كۇلانانەى بەرەو مالى چرۆى
دەبردىنەۋە، من و دەرسىم بەلایەكداۋ چرۆش بەرەو كۇلانى خۇيان،
بەبى مالتاۋايى رۆى، دەرسىم تا ئەوكاتىش نەھاتبوۋە سەرەخۇ
كەقۇلى لەقۇلى نام، گوتى: ھىۋاش باخەلك ھەست بەھىچ نەكات،
ئەمن كەئەكات كەمىك ھىۋر بوومەۋە، دلە ھەرلای چرۆ بوو، بۇيە
بەبى دەنگى چاودىریمان كرد تاچۆۋە مالى، كەسەيرى دەستى
دەرسىم كرد ئەلقەى قومبەلەكەى ھەر لەپەنجەيدا بوو، ھەر ئەو
كاتە زانىم ئەۋىش ترس دايگرتوۋە بەلام بۇ ئارام بوونەۋەى من و
چرۆ بەسەرخۇى نەھىنابوو بۇيە گوتم ئەۋەى فرىدە ئەۋىش بەھۆش
خۇى ھاتەۋە تا توانای ھەبوو فرىى دا، ترس ھىشتا گيانى
تەنىبووم، بىرکردنەۋە لەئەندەۋ ئاشكراۋونمان، دايپۆشىبووم، بۇيە
چارەسەر بەئىمەى ھەرزە نەدەكراۋ دەبوو، بىرپارەكان ۋەك تەقاندىنى
قومبەلەكە خىرايى، بۇيە تاكە ئومىدوچارە لای دەرسىم بوو، چونكە
من بەجەستە زىندوۋ بەلام لەناۋەرۆكدا وام لىقەۋمابوو نەمدەتوانى
نەلەمالەۋەۋ نەلەلای شانەۋ نەلای ھىچ كەسىكى دى باسى ئەو
رووداۋە بكەم، خۇ ئاشكراۋونى ئەم كارەساتە لای باۋانى چرۆ ئەۋە

ھېندەي دى ئەمن دەخاتە ترسىكى ئەستورەۋە دەبى خويندو
مال ۋ داھاتوو ھەر ھەمووى جېبھېلەم روۋە چىا بەم تەمەنە
ھەرزەيمەۋە كۆچ كەم، نەخاسمە ترسى ئەۋەشم ھەبوۋ ئەندامىەتيم
لى بىستېننەۋە لەۋىش ۋەرمەنە گرن، دەيان بىرۆكەي نابەجى تەۋاۋى
گيانمى تەنىبوۋ.

ئىمە بەپىاسەۋ ترسەۋە لەگەرەكى خۇمان نزيك دەبوۋىنەۋە دەرسىم
گوتى: ئەمن دەچمە مال ۋ ئەۋ دەمانچە دەشارمەۋە دېمەۋە دەرىۋ
دەچم چاۋدىرى بارودۇخەكە دەكەم، تۆش برۆ بۆ رانىەۋ ئەگەر
شتى روى دابوۋ ئەۋە دېم لە يانەي كىۋەرەش تەكبىرىك دەكەين،
ئەگەر ھىچچىش نەبوۋ ئەۋە ئىۋارە ۋەرەۋە لەمالى خۇمان يەكتىرى
دەبىنن.

جىابوۋنەۋەي منو دەرسىم ترسەكەي لەلام ئەستورتر كىرد،
بەتەنھا روۋە نەقلىيات دەرۋىشتىم، بۇئەۋكاتە كەھىشتا تۈزى
تەقىنەۋەكە لەناۋ لوتىم دابوۋ، تاكە چارەبوۋ، چونكە دەمزانى
گەرەكى مام خدرى لەقەلادزى شىۋاۋەۋە خۇئەگەر ئىمەيان ناسىبى
ئەۋە رومنايە قەت بېچمەۋە مالى، رووم نايە بېچمەۋە گەرەك ئىدى
ئەۋ شارە بۆ ھەتاھەتايە نايىنمەۋە.

ئەۋ جىبانەي لەنىۋان ئەۋ دوۋشارەدا خەلكيان دەگۋاستەۋە كۆن
بوون بەنىۋسەعات دەگەشتەنە رانىە، بەلام بۇنەگبەتى من ئەمپۇرە

ئەو نىو سەعاتە نەدەپرا ئەمن ھىندە ماندووبووم ئەوئەندەم بېردەكردەو
تەواۋى نەفەرەكان ھەستىيان بەشپىزەيى من كىردبوو، بۆيە ھەر
لەيەكەم سەيتەرە، بەغسىيەك تەماشاي ناو جىبەكەي كىردو
ئەگەرچى من تەمەنى سەربازىم نەبوو، ھەروا قوتابىش بووم، بەلام
ترس بە تەواۋى چواردەورى ناساندبووم بۆيە پىيگوتەم ھىتەك،
منىش پىناسى قوتابخانەكەم پىبوو دامى تەماشايەكى كىردو
ھەويەكەي دامەو گوتى: بېرۇن.

ھەر ئەو ساتە تىگەيشتم كەپىمەمەو دىارەو دەيىت غىرەت
بەدەمەو خۇم زالىم بەسەر ئەو ترسەمدا چونكە ھىشتا چەندىن
سەيتەرەي دى ھەنو دەبى قوتارىم لىيان، رىي نىوكاتىمىر بۆمن
بىو رىي ھاتو نەھات، نەدەپرا، تا ئەوكاتەي من لەنىو خەيالى
تەقىنەو كەدا ھاتمە دەرو دىم ئەو لەناو رانىيەن.

رانىيە بۆمن شارى دالەدانو بىزىبون بوو لەو رووداوانەي
كەھەرچەند كاتىمىرىك بوو جىم ھىشتىبوو، پىشتىر زۆر جارى دى
دەھاتم بۆئەم شارە، بەلام ئەمىرۇ ھەستەكەم لىرەكەس من ناناسى و
سەرنجم لىنادا، راستە جەستەم بەرەو يانەي كىوەرەش دەروى بەلام
لەناوئەو دا بىزىبووم چونكە ئايندەم ھىشتا بەدەست قەدەرەو بوو،
بىر كىردنەو لەخۇم و چىرۇ و دەرسىم نەيدەھىشت بۆ ساتىكىش رەنگى
دەمچاوم گۆرانكارى بەسەرىيەت، تەنیا دووكاتىمىر لەمەوپىش من

ژوانم ھەبوو، ترسى خۇشى بۇ دىتنى خۇشەويستەكەم كەچەندىن مانگ بوو، خەونۇ خەيالى ساتەكانم بوو، لەپىر بەرەو ھەلدېرو خۇشاردنەوۋى بىردىم، ھەرچەندە ھەرزەبوۋىن، بەلام تىگەيشتەم كە كەلتوۋرى كۆمەلگاي ئەوسا، ھىندەي دەرگاي بۇكارى سىياسىيە ئاۋەلا كىردىۋە ھەرگىز رىگەي نەدەدا كەسكىت خۇش بوۋى و بچىيە ناۋ ژيانى ئەوانى ترەو، چونكە ئەو نىك بوۋنەوۋىيە لەشەرەفو كەرامەتى ئەۋى دى، پىر مەترسى بوو، ئاخىر مەترسىيەكانى نىوكايەكانى سىياسەت، سەربەرزى بەخانەۋادەكەت دەبەخشى پرسەكەت جەمەي دىتو خەلكى بەچاۋى قارەمانو شەھىد بوۋن سەرنج لەباۋانت دەدەن ئەو جگە لەۋى تەنھا رق بەرامبەر رژىم ئەستوۋر دەيىت و ھىچ دوۋژمنايەتيەك جىناھىلى، بەلام مردن لەرىي خۇشەويستى ئەو كەرساتىكە بۇخۇي، لەدەستدانى بەھاكانەو رەش رەش بوۋنى كەرامەتى خانەۋادەيەكەيە نىكبوۋنەوۋىيە لە دوۋژمنايەتى، بۇيە خۇشەويستى بۇ نىشتان ھەمىشە لەم كۆمەلگايەي ئىمە، پىرۋزىرەۋە لەخۇشەويستى بۇ كورپىك يان كىچىك.

ئەم بىر كىردەنەۋانە، ھىندەي دى لەناخەۋە دەيەھەژاندىم پىشتىر، ھەرگىز لەترسى براۋ كەسانى نىك كەلەخۇم گەۋرەتر بوۋن نەدەچوۋم بۇنادى، بەلام ئەم رۇژە ترسى گەۋرە ئەم جۇرە ترسانەي

لەياد بردمەۋە بەقالدەرمەكانى ناو يانەى كىۋەرەشدا سەرکەۋەتم و رىك
چوۋوم لەسەر مېزىك دانىشتەم داۋاى بېرىيەكى شەھرزادەم كەرد،
پىمۋابوۋ مەست بوون بۆ كاتىكى ئاۋا باشتىن چارەسەرى
لەبىرەردنەۋەى ترسەكانە، دەۋايەكە جەستەۋ مېشەكت بەيەكەۋە
سەردەكاتە پىتەدەلى بخۆۋە لەگەل شوشەۋ پىكەكان سەمابەكەۋ
رابردوۋ بخە ناو شوشە بەتالەكان و فرىيانە ئىدى دواتر چ دەبى
بابى.

چونكە پىشتەر گەلى جاريدى جنو بېرەم لەم نادىە كرىبوۋ، بۆيە
تەنھا كاك بەختىارى خاۋەن نادىەكە پرسىارى ئەۋەى لىكەردم!
ناترسى براكەت بى والىرەدا دەخۆيەۋە؟ منىش بىترس ۋەلامم داۋە
دەخۆمەۋو چ دەبى بابى، پىمۋابوۋ، ئەۋەى بەسەر مەن ھاتوۋە،
ھەرگىز خراپترەم بەسەر نايەت، روۋداۋىكە ئاراستەى ژيانەم
دەگۆرىۋ بەرەۋ شوينە ۋزۋ ترسناكەكان دەمبا، كەبىرەۋ زەلاتەكەيان
بۆھىنام، ھىندە بەتامەزرۆۋە پەرداخى يەكەمەم خواردەۋە ھەزم دەكەرد
بىنى پىۋەنىم تاتەۋاۋ دەبى، بەلام كەتەماشام كەرد چەند كەسىكى
دى لەسەر مېزەكان دانىشتىۋوۋ بەپىكەنىنيانەۋە گرتىۋو، منىش
لەنىۋ خەمىكى قولدا پىك لەدۋاى پىك دەخۆمەۋە، بۆيە زۆر زوۋ
ھەستەم بە مەستىۋون كەردو تادەھات موۋى سەرم گىرژ دەبوۋ،
بېرىيەكى دىان بۆ ھىنام ھەستەم دەكەرد جەستەم تادى خاۋ دەبى،

پېكىكى دىكەم بۆخۆم تىكرد، دەنگى پىي كەسك ھاتە بەرگۆم
 كەبە قالدېرمەكاندا سەردەكەوت، تەنھا چاۋ لەرى بووم دەرسىم بى،
 ئەگەرنا ترسى ئاشكرا بوونم نەبوو، بەلكو بەدل ھەزمەدەكرد لەيەك
 لەسەيتەرەكان گىرابام بۇزىيان كىرەبام، چونكە دواتر لەگەل خۇمدا
 روداۋەكانىش بۇزىدەبوونۇ خانەۋادەكەشم دەيانگوت گىراۋە ئەوسا
 كاريكى وامدەكرد كە شوين بۇزىكرىم و لەم نەھامەتتە رزگارم كە
 خەرىكە مېشكەم لە كار بىكەوئ.

كەدەرگاي يانەكە كرايەۋە دەرسىم نەبوو، بۇيە ئەو پېكەي تىم
 كىرەبوو، بەيەك بىن ئەۋىشم ھەلدا، ئىدى جارېكى دى لەنىو
 بىر كىرەنەۋەدا نىقوم بووم، ھەرچەندە ھەۋلەمدا خۇ لەو ترسە رزگار كەم،
 بەلام ترس دەھاتە رايدەتەكانم، ئاخىر ئەمەن ھىچ خەتايەك نە كىرەبوو
 تەنھا وىستەم لەنەزىكەۋە گۆم لەدەنگى خۇشەۋىستەكەم بىت، تەنەت
 فرىاي ئەۋەش نەكەۋتم پېيىلېم خۇشەۋىستەۋىي! لەناۋ بىدەنگى خۇماندا
 نىقوم بىۋىن و تەنھا گۆممان لە ھەناسەكانى يەكتر بوو، نازانم ئەم
 ھەمەۋە مەندالە لەكۆۋە ھاتن، چۆن كۆۋىۋەنەۋە ئەم ھاتە ھاۋارە
 لەكۆۋى فېرەۋىن، بەراستى ساتىك بوو، ئىستاش ناۋىرم بىرى
 لېكەمەۋە، خۇتەگەر ئەو بۆمبەي ناۋ دەستى دەرسىم نەبا، ئەۋە
 ئىمە ھەر لەبەردەرگاي بەگاشەبەردى دەستى مەندالان ھەلا بەھەلا
 دەۋىۋىن، ئىدى مەردىكى پىر لەسەرشۆرى و داھاتوئىكى ناديارو پىر

دەردەسەرىش يەخەى خانەوادەكەمانى دەگرت، لەراستىشدا دوو كوپرو ئافرەتتىكى عەبا بەسەر دەيتت لەنىو خانوئىكى چۆلدا، بەم قرچەى ئىوەرۆيەى ھاوينە چ بىكەن؟ ئەمە پرسىيارىك بوو نەك خەلكى دەورى ئەم مائە منىشى خستبوو گومانەو بۆساتىكىش نەمدەتوانى ئەمروداو جىبھىلەم بۆيە تادەھات شوشەى بەتالى سەرمىزەكەم زىاتر دەيتت ناويانەكەش قەرەبالغتر لەژيانم وا بەخىرايى نەمخوردبوو، بۆيە بەجۆيەك مەست ببووم، نەمدەتوانى لەجىي خۆم ھەستم، تادەھات كات بەرەو ئىوارە نزيك دەبوو، كەچى دەرسىم ھەر نەھات تروسكايەك كەئومىدى پىدەبەخشىم نەھاتنى دەرسىم بوو، چونكە كەلىك جىابووينەو پىي گوتەم: ئەگەر روداويكى ناخۆش ھەبوو دىم دەناوەرەو بۆ قەلادىو لەمالى چاوەرپىت دەكەم، ھەرچەندە نەھاتنى ئەو كەمىك دلى خۆش دەكردم، بەلام ترسى ئەو ھەبوو ئەويش بەھوى مەو دەوچارى كارەساتىك بوويىت ھەروا ھەزم دەكرد ئەوم ھەر لە گەل بى نازانم بۆ پىم نەگوت بە خۆشى و ناخۆشى وەرە بۆ رانىو چاوەرپىت دەكەم ؟

بۆيە دوواپىك دوا دلۆپى پىنجەمىن شوشەم بوو، ھەلماو دەبوو يانەكە جىبھىلەم، چونكە ئەوسا واتە ھەشتاكان، بەشەو نادىەكان دادەخران دەبوو ئىوارە بەرەو مال بچىيەو، چونكە ھەمىشە شەوانە دەنگى رىژنەى گوللەكانى پىشمەرگە شەوى شارەكانى دەكردە

رۇژ، بۇيە دەبوو نەك ھەر نادىيەكە جىبھېلەم بەلكو زوو خۇم بگەيەنمە
 نەقلىيات و دەنا ئەويىش چۆل دەبى بۇيە پارەكەم دانى و زۆر
 بەخىرايى وبەلاژەلاژ لەنادىيەكە ھاتمە خوارى ھەلبەتە دەرگاي
 نادىش رىك لەناو سەنتەرى بازار بوو، بۇيە بەناو قەرەبالغىيەكەدا
 خۇم گەياندە مزگەوتى كۆپرەكانى لەوي سەرى خۇم وبەرنائويكى
 سارددا، تۈزىك لەمەستىيەكەم كەم بوۋەو بەرەو نەقلىيات رۆشتم،
 كەچوم سەرەتاي خۇرئابوون بوو، بەلام دوا ئوتۇمبىل بوو
 دەگەپرايەو قەلادىزى، خۇم تىھاويشتو بۇئەو سايەق و كەسەكانى
 ناوى بۆنم نەكەن لەدواى دواو سواربووم، بەچەند نەفەرىك
 نوقسانەو كاكى شوفىر ئوتۇمبىلەكەي پىكردو رووۋەو قەلادىزى
 رۇي.

چەند كاتژمىرىك پىشتىر كەھاتم بۇ رانيە، ھەزم دەکرد ھەرچى
 زوۋە بگەيەنى و كەچى نەدەگەيشتىن، كەچى نازانم بۇ لەگەرانەو ھەم
 چ زوو گەيشتىنە دەربەند، ھەر پىنج خولەكى پىنەچوۋ گەيشتىنە
 سەنگەسەرۋ لەوي نەفەرىكى دى ھەلگرت ھەزمەدەرد ئوتۇمبىلەكە
 ۋەرگەرى و ھەموومان لەويدا بمرىن و نەگەينەو قەلادىزى كەچى
 ھەرلەدواى سواربوونى نەفەرەكەي سەنگەسەر گوتى: ئەرى
 روداۋەكەي قەلادىزىتان بىستوۋە؟

ھەركە ئەوپرسىيارەم گوى لىبوو، تەزويەك بەتەپلى سەرمدا ھاتو
 لەبنى پىم دەرچوو، لىوم وشك بوو ھەموو جەستەم كەوتە لەرزىن،
 ئەگەر چۆلەوانى و تارىك نەبا، ھەرلەوى دەمگوت دابەزىن ھەيە،
 ترسىكى ئەستوور گيانمى تەنى و ھەرچى مەستى بى لەجەستەم
 نەما، شوفىرەكە گوتى: ئەمن شتىكم بىستوو بەلام بزانم چى
 رویداو، كەسيان گرتوو؟ سەنگەسەريەكە گوتى: دەلین لەمالىكى
 سەرچۆمى قەلادزى لەگەرەكى خانەقاىە، چەند پىشمەرگەيەك
 كۆبونەوھيان ھەبوو، حكومت بەسەريدا داووزو دووسەعاتان دواى
 بەرگريەكى زۆر رزگاريان بوو بوى دەرچوون.

كەگويم لەوھوو... مووى لەشم بەتەواوى خاوبوو خۆشەيك
 كەباوھەرم نەدەكرد ھەموو جەستەمى تەنيبوو خەندەيەك كەچوار
 كاترمىر زياتربوو نەمدىبوو ھاتە سەرلىوم نازانم بۆ. بەلام لەپشتى
 ئوتۆمبىلەكەو ھەلم داىو بەكاكى شوفىرم گوت: بەريز ئەدى ئەتۆ
 چى لەبارەيەو دەزانی؟

ئەويش زۆر بە پارىزەو گوتى: وەلا دەلین: ھەرچەندە كەسى
 خراب لەناو ئوتۆمبىلەكەماندا نىيە، دەلین، پىشمەرگەكان دەرگای
 خانووەكەيان بۆمب رىژكردوو كەقوھتى حكومت چۆتە وى بەروياندا
 تەقيوھتەو چەندىن كەلاكيان لىكەوتوو، ئەوانەى لەمالەكەدابوون،
 ژنيشيان لەگەل بوو ھەروا يىتەو دەلین: ژنەكە پىشمەرگەى شاخ

بووۋە ئەو قومبەلەي پىداداون، ئەوانە بەراستى ئازابوونو سەرى
قەلادىيان بەرزكردۆتەۋە، ھەي ئافەرىن دەك روى ئەو داکو بابەي
سپى بىي كە ئىۋەي گۆش كىردوۋە.

ئەمن ھىچى دىم نە گوت، دەرسم لەقسەكانيان پەشيمان بىنەۋە،
بەلام خۇشەكى بىي سنوور جەستەي داگرتەم، مەستىم بەكۆتا ھات
و پىمابوۋ بارىكى قورسم لەسەر شان لاچوۋە، عاشق بوون كە ببوۋە
دىۋ و درنج لەلام خەرىكبوۋ شىرن دەبۆۋە چونكە ئەو ئازايەتتەي وا
لەعیشقدا دەستم كەوتوۋە پىشتەر لەسىاسەتدا ھەر زەرەرم كىردبوۋ ھەر
لەم بىر كىردنەۋانەدا بووم كەگەشتىنە سەيتەرەي قەلادىي، پىمابىي
دوا ئوتۇمبىل بوۋىن بۆيە ھەر دواي ئىمە سەيتەرەكەيان داخست،
بەلام دىيا كىشومات بوو، لەگەل گەشتنەۋەشمان بۇناۋشار، ئەمن
دابەزىم بەرەۋ مالى دەرسىم بەرى كەوتەم، سەرنجىدا كەس سەرنج
لەمن نادا، تەنھا سەلام لەيەكتىرى دەكەينو ھىچى دى، گەشتە
مالى دەرسىم تەماشام كىرد لەبەر دەرگاي چاۋەرپىم دەكا، زۆر
بەتاسەۋە گوتەم: چ بوۋە؟ ئەۋىش پىكەنى و گوتى: ھىچ خۇت
مەشۋىنە بابىرۋىن گوتەم بۆكۈي، گوتى: ھەتتە لە دواي
رووداۋەكەۋە چىرۆ چاۋەرپىت دەكا، گوتەم لەكۈي؟ گوتى دەۋەرە
ترسنۆك، كەس نەيىدىۋىن كەسىش نەيناسىۋىن ھەردواي ئىمە
ھىيىكى عەسكەرى چوار دەۋرى گەرەكەكەيان داۋەۋە مندىل

ئەوانىشىيان بەردەباران كىردۈۋە، بوۋەتە تەقەۋ ماۋەى دووكتارمىر ھاتو چۆ لەقەلادىزى قەدەغە كراۋە، ئىمەش لەناۋ ئەۋ رووداۋەدا بىزىۋوۋىن، بۆيە چوۋمەلای دووكانى براكتەۋ چىرۇم دى، گوتى: ھەر ھاتەۋە ۋەرن. قسەكانى نويىۋونەۋەۋە زىندوۋ بوۋنەۋە بوۋ، بۆيە چەند جارىك لىم دووبارە كىردەۋە ئەۋ زىاتر لە روداۋەكەى دلىيا دەكىردمەۋە، بۆيە بەخۇم نەبوۋ، نەشمزانى بۆ؟ يان چ روودەدات، بەھەموۋ ھىزم سەرىم گىرتە ماچم كىرد، ئەۋىش گوتى: يەع لەۋ بۆنە ناخۇشەى ھەتىۋ ئەۋە چەندەت خواردۋتەۋە؟ گوتەم ۋازىيە، باشە ئەۋ ھەۋالە خۇشانەت لايە بۆنەھاتىە رانىە پىم بلىي؟ گوتى: ھەتىۋ نالىم (مەنە التجول) بوۋ.

بەبەر دەرگای مالى چىرۇيدا چوۋىن، دىاربوۋ دەمىك بوۋ، لەسەربان چاۋەرى بوۋ، بۆيە كەئەمنى دى بەدەستە ناسكەكانى سلاۋىكى تىگىرتەۋ دواتر خەندەيەكىشى دامى ئاى كەخۇش بوۋ، ئەم دىمەنە ئەمنى زىندوۋ كىردەۋەۋە جارىكى دى لەدايكبوۋمەۋە، چونكە جگەلەۋەى ترس نەما كەچى ۋەك پالەۋانى ئەۋ رۇژەى قەلادىزى خۇم دەدى پىمۋابوۋ بەراستى دووكتارمىر سوپاى بەعسىم راگرتوۋەۋ دواترىش بەزاندوۋمە، پىمۋابوۋ سەيتەرەكان لەترسان نەياندەۋىرا بىمگىرن دەنا ناسىۋىانم، لەدلى خۇياندا گوتىۋانە بابە دايگىرىن بەخوداى ھەموۋمان كەلۋپارچە دەكات ھەربىروا باشتەرە،

ئاخىر لەۋ دالغانەدابوم ئاگام لەخۆ نەبوو زۆر بەخىرايى و بويرانە
 جارىكى دى دەرسىمىم ماچكردو ھەتا بەر دەرگاى مالى خۆمان
 لەگەلم ھات، ئەمن چومە ژورى و ئەويش گەپرايەۋە مال، دىنا
 تاريك داھاتبوو، يەكسەر برا گەورەكەم لىم ھاتە پىشو گوتى: كۆرە
 ئەۋەچت كىرۋە؟

بەھىچ شىۋەيەك دەرۋەتى درۆ و بىر كىرۋەم نەبوو بەلام زۆر
 ئازايانە گوتىم چى بوۋە؟

گوتى: لەمالى مام خدرى..... ئەۋە ئەتۆ بوۋى؟
 رىك زانىم مالى خەزورى بۆيان گىپراۋەتەۋە چونكە مالىان زۆر
 نىك بوو لەۋشۋىنەى ئىمەى لىۋوۋىن و بۆيە منىش بۆم ھاتوگوتىم:
 كۆبۈنەۋەمان ھەبوو بەسەرياندا دايىن.

چونكە ھىشتا لەنىو بىر كىرۋە خۆشەكاندا بوم خۆم بە پالەۋان
 دەزانى وپىمگوت ئەگەر دەستمان نە كىرۋە دەكۆژراين.
 گوتى: جا بى مېشك بەرۋژ؟ جارىكى دى ئاگات لەخوبى.

باپىرە

دوای پىڭرتن و دوور كەوتىنەۋەم لە باۋەشى دايكم ئارامتىن
 شوين كۆشى باپىرەم بوو، ئەو پياۋە خاۋەن كەسايەتتەكى ناۋازە بوو،
 خەلكى ئاۋايى و دەروجىران شەرمىان لىدەكردو پرس و راۋىژيان
 پىدەكرد، رىشىكى سىپى درىژى بەردابۋوۋە بالاىەكى كەلگەتى
 ھەبوو، ھەمىشە بەرگى كوردى لەبەر دەكردو جەمەدانىەكىشى
 لەسەر دەكرد، ھەيىبەتتىكى تايىبەتى دابوۋىە تەنیا لەكاتى نووستن

جەمادانىيەكەي لە پشت سەرى دادەنا، چونكە تانيوئى سەرى روتابۇو، تەواوى كېشەو گىرتهكانى گەرەك و ئاوايى دەهاتنە لاي ئەو و چارەسەرى دەکردن، كىتېبى گەرە گەرەي بۇ دەهات و زۆر جارن تا بەيانى نەدەنووست و ھەر خەرىكى خويندەو بوو، بۇيە بە قسەزان و رۆشنىر ناوبانگى دەركردبوو، لە مالېش دووا قسە قسەي ئەو بوو، چونكە نەيدەھىشت كەس غەدر لەكەس بكات و يەكسانى تەواوى لە مالېدا دەستەبەر كردبوو، بۇيە دايك و بابم ھەرگىز لە قسەي دەرەدەچوون، زۆرىنەي جارن لە چاوسووركردنەوئى بابم و نووقرچى دايكەم دەپپاراستم، ئەوئەندەي خۆشدەويستم بە مالەوئى دەگوت ئەو ديارى خودايەو بەمنى بەخشيە، خۆم پەرورەدەي دەكەم و نايىت لە گول كالتىرى پېلېن.

ئەو پياوھ كە بەتەمەندا چووبوو دەستىكى گۆچان و دەستەكەي دى من بووم، بۇ ھەرشوئىنىك چووبايە لە گەللى بووم، بەو سەرو ريشە سىپپەو دەبىردمە بازار و خەلكى يەكپى لەبەرى ھەلدەستان، رېزىيان دەگرت و زۆر جارن داياندەنیشاندى چايان بۇ بانگ دەکرد، بۇيە ھەموو جارېش كە چايان بۆمن دەھىنا ئاوى ساردىيان تىدەكردو ئىستاش ئەو كەفە سىپپانەم لە بەرچاوا ماون كە بەھوئى ئاوەساردەكەو دەكەوتە سەر چايەكەو منىش بەيەكجار ھەرەكو ئاو دەمخواردەو، دواتر كە قسەي دەکرد ھەموان گوئيان لىدەگرت و

۲۱۱

كە خەلك شەرمى لىدەكەن بەدىار تۆۋە راۋەستى تا تۆلە يارىكرىدن
دەبىيەۋە، جارىكى دى باپىرە جىمەھىللە.

ئەۋ قىسەيەى بابىم بوۋە نەخش و لە مېشكىم چەسپا بۆيە
ئەۋكاتانەش كە باپىرە دەيگوت برۆ يارى بىكە من نەدەچووم، بۆيە
چەند سالىكى مىندالىم كىردە قوربانى خۇشەۋىستى باپىرەۋ ھەر
لەگەل ئەۋ دەمامەۋە، دەنگى مىندالەكانى كۆلان و رىمبەى
تۆپەكانىان و قەرا يەكودوۋەكانىان ھەرگىز بەلامەۋە گرنگ نەبوون،
باپىرەم دەيگوت ھەر تۆزىكى دى گەۋرەبى پاسكىلت بۆ دەكرىم
ئىدى بە كەيفى خۇت سوارى بەۋ مىنىش چاۋدېرىت دەكەم، بۆيە بۆ
ئەم چاۋەروانىيە مىندالىم لەنىۋ درزى دىۋارە گلىنەكان دانابوۋ ھەر
بەلايدا نەدەچووم.

شەۋىك باپىرەم خەۋت و مىنىش ھىشتا بەخەبەر بووم، دايكىم
بردىمى مىزم پىبكا مىنىش كە تازە فىرە قىسەى قەلەۋ بىووم لە
دايكىم پرسى:

باپىرە بۆ ئەۋەندە مىنى خۇش دەۋى و برا گچكەكەمى ئەۋەندە
خۇشناۋى؟

دۋاى ئەۋەى مىزى پىكرىم و بىردىمىۋە سەر ئەۋ جىيەى لە
تەنىشت باپىرەم بوۋ گوتى: چۆن ئەۋ قىسە دەكەى ئەدى ھەرچى
بۆتۋى بىكرى ئەۋەنىيە بۆ ۋىش دەكرى، بەلام بىراكەت ھىشتا

گىچكەيەو ناتوانى لە گەل خۆى بېگىرپى، دەزانى ئەو باپىرەت
 پىاوينكى برنجى ولاتى كۆيە بوو بەھۆى ناكۆكى لە گەل
 ئاغايەكانى ئەوى دەكەويتە ئەو ولاتەى مەو ھەر لىرەش كچىكى
 دەكەويتە بەر دلى و دۆستاكاني دەنيرتە خوازىينى و دەيدەنى، بەلام
 بەر لەوہى بېگوازىتەو پىاوانى ئاغاي تەقەى لىدەكەن و زۆر
 بەسەختى برىندارى دەكەن، ھەرچىواى نەمابوو بمرى، ماوہى يەك
 سال چى ھەكىم و برىن پىچى ئەو ولاتەى ھەيە لىى كۆدەبنەوہو
 چارەسەرى دەكەن تا ھەلدەستىتەو سەر پىيان، دواى ئەو بەھاوکاری
 دۆستەكانى و مالىەخەزوورانى بوخۆشى كەسايەتيەكى ناودارى
 كۆيە دەبى دەچىتە ئەوى تا تۆلەى خۆى بكاتەوہ، رىشسپىانى وى
 و بەتايبەت مەلاى گەورە رىى لىدەگرن و داواى لىدەكەن
 بەگەرەيى خۆى بيان بوورى ئەويش مەرجى ئەوہ دادەنى
 ئەوبنەمالەيە لە نىو شارى كۆيەدا نەمىنن و بچنەوہ گوندى،
 ئەوانىش قبولى دەكەن و دواتر باپىرەت دەگەرپتەوہ ئىرەو تەدارەكى
 ژن گواستەوہ حازر دەكات و داپىرەى رەحمەتت دەگوازىتەوہ،
 خۆشەويستى ئەودوانە دەنگ دەداتەوہو ئەوہندە لە گەل يەكترى تەبا
 دەبن خەلكى بەچاوى رىزەوہ تەماشايان دەكەن، دواى سى سال
 داپىرەت زگى دەبى و بەداخەوہ ھەر دواى لە داىك بوونى بابت،
 داپىرەت دەچىتە جىھانەكەى دى و باپىرەشت سویند دەخوا كە

ھەرگىز ئۇن نەھىيىتتە ۋە ھەدىيار بابتە ۋە دادەنىشى تا گەورە دەبى و
 من بۇ بابت دەخوازى ، منىش دواى سالىك تۆم ھىنايە دىئاو ئىستا
 باپىرەت ھەموانى خۇش دەۋى ھەروەكو خۇت دەيىنى بەلام تۆى
 بە ھاودەنگ و بۇن و ھاۋرپى خۇى داناۋو جىگەيەكى تايەتت
 ھەيە لە دلى ئەودا بۆيە ھەرگىز لەقسەى دەرەچە دلىام ۋەكو
 ئەوت لىدى،

منىش كە ھىشتا خەيالى برىنداربوون و تەقە لەمىشكىدا دەھاتن
 و دەچوون بەدايىكم گوت: ئەدى كەبابم ئەتۆى ھىنا تەقەيان
 لىنەكرد؟

داكم گوتى: نا كورم خۇ بابت ناكۆكى لەگەل كەس نەبوو تا
 تەقەى لىبەكن، ئەوجار ئىستا كىشەمان لەگەل كەس نەماۋە و
 ئەدى چەند جارەن چوینەتە كۆيە ۋە بەكەيفى خۇمان گەراۋىن، لە
 وشتانە مەترسە ۋە ھەلەدە قەت دلى باپىرەى نەشكىنى.

ئىدى ھەر ئەۋەندەم بىرماۋە خەو گەتوگۆيەكەى لىپچراندىن،
 بەلام ئەۋ شەۋە خەۋى ناخۇش ھەرگىز نەيەشت پشوو بدەم، ئەۋەى
 لە يادام ماۋە لەخەۋنمدا بۇ يەكەمجار باپىرم بەبى ئاوردانەۋە لە
 دەرگەى ھەۋشە چۆ دەرى و جىيەيشتەم، منىش ھەرچى ھەۋلەمدا
 بەدوۋى بىكەوم لاقم لەدوۋ نەدەھات، تا لەنىۋ گریان و ھەلپەى
 خۇمدا بە خەبەر ھاتم، كە ھەستام گریانى مالىۋەۋە قەرەبالغى ناو

مالمان ئەمنى توشى شۆك كىرد، دايىكم كە چاۋىكى ھەر لەسەر من
 بوو لە باۋەشى كىرم و نەيتوانى ھەۋالەكەم پېيلى بەلام سەرنجەكانى
 پياۋانى ئاۋايى و گىيان و نووزانەۋەى باۋىك تىي گەياندەم كە ئىدى
 باپىرەم بۇ ھەمىشە جىي ھىشتەم و تەنياي ھىشتەمەۋە، ئاخىر ھەروابو
 ھەتا ئىستاش لەنيو تەنيايى خۇمدا بىرى باپىرە دەكەم چونكە
 نەچومەۋە مەجلىسەكانى پياۋ ماقولان و نەبۇنى رىشىم كىردەۋە،
 بابىشەم ھەرگىز نەيتوانى ئەو بۇشايىمەم بۇ پىر بىكاتەۋە، بۇيە ھەمىشە
 ھەست بە بۇشايىەكى گەۋرە دەكەم لە ژيانمدا، بۇشايىەك مەگەر
 مەرگ بۇم پىر بىكاتەۋە.

۲۰۱۸

بۇنى مېخەك

ھەربەسەردان چوومە گۆرستان تراژىدىيى مەرگ ھەرلە
 دەروازەكەو پېشوازى لىكردم، دىمەن و چىرۆكى مردوۋەكانى وئ
 ناچارى گريانى دەكردى، چونكە كەسە ھەرە نزيكەكانت لەنيو
 تەنيايى خۇياندا شىببونەو ھەو بېونە خۆل، پانتاييەك لەكىلت دەبىنى
 ھەريەكىيان حىكايەتېكى خەمناكى لەنيو خۇيدا قەتېس كردبوو،
 ئاخىر لەنيوانى ھەر دوو كىلدا بەسەرھاتېك ھەبوو، لەويىدا كەسىك

راكشاۋو لە گەل خۇيدا دىيايەك بىرەۋەرى بردوۋە، كەسك پېشتەر
لەناومان بوۋو خۇشى و ناخۇشيەكانى لە گەل بەشكردوۋىن، لەنيو
ئەم گۇرپانەدا ئىسكە پەيكەرى ئەو خۇشەويستانەمان درېژ بوون
كەتا دويىنى باۋەشيان لىدەداين، ماچيان دەكردين و فيرە خۇشەويستى
خاكيان دەكردين تا خۇشيان بوونە خاك.

سەرىكم لەخىزانەكەمدا ولييان نزيك بوومەۋە دىتم داكم خەرىكى
بەستنى ھەنگوچكەكانىيەتى ولەنيو يەك دىيا پرسىيادا كەلەمىشكىدا
بووگوتى: بۇنى مېخەك تىكرىد؟ منىش بەدلۇپىك فرمىسك ئەرىم
بۆكردو تىمگەيانەك ھەرلەدوۋرەۋە بۇنى دەھات، بابم خەرىكى
بەستنى مېزەرەكەى بوو بەدەم سەرخوراندىن و ھىنان و بردنى
كلاۋەكەيەۋە بەدەم جولەى دەستەكانى و رىكخستنى داۋە
چنراۋەكانەۋەگوتى: ئەومەلەۋنە (مەبەستى سەدام بوو) لەناۋچوو؟
بۇ ئەۋىش فرمىسك رزانىدو ئەرىيەكم بۆكرد، كاكەشېركۆم خەرىكى
بەستىن وپىچانەۋەى لاقە شكاۋەكەى بوو، ئەولاقەى لەتامپۇنىكىدا
ۋەرى و دواتر پىۋەيان خستەۋە، ھەر ئەو لاقەش بوو گەيانىيە مردن،
پرسىيارى نەكردبەلام نىۋچەۋانەگرژەكەى پىيگوتىم دەتوانى چاۋم
بخوئىيەۋە؟ ئەرىيەك و يەك رىز فرمىسك ۋەرانىد، ۋەرىنى
فرمىسكەكان ئەۋى خاۋ نەكردەۋە لى منى تۋاندەۋە. باجى شلىر
لەۋان دوۋرېۋو بەلام بەۋچاۋانەى خۇم دىتم لەجىياتى ھەموومان

دەگىيا بەدەم كۆكردنەۋەي ئومىدەكانى كەھەرگىزلەدنيادا نەھاتنە
 دى، بەدەم نوزانەۋە ۋ ھەنسكەۋەگوتى: مندالەكانم دامەزران؟
 ئىدى بەھەموۋ دەنگم ھاۋارم كرد بەلى، لەگەل بەلىيەكەي من
 چى مردوۋى گۆرستانەكەيە راستبۈۋنەۋە ھەموان لە نىۋ بۇنى
 مېخەكى داکمدا ۋ بەلىيەكانى مندا جاريكىدى چۆرپانەۋە نىۋ
 زەۋى، كاكە كەمالم كەۋتە بەرچاۋ ئەۋ ھىشتا ۋەكو خۇي بوۋ، برادەرە
 مردوۋەكەي كە لاق ۋ دەستى بوۋن چاك بىۋە، بەۋ چاۋانەي خۇم
 دىتم جگەرەيەكى پىكردو مژىكى قولى لىدا، پىلۋەكانى كرددەۋە
 چاۋە شىنەكانى دەرکەۋتن دەستە ماندوۋەكەي كە چاك بىۋە
 رايۋەشانىدو گوتى: دەينى ئىدى چاك بوۋمەۋە، ئەۋەتا دەتۋانم
 بۇخۇم خۇم بگۆرم ئەۋەتا ھەر بۇخۇم رىشم تاشى لى سەلومى پىم
 بلى ئاسە چۆنە؟ زۆرم ماندوۋ كىر بلى گەردنى ئازا كىردىم؟
 ئەدى مندالەكان ئاخىر ئەۋانىش بايى سەد مردن پىۋەم ماندوۋ بوۋن،
 بىرم دەكەن؟ سەلومى كە ھاتى ئەمجارە با گوليت لەگەل بى،
 مىرم لەبىرە بەلام تىر بۇنى ساۋايەكەي ھۆگرم نەكرد، دەي ئەۋەتا
 بۇنى مېخەكى دايە بۇنى ھەموۋتانى لىدى.

زۆرى نەبرد، ئاۋرمدايەۋە يايىم خوشكى گەۋرەم خۇي گەياندە
 كاكە ۋ ھەر لەتەنىشتى درىژ بوۋ، چرىكاندى ۋ گوتى: نايەلم كاكە
 تەنيا بى ئەۋ لەجىيى بابمانە، چومەتە كنى ۋ ئىستا بەيەكەۋە

دەستىنىڭ دەشۈيىن، ھەر بەيەكەۋە باس لە رابردوو دەكەين كاتىك
 ھىكايەتتى مەرۋكەۋ بىزىۋكە بۆيەكتى دەگىرىنەۋە، داىە نەجىبەش
 دىت و گوى بۆ ھىكايەتەكەي خوى دەگرى كە بە مندالى بۆي
 دەكرىن.

يايم گوتى: سەلام لە گەل كاكەم ھەر ئەۋ ھىكايەتە دەكەين تا
 داىە بىت و بۆنى مېخەك بىكەين، باشە كەدىي تۆش بۆنى مېخەك
 ناكەي؟

ئىستا بۆنى مېخەكى داىكەم لە ھەموو گۆرستانىك دى بۆيە
 نايگۆرمەۋە بەھەموو بۆنەكانى دنيا چەندخۆشە بەمىخەكەۋە
 بىتىرن.

۲۰۲۰

چاپكراۋەكانى نووسەر

- ۱- چراكان ناكورژينەۋە.....شيعر
- ۲- نالەى چيا پەنايەك بۇ تاشەكان.....كۆمەلە چيروك
- ۳- دلۆپە.....تايبەت بە لاۋان
- ۴- سمەجاويدان.....كۆمەلە چيروك
- ۵- جن بۇ خۆيم دەبا.....رۆمان
- ۶- هيلانەيەك لە پەشمەكشيعر
- ۷- لەقىنى بەردەكان.....رۆمان
- ۸- خاك لەنيو دەريا....رۆمان
- ۹- كۆمەلە چيروك..بۇنى مېخەك

- أ- رۆمانى (چارەنوس) ئامادىيە بۇ چاپ
- ب- ديوانى (دەرژىمە مندالىمەۋە) ئامادىيە بۇ چاپ
- ج- شيعرە ۋەرگىزپراۋەكان بۇ غەرەبى ئامادىيە بۇ چاپ

